ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಕಾಣಿ

ಕೆ. ಎನ್. ರಾವ್

ಗೀತಾ ಮಂದಿರ ಉಡುಪಿ

ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಕಾಣಿ ಕೊಂಕಣಿ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ

ಲೆ ೀಖಕುಃ ಕೆ.ಎನ್.ರಾವ್, ದಾಂಡೆ ೀಲಿ.

ಪ್ರಕಾಶಕಃ ಕೆ. ಎನ್ ರಾವ್. ದಾಂಡೇಲಿ

ಮೋಲಃ 25.00 ರುಪೈ

ಪುಟಃ 98 + 4

ಮುದ್ರಣಃ ಡಾ. ಟಿ. ಎಮ್. ಎ. ಪೈ ಪೊಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್, ಮಣಿಪಾಲ.

ಪ್ರತಿಃ 500

ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಕಾಣಿ

ಲೇಖಕು: ಕೆ. ಎನ್. ರಾವ್. ದಾಂಡೇಲಿ

ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ

ನರಸಿಂಹ ಮಾಮು (ಕೆ.ಎನ್. ರಾವ್) ತಾಗೆಲೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನಾಚಿ "ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಕಾಣಿ " ಪುಸ್ತಕಾಚಿ Proof Correction ಜಾಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಘೇವ್ನು ಆಮ್ಗ ಘ್ಯಂ ಆಯ್ಲೊ. ಏಕಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಬೊರೋಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ 85 ವರ್ಷ ಪ್ರಾಯ. ಆನಿಕೆ ಬರೈತ್ಸ ತೂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. "ಕೋಣಾ ಘ್ಯಂ ವೊಚ್ಚೂನು ಕಟ್ಟೆ ಪುರಾಣ ಘಾಂಕ್ಸ ಬದ್ಧಾಕ ಹೇಂ ಚಾಂಗ ನೈವೆಂ ?" ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ. ತೊ, ತಸ್ಸಲೊ ಧ್ಯೇಯವಾದಿ. ಆಜ್ಜಿಕ ತೊ ವ್ಹಾಣ ಘಾಲ್ನಾ;ರಿತ್ತೆ ಪಾಯ್ಯಾನ ಚಮ್ಕತಾ. ತಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಸೆ ಪ್ರಮಾಣೆ ಮಾತ್ತೆಕ ತೇಲ ಘಾಲ್ನಶಿ 65ವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲಿ ಖೈಂ. ತಸ್ಸಲೊ ಧ್ಯೇಯವಾದಿ. 1928 ತುಂ ಗಾಂಧೀ ಆಶ್ರಮಾಂತು ಕಶ್ಶಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಕೀ ಆಜ್ಜಿಕಯೀ ತಶೀಂ ಆಸ್ಸ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಲೇಖನಾಂತುಂ ತಾಣೆ ಧ್ಯೇಯವಾದ ಸಮರ್ಥನ ಕೆಲ್ಲಾ. ಧರ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ಸಂದರ್ಶನ ಕರ್ತಾನ ಅಂಧ ಶ್ರದ್ಧೇನ ಕೊಣೆ ಸಾಂಗಿಲ್ಲಶೀಂ ಆಯ್ಕೂಚೊ ಸ್ವಭಾವು ನಾ. ತೇಂ ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೋರ್ನು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮನಾ ಪ್ರಮಾಣೆ ದೇವಾ ದರ್ಶನ, ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಲೆತಿ. ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚೆಂ ಪರಿಸರ ವಿಮರ್ಶಾ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಅಧ್ಯಯನ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಪುರಾಣಾ ಅವಲೋಕನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ಹ್ಯಾ "ಚಾರಿ ಗಾಂವ್ಚ ಕಾಣ್ಯೇಂತು"ತೊ ಕಾಶ್ಮೀರಾ ಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಸರ್ನು ಶಿರ್ಶಿ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ವರೇಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಾ. ಹಾಂತುಳ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲಿತ್ತೆ ಪಾಯ ಸೋಡ್ಯಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ತಕ್ಸ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಾಂಕ ಪಾಲ ನ ಕೆಲ್ಲೆಂತಿ. ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಒಟ್ಟು 30ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಚಿ ವರ್ಣನಾ ಆಸ್ಸ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾ ಶೈಲಿಂತು ತೊ ಆಮ್ಕಾ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಆಪೋನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಆಮ್ಕಾ ದಾಕೈತ ಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ. ಕಾಣಿ ಕೈದ ಕರ್ನ್ಯಾ ಫುಡೆ ಆಮ್ಮಿ ಹಾಂಗಾಚಿ ಆಸ್ಸತಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಕಲ್ಪನಾ ಯೆತ್ತಾ.

ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತುಂ ತಾಣೆ ಹೊಟ್ಲಾ ಜಗ್ಗೇರಿ ನಿದ್ದಲೆಲೆ, ಪ್ರದರ್ಶನಾಂಕ ಗೆಲ್ಲೆ ಶಿರಸಿ ಇಲಾಚಿ, ಮೈಸೂರ ಇಲಾಚಿ ವೆಲೆನ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತು ಏಕ ಆಠವಡೊ ಪಾವಾಣೆ ಖರ್ಚು ಕರ್ನ್ಯಾಶಿ Royal Reception, ಘೆತ್ತಿಲೆ, ತ್ಯಾ ಕಿಸ್ತಿ ದೋಣಚಾಲೊ ವ್ಯಾಪಾರ ಚಡ ಕೆಲ್ಲೊಲೋ ಹೇಂ ಸಕ್ಕಡ ತಾಗೆಲೆಂ ಧ್ಯೇಯ ವಾದಾಚೆ ದ್ಯೋತಕ.

"ಲಕ್ನೋಂತು" ಪ್ರಾಣಿ ಜೀವನಾ ಪರಿಚಯ ಕೋರ್ನು ತಾಗೆಲ್ಯಾ Zoologyಅನುಭವು ಪ್ರದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ. "ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯಾಗಾಂತು ತ್ಯಾ ಪಂಡ್ಯಾನ (ಭಟ್ಟಾನ)ಲುಟ್ಟೆಂ ಕಶ್ಶಿಂ ರಾಬ್ಬೋವೇತ ಮ್ಹಣು ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಕೆಲ್ಲಾ.

"ಸಿಂಹಾಚಲಾಂತು"ಕೃತಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೋರ್ನು ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ಕಶ್ಶಿಂ ಮೋಸು ಕರ್ತಾತಿ ಮ್ಹೋಣು ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಳೈಲಾ. "ಶ್ರೀರಂಗಂ"ಹಾಂತುಂ ತಾಣೆ ಮಿಲಿಟ್ರಿಂತು ಮೇಳ್ನು Training ಕ ತ್ರಿಚಿನಾಪಲ್ಲಿಕ ವತ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಬಾಕಿ ಪೆಸೆಂಜರಾನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ತಾತ್ಸಾರ ಕಡೇರಿ ತಾನ್ನಿ ಮಾಗ್ಗಿಲಿ ಕ್ಷಮಾಪಣೆ ಹೇಂ ಸಕ್ಕಡ ತಾಗೆಲೆ ಸಮಯ ಪ್ರಜ್ಞಾ ಆನಿ ಸಹನಶೀಲತಾ ದಾಕ್ಕೈತಾ.

ತಿರುಪತಿಂತು ತಾಣೆ ಥಂಚಾಲಿ Administrative Capacity ಪ್ರಶಂಸಾ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾ. ಪಂಢರಪುರಾಂತು ತ್ಯಾ ಭಡವ್ಯಾ (ಅರ್ಚಕಾ)ಲೆಂ ಅವೈಚಾರಿಕ ಅನುಷ್ಠಾನಾಂಚಿ ವಿಡಂಬನ ಕೆಲ್ಲಾ.

"ಹಾವೆಂ ಪಳೆಯಲಿ ವಾರಣಾಸಿಂತು" ಥಂಚಿ ಪೊರ್ನಿ ದೆವ್ಯಾಂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ, ಪೈಪ ಲೈನಾ Elbow joint ಕ ಲಿಂಕ ಕೋರ್ರ್ನು ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ಘಸೋವ್ಚೆಂ ಚಂದ ವಿವರಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಘಾಟಾರಿ ಜಾವ್ಚೆ ಅನ್ಯಾಯ ತಾಣೆ ಕಶ್ಶಿ ಖಂಡನ ಕೊರ್ರ್ಯಾ ಮ್ಹಣು ಸರ್ವಕಾಲೀನ ಸೂಚನಾ ದಿಲ್ಯಾ.

ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೋನಾರ್ಕ್ಯಾಂತು ಥಂಚಾ ಆಯ್ಚ ಸ್ಥಿತೇಕ ತೊ ಭಾರೀ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಾವ್ತಾ. "ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ" ಹಾಂತು ತ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚೆ ಭೌಗೋಲಿಕ, ಪೌರಾಣಿಕ ಆನಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೆಲ್ಯಾ. "ಪೂರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತ್ರಾಂತು " ತ್ಯಾ ದೇವಸ್ಥಾನಾಚೊ ಪೂರ್ವೇತಿಹಾಸು ಸುಂದರ ಸಂಗ್ರಹ ಕೆಲ್ಲಾ.

ಅಶೀ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಥಾನು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿವರೇಕ ಭಾರತಾಂತುಲ್ಯಾ 30ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಚೆ ದರ್ಶನ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಸ. ಆನಿಕೆ ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲೇನ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಚೆ ವಿವರಣ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸಂಗ್ರಹಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ "ಬ್ರಹ್ಮದೇಶಾಂತು "ಪಗೋಡಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ತೀಸ ಅಂಕಾಂಚೆ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ ತಾಗೆಲಾಗಿ ಆಸ್ಸ. ಹೀ ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಕಟ ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ವಾಚಕಾಂಕ ವಿಶ್ವ ಪರಿಚಯಾಚೊ ಸಂದರ್ಭು ಮೆಳೊ ಮ್ಹೋಣು ಹಾವು ತಾಕ್ಕಾ ಹೊ ಶುಭ ಸಂದೇಶು ಪಾವೈತಾ.

ಹ್ಯಾ ಶಿವಾಯಿ ತಾಣೆ 3000ಪುಟಾಚೆ ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥ 1000ಪುರಂದರ ದಾಸಾಲಿ ಭಜನ ಕೊಂಕಣಿಂತು ಭಾಷಾಂತರ ಕೆಲ್ಲಿಂತಿ, ಕನಕದಾಸಾಲೊ ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರು ಕೊಂಕಣಿಂತು ಬರೈಲಾ. ಸುಮಾರ 600ಕೊಂಕಣಿ ಭಾವಗೀತ ಬರೈಲೆತಿ.

ಹೇ ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಕಟ ಜಾವ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೋಶು ಬೃಹತ್ ರೂಪಾರಿ ವಾಡೊಂ ಮ್ಹಣು ಕೊಂಕಣಾಂಬಾಲಾಗ್ಗಿ ಮಾಗ್ಗುನು ಘೆತ್ತಾಂ. " ಜೈ ಕೊಂಕಣಾಂಬಾ "

ಮಣಿಪಾಲ, ತಾರೀಕ: 29.9.1994

ಕೆ.ಕೆ.ಪೈ.

ಲೇಖಕು ಆನಿ ಪ್ರಕಾಶಕಾಲಿ ಸದ್ಭಾವನಾ ವಿನಿಮಯ

ಹಾಂವು ಏಕ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗೌಡಸಾರಸ್ವತ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕುಟುಂಬಾಂತು ಜನ್ಮಾ ಆಯ್ಲೊ. ವಾರಾನ್ನಾರಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಚಲ್ಲೆಂ ತಿತ್ಲೆ ಶ್ರೀಮಂತ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕುಟುಂಬ. 1910 ಇಸ್ವಿಂತು ಮಿಗೆಲೊ ಜನ್ಮು . ಕಶೀ ಪುಣಿ B. A. with Botony 1928 ತು ಪದವೀಧರ ಜಾಲ್ಲೊ. ನಂತರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಂತು ಪದಾರ್ಪಣಾ, 4ವರ್ಸ ಜೈಲ. 12ವರ್ಸ ಭೂಗತ ಕಾರ್ಯಕರ್ತು. ಕುಂದಾಪುರ, ಮಂಗಳೂರ, ಕನ್ನಾನೂರ, ಶಿರ್ಶಿ, ಕಾರವಾರ, ಇಂಡಲಗಾ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ನಾಸಿಕ, ವಿಜಾಪುರ ಇತ್ಯಾದಿ ಬಂದೀಖಾನೆ ಸುಖಬೊಗ್ಲಾ. ಸೈನ್ಯಾಂತು 8ವರ್ಸ ಸೇವಾ. Indian National Army ತು 1943ಧರ್ನು 1947ವರೇಕ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಜಾವ್ನು ಸೇವಾ. ಮಹಾತ್ಮಾಗಾಂಧೀಲ್ಯಾ ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಾಂತು ಆಡೆಚ ವರ್ಸ ತರಬೇತಿ. ಲೇಖನ ಬೊರೋಚೆ ಸಾನಧರ್ನು ಏಕ ಚಟ. ಸುರ್ವೇಕ ಪ್ರಭಾತ ಫೇರಿ ಪದ ಬರೈತಲೊ. ಕನ್ನಡಾನಿ 600ಭಾವಗೀತ, ಅನೇಕ ವಿಧಾಯಕ ಲೇಖನ ಸಕ್ಕಡ ಬರೈಲಿಂತಿ. 1939ತು ಮಾಧವ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕೊಂಕಣಿ ದೀಕ್ಷಾ ದಿಲ್ಲಿ. 1962ಥಾನು ಕೊಂಕಣಿ ಶಿವಾಯಿ ದುಸರಿ ಭಾಷೇನ ಬರೈನಾ ಮ್ಹೂಣು ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ. 60000ಶಬ್ದಾಂಚಿ ಕೊಂಕಣಿ ಶಬ್ದಕೋಶು, 1000ಕೊಂಕಣಿ ಗ್ಯಾದ್ಯೊ, 1000 ಪುರಂದರದಾಸ ಭಜನ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾಂತರ, 500ಹೊವ್ಯೊ (ಹೊವಳ್ಯೊ) 600ಕೊಂಕಣಿ ಭಾವಗೀತ, ಕೊಂಕಣಾಂತುಲಿ ವೃಕ್ಷರಾಶಿ, ಸಸ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರಂಥ 3000 ಪುಟ° ಕಸ್ಸನ್ಕೀ ಸಕ್ಕಡ ಬರೈಲಾಂ. 10ಕೊಂಕಣಿ ಏಕಾಂಕಿ ನಾಟಕ, 84ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ, ಬರೈಲಿಂತಿ. ಸಾಧಾರಣ ಪೂರಾ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ, ಅಮರ ಕೊಂಕಣಿ ಸುನಾಪರಾಂತ, ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರಭಾ, ಧ್ಯೇಯ ನಿಷ್ಠ ಪತ್ರಕರ್ತಾ, ಜೈ ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕಂತು ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ವೇಳೇರಿ ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಪುಸ್ತಕ ರೂಪಾರಿ ಖಂಚೆ ಆಯಿಲ್ನಾ. ಕನ್ನಡಾಂತು ಮಲೆನಾಡು ಮ್ಹೂಣು ಕವನ ಸಂಕಲನ ಆನಿ ಕುಂಭಾಶಿ ರಾಮಚಂದ್ರ ಕಾಮ್ತಿ ಕುಟುಂಬಾಚಿ ವಂಶಾವಳಿ Geneological Treeಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಬಾಕಿ ಸಾಹಿತ್ಯ T.M.A. Pai ಫೌಂಡೇಶನಾಂತು Either publish or preserve ಮ್ಹಣ್ಣಾಟ ಕರಾರಾರಿ ಥೈಂ ದವರ್ಲ್ಲಾ.

T.M.A. Pai ಫೌಂಡೇಶನ್ನಾನ ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಏಕ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಣೆಕ 10,000/=ಮಂಜೂರ ಕೆಲ್ಲಿ. ತ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವಾನ ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟ ಕೆಲ್ಲಾ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಔದಾರ್ಯಾಕ ಹಾಂವು ಚಿರ ಋಣಿ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷಾ ಪ್ರಕಟಣೆಂಕ ಹೊ ಸಂಸ್ಥಾ ಇತ್ಲಿ ಉದಾರ ದೇಣಿಗಾ ದಿತ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಸ್ಮರಣ ಕರ್ತಾನಾ ಮಿಗೆಲೆ ಹರ್ದೆ ಭೋರ್ನೇತಾ. ಆನಿ ಹೀ ಕೃತಿ ತಾಂಕಾಂಚಿ ಅರ್ಪಣ ಕರ್ತಾ.

ಆತ್ತ ಕೊಣಾಲಿ ಪುಣಿ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಜಾವ್ಕಾಮು. ತಾಕ್ಕಾ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಮಾಮ್ಮಾಂಕ (K.K. Pai) ವಿನಂತಿ ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ಲಿ. ತೀ ವಿನಂತಿ ಮಾನ್ಯ ಕೋರ್ನು ಆಪಣ್ಯಾಲ್ಯಾ ಕಾರ್ಯಾ ಬಾಹುಲ್ಯಾಂತುಯಿ ಪುರಸೋತಿ ಕರ್ನು ಹೀ ಪ್ರಸ್ತಾವನಾ ಬೋರೋನು ದಿಲ್ಯಾ ಕಮಲಾಕ್ಷ ಮಾಮ್ಮಾಂಕ ಮಿಗೆಲೆ ಕೃತಜ್ಞತಾರ್ಪಣ ಕರ್ತಾ. ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೋದ್ಧಾರ ಮಂಡಲಾ ಚಾನಿ ಪೂರ್ಣಾ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಘೇವ್ನು ಹೇ ಪುಸ್ತಕ ಮುದ್ರಣ ಕೋರ್ನು ದಿಲ್ಲಾ ತಾಂಕಾ ಸರ್ವಾಂಕ ಮಿಗೆಲೆ ಕೃತಜ್ಞತಾ ಅರ್ಪಣ ಕರ್ತಾ.

T.M.A. Pai Foundation ಕ ಆನ್ನೇಕ ಥಂತಾ ಕೃತಜ್ಞತಾರ್ಪಣ ಕೋರ್ನು ಹೋ ಸಂಸ್ಥೊ ಕೊಂಕಣಿ ವಲಯಾಕ ಶಕ್ತಿದಾಯಕ ಸಂಸ್ಥೊ ಜಾವೊ ಮ್ಹಣು ಶ್ರೀ ಕೊಂಕಣಾಂಬಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಮಾಗುನು ಘೆತ್ತಾ. ದೇವು ಬರೇಂ ಕೋರಂ. ಜೈ ಶ್ರೀ ಕೊಂಕಣಾಂಬಾ

ಮಣಿಪಾಲ
ಭಾವ ಸಂವತ್ಸರ ಭಾದ್ರಪದ ಬ||೧೦

ಕುಂದಾಪುರ ನರಸಿಂಹರಾಯ

(ಕೆ.ಎಸ್. ರಾವ್)

ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತು ಏಕು ಆಠವಡೊ

"ಬಾಪ್ಪಾ, ತುಂವೆಂ ಪಳಯಿಲ್ಯಾ ಗಾವಾ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ ಬಾಪ್ಪಾ "ಮ್ಹೊಣು ಚೆರ್ಡುವಂ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ಸುತ್ತೂಚಿ ಹಟ ಕರ್ತ ಬಸ್ಲಿಂಚಿ. " ದನ್ಪಾರಾಂ ತೀನ ಘಂಟೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಸಾಂಗ್ತಾ", ಪಳೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಗೆಲ್ಲಿ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ತಾ, ಮ್ಹಳಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು",ಚೆರ್ಡುವಾನ ಸೆಜ್ಜರ ವಾಸ್ಸರ ಕೇರಿ ಪೂರಾ ಸಾಂಗೂನು ಆಯ್ಲಿಂತಿ. ತಾಣೆ ನ್ಹಾವ್ನಾ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾವಳಿ ಆಂಗಣಾಂತುಂ ಜಮಖಾನ ಹಾಂತೂಳ್ನು ಬಾಪ್ಪ ವರ್ಗಚಾಕ ಲೋಡು ಘಾಲ್ನು ಹೋಡು ಬೈಠಕು ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲೊ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ನ್ಹಾವ್ನು ಜೆವಣ ಕೋರ್ನು ಸಾನಿಯೇಕ ನೀದ ಕಾಡ್ನು ಭಾಯ್ರ ಯೇವ್ನು ಪಳೈತಾನಾ ಹೊಳ್ಳೆಂ ಹರಿಕಥೆ ತಯಾರಿಶೆ ಸುಮಾರ ಧಾಪಂಚ್ವೀಸೇ ಭಾಯ್ಲಿಂ ಆನಿ ಚೆರ್ಡುವ ಹೊಡ್ಡ ಮ್ಹೊಣು ಪನ್ನಾಶೆ ಲೋಕು ಬಸ್ಲಾ.

"ವೈರ ಮಾನ್ನಾ, ಹೇಂ ಕಸ್ಸಲೆಂ? ಹೇಂ ಸಕ್ಕಡ ತುಗೆಲೊ ಕಾರಭಾರ ಪಳೆ "ಮ್ಹೊಣು ಕೊಪ್ಪಾನ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಹಾಶ್ಶಾ ಲಾಗ್ಲೊಂ. "ಹಾಂವೆ ನ್ಹಯಿ ಬಾಪ್ಪಾ ವೇಣೇನ" ಬಾಪ್ಪಾ, ಹಾಂವೆ ಚೆಲ್ಯೆ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಂಗಿಲೆಂ" ಮ್ಹೊಣ್ಟಾ ಲಾಗ್ಲಿ ವೇಣಿ. "ಜಾವೊ, ವ್ಹಯ್ಗೊ ಇತ್ಲೆಂ ಪಾನಕ ಕರಿ, ವಸಂತಪೂಜಾ ಜಾವ್ನೊಂ ಮ್ಹೊಣು ಕಾಣ್ಯೇಕ ಶುರು ಕರ್ತಾ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು.

"ಹಾಂವು ಲಖ್ನೋಂತು ಆಶ್ಶಿಲ್ಲ್ಯಾವಳಿ ಪ್ರಕಾಶಾ ಲಾಗ್ಗಿ ನಿಮ್ಗಿಲೆಂ ಕಾಶ್ಮೀರಾಕ ವೊಚ್ಚೊ ವಿಚಾರು ಕೆಲ್ಲಾ. ವೊಚ್ಚೂನು ಯೇವ್ಚಾಕ ಕಿತ್ಲೊ ಖರ್ಚು ಲಾಗ್ತಾ? ಮ್ಹಲ್ಲ್ಯಾವಳಿ ತೂ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ದಿಸಾಕ ಶಂಬರಿ ರುಪ್ಪಯಿ ಖರ್ಚು ಲಾಗ್ತಾ. ಆಠವಡೊ ಭರಿ ರಾಬ್ಬೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 1000/=ರುಪ್ಪೈ ಘೇವ್ನು ವಸ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ಹಾಂವೆ ಖಾಲಿ 300/=ರುಪ್ಪೈ ಘೇವ್ನು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲೊಂ. ಪ್ರಕಾಶಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಆನಾಂಕ ಕಾಗದ ದಿಲ್ಲೆ. ತೋ ಗುರುದಾಸ ಪುರಚೊ. ಥಂಚಾನ ಬಸ್ಸಾರಿ ವೊಚ್ಚೆಂ. ರೋಶನಲಾಲಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಆನ್ನಾಂಕ ಟೆಲಿಗ್ರಾಂ ದಿಲ್ಲೊ ಹಾಂವ ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು. ಸುರ್ಜನ್ ಸಿಂಗಾನ ತಾಗೆಲೆ ಭಾವಜಿಕ ಕಾಗದ ದಿಲ್ಲೆ. ಅಶ್ಶಿಂ ಜಾವ್ನು ಗುರುದಾಸ ಪುರಾಥಾನು ಶ್ರೀನಗರ ವರೇಕ ಗುರ್ತಾ ಕಾಗದ ಜಾಲ್ಲಿಂ. ಹಾಂವೆ ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿ Movement Control Officer Gajpal Singhಕ ಟೆಲಿಫೋನು ಕೆಲ್ಲೊ. ಆಮ್ಮಿ ದೊಗ್ಗಂಚಿ ವೊಟ್ಟೊ ಟ್ರೇನಿಂಗ್ ಜಾಲ್ಲಿಂ. ಅಂತೂ ಗುರುದಾಸಪುರಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊಂ. ಆಶ್ಶಿ ಅನ್ನಾಳ್ಪಣಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು. ಹಾಂವೆಂ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಘರಾಕ ತಕ್ಕ ವೇಸು ಘಾಲ್ಲೊ. ಸಕಾಳಿಂ ಉದಯರಾಗು, ನ್ಹಾಣ, ದೇವಾ ಪೂಜಾ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಭಾರೀ ಖುಶಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಜೆವಣಾಂಕ ಶಿತನಾ. ಚಪಾತ್ಯೋ ಬರೇ ಧಯಂ, Appleಚ್ಯೆ ಸುಕ್ಕೆ ಸಕ್ಕಡ ಬರೇ ಆಶ್ಶಿಲೆಂ. ಜೆವಣ ಜಾಯ್ನಾ ಫುಡೆ ಘರ್ಚೆ ಲೋಕ ಸಕ್ಕಡ ಯೇವ್ನು ಪಾಯ್ಪೊಣು ಆಶೀರ್ವಾದ ಘೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ತೀ ತಾಂಗೆ ಥಂಚಿ ಪದ್ಧತಿ ಖೈಂ. ಅಂತೂ ಹಾಂವ ಏಕು ಪಂಡಿತಜಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ತೇವಯಿ ಭಾರಧ್ವಾಜ ಗೋತ್ರ ವೈಷ್ಣವ. ಅಂತೂ ರಾತ್ರಿ 9.30ಕ ಶ್ರೀ ನಗರಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿರಿ "ಹೊಟೇಲ್ ಕಾಂಚನಗಂಗಾ"ಕ ಆಯ್ಲೊ. ಹೀ 1942 ಖಬ್ಬರ. ತಾವಳಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಲತಾವರೇಕ ಜಾಲ್ಲೇಲಿ ನಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ರೂಮಾಂಕ ದಿಸಾಕ 30/- ರುಪ್ಪಯೊ ಭಾಡೆಂ. ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕಾ ಘಾಲ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 2/-ರುಪ್ಪಯೆ ಪಾಂಗೂರೂಂಕ ರಜಾಯೇಕ 1/-ದೋನಿ ಜೆವ್ಣ ದೋನಿ ತಾನ್ನಿಂಕ 7\- ಅಂತೂ ದಿಸಾಕ 50/-ರುಪ್ಪಯಿ ಖರ್ಚು ಸಾಂಗ್ಲೊ. ಭಾಯ್ರ ಜಗ್ನೇರಿ ನಿದ್ದೋಚಾಕ ಜಾಗೊ ಮೆಳ್ತವೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ.

"ಗಾಂವು ಖಂಚೊ?" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. "ಶಿರಸಿ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. " ತೊ ಆಪ್ ದಖ್ಖಿಣಕೆ ಮಾಲೂಮ್ ಹೋತೆಹ್ಯೆಂ" "ಇದರೇ ತೊ ತಂಡಿ ಬಹೂತ ಹೋತಿ ಹ್ಯೆಂ. ಬಾಹರ ಸೋಜಾ ವೊಗೆ ತೊ ಆಪ್ ಮರ್‌ಜಾಯೆಂಗೆ "ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ.

ಅಂತೂ ಭಾಯ್ರಿ ನಿದ್ದಲೊ, ಥಂಡಿ ಜೋರು ಆಶ್ಶಿಲಿ ವ್ಹೈ ಮ್ಹಣು ಮಿಗೆಲಾಗಿ ಪಾಯ್ಜಾಮ, ದೋನಿ ಟವೆಲ್, ದೋನಿ ನೆಹರು ಶರ್ಟ್, ಏಕ ಜಾಕೀಟ, ಏಕ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಯೂನಿಫಾರ್ಮ ಏಕು ಶಾಲು ಇತ್ಲೆ ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹೊಟ್ಲಾಚಾನ ಬಾಗಿಲ ಘಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂವೆಂ ಟುವಾಲ ಹಾಂತೂಳ್ನು ಘೆತ್ಲೆಂ. ಯೂನಿಫಾರ್ಮ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ಲೆಂ. ಬ್ಯಾಗ ಮಾತ್ತೆ ಮುಳಾಂತು ಶಾಲು ಪಾಂಗೂರ್‍ಚ್ಯಾಕ ದೂರಪ್ರವಾಸಾ ಮಿತಿ ಜೀವಾ ದಣು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ನೀದ ಯೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ಜಾಗಿ ಜಾತ್ತಾನಾ ಸಕಾಳಿಂ 7 ಘಂಟೆ, ಹಾತಪಾಯ ಹಾಲೋವ್ಚ್ಯಾಕ ಜಾಯ್ನಾತಿ. ದೋಳೆ ಸೋಡು ಯೇನಾಂತಿ. ಕಸ್ಸಲೆಂ ಮ್ಹೊಣು ಕಳೈನಾ. ಕಡೇರಿ ಉಡ್ಗಾಸಾಕ ಆಯ್ಲೆಂ. ಹಾಂವ ಹೋಟ್ಲಾ ಭಾಯ್ರಿ ನಿದಾಲಾ ಮ್ಹೊಣು. ಆಂಗ ಹಾಲ್ಯೆಲೆ, ಶಾಲು ಜಡ ಅಸ್ಸ. ಹಾತು ಪಾಯು ಶಾಲು ಕಾಣು ಪಳೈಲಾರಿ, ಚಾರಿ ಬೊಟ್ಟಾ ತಿತ್ಲೊ ದಾಟು ಹಿಮ. ಸುಕ್ಕೆಂ ಹಿಮ ಪೀಟ ಶೆಂ ಪಳ್ಳ್ಯಾಂ. ಅಂತೂ ಉಟಾವ್ನು ಪಳೈಲೆಂ. ಹಾತ್ತಾ ಬೊಟ ನೀಟ ಕೆಲ್ಲಿಂತಿ. ರಾಕ್ಕೂಡ ಶೆಂ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಉಟಾವ್ನು ಬೈಸೂನು ಸುಮಾರ ಸರ್ಕಸ್ ಕೋರ್‍ನು, ಯೂನಿಫಾರ್ಮ ಕಾಣ್ನು ಭಿತ್ತರಿ ಘಾಲ್ನು ಪಾಯ್ಜಾಮ, ನೆಹರೂ ಶರ್ಟ, ಜಾಕೀಟು ಟೊಪ್ಪಿ ಘಾಲ್ತನಾ, ಘಂಟೆ ನವ್ವ. ವತ ದಿಶ್ಚ್ಯಾಕ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೊಟ್ಲಾಚಾನ ಬಾಗೀಲ ಕಾಳ್ಳೆ. ತಾಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಕಾಫಿ ದೀ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ ಮಾಕ್ಕಾ ಜೀವಂತ ಪೊಳೋನು ತೋ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಪಾವೊ್ಲ. ಕಾಫಿ ಪಿಲ್ಲೊಂ ಸವಾಯಿ ರುಪ್ಪಯಿ ದಿಲ್ಲಿ ಅಂತೂ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತು ಏಕಿ ರಾತ್ರಿ ಕಾಳ್ಳಿ.

ಮಾಕ್ಕಾ ಯೇಕು ವಿಚಾರು. ಹಾಂಗಾ ದುರ್ಬಳೆ ಕೋಣಿ ನ್ಹಾಂವೆ?ದಿಸಾಕ ಶಂಬರಿ ರುಪ್ಯೆ ಪಶಿ ಊಣೆ ಜೀವನ ವಚ್ಚನಾವೆ? ಹೇಚಿ ಆಲೋಚನೆನ ಆಸ್ತಾನಾ ಬ್ಯಾಗ ತಾಗೆಲೆ ಹಾತ್ತಾ ದಿಲ್ಲೆ. ಆನಿ ಗಾಂವು ಭೋಂವ್ಚ್ಯಾಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲೊ. ಹೋಟ್ಲಾ ಎದ್ರ್ಯಾಕ ಕಾಂಚನಗಂಗಾ ಶಿಖರ ದೂರ ಥಾನು ದಿಸ್ತಾ. ರುಪ್ಯೆ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ಹಿಮಾಂಚಿ ಮೋಡ ಭೋಂವ್ತಾತಿ. ಪಕ್ಷ್ಯೋ ಗೂಡಾಂತು ವತ್ತಾತಿ. ಅಶಿಂ ಥಂಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಪಳೈತ ರಾಬ್ಲ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ಲೋವೇಳು ಪಳೈತ ರಾಬ್ಯೇತ. ಥಂಚೊ ಬಣ್ಣು ಗೂರೂ, ಕಾಯ್ಲೋ ವರೆಕ ಧವೊ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನವರೇಕ ರೋಮೆಂಚೆ, ರೇಶ್ಮೆಂಚೆಂ ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತಾತಿ, ಕಾರಣ ಫೇಶನ್ನಾ ನ್ಹಯಿಂ, ಥಂಡ್ಯೆ ಖಾತ್ತಿರಿ.

ಅಂತೂ ಭಾಯ್ರು ಪಳ್ಳ್ಯೊ. ಅಶೀಂ ವತ್ತನಾ, ಮನುಷ್ಯಾನ ತಾಂಡೂನು ಹೊರ್‍ಚೊ ರಿಕ್ಷಾ, ಘಾಟ್ಯೇಕ ಖುರ್ಚಿ ಬಾಂದೂನು ಪ್ರವಾಸ್ಯೆಂಕ ಹೋವ್ನು ಹೊರ್‍ಚಿ ಜನ, ಕಮಕರ್ತ್ತಲಿಂ, ಸಾಯ್ಕಲ, ಕಾರ ಸಕ್ಕಡ ದಿಸ್ಲಿಂ. ಚಿಕೆ ಗಾಂವಾಂ ಭಾಯ್ರಿ ಗೆಲ್ಲ್ಯಾರಿ, ದ್ರಾಕ್ಷೆಚಿ ಸೇಬಾಚಿ ಹಿತ್ಲಂ, ಶತ ಊತ, ಸೊನ್ನ್ಯಾರಂಗ ಹೋಡ್ಡೋಡ ತೋಟ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಏಕ ತೋಟಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಗೆಲ್ಲೊಂ. ರಾಕ್ತಲೊ ಆಶ್ಶಿಲೊ. "ಅಂದರ ಜಾವೋನಾ, ಫಲಖಾವೋ, ಲೇಕಿನ ಲೇಜಾನ ನಹೀಂ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ಹಾಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ಚಾರಿ ಪಾಂಚ ಫಲ ಖೆಲ್ಲಿಂ. ಪೋಟ ಭರ್‍ಲೆಂ. ದ್ರಾಕ್ಷ ಚಾರಿ ಕೆಲ್ಲೆ, ಹಾಂಗಾ ದುರ್ಬಳೊ ಕಶ್ಶಿಂ ದೀಸ ಕಾಡ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳೆಂ. ತೋಟಾ ಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಯೆತ್ತಾನಾ ಏಕು ಚೆಲ್ಲೊ, ಫಲಂ ಬುಟ್ಯೊ ಘೇವ್ನು ಬಶ್ಶಿಲೊ. "ಕ್ಯಾ ದೇನಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. ತೋ ಭೀವ್ನು ಭೀವ್ನು "ಭೇ ಆನಾ ದೇವೋಜಿ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ಹಾವೆಂ ಚಾರಾಣೆಂಕ ನಿಮ್ಬೂನು ಪಾಂಚಾಣೆ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 2/=ದಿವ್ಕಾ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯೊ. "ಚಿಕೆ ಸಮ ಬಯ್ಸನಾಂಗೆ, ಆಂಗಾರಿ ವರ್ಗತಾಬಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಎಕ್ಲಿ.

"ನುತ ಬೈಸಾಗೊ, ಖಂಚ ಖಂಚ ಗಾಂವಾಂತು ಕಶ್ಕಶಿ ಆಸ್ಸಪಳೆ ನುತ ಆಯ್ಕಯಾತಿ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಆನ್ನೆಕ್ಲಿ. "ಕಡೇರಿ"ಮಾತ್ತೇರಿ ಹಾತು ತಾಂಡೂನು ಘೇವ್ನು" ಸಾಂಜ ಜಾಲ್ಲಿ ಆತ್ತಂ ತುಮ್ಕಾ ಕಾಮ ಆಸ್ತಾ. ಪಾಲ್ಯಾ ಸಾಂಗ್ಯಾ. ಪಾನಕ ವಾಂಟಿಯಾ"ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗೂನು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟ್ಠೆಲೊ.

"ತೇಂ ಗಾಂವಾಂತು ಆನಿ ಕಸ್ಸನೆ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗೂನು ಕೈದ ಕರೀ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿಂ ಬಶ್ಕಿಲಿಂ.

ತಶೀಂಚಿ ಗಾಂವಾ ಭಿತ್ತರಿ ಆಯ್ಲೊಂ. ಥಯಿಂ ಹಿವಸಾರಂಗಾ ದೂದ, ಧಯಂ, ಎಪ್ಪಲಾ ರಾಂದಯೊ ಸಕ್ಕಡ ಮೆಳ್ತಾ. ಅಂತೂ ದಿಸಾಕ 2/- ರುಪ್ಪಯೇನ ಜೆವಣ ಖಾಣ ಕೊರ್‍ಕೆತ ಮ್ಹೋಣು ಅನುಭವು ಆಯ್ಲೊ. ಮಿಠಾಯಿ ಭಾರಿ ಸವ್ರುಗ. ರತ್ತಲ ಭೇ ಆನಾ. ಅಂತೂ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತು ಚಡ ಖರ್ಚು ಕರ್‍ತಾತ್ಲೆಂ ರಾಬ್ಕೇತ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ಲೆಂ.

ತೇಚಿ ವೇಳಾರಿ ಥಯಿಂ ಏಕ ಕೃಷಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ಆಶ್ಕಿಲೆಂ. ತೇ ಪೊಳೋವ್ಕಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಭಾರೀ ಚಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ. ತೇ ದೇಶಾಚೊ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಕೃಷಿ ವಸ್ತು ಸಜಾವ್ನು ದವರ್‍ಲೊಲೊ. ಗೋಲ ಚಿಬ್ಡಂ ಆಮ್ಗೆ ಥಂಬಾ ದುದ್ಯಾ ವಾರಿ ಆಶ್ಕಿಲಿಂ. 3 ರಾತ್ತಾಲ್ಲಾಚೊ ಬಟಾಟೊ ಆಶ್ಕಿಲೊ. 2ರಾತ್ತಾಲ್ಲಾಚೆ ಎಪ್ಪಲ ಆಶ್ಕಿಲೆಂ. ಚಾರಿ ರಾತ್ತಾಲ್ಲಾಚೆಂ ಘೋಸಾಳೆಂ ಆಶ್ಕಿಲೆಂ. ಆಶೀ ಪಳೈತಾನಾ "ಶಿರಸಿ ಇಲಾಚಿ"ಆನಿ "ಮೈಸೂರ ಇಲಾಚಿ"ಬೋರ್ಡ ಪಳೈಲೊ. ಹೋಡೋಡ ಕಿರೀಟ ಶೆಂ ಪಗ್ಗಿ ಬಾಂದೂನು ಘೆತ್ತಿಲೆ ಗೈಡ (Guide) ಆಶ್ಕಿಲೆ. ತಾಂಕಾ ನಿಮ್ಗಿಲೆಂ ತಾಣೆ ಮಿಗೆಲೆಂ ಖಾದಿ ಪಾಯ್ಜಾಮಾ, ಶರ್ಟ ಪೋಳೋನು ತಾಕ್ಕಾ ಕಿತ್ತೆಂ ದಿಸ್ಲೆಂ ಕೀ ಕಿತ್ಕಿ "ವೋ ತುಂ ಕ್ಯಾ ಲೇವೊಗೆ, ವೊ ಬಹೂತ್ ಕೀಂಮ್ತಿ ದಾರ್ ಚೀಜ್ ಹೋತಿ ಹೈ, ಮಿಠಾಯಿ ಚಿಸೊಂಕೆಲಿಯೆ ಇಸ್ತಮಾಲ್ ಕರ್ತೆಂ ಹೈಂ, ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜಾ ಲೇತೆ ಹೈಂ "ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. ಆನಿ ಮುಕಾರಿ ವತ್ತ ರಾಬ್ಲೊ. ತಾಂಗೆಲೆ ಪೈಕಿ ದುಸ್ರೆ ಬಣ್ಣಾಚೆಂ ಕಿರೀಟ ದವೋರ್‍ನು ಆಯ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ನಿಮ್ಗಿಲೆಂ. ತಾಣೆ ತಿತ್ಲೆಂ ಸಾಂಗಿಲೆಂ. ಹಾಂಗೆಲಿ ಕಿರೀಟ ಮಾತ್ರ "Upper Chamber" ಖಾಲಿ ವೆ ಮ್ಹೋಣುExhibition ಮೆನೇಜರಾಕ ಚೀಟಿ ದೀವ್ನು ಪೆಟ್ಟೈಲಿ. ಪಂದ್ರಾ ಮಿನೀಟಾ ನಂತರ ತಾಣೆ ಭೀತ್ತರಿ ಆಪ್ಪೈಲೆ ಗೆಲ್ಲೊಂ. ತಾಕ್ಕಾ "ಶಿರ್ಸಿ ಇಲಾಚಿ"ಆನಿ "ಮೈಸೂರ ಇಲಾಚಿ"ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ಕಿತೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. "ಮಾಕ್ಕಾತೇಂ ಖಂಚೆ ಗೊತ್ನಾ. ಮುಂಬಯಿ ಥಾನು ಹಾಡ್ಕೈಲ್ಯಾ ಯೆಳಾಕ ಶಿರಸಿ ಇಲಾಚಿ ಆನಿ ಮದ್ರಾಸಾ ಥಾನು ಹಾಡಯಿಲ್ಯಾ ಯಾಳಾಕ "ಮೈಸೂರ ಇಲಾಚಿ"ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ ಮ್ಹೋಣು ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ.

ತಾವಳಿ ತುಕ್ಕಾ ಇಲಾಚಿ ಖಾತ್ತಿರಿ ಕಸ್ಸಲೆಂ ಸಮ್ಜೂನು ಘೆವ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲೆ ಇಚ್ಛಾ ಆಸ್ಸೇ?" ಮ್ಹಳ್ಳೆ. "ಬೇಷಕ್, Information ದೀಜಿಯೇನಾ" ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. ತಶ್ಕಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೊಂಡಾನು ಸಾಂಗೂನು ಉಪಯೋಗನಾ. ಹಾಂವು ಶಿರಸಿಚೊ. ಹೋ ಯೇಳು ಶಿರಸಿಚೊ. ಬೀ ಧೋರ್‍ನು ಫಲ ವರೇಕ ಸಕ್ಕಡ ಮಾಹಿತಿ ಚಿತ್ರ ರೂಪಾರಿ ದಿತ್ತಾ. ಮಾಕ್ಕಾ ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ಪೇಪರ್, ಕಲರ್ ಬಾಕ್ಸ್(Tubes)ಬ್ರಶ್, ಬೊಶ್ಕಾಕ ಏಕರೂಮು, ಟೇಬಲ್ ಸಕ್ಕಡ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. ತಾಣೆ ಕಬೂಲಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆನಿ ತಾಣೆ ಮಾಕ್ಕಾ ಏಕ First Classರೂಮ ದಿಲ್ಲೆಂ. ಏಕ ಸಿಪಾಯಿ ದಿಲ್ಲೊ. ಜೆವ್ಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಅಂತೂ ರೂಮಾಂತು ರಾಬ್ಲೊಂ. ತಾಣೆ ಹೋಟೇಲಾ ಥಾನು ಮಿಗೆಲೆಂ ಬ್ಯಾಗ ಸಾಮಾನು ಹಾಡ್ಕೈಲೊ. ಪಾವಾಣೆ ಖರ್ಚನಾ. ಹಾಂವ ಥೈಂ ರಾಬ್ಲೋ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ ಘಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ಜನ ಸಕ್ಕಡ ಘರಾ ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲ್ಲಿ."ಮೊನ್ನಾ ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಶ್ಕಿ ಆಶ್ಕಿಲೆಂ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ವಾಣಿ. "ಆತ್ತ ಪಳಯಿಲೆ ಯೇಕ್ ಹೋಟ್ಲು, ಏಕತೋಟ ಆನಿಯೇಕ ಪ್ರದರ್ಶನ ಹೀ ತೀನಿ ಮಾತ್ರ" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಮೋಹನು. "ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಬುದ್ದೊಂತ್ಲೊ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಎಕ್ಲಿ.

" ನಾಜಾಲ್ಲಾರಿ ತೋ ಮಿಲಿಟ್ರಿಂತು ಜಿಂಕೂನ ಎತ್ತೆ?ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಆನ್ನೆಕ್ಕಿ.

ಹೆರ್ದಿವಸು ಆನಿಕೆ ಚಾರಿ ಚಡಾವತೆ ಜನ ಆಯ್ಲಿ. ಚೆರ್ದುವಾಂನ ಕೋಣೆ ಗೌಜಿ ಕೋರೂನಾ ಮ್ಹೋಣು ತಾಂಗ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಆವ್ಪೂಸನ ಆರ್ಡರ್ ಕೋರ್ರು ಬಸ್ಲೆಂತಿ.

"ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ತೂಂವೆಂ ಕಡೇರಿ ಯೇಳಾಚೆಂ ಚಿತ್ರ ಸೊಡಯ್ನೆವೆ"ಮ್ಹಳೆಲಿ ಎಕ್ಲೆ. "ವೈಗೊ ಸೋಡಯ್ಲಿಂ"ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು."ಎಕ್ಕ ದಿಸಾಕ ಜಾತ್ವೆತೆ. ಅಂತೂ ತೊ ಮೆನೇಜರು ಬರೋಚಿ. ತಾಣೆ ಮಿಗೆಲ್ಯಾಪತ್ತಿರಿ ಏಕ ರಿಕ್ಷಾ ದವರ್ಲ್ಲೊ. ಥೈ ಕಿಸ್ತಿಘುರ್ (Boat House)ಆಸ್ಸತಿ. ತಾಕ್ಕಾ ದಿಸಾಕ 100/-ರುಪ್ಪೈ ಭಾಡೆ. ಕಿಸ್ತಿ ಘುರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದೋಣೇರಿ ಘುರ. ಝೀಲಂ ನದಿ ಥೈಂ ಆಸ್ಸಂ. ತಾಂತು ತ್ಯಾ ಕಿಸ್ತಿ ಘುರಾಂ ಬೈಸೂನು ನದಿ ವಿಹಾರ ಕರ್ತಾತಿ. ದೇಶ ವಿದೇಶಾಂಥಾನು ಜನ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಅಸ್ಸಲಿ ಘುರ ಘೇವ್ನು ರಾಬ್ತಾತಿ. ಹಾಂವೆ ಚಿತ್ರ ಸೊಡೋವ್ಚ್ಯಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಚಿತ್ರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಸಾನವೆ? ಬಿಯ್ಯೊ ಮೊಳ್ಕೆ ಹಾಡೊವ್ಚೆ, ಬೇಡೆ ಯೆವ್ಚೆ, ಏರಿ ಗಾಣ್ಣು ವೊವ್ಚೆ, ತಾಕ್ಕಾ ಆವಾಳೆ ಪಾಲ್ಲೆ ಸಾರೆ ಘಾಲ್ಚೆಂ, ತೀನಿ ಪಾನ್ನ ಜಾವ್ವವರೇಕ, ಮಾಂಟೋವು ಘಾಲ್ನು ಸಾವ್ಪಿ ದಿವ್ಚಿ, ನಿಕ್ಳಾವ್ನು ತೋಟಾಂತು ವೊವ್ಚೆಂ, ಮಾತ್ತಿ ಘುಂತ್ಚಿ, ಹಳದಿ ಝೂಡಾವರಿ ಝೂಡ ಜಾವ್ಚಿ, ಮೂಳಾಕ ಕದ್ರ ಸೊಡ್ಚಿ, ಫೂಲ ಫುಲ್ಲೇಚಿಂ, ಮಣ್ಕೊ ಸೊಡ್ಚೊ, ಏಳಾ ಫಳ ಜಾವ್ಚಿ ಓಕ್ಕನಾ ಫುಡೆ ಸರ್ಪಾನ ತಾಜ್ಜೆ ಬೀ ಖಾವ್ಚಿ, ಏಳ ಕಾತ್ತೋರ್ಚೆ ಹೆಂ ಸಕ್ಕಡ ವೆಗ್ಳಿ ವೆಗ್ಳೀಂ ಚಿತ್ರ ಸೋಡೋನು ಬಣ್ಣ ಕಾಣ್ಣು ಸುಕೋವ್ನು ಅಂತೂ 18ಡ್ರಾಯಿಂಗ ಪೇಪರ ಭೋರ್ರು ದಿಲ್ಲಿಂ. ಖಯಿಂ ಥೋಡೋ ವೇಳು ಚಿತ್ರ ಸೋಡೋವ್ಚೆಂ, ತಾನ್ನಿಂಕ, ನ್ಹಾಣ, ಜೆವಣ, ಗಾಂವು ಭೊಂವ್ಚೆ ಸಕ್ಕಡ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ರಿಕ್ಷಾಚಾಕ ನಾಕ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ, ಝೀಲಂ ನದಿಂತು ಸಾನ ಏಕ ಕಿಸ್ತ ಘುರ ವರೇಕ ಮಿಗೆಲ್ಯಾತಿರಿ ದವರ್ನ್ಲೆಲೆ ತಾಣೆ. ತೇವಯಿಂ ನಾಕ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಂ. ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆರಿ ತ್ಯಾ ಝೀಲಂ ನದಿಂತು ಕಿಸ್ತಿ ಘುರಾ ರಾಬ್ತಲೆಂಕ ಫಲ, ಫೂಲ ವಸ್ತು ವಿಕ್ತಲೆ ಸಾನ್ನ ದೋಣೆಕಾರ ಆಸ್ಸತಿ. ತೀ ಹಳ್ಳೆಥಾನು ಫಲ, ಫೂಲ ಇತರ ವಸ್ತು ದೋಣೇರಿ ಘಾಲ್ನು ಹಾಣ್ಣು ತಾಂಕಾ ವಿಕ್ತಾತಿ. ತಸಲ್ಯಾ ಎಕ್ಕ ದೋಣೆಕಾರಾಲೊ ಗುರ್ತು ಕೋರ್ರು ಘೆತ್ಲೊ. ತ್ಕೋ ಸಾನ್ನ ದೋಣ್ಕೋ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗೆಥೈಂ ಮಾಸೋಳಿ ಧೋರ್ಚ್ಯಾಕ ಹೊರ್ಚೊ ಪಾತಿ ವಾರಿ, ಬಸ್ಲೊಂ, ದೋಣೆ ಚಲಯ್ಲಿ. ಮಾಕ್ಕಾ ಥಾ ಪಂದ್ರಾ ಭಾಸ ಯೆತ್ತ ಜಾವ್ಚಾ ವೊಚ್ಚೊನು ಸಕ್ಕಡ ಭಾಷೇನ ಉಲ್ಲೊನು ಹ್ಯಾ ದೋಣೆ ಕಾರಾಲೊ ವ್ಯಾರು ವಗ್ಗಿಚಿ ಆನಿ ಚಡು ಜಾತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಅಶ್ಶಿಂ ಜಾವ್ನು ತೋ ತೀನ ಘಂಟಾಕ ರಾಕ್ಕೊನು ಬಸ್ತಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಇತ್ಲ್ಯಾ ದಿವಸಾಂತು ಹಾವೆಂ ಖರ್ಚಿಲೆಲೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಾಫಿಚಿ ಏಕ ರುಪ್ಪೈಚಾರಾಣೆ ಆನಿ ಫಲಾಬುಟ್ಕೈಚೆ ಪಾಂಚಾಣೆ, ಹಾಜ್ಜಾ ಭಾಯ್ರಿ ಖರ್ಚಿಲೆನಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಬುದ್ಧಿ ಮಾತ್ರ. ಏಕ ದಿವಸು ಏಕ ಪಂಡಿತಜೀಕ ಆಪೋವ್ನು ಝೀಲಂ ನದಿ ತೀರಾರಿ ಪಿತೃತರ್ಪಣ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತಶೀ ಜಮ್ಮು, ರಾಜವಾಡೊ, ರಾಕ್ಕಾ ಅರಮನೆ, ಝೀಲಂ ಖಿಣ್ಕೋ ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ಯೇವ್ನು ಶ್ರೀ ಮದ್ಭಗವತ್ಪಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾಲೆ ಶಾರದಾ ಪೀಠ ದರ್ಶನ ಘೆತ್ಲೆಂ. ಥಯಿಂ ಕಾಹೀಂ ನಾ, ಹೋಡ ಮಹಾದ್ವಾರ, ತಾಜ್ಜೆ ಭಿತ್ತರಿ ಪೀಠಾ ದರ್ಶನ ಘೆತ್ಲೆ. ಥಯಿ ಕಾಹೀ ನಾ, ಹೋಡ ಮಹಾದ್ವಾರ, ತಾಜ್ಜೆ ಭಿತ್ತರಿ ಪೀಠ ಫೀಠೇರಿ ದೋನಿ ಪಾದುಕ್ಕೊ, ತಾಜ್ಜಾ ಮುಕಾರಿ ಚಮ್ಕೊನು ಗೆಲ್ಯಾವಾರಿ ಪಾಂಚ ಹೆಜ್ಜೆ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾಕ ಸರಸ್ವತಿ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾಲ್ಲೆ ಜಾಗೊ ಪೊಳೋನು ವಾಪಸ ಮೆಗೆಲೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಧಾಮಾ ಗೆಲ್ಲೆ ಅಂತೂ ಆಠವಡೊ ಕಾಶ್ಮೀರಾಂತು ಕಾಳ್ಳೊ ತಶೀಂಚಿ, ಮೆನೇಜರಾನ ಚಿತ್ರ ಸಕ್ಕಡ ಪಳ್ಳೈಲಿ ಕಡೇಚ್ಯಾ ಚಿತ್ರಾಂತು ಸರ್ಪಾನ ಯಾಳಾಬೀ ಬಾವ್ಚಿ ತಾಕ್ಕಾ ಭಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಪಂಡಿತಜೀ ಆಪಲೆ ಕೇಶರಕಾ ಫೂಲ ದೇಖಾಹೈಕ್ಯಾ?ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ.

"ನಹಿ ಭಾಯಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ.

ತೋೕ ಆಯಿಯೇ ಮ್ಹ್ಣೋೕಣು ಕೇಸರಿ ತೋೕಟಾಂತು ಆಪೋನು ಘೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಕೇಸರಿ ಫುಲ್ಲ. ಫುಲೇಚೊ ವೇಳು. ಘುಮಘುಮ ಪರಿಮಳು. ತಾಣೆ ಏಕ ಕೇಸರಿ ಫೂಲ ತಾಂಡೂನು ದಾಕ್ಕೈಲೆ. ತಾಂತು ಕೇಸರಿ ಖಾವ್ಚಾ ಆಯ್ಕಿಲಿ ಸರ್ಪಾ ಪಿಲ್ಲ ದಿಸ್ಲಿ. ಹಾವೆ ಭೀವ್ನು ಕೇಸರಿ ದೇಂಟು ಸೋಳ್ಳೊ, ತಾವಳಿ ತೋೕ "ಪಂಡಿತ ಜೀ ಢರೋಮತ್, ವೊ ಕುಛ್ ನಹೀಂ ಕರ್ತೆಂ, ವ್ಹೊ ಅಮಲ್ಮೆ ಹೈ. ಜೈಸೆ ತುಮಾರೆ ಇಲಾಭಿಮೆ ರಹತೇ ಹೈಂ" ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. ಅಂತೂ ಕೇಸರಿ ಫೂಲ ತಾಂತುಂ ಸರಪು, ಪಿಲ್ಲಂ ಕಶ್ಶಿಂ ಆಸ್ತಾತಿ ಮ್ಹೋೕಣು ಪೊಳೈಲೆಂ. ತಾಣೆ ರೂಮ ಆಪೋನು ಹಾಣ್ಣು 51=00 ರೂಪ್ಯೈ, ಏಕ ಕಾಶ್ಮೀರ ಶಾಲು, ಉಡ್ಗಿರೆ ಕೋರ್ರು ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿವರೇಕ ಬಸ್ ಟಿಕೇಟ್ ಹಾಣ್ಣು ದಿಲ್ಲೆಂ. ಆನಿ ರಾತ್ರಿ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಘುರಾಕ ಆಪೋನು ಹೋರ್ರು ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಘುರ್ಚಿ ದೇವಾ ಪೂಜಾ ಕೋರೋನು ಹೆರ್ದಿವಸು ರಾವಲ್ಪಿಂಡಿ ಪೆಟೋನು ದಿಲ್ಲೊ. ಪಾವಾಣೊ ಖರ್ಚು ನಾತ್ಲೆ ಕಾಶ್ಮೀರ ಯಾತ್ರಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ಪಾನಕ ದೀವ್ನು ಘುರಾ ಪೆಟಯ್ಲ್ಲಿ. ಆನ್ನೇಕ ಘಾಂತ ಲಕ್ಕೋೕ ಖಬರ ಸಾಂಗ್ತಾ ಮಳ್ಳೆ.

ಲಕ್ನೋ (ಲಕ್ಷ್ಮಣಪುರ)

ಲಕ್ನೋ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಉಪವನನಗರ (Garden city)ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಹೋಡ ಹೋಡ ರಾಜಾ ಮಹಾರಾಜಾಲೆ, ದಿವಾನಾಲೆ ಬಂಗಲೆ,ಉತ್ತರ ದಿಕಾನ ಗೋಮತಿ ನದಿ, ಇಮಾಮ ವಾಡ, ಹಜರತ ಗಂಜ, ಅಮಿನಾಬಾದ, Mall, Hewett ರಸ್ತೆ, ಚಕ್ರಮುಟ್ಟೆ ಘಾಲ್ಲು ಬೊಸ್ಟೆ, ದಶರಥಾ ಕಾಲಾ ಟಾಂಗಾ, ಖೈಂ ಪಳೈಲೆ ಥಯಿಂ ಮಿಠಾಯಿ ಆಂಗ್ಡ್ಯೋ, ಮ್ಹೋವಾ ಮೂಸ, ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಕೇಂದ್ರ ಗೌಜಿ ಗೌಜಿ. Mayfair Prince ಪ್ರಭಾತ ಸಿನೆಮಾ ಥೇಟರಂ, ಗಾಳಿ ಪಟಾಚೊ (ಪತಂಗ)ಸ್ಪರ್ಧಾ, ಘೋಡೆ ರೇಸು, ಏಕ ಆನಿ ದೋನ್ಸೆ, ಹಜಾರ ಘಟ್ಟ್ಯಾನ ವಿಷಯ ಪೋಳೋವ್ಚಾಕ ಮೆಳ್ತಾಲೆ. ಹಜರತ ಗಂಜಾ ದಿಕಾನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ರೂಂದ(80 Feet Road) ಟಾರ ರಸ್ತೆ, ಫುಟ್‌ಪಾತಂ, Upto dateಆಂಗಡ್ಯೊ, ಖಂಯ್ಸಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಾಚೊ ಕುಡ್ಕೊ ಯೇವ್ನು ಪಳ್ಯಾಕಿ ಮ್ಹೋಣು ಪೊಳೋವ್ಯಾ. ತ್ಯಾ ಮಹಾನಗರಾಚಿ ಘರಾಂತುಂ ಪಾಂಚ ನಮೂನೆ ಘರಂ ಆಸ್ಸತಿ. ಯೇಕು R.C.C. ಕಟ್ಟಡ ಶುದ್ಧ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ(Western).ಯೇಕು ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಚ್ಯಾ ಕಾಳೆ ನಳೆಚೆ ಚುನ್ನೆ ಗಾರೇಂಚಿ ಘರ, ಯೇಕು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಶಿಲ್ಪಿಚೆಂ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾ ಉಡ್ಗಾಸಾಂಚಿ ಘರಂ, ಯೇಕು ಪರ್ಶಿಯನ್ ಭಾರತೀಯ(Indo-Persian)ಮಿಶ್ರ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ ಘರ, ಯೇಕು ಪಾಲ್ಲೊ, ಡಬ್ಬೆ ತಗ್ಡ ಘಾಲ್ಲು ಕೆಲ್ಲಿಂ ಘರ. ಅಶ್ಶಿಂ ಪಾಂಚ ವಿಭಾಗ.

ಶುದ್ಧ ಸಂಸ್ಕೃತ ಹಿಂದೀ ಮಿಶ್ರಿತ ಹಿಂದಿ ಭಾಸ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಮಿಶ್ರ ಹಿಂದಿ ಭಾಸ, ಏಕಿ ದೇಹಾತಿ ಹಿಂದಿ, ಆನಿ ಬಿಹಾರಿ ಮಿಶ್ರ ಹಿಂದಿ ಭಾಸ. ಹೆ ಪ್ರಕಾರಾರಿ ಭಾಷಾ ವಿಂಗಡಣ. ಇಂಗ್ಲೀಷ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸ. ಮಸ್ತ ಜನಾಂಕ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಉಲೋವ್ಚಾಕ ಯೆತ್ತಾ. ತರೀಪಣ ಹಿಂದಿ ಅಭಿಮಾನು ಚಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ದ್ವೇಷು ಆಸ್ಸ. ಗೊರ್ವಾ ಸಮೃದ್ಧಿ, ದೂದ, ಧಯಂ ಬರ್ಫಿ, ಖವಾ, ಪೇಡೆ, ರಾಬಡಿ, ಖಾವ್ಚಾಕ ಮಸ್ತ, ಆನಿ ಸವ್ರಗಾಯೇನ ಮೆಳ್ತಾ. ದೋನಿ ಆಣೆಕ ಏಕ ಕ್ಯಾಬೇಜ್, ಟೊಮೆಟೊ ಶೇರಾಕ ಎಕು ಪಾವಾಣೊ, ಹಂಗಾಮೇರಿ ಕಾಳಿಂಗಣ, ಆಣೆ ಏಕ ಮೆಳ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ಗಂವು, ಭಾಜ್ರೆ ರೊಟ್ಯೊ, ಘಟ್ಟ್ಮುಟ್ ಜೆವಣ, ದೂದ ಧಂಯ, ಮಲಾಯಿ, ರಾಬ್ಡಿ, ಸಕ್ಕಡ ಹೊರ್ಬೆ, ಹಾಡ್ಡೆಕ ಮಾತ್ಯೆ ಆಯ್ದನಾಂತು. ಚಾ, ದೂದ ಪಿವ್ವಿ ಕಷ್ಟ, ಮಾತ್ಯೆಚಿ, ಪಿವ್ವೆ ಭೆತ್ತೂನು ಘಾಲ್ಚೆ. ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನಾರಿ ಹ್ಯಾ ಕಪ್ಪಾಂಚಿ ರಾಶಿ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಂಚಿ ಜನ. ಸಿಲ್ಕಾಚಿ ಉಲ್ಲನಾಂಚಿ ವಸ್ತ್ರಂ. ಸುರವಾಲ ಶರಾಯಿ ದೀಗು ಕೋಟು, ನವಾಬಿ ಪೇಟಾ ಚಿಕೆ ಚಡ. ಆತ್ತ ಆಮ್ಮಿ ಗೋಮತಿ ನದಿ ತೀರಾಕ ವೊಚಾ.

ಗಾಂವ್ಚಾ ಉತ್ತರ ದಿಶೆಂತು ವಾಯುವ್ಯ ನೈಋತ್ಯ ಜಾವ್ನು ಗೋಮತಿ ನದಿ ಹೋಳ್ತಾ. ಥಂಡ ಕೋಟ ಉದ್ಕಾಕ , ಉದ್ಕಾ ಪ್ರವಾಹು ಜೋರು ಆಸ್ಸ. ವೈರಿ 20ಫೂಟಾ ವೈರಿ ಏಕ ಪೂಲ(ಸೇತುವಿ)ಆಸ್ಸ. ಥೈಂ ರಾಬ್ಲಾರಿ ಇಮಾಮ ವಾಡೆ ಖಾಂಚೆ ದಿಸ್ತಾತಿ . ದೂರ ನ್ಹಯಿಂಚ್ಯಾ ಪೆಲ್ತಡಿ ಅಗಸ್ತ್ಯಾಶ್ರಮು. ಥಂಚಾನ ಸೀತಾಪುರಾಕ ವೊಚ್ಚೆ ವಾಟ. ಥಯಿಂ ಹನುಮಂತಾನ ರಾಮಾ ಪಶಿ ಮುಕಾರಿ ಯೇವ್ನು ಭರತಾಕ ರಾಮಾನ ಯೆವ್ಚೊ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗಿಲೊ ನಂದಿ ಗ್ರಾಮಾ ವೊಚ್ಚೊ ರಸ್ತೊ. ಆಸಪಾಸ ರಾಮಪುರ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪುರ, ಭರತಪುರ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಧಶರಥಾಲ್ಯಾ ಅಯೋಧ್ಯೆ ಕ Faizabad (ಫೈಜಾಬಾದ್)ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಹೇಂ ಕೇವಲ ರೈಲ್ವೆ ಜಂಕ್ಷನ್ ಆನಿ ಬಡಾವಣೆಂಕ ಮಾತ್ರ. ಮೂಲ ಅಯೋಧ್ಯಾ ಗ್ರಾಮ ದುಸ್ರೆ ಆಸ್ಸ. ಫೈಜಾಬಾದಾ ಥಾನ 2ಮೈಲ. ತಶೀ ಹಾಂಗಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕಿಲಾ ಮ್ಹೋಣು ಏಕ ಕೋಟೆ ಆಸ್ಸ. ತ್ಯಾ ಕೋಟೆ ತಲ್ವಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾಲಿ ಬಾಯ್ಲ ರಾಮ ಲಕ್ಷ್ಮಣ , ಸೀತಾ ವನವಾಸಾ ಥಾನು ಯೆತ್ತಾತಿ ಮ್ಹೋಣು ಪಳೈತ

ಚಿ ಬಾರವರ್ಸ ತಶೀ ರಾಬಿಲಿ ಖೈಂ. ತ್ಯಾ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಕಿಲೆ ವೆಲೆನ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಕ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಪುರ ಮ್ಹೊಣು ನಾವ ಆಯ್ಲೆ. ತಶಿ ವೈರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಭಾರತಾಚೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಿತ ಆನಿ ಹೊಡ ಮೃಗಾಲಯ ಆಸ್ಸ. ಗಾವಾಂತು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಾಯಣ ದೇವಳ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ. 800ವರ್ಸಾ ಮಾಕ್ಷಿಚಿ ಮಶೀದಿ ಆಸ್ಸ. 300ವರ್ಸಾ ಮಾಕ್ಷಿಚಿ ಇಗರ್ಜಿ ಆಸ್ಸ. ಶಿವಾಜಿ ಇತಿಹಾಸಾ ಕೋಟೆ ಆಸ್ಸ. ದೆವ್ಹಾ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ನಾರ್ಲ ಕೇಳಿ ನಾ. ಪೇಡೆ, ಬರ್ಫಿ, ಹಾಲ್ವಾ ತರ್ನೆ ಬಟಾಣಿ (ಮಟರ - Peas) ಸಿಜ್ಹೋನು, ಲಿಂಬ್ಯಾ ರೊಸ್ಸು, ಕೊತ್ತಂಬರಿ ಪಾಲ್ಲೊ, ಸಕ್ಕಡ ಘಾಲ್ಲು ಏಕ್ಕೇಕು ದೊನ್ನೊ (ದ್ರೋಣ) ದಿತ್ತಾತಿ. ದೋನಿ ಪಾವಾಣೆಂಕ ಏಕು ದೊನ್ನೊ. ದೋನಿ ಖೆಲ್ಲಾರಿ ಪೋಟ ಭರ್ತಾ. ಮಾತ್ಶೆ ಕಾರಾಗಿರಿ ಚಡಿ. ಮಾತ್ಶೆ ಫಲವಸ್ತು, ಬಣ್ಣು, ಚಿತ್ರಿಕೆ ಆಯ್ದಾನ, ಕಸೂತಿ ಆಂವ್ಗಾಲಿ, ಚಂದ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಅತೀ ಚಂದ. ಹಾಂಗಾ ರೈಲ್ವೆ ಸ್ಟೇಶನ್ ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನಾಂತು ಪ್ರಥಮ ದೀಗ, ಹೊಡ ಆನಿ ಅನುಕೂಲ, ಪರ್ಶಿಯನ್ ಆನಿ ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪಾಚೆ ಸಂಮ್ಮಿಶ್ರ. ಹೊಡ ಜಂಕ್ಷನ್.

ಹಾಂಗಾ ಗಾಳಿ ಪಟಾ (ಪತಂಗ)ಸುತ್ತಾಕ ಕಾನ್ನಡಿ (Glass)ಪಿಟ್ಟಿ ಕೋರ್ರು ಅಂಟಾ ಮೆಳೋ ತೇ ಅಂಟಾಂತು ಸೂತ ತಿಂಬೋನು ತೋ ಪತಂಗು ವೈರಿ ಸೊಣ್ಣು ದುಸ್ರೆ ಪತಂಗಾ ತಳ್ಕಿ ಘಾಲ್ಲು ಪರಸ್ಪರ ಕಾತ್ತೋರ್ರು ಉಡೋವ್ನು ಝುಗ್ಗಿ, ಮಾರಾ ಮಾರಿ, ಕೋರ್ಟು ವರೇಕ ಗೆಲ್ಲಿಆಸ್ಸ. ಹೊಡ್ಡೋಡ ರಾಣಿ, ಮಹಾರಾಣ್ಯೋ ಆನಿ ರಾಜಕುಮಾರ ಸಕ್ಕಡ ಹ್ಯಾ ಸ್ಪರ್ಧಾಂತು ಭಾಗ ಘೆತ್ತಾತಿ. ರಾಮಲೀಲಾ ಮೈದಾನಾಂತು ಕೆದ್ನಾಯಿ ಖೇಳು, ಪ್ರವಚನ, ರೇಸ, ಮ್ಯಾಚ ಕುಸ್ತಿ ಚಲ್ಲೆಲಿ ಆಸ್ತಾ. ಲೋಕ ಭಾರಿ ಅಭಿಮಾನಿ ಆನಿ ಸಾತ್ವೀಕ ಹಾವೆ ಆಶ್ಶೆ. ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪಾಂತು M.T.Centre and Records. ಮಿಗೆಲೆ ಪೆನ್‌ಶನ್ ಸೆಕ್ಷನ್. ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಹಾತ್ತಾಂತು 150ಲೇಡಿ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆನಿ 150 Male Clerksಆಶ್ಶಿಲಿ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ಸಂಘ ಮ್ಹೊಣು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ ಜನ ಮಸ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿ.

ಆಮ್ಮಿ ಆತ್ತ ಮೃಗಾಲಯ ದಿಕಾನ ವೊಚಾ. ತೇ ಪಳೆಂ ಹೊಡ್ಡೋಡ ರೂಕ ದಿಸ್ತಾತಿ. ತೇ ಊಂಚ ಗೇಟ ದಿಸ್ತ ಪಳೆ ತೇಂಚಿ ಮೃಗಾಲಯ "Prince of Wales' Zoo" ಹಾಂವೆ ಭಾರತಾಂತುಲಿ 36ವಿಶಾಲ, ಹೊಡ, ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ಸಂಗ್ರಹ ಪಳೈಲಾ ದುಸ್ರೆ ಖಯಿನಾ. ಹೇಂ ಪಳೆ ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರ. ದಾವೆ ದಿಕ್ಕಾನ ಘೂವ್ನು ಏಕ ರೌಂಡ ಘಾಲ್ಯಾ. ಹೇ ಪಳಯಾ ಹಾಂತು.

1.ರಾನಬಕ್ರೊ (ಬೊಕ್ಕೋಡಿ)

ಪಂಚ್ವೀಸ ಜೋಡಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಪಿಲ್ಲ ಪಿಲ್ಲಂ ಮ್ಹೊಣು ಏಕ ಶಂಬರಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಚಿತ್ತಾ ಬಣ್ಣು, ಚಿಟ್ಟೊನಾಂತಿ, ಶಿಂಗನಾಂತಿ, ರಾನ್ನಾಂತು ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಧಾವ್ನು ವತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹಾಂಗಾ ಸದ ಮನ್ಶಾಂಕ ಪೊಳೋನು ಆಭ್ಯಾಸು ಜಾಲ್ಲಾ. ಖಾವ್ಚಾಕ ನಿಮ್ಗಿತಾತಿ. ಭುಂಯ್ಚಣೊ, ಫಳ ಖಾತ್ತಾತಿ. ಸುತ್ತೂ ಲೊಕ್ಕಂಡಾ ಸರಳಾ ವಯಿಂ ಭಿತ್ತರಿ ಝಾಡ ಕೂಟ, ರೇವೆಂ ಮೈದಾನ, ಪಾತ್ರಾ ಚಿಲ್ಮೆ ಉದ್ದಾಕ, ರಾಕ್ಣಾ ಮರ್ಗೆಂತು ಧಾನ್ಯಾ ಕಣ್ಸೊ, ಥೈಂ ಪಾಲ್ಲೆ ಗುಂಪೆ ಏಕ ಫರ್ಲಾಂಗ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಹಾಂಗೆಲೊ ಗೂಡು ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ. ತಾಂಕಾ ರಾನ್ನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಸ್ವಚ್ಛಂದ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ಶಾಖಾಹಾರಿ, ಸೀಳು ಖುರಾಚಿ, ಮೆಲುಕು ಘಾಲ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿ (Wild Sheep)ಮುಕಾರಿ ಹೊಡಿ ವಣತಿ.

2. ಹೋ ತೋಳಾ ಗೂಡು (Wolf - ಲಾಂಡಗಾ)

ಹಾಂತು ಕಾಶ್ಮೀರ ಕಣಿವೆಂಚಿ ಧವೆ, ಆಸ್ಸಾ ಮಾಂಚಿ ಚೋಕ್ಲೇಟ್ ಬಣ್ಣಾಂಚೆ, ಹೈದ್ರಾಬಾದಂ ತೆಲಂಗಾಣಾಚಿ ತೋಳ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೊಡ್ಡ°, ಪಿಲ್ಲಂ ಮ್ಹೋಣು ಪನ್ನಾಸ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೀ° ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ಪ್ರಾಣಿ. ದಿಸಾಕ 2ಪೌಂಡ ಮಾಂಸ ಪ್ರತಿ ತೋಳಾಕ ದಿವ್ವೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸ್ಸ. ಪಂದ್ರ ದೀಸಾಕ ಏಕ ಪಟಿ ಜೀವಂತ ಶಿಕಾರಿ ದಿತ್ತಾತಿ. ಏಕಿ ಬೊಕ್ಕೋಡಿ ಜಾವೊ ಕಾಂಬಳಕುರ್ಕ್ಯ ಜೀವಂತ ಸೊಡ್ತಾತಿ. ಶಿಕಾರಿ ಖೇಳು ತೋಳ ವಾಂಟೂನ ಘೆತ್ತಾತಿ. ಕ್ರೂರ ಪ್ರಾಣಿ ತಾಂತು ಶಿಕಾರಿ ಸಂತೋಷ ಪ್ರದರ್ಶನ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕ್ರೌರ್ಯಾಚಿ ಜಾತ್ರಾ. ತೀ ಪೊಲೋಚ್ಯಾಕ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸೇಸ ಭಟ್ಟ ಮಾಮ್ಮಾ ಥಂಚಿ ಸೂಣಿ ಶೆ ಆಸ್ಸತಿ. ರಾಬ್ಚ್ಯಾಕ ಘಾತ್ರಾ ಗುಹ್ಯೊ ಬಾಂದಯ್ಲಾತಿ. ತಳಿ, ಫೋಂಡಾ -ಉದ್ಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ರಾನ ಮ್ಹೋಣು ರಾನ ನ್ಹಯಿ ಮೈದಾನ ಮ್ಹೋಣು ಮೈದಾನ ನ್ಹಯಿ ಮುಕಾರಿ ವೊಚ್ಯಾ.

3. ಸೋಸೆ (ಮೊಲ - Rabit - ಖರಘೋಷ)

ಜಗಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಅನೇಕ ಜಾತಿ ಸೊಸೆ ಪೊಸ್ಸಾತಿ. ಸಕ್ಕಡ ವೊಟ್ಟು ಪಾಂಚ ಸ ಹಜಾರ ಆಸ್ಸತಿ, ಖಾವ್ಚ್ಯಾಕ ಧಾನ್ಯಾ ಕಣಿ, ಪಾಲ್ಲೊ, ಕಣ್ಮ ಕಂದಮೂಲ, ಫಲ ಇತ್ಯಾದಿ ದಿತ್ತಾತಿ. ಪಿವ್ಚ್ಯಾಕ ಉದ್ಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸ್ಸ. ಧವೆ, ಕೌಳೆ, ಕಂದು, ನೀಲಿ, ಗೊಬ್ರ್ಯಾಳೆ, ಪಿಂಗ್ಯೆ, ಕೇಸರಿ ಬಣ್ಣಾಂಚೆ ಆಸ್ಸತಿ. ನೀಟ ಕಾನ, ತಾಂಬ್ಡೆ ದೋಳೆ ಚಂದ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಇತ್ಲೊ ಶೇಂಗಾ ಉಡೋವ್ನು ಮುಕಾರಿ ವೊಚಾ.

4. ಝೀಬ್ರಾ

ತೋಂಡ ಘೋಡೆಪರಿ, ವಾಗಾ ಪಾಟ್ಟೆವಾರಿ ಪಾಟ್ಟೆ. Zebra ಮಾಂಸಾಹಾರಿ ನ್ಹಯಿ. ತಾಂಗ ತಾಂಗೆಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ಜಾಬ್ಬೂನು ಘೆವ್ವೆ , ಝೂಗೋಡ್ಡೆ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯೋ ಪ್ರಾಣ್ಯೊ ರೇವೆ ಮೈದಾನ ಜಾಗೆಚ್ಯೊ ತಸ್ಸಲೆ ವಾತಾವರಣ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ಸಹಾರಾ, ಸೂಡಾನ ಕಡೇನ ಥಾನು ಹಾಣ್ಣು ಪೊಶಿಲ್ಯಾತಿ. ಸುಕ್ಕ ಕಣಿ, ಪೀಟ, ಪಾಲ್ಲೊ ಸಕ್ಕಡ ಖಾತ್ತಾತಿ. ಮುಕಾರಿ ವೊಚ್ಯಾ. ಸಾತಾಟ ಜೋಡ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ.

5.ಮಾಂಕಡೋದ್ಯಾನ

ಹೊಡ್ಡ, ಸಾನ್ನ, ತಾಂಬ್ಡೆ ತೊಂಡಾಚಿ ಕಾಳೆ ತೊಂಡಾಚಿ, ಘೋರಿಲ್ಲಾ, ಚಿಂಪಾಂಜಿ, ಆಸಾಮಿ ಶೋಲಾ, ಸಕಡ ಜಾತಿಚಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಝಾಡ, ರೂಕ, ತಳಿ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಹುಕ್ಯಾ ವೈಲೆನ ಸರ್ಕ ಬಲೆ ಘಾಲ್ಲಾ. ಭಾಯ್ರಿ ಉಡ್ಡೂನು ವಚ್ಚೆ ನಾಶೆ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಯಾ.

6.ಕರಡ್ಯೊ(ವಾಂಶವೇಲ - Bears, ಭಲ್ಲೂಕ)

ಸಗ್ಳೇ ಜಗಾಚ್ಯೊ ವಿವಿಧ ಬಣ್ಣಾಂಚ್ಯೊ ಕರಡ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾಂಕಾ ಖಾವ್ಚ್ಯಾಕ ತಾಂದ್ಳಾ ಪೇಜ, ಗಂವಾ ಮುದ್ದೊ ಸಕ್ಕಡ ದಿತ್ತಾತಿ. ತೀ ದೀಗ ಬೊಟ್ಟ, ನಾಂಕ್ಟ, ಕೇಸ ಸಕ್ಕಡ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ಭಯ ದಿಸ್ತಾ.

ಅರೇ ಘಾತ್ತೋರು ಉಡೋನಾಕ್ಕಾತಿ, ಉಜ್ವೆ ಕಾಡಿ ಕೀರು ನಾಕ್ಕಾತಿ. ಮ್ಹನೊ ದೋನಿ ಮ್ಹನೆಂಕ ತಾಂಕಾ ಶಿಕಾರಿ ಆಸ್ಸ. ತಾಂಗೇಲಿ ಶಿಕಾರಿ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರಿ ವಾಳ್ತ ಹುಂತ. ವಾಳ್ತ ಹುಂತಾ ವಾಟ್ಟೆಕ ಕರಡ್ಯೊ ನಾಂಕ ಲಾವ್ನು ಭುಸ್ ಕರ್ನು ಶ್ವಾಸು ಸೊಡ್ತಾತಿ. ಶ್ವಾಸಾಂತು ಪಿಣ್ಯೋ ಶೆ ಅಂಟು ಯೆತ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಭೀವ್ನು ವಾಳ್ತ ಹಿಂದು ಭಾಯ್ರು ಯೆತ್ತಾ. ತೆ ಬಕ ಬಕ ಖಾತ್ತಾತಿ. ನಾಂತಾತಿ. ತೀ ಚೆಂದಾಯಿ ಪೊಳೋಕಾ. ತಾಂಗೆಲಿ ತೀಚಿ ಶಿಕಾರಿ.

7.ಉದ್ಕಾ ಸೂಣೆ (ಜಲಕುತ್ತಾ) (OTTER) (ನೀರ್ನಾಯಿ)

ಏಕ ತಳೆಂ. ತ್ಯಾ ತಳೆಕ ಏಕ ಬೋರ್ದು. ತೀಂ ಚೀಂಕ, ಚಾಂಕ ಕೋರ್ನು ಬೋಬ ಮಾರ್ತಾತಿ. ಮಾಸ್ಯೆವಾರಿ ಅಂಗ, ದಾಟ ಬಾಲ, ಸೂಣೆ ತೊಂಡಾವರಿ ತೋಂಡ. ತಾಂಕಾ ಖಂಚ್ಯಾ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಂಚೆರಿ ವಿಶ್ವಾಸು ನಾ. ಹಾವೆಂ ಏಕ ಪಟಿ ಶರಾವತಿ ನದಿಂತು ಹೊನ್ನಾವರ ಲಾಗ್ಗಿ ಪಳೈಲೆ. ಹೀಂ ಉದ್ಕಾ ಸೂಣೆ ಭರ್ತೀ ವೇಳಾರಿ ಮಸ್ತ ದೂರವರೇಕ ನದಿಂತು ಯೆತ್ತಾತಿ. ಏಕ ದೋನಿ ಮಾಸ್ಯೆ ಪಿಲ್ಲಾ ಖಾತ್ತಾತಿ. ಘಾಲ್ಯಾಕ ಖಾವ್ಚಾಕ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ದೋನಿ ತೀನಿ ಮಾಸ್ಯೆ ಪಿಲ್ಲಂ. ಧೋರ್ನು ತೊಣ್ಣಾ ಚಾಬ್ನೂನು, ಸೂರ್ಯಾ ದಿಕ್ಕಾನ ಪಳೈತಚಿ ರೇವೆಂತು ಪುರ್ತಾತಿ ಆನಿ ಉದ್ಕಾಂತು ವತ್ತಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ದಿಕ್ಕು ವಿರುದ್ಧ ಜಾತ್ತಾ. ಸಕಾಳಿಚೊ ಉಜ್ವೆ ದಾಂಡೊ ಸಾಂಜೆಕ ದಾವೇನ ಜಾತ್ತಾ. ಪೂರ್ನು ದವರ್ಲೆಲೆ ಮಾಸ್ಕಿ ತಾಂಕಾ ತೆದ್ನಾ ಮೇಳ್ನಾ. ತಾಜ್ಜ ಖಾತ್ತಿರಿ ಗ್ಯಾದಿ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ದಾನ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಆಪ್ಣೇಕೆ, ಪೂರ್ನು ದವರ್ಲೆಲೆ ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಮ್ಹೋಣು.

8. ಉಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ (ಪಹಾ ಮೃಗ, OSTRICH)

ಯೂನಿ ಫಾರ್ಮ ಹೇಟ ಸಕ್ಕಡ ಘಾಲ್ನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಮುಕಾರಿ ಖಂಚೆ ಮೃಗ ಪೊಳೋವ್ಚೆ ಮ್ಹೋಣು ಆಲೋಚನ ಕರ್ತ ರಾಬ್ಬಿಲೊ. ವೈರಿ ಥಾನು ಹ್ಯಾಟಾಚೇರಿ ಕುಟುಕುಟು ಧಾಡ್ನಾಯ್ಲಾ ವಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹ್ಯಾಟ ಕಾಣ್ನು ವೈರಿ ಪಳಯ್ಲಾರಿ ಉಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಚೋಂಚಿ. ಹಾತ್ತಾಂತು ಏಕು ಮೂಲಂಗಿ ಕಾಂದೊ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತೋ ದಿಲ್ಲೊ. ಖುಶೇನ ಪೆಲ್ತ ಗೆಲ್ಲಿ. ಹೀ ಪಕ್ಷಿ 8ಫೂಟ ದೀಗ ಪಾಯ, 2ಫೂಟ ಆಂಗ ಆನಿ ಆಟ ಫೂಟ ದೀಗು ಗಳೊ ಆಶ್ಶಿಂ 18 - 20ಫೂಟ, ಊಂಚ ಪ್ರಾಣಿ. ಪಾಕ್ಕಂ ಆಸ್ಸೂನು ಉಬ್ಬಾ ಯೇನಾ. ಪಾಯ ದೀಗ ಆಶ್ಶಾ ವೊಚ್ನೂನು ಧಾಂವ್ತಾ. ಘಂಟ್ಯಾಕ 15 - 20 ವೀಸ ಮೈಲ ಸ್ಪೀಡಾರಿ ಧಾಂವ್ತಾ. ಮಾಕ್ಕಾ ಜಲಂಧರಾಕ ವರ್ಗು ಜಾಲ್ಲೊ. Superintendent of A.T.C.R.ಮ್ಹೋಣು A.T.C.R. ಮ್ಹುಳ್ಯಾರಿ Animal Transport Centre and Recordsಮ್ಹೋಣು. ಥೈಂ ಖಚ್ಚಾರ್ರು ಗಾಡ್ಯೊ (Mules -ಹೇಸರ ಗತ್ತೆ) (Camels, ಒಂಟೆ)ಬೈಲಾ ಗಾಡ್ಯೊ, ಗಾಡ್ವ, ಘೋಡೆ, ಹಸ್ತಿ, ಹಿಮಸಾರಂಗ ಸಕ್ಕಡ ಗಾಡ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಸಾಂಗಾತಿ ಉಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಗಾಡ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಚೊಂಚಿಕ ಏಕ ಬಳೆ. ಬಳ್ಯಾಕ ಏಕಿ ದೋರಿ, ಘಾಟ್ಟೀಕ ಏಕು ಖಾಂದೊ, (ನೋಗ) (Shoulder Rod)ಖಾಂದೆ ಥಾನು ಗಾಡ್ಯೆ ಪಳ್ಯಾಕ ರಿಂಗ್ಸ, ತಾಕ್ಕಾ ದೋರಿ ಬಾಂದೂನು ಗಾಡಿ ನೊಗಾಕ ತಳ್ಕಿ. ಹ್ಯಾ ಗಾಡ್ಯೇರಿ 15 - 20 ಚೀಲ ತಾಂದೂಲು ಹೊರ್ತಲಿಂತಿ. ದೋನಿ ಪಕ್ಷ್ಯೊ ತಾಂಡ್ತಲ್ಯೊ. "ಬಾಬೂಜಿ ಆಪ ಗಾಡಿ ಪರ್ ಬೈಠೋನಾ ಮ್ಹೋಣು ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಾಣ್ಯೊ ಗಾಡ್ಯೇರಿ ಸವಾರಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಅಶ್ಶಿ ಉಷ್ಟ್ರ ಪಕ್ಷಿ ಪಳೈಲಿ. ವೊಚಾ ಮುಕಾರಿ.

9.ಕಾಳೊ ವಾಘು (Black Panther)

ಕಾಳೇ ಮಾಜ್ರಾ ವಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಬೋಬ ಮಾರ್ತಾ ಲೇಕನಾ. ಆತ್ತ ದಾರ್ಲೆಂ ಎಕ್ಸ್ ಆಸ್ಸ. ಗೌಜೀ ಗೌಜಿ, ಸುಮಾರ 8 - 10ಪಾವ್ಲಂ ದೀಗ ಆಸ್ಸ. ಮಾಕ್ಷಿ ಮುಕಾರಿ ಭೋಂವ್ತ ಆಸ್ತಾ. ಬೋಬ ಮಾರ್ತಾ. ಕೋಣಿ ತಾಜ್ಞಾಗಿ ವಚ್ಚನಾಂತಿ. ಮಾಂಸ ದಿತ್ತಾಲೊ ವತ್ತಾ ತಾಕ್ಕಾ ಕಾಹೀ ಕರ್‍ನಾ ಖೈ ತಾಜ್ಞಾ ಜೋಡಿ ಬಾಯ್ಲ ವಾಗಾನ ಮರತ ಧೋರ್‍ನು ಹೀ ಗೌಜಿ. ಜೋಡಿ ಸೊತ್ತ ಆಸ್ಸತಿ.

10.ಜಿರಾಫೆ

ಹೇವೆ ರೇವೆ ಮೈದಾನ ಆಸ್ಸೂಚಿ ಸೀಳ ಖಿರಾಚಿ, ಮೆಲುಕು ಘಾಲ್ಚಿ ಪ್ರಾಣಿ. ಚಿತ್ನಾ ಜಾತಿ, ಶಿಂಗ ನಾಂತಿಲಿ ಉಷ್ಣ ಪಕ್ಷಿ ಜಾತಿಚಿ ಊಂಚ ಪ್ರಾಣಿ. ಆಂಗಾಕ ಚಿತ್ನಾ ಚಿಟ್ಟೆವಾರಿ ಕಾಳಿ ಚಿಟ್ಟೊ ಆಸ್ಸಂತಿ. ಮುಕಾರಿ ವೊಚಾಂ.

11.ವಾಘು

ಹೇ ಪಳೆ ವಾಘ. ವಾಗಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಹೋಡ ಆವರಣ ಆಸ್ಸ. ಚಿಟ್ಟೆ ವಾಘ, ಪಾಟ್ಟೆ ವಾಘ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. Mysore Panthers, Bengal Panthers (ಪಾಟ್ಟೆ ವಾಗ)ಆಸ್ಸತಿ. 10 - 15ಜೋಡ್ಯೊ ಪಿಲ್ಲಂ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಖಿಂಚೇ ಜಾಲ್ತಿಕಿ ವಾಗಾ ಜೀವನ ಪದ್ಧತಿ ಏಕ್ಕಿಚಿ. ದಾರ್ಲೆ ವಾಗಾನ ಆಹಾರ ಹಾಣ್ನು ಬಾಯ್ಲ ವಾಗಾಲಾಗ್ಗಿ ದೀವ್ಕಾ. ತೀಣೆ ಪಿಲ್ಲಾ ಸಕ್ಕಡ ದೀವ್ನು ಬಾಮ್ನಾ ಎದ್ರಾಕ ಹಾಣ್ನು ಘಾಲ್ಕಾ. ಬಾಮ್ನಾನ ಖಾವ್ಚಾ ಸುರು ಕರ್‍ನಾ ಫುಡೆ ತೀಣೆ ಬಾಮ್ನಾ ಸಾಂಗೀತ ಖಾವ್ಕಾ. ಪಿಲ್ಲಾಂನಿ ಝುಗಡ್ಲ್ಯಾರಿ ಆವ್ಸ ತಾಂಕಾ ಘುರ್ ಕೋರ್‍ನು ಬಾಲ್ಲಾನ ಮಾರ್‍ನು ತಾಂಕಾ ಬುದ್ಧಿ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಕೆದ್ನಾಯಿ ವಾಗು ಆಪ್ಣೆ ಮೆಳ್ಳಿಲೆ ಖಾಣ ಬಾಯ್ಲೆ ದಿಲ್ಲೆ ಶಿವಾಯಿ ಖಾಯ್ನಾ. ಆಮ್ಮಿ ಮನುಷ್ಯ ಹೊಟ್ಲಾಂತು ಬರೆ ಖಾಣ ಖಾತ್ತಾನ ಆಮ್ಕಾಂ ಬಾಯ್ಲಾಂ ಉಡ್ಗಾಸು ವರೇಕ ಜಾಯ್ನಾ. ಚೆರ್‍ನುವಾಂಕ ಶಿಕಾರಿ ಶಿಕೊವ್ಚಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವ್ಯಾಘ್ರಿಣಿಲಿ. ತಾಂಕಾ ಪಂದ್ರ ದಿಸಾಕ ಏಕ ಶಿಕಾರಿ ದಿತ್ತತಿ. ತಾವಳಿ ದಾರ್ಲೆಲೊ ಸಂಭ್ರಮು ಪೊಳೋವ್ಕಾ. ವಾಘು ಬೋಬ ಮಾರ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೋಂಡ ಧಾಂಪೂನು ವದ್ದರ್‍ನಾ. ತೋಂಡ ವಿಸ್ಕಳಾವ್ನು ಬೋಬ ಮಾರ್ತಾ. ಗುಹ್ಯೋ, ರಾನ, ಪೋಂಡಾ ಉದ್ದಾಕ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಲಾವರೀಚಿ. ಬಾಯ್ಲ ಮನ್ನಾನ ಮಾಂಸ ದಿಲ್ಲಾರಿ ಕಾಯ್ನಾಂಚಿ. ವೊಚಾ ಮುಕಾರಿ.

12.ಜಲಘೋಡೊ (HIPOPOTAMUS) (ನೀರ್‍ಕುದುರೆ)

ಹೊಡ್ಡ ರಡ್ಡೆವಾರಿ ಆಸ್ತಾತಿ. ಉದ್ಕಾ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾವ್ನಾ ವೊಚ್ಕೂನು ಆಂಗ ನಯಚಿ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ಘೋಡೆ ತೊಂಡಾವರಿ ತೋಂಡ . ದಾಟ ವೊಂಟ. ದಾಂತ ಉಣೆ. ನಿಜ್ಜ ದಾಟ. ಕಾಂಟೆ ಕಾಂಟೆ ಶೆ ನಿಜ್ಜಾ ಮದ್ದ. ತಾಜ್ಜೇನ ಆಹಾರು ಚಾಬ್ಬೊ. ಹ್ಯಾ ಜಲಘೋಡ್ಯಾ ಖಬ್ರೇನ ಏಕಿ ಘಟನಾ ಯಾದ ಜಾತ್ತಾ. ಮಿಗೆಲೊ ಮೆವ್ಣೊ ಶೇಷಗಿರಿ ಕಿಣಿ ಆನಿ ಮೆಣ್ಣೆ ಕೆರೆ ನಾರಾಯಣ ಹೆಗಡೆ ಕ ಮೈಸೂರಾ ಆಫೋನು ವ್ಹೆಲ್ಲಿ. ಮೃಗಾಲಯಾಕ ವ್ಹೆಲ್ಲಿ. ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ಜಲಘೋಡೆ ಆವರಣಾಕ ಆಯ್ಲಿ. ಹಾಂವೆ ತಾಂಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ಥೊಡೆ ವಲ್ಲೆ ತಣ ಘೆಯ್ಯಾರೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ತಾನ್ನಿ ಘೆತ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ವಣ್ತೆ ಲಾಗ್ಗಿ ವೊಚ್ಕೂನುರಾಬ್ಬಿ.

ತೇ ಚಿಕ್ಲಾ ಉದ್ಯಾಂತು ನಿದ್ದಲೆ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತಣ ಪೊಳೋನು ಉಟಾಯ್ಲೆ. ಘುಟ್ಟಿ ರಾಬ್ಚಾರೆ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ಪ್ರಾಣ್ಯಾನ ತಣಾ ಖಾತ್ತಿರಿ "ಭಕ್"ಮ್ಹೊಣು ತೊಂಡ ಕಾಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಪೆಟ್ಟಾಕ ಹೀಂ ದೊಗ್ಗ ಚಾರಿ ವಾಂವ ಮಾಕ್ಷಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಳ್ಳಿಂ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾತ್ತಾ.

13.ಖಡ್ಗಮೃಗ -ಗೆಂಡಾ ಮೃಗ- RHYNOCERUS

ಘುಟ್ಟಿ ಬೈಸಾ. ಆಂಗಾರಿ ಜಾವೂ ಯೇತ. ಜಾಗ್ರತಿ. ಪಾಗ್ರಾ ತೊಗ್ಗು ದೇವ್ಹಾರ್ಕ್ಯಾತಿ. ಬೈಸಾ. ತೇ ಪಳೆ ಯೆತ್ತ ಆಸ್ಸ. ಆಯ್ಲೆ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ದಿಕ್ಕಾನ ಪಳ್ಳೈತಾ. ಆನಿಕೆ ದೋನಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಏಕ್ಕೆಕ ಭಾಯ್ರು ಪಡ್ತಾ ಮಾತ್ರ. ತೇಂ ಪಳೆ ಪೀಲ ಚೆಂಗು ಮಾರ್ತ್ತಾ. ಗಾಂವ್ಟಿ ಡುಕ್ರಾವರಿ ಆಂಗ. ಸಗ್ಗೆ ಆಂಗಾಕ ಗಾಂಟ್ಯೊ. ಡುಕ್ರಾ ಮುಸುಡಾವರಿ ಮುಸುಡು. ನಾಂಕಾರಿ ಬಾಯ್ಲ ಮೃಗಾಕ ಏಕ ಶೀಂಗ. ದಾರ್ಲ್ಯಾಕ ದೋನಿ ಶೀಂಗ. ಹಾಜ್ಜೆ ಚಾಮ (ಚಾಮ್ಡೊ) ಹಸ್ತೆ ಚರ್ಮಾ ಪಶಿ ದಾಟ. ತೆ ಕ್ಯಾಬೇಜ ತಾಜ್ಜ ಕಡೆ ಉಡಯಾತಿ. ಏಕ ದಾರ್ಲೆ ಮೃಗ ಆಯ್ಲೆ. ನಾಂಕಾ ಶಿಂಗಾ ಮದ್ದೆ ಕೆಬೀಜ ಸಿರಕಾನು ಗೆತ್ಲೆ. ಚಿಕ್ಲಾ ಉದ್ಯಾ ಹೋರ್ರು ಬುಡಯ್ಲೆ. ಆನಿ ವೈರಿ ರೇವೆ ಗುಡ್ಡೇರಿ ಹಾಣ್ಣು ದವರ್ಲೆ. ಮುಕಾವೆಲ್ಯಾ ಉಜವ್ಯಾ ಪಾಯ್ಯಾನ ಧೋರ್ರು ನಾಂಕಾ ಶಿಂಗಾನ ಸೊಡೋವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಚಿಕ್ಲಾ ಉದ್ದಾಕ ರೇಂವ ಥಾಪ್ಪಿಲಿ. ಪತ್ರಾಡ್ಯೆ ಕೋರ್ರು ರುಚೇರಿ ಖಾವ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೆ. ಪಳಯಾಗೊ ಪತ್ರಾಡೋ ಕಶ್ಶಿ ಕೊರ್ರೊ ಮ್ಹೋಣು. ತಾಜ್ಜಾ ಖಾತಿರಿ ಹಾಂವೆ ತಾಕ್ಕಾ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಮ್ಹೋಣು ನ್ಹಾಂವ ದವರ್ಲಾ. ಸರೋಪು ಚಾಬ್ಲ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೆ ಶೀಂಗ ಲಿಂಬಿಯಾ ರೋಸಾ ಝೋರೋನು ಪೊಟ್ಟಾ ದಿಲ್ಲಾರಿ ವಿಷ ದೆಂವ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ರಾಬ್ಚಾಕ ಹೀ ಬಾಯ ಖಾವ್ಚಾಕ ಬೊಂಡ್ಕಿ, ಕೇತ್ಕಿ ಹಳು ಘಾಲ್ಲಿಂತಿ. ತಾಜ್ಜೆ ಪಾಳಂ ನಿಕ್ಕಾನು ಖಾತ್ತಾತಿ. ಆಸ್ಸಾಮ ಬರ್ಮಾ ರಾನ್ನಾಂತು ಮಸ್ತ ಆಸ್ತಾತಿ. ಚಲಾ ಮುಕಾರಿ ವೊಚಾ.

14.ಕಾಂಗ್ರೂ(Cangroo)

ಹಾಜ್ಜೆ ತೋಂಡ ಇಂದ್ರಾ ತೊಂಡಾವರಿ. ಬಣ್ಣ ತೋಚಿ. ಮುಕಾವೆಲೆ ಪಾಯ ಸಾನ್ನ. ಮಾಕ್ಷಿ ಪಾಯ ಹೊಡ್ಡ. ತಣ ಚರ್ರಾತಿ. ಪಾಲ್ಲೊ, ಧಾನ್ಯ ಖಾತ್ತಾತಿ. ಸಾತ್ವಿಕ ಪ್ರಾಣಿ. ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ಪೊಟ್ಟಾ ವೈರಿ, ಮುಕಾವೆಲೆ ಪಾಯ್ಯಾ ಮದ್ದೆ ಏಕ ಚೀರಿ ಆಸ್ಸ. ತಾಂತು ಪಿಲ್ಲಂ ದವ್ರೋರ್ರು ಪೊಶಿತಾತಿ. ಚಂದ ಪ್ರಾಣ್ಯೊ. ಸಗ್ಗೆ ಮೃಗಾಲಯಾ ನೌಕರಾ ಘರ ಹಾಂಗಾ ಆಸ್ಸತಿ. ಕಾಂಗ್ರೂ ಸುಮಾರು 200ಆಸ್ಸತಿ. ತ್ಯಾ ಲೋಕಾಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ದೊರ್ಕೆ ಪಾಳ್ಳೆ ಕೋರ್ರು ನಿದ್ಕರಾನು ತೀಂ ಬಾಯ್ಲಂ ಕಾಮಾಂಕ ವತ್ತಾತಿ. ತಾವಳಿ ಹೀ ಕಾಂಗ್ರೂ, ತೀಂ ಪಾಳ್ಳಿ ವಂದೂಳ್ಳು ಜೋಂಯಿ ಕಾಣ್ಣು ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ನಿದ್ಕರಾಯ್ತಾತಿ. ಥೈಂ ಚೇರಿ ಫಳ ವಿಕ್ರೊ ಎತ್ತಾತಿ. ಚಾರಿ ಫಳ ದಿಲ್ಯಾ ಖಾತ್ತ ರಾಬ್ತಾತಿ. ಚಲಾ ಮುಕಾರಿ ವೊಚ್ಯಾ. ಹಾತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಸೊನ್ನಾರಿಂಗಾಕ ಘೂಸು ಘಾಲ್ತಿತ. ವಚ.

15. ಚಿತ್ಲ ದೀಗ ಗಳೆ ಪಕ್ಷ್ಯೊ (Stags, Deers & African Cranes) (ಜಿಂಕೆ, ಕಡವೆ , ಕೊಕ್ಕರೆ)

ಚಿತ್ಲಾಂತು ಹಂಡ ಆಶ್ಶಿಲಿ, ನಾತ್ತಿಲಿ, ಶಿಂಗ ಆಸ್ಸಿಲಿ, ನಾತ್ತಿಲಿ, ತಿರ್ಪಿಲೆಲ್ಯಾ ಶಿಂಗಾಚಿ, ಟಿಸಿಲ್ ಶಿಂಗಾಚಿ, ಸಕ್ಕಡ ಜಾತಿ ಚಿತ್ಲ ಆಸ್ಸತಿ. ಸುಮಾರ 200ಆಸ್ಸತಿ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಿ ಹೋಡ ಚೊಂಚಿ

ಆಸ್ಸಿಲ್ಲ್ಯೊ ವಿಕ್ಷಿಪ್ತ ಪಕ್ಷ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಹ್ಯಾ ಪಕ್ಷಾಂಕ ಪಾಕ್ಕ ಆಸ್ಸೂನು ಉಬ್ಬ್ಯಾಕ ಯೇನಾ. ಚಿತ್ತಾಂಕ ಖಾವ್ಯಾಕ ಪಾಲ್ಲ್ಯೊ, ಧಾನ್ಯಾ ಪಿಟ್ಟಿ, ಥೈ ಥೈಂ ಉದ್ದ್ಯಾಕ, ದವರ್‍ಲ್ಲಾ. ಹೋಡ ಉದ್ಯಾವನ.

16ಚಿರ್ತ, ಚಿರತೆ (Cheeta) (ಚಿಬ್ಬ್ಯಾಯಿ ವಾಗು)

ಮಹಾಕ್ರೂರ, ಏಕ ಆಸ್ಸ. ರುಕ್ಕ್ಯಾರಿ ಚಡ್ತಾ. ರುಕ್ಕ್ಯಾರಿ ಥಾನು ಉಡ್ಡ್ಯೂನು ಶಿಕಾರಿ ಕರ್‍ತಾ. ರುಕ್ಕ್ಯಾಕ ಏಕ ದೋರಿ ಬಾಂದೂನು ತಾಜ್ಯಾ ತಲ್ಲ್ಯಾಕ ಮಾಂಸ ಬಾಂತಾತಿ. ತೇಂ ಉಡ್ಡ್ಯೂನು, ಉಡ್ಡ್ಯೂನು ಖಾತ್ತಾ. ತೀಚಿ ಶಿಕಾರ. ಜಾಗ್ರತಿರೇ ಆಂಗಾರಿ ಜಾವ್ಯೊ ಉಡ್ತತ.

ಅರೇ ಆಮ್ಮಿ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಆಂಗ್ಣಾಂತು ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾಂವೆ ಮೃಗಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸತ್ಕಿತ್ಕಿ ಮ್ಹ್ಯೊಣು ಲೆಕ್ಕಿಲೆ. ಆನಿ ಜಲಪ್ರ್ಯಾಣ್ಯೋ, ಪಕ್ಷಿವನ, ಸಿಂಹ ತಸ್ಸಲಿ ಹೊಡ್ಡ ಪ್ರ್ಯಾಣ್ಯೋ, ಸರೀಸೃಪ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೇ ನಂತಾ, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಾಲಯ (Museum)ಆಸ್ಸ. ಪಳೈತ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಮ್ಹ್ಯನೆ ನಪೊಳೋವ್ಚೆ ಆಸ್ಸ. ಮಾಕ್ಕ್ಯಾತ್ಯಾ ಪ್ರ್ಯಾಣ್ಯಾಲೆ ಗುಣಧರ್ಮ ಶಿಕಚಾಕ ಸ ಮ್ಹ್ಯನೆ ಗೆಲ್ಲೇತಿ. ಆತ್ತ ಲಖ್ಯೊ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ತಾನ ಮಿಗೆಲಿ ಏಕಿ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಏಕು ದೀಸು ಆಮ್ಮಿ ಮಿಲಿಟ್ರಿಚೆ 50-60ಜನ ಗೋಮತಿ ನದೀಕ ಪೊಂವ್ಚ್ಯಾ ಗೆಲ್ಲಿಂತಿ. ತೇಂ ಜಿದ್ದ್ಯಾಕ ಪಳ್ಳಿ. 10-12ಜನ ಪೊಂವ್ಚ್ಯಾ ರೇಸಾಕ ರಾಬ್ಲಿ. ಪ್ರ್ಯಾಯಾ ಉಮೇದಿ ಉಡ್ಲಿ ಉದ್ದ್ಯಾಕತು. ಉದ್ದ್ಯಾ ಜೋರಾಕ ಭೀವ್ನು 7-8ಜನ ವೈರಿ ಆಯ್ಲಿ. ಏಕ ಘರ್‍ಲ್ಯಾಂಗ ರೂಂದ ನ್ಹಂಯಿ. ಮಾಕ್ಷಿ ಪಳೈನಾಂ ಪೊಂವ್ತ ಗೆಲ್ಲ್ಯೊ. ಸಕ್ಕ್ಯಾನ ವಾಪಸಯೋ ಮ್ಹ್ಯೋಣು ಆಪಯ್ಲೆ. ಮುಕಾರಿ ವತ್ತ ರಾಬ್ಲ್ಯೊ. ನ್ಹಯ್ಯು ಕೋಣೆ ನಾಂತಿ. ಉದ್ದ್ಯಾ ಜೋರು ವಿಪರೀತ. ಅರ್ಧ ನ್ಹಯಿಂ ದಾಂಟೂನ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹಾತ ಪಾಯ ವಾಂವ್ಚೇನು ಆಯ್ಲೆತಿ. ಕಿತ್ತಿ ಕೊರ್‍ಚೆ ಮ್ಹ್ಯೋಣು ಗೊತ್ನಾ. ದೋಳೆ ದಿಸ್ಸನಾತಿ. ಹಾವೆ ನ್ಹಯ್ಯು ಉಡ್ಲೆ ತಕ್ಷಣ ದೋನಿ ಕಾಸವ (ಕೂರ್ಮ, - Tortise) ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗತಿ ದೋನಿ ಕಡೆ ಯೆತ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹೋಡ್ಡ್ಯೋಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಆಪ್ಪೊಡು ಭರ್ಯ ಕರ್‍ತಾ. ತೆವಯಿ ಬರೀ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಯ್ಲೆ. ವ್ಹಯ್ರಿ ಕ್ಯಾಪ್ಟನ್ ಕಾಮತ್ ಗೆಲ್ರೆ ಮ್ಹ್ಯೋಣು ಬೋಬ ಮಾರ್‍ತಾತಿ. ಹನ್ಮಂತಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಸಕ್ಕಡ ಜಾಲ್ಲೆ. ಉದ್ದ್ಯಾ ಫೋರ್‍ಸಾಕ ತೊಗ್ಗು ದೆಂವ್ತ ಆಸ್ಸ. ಹಾತಪಾಯ ಕಾಮಕರ್‍ನಾಂತಿ. ತಾವಳಿ ಹಾತ ಸೋಲೂನು ದೊನ್ನಿ ಹಾತ ದೊನ್ನಿ ಕಾಸವಾಂ ಘಾಟ್ಟೇರಿ ದವರ್‍ಲೆ. ದೋನಿ ಬರಿಂತು ದೊನ್ನಿ ಕಾಸವಂತಾನ್ನಿ ಹಾಣ್ಣು ದಾಂಡೇರಿ ಘಾಲ್ಲೆ. ದೇವುಕೀ ಆವತಾರುಕೀ ಕಸ್ಸನೆ ಮ್ಹ್ಯೋಣು ಗೊತ್ನಾ. ಅಂತೂ ವಾಂಚೂನು ಆಯ್ಲೊ. ಆಜಿವರೇಕ ವಾಂಚೂನು ಆಸ್ಸ. ತುಮ್ಮ್ಯಾ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚೋ ಯೋಗು ಆಶ್ಶಿಲ್ಲಿಸ್ತಾ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯಾಗ"

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪ್ರಯಾಗ

ಲಕ್ನೋ ಥಾನು ಪ್ರಯಾಗ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪುರೋಹಿತು ಮಾಧವ ಪಾಂಡೇ ಕ ಕಾಗದ ಬರ್ರೈಲೆ. ಹಾವೆ ಯೆವ್ಹೊ ದೀಸು ಖಿಂಚ್ಯಾ ರೈಲ ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹೋಣ್ಚೆ ಕಳ್ಳೈಲೆ. ಆಮ್ಮಾಲಿ ಆನ್ನಾಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿ ಕೋರೋಕಾ ಮ್ಹೋಣು ತಾಕ್ಕಾ ಬರ್ರೈಲೆ. ರಾತ್ರಿ 11ಘಂಟೆ ಭಾಯ್ರು ಸೋರ್ರು ಅಲಹಾಬಾದ್ ಸ್ಟೇಶನಾಂಕ ಆಯ್ಲೊ. ಮಾಧವ ಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಮಾಧವ ಪಾಂಡೆ ಘರಾಕ ಪಾವ್ಲೊ. ಫಾಂತವೇರಿ 4-4.30ಚೆ ವೇಳು. ತಾಣೆ ಚಾಂಗ ಹಾಂತೂಳ ಸಕ್ಕಡ ಹಾಣ್ಣು ನಿಬ್ಬಾಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಹಾವೆ ಬಾಂಯಿ, ಕಳ್ಸೊ ನಿಮ್ಗಿಲೊ. "ಬಾಬೂಜೀ ಇಧರ್ ತೊ ಸರ್ದಿ ಬಹೂತ್ ಲಗ್ತಿ ಹೈ, ಫ್ರಾತಃಕಾಲ ಮೇ ಆಪ್ ಗರಂ ಪಾನಿ ನ್ಹಾ ಸಕ್ತೇ ಹೈಂ"ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. "ಪಂಡಿತ್‌ಜೀ ಅಬತೊ ಸ್ನಾನ್ ಕರ್ನಾ ಹೀ ಹೈ" ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಕಳ್ಸೊ ರಾಜ್ಜು ದಿಲ್ಲೊ. ನ್ಹಾಲ್ಲೊ. ಚಿಕೆ ಥಂಡಿ ಶೀ ಆಶ್ಶಿಲೆಂ. ಜಾಲ್ತರಿ ನ್ಹಾವ್ನು ಪ್ರಾತಃಸ್ಮರಣ, ನವಗ್ರಹ ಸ್ತೋತ್ರ, ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ, ಹನುಮಾನ ಜಪು, ನರಸಿಂಹಾಷ್ಟಕ, ಲಕ್ಷ್ಮೀಸ್ತೋತ್ರ ಸಕ್ಕಡ ಜಾತ್ತನಾ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅಗ್ಗಿಷ್ಟಿಕಾ ಜಳ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಎಕೆಕ್ಲೀ ಉಟಾಯ್ಲಿ, ಶೀಂ ತಾಪ್ಪೋನು ತಾನ್ನೀಂಚಿ ತಯಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಧಾ ಘಂಟೆ ಲಾಗ್ಗಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮಾಂಕ ವೊಚ್ಚೆ ಮ್ಹೋಣು ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂವ ಚಾ ಪೀನಾ. ದೂದ ಪೀವ್ನು ಗಾಂವ ಭೊಂವ್ಚಾಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲ್ಲೊ. ಪಾಂಡೇಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತೂಂ ಸಕ್ಕಡ ತಯಾರಿ ದವೋರ್ರು ಮಾಕ್ಕಾ ಕಳಯಿ ವಗ್ಗಿ ಯೆತ್ತಾ. ಪಂಚ್ವೀಸ ರುಪ್ಯೆ ಚಡ ಸಾಂಗ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಏಕ ಫಾಂತ ಪವಿತ್ರ ಬೊಟ್ಟಾ ಚಡಯ್ಲೆ. ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಮಧ್ಯೆ ತೇ ಹೇಂ ಮ್ಹೋಣು ನಜ್ಜ. " ಶ್ರದ್ಧೇನ ಕೊರ್ಚೆ ಶ್ರಾದ್ಧ "ಮ್ಹೋಣು ತಾಕ್ಕಾ ಸಾಂಗೂನು ಗಾಂವು ಭೊಂವ್ಚಾಕ ಆಯ್ಲೊ.

ಹೊಡ್ಡ ರಸ್ತೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಸಪೂರ ಗಲ್ಯೋ ಆಸ್ಸತಿ. ಮಾತ್ಯೆ ಗಾರೇಚಿ ಘುರ ಚಡಾವತ ಆಸ್ಸತಿ. ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ಕಮಲಾ ನೆಹರು ಆಸ್ಪತ್ರಿ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭವನ, ಆನಂದ ಭವನ, ಪೊಳೋನು ಟಾಂಗಾರಿ ಭಟ್ಟಾಥ್ಯೆ ಆಯ್ಲೊ. ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಬದಲೂನು ನದೀ ತೀರಾ ಗೆಲ್ಲಿ. ಪಂಡಾನ ಭೀವ್ನು ಭೀವ್ನು ಸಕ್ಕಡ ತಯಾರಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಗಾಂವಾ ಆಖೇರಿಕ ಕುಂಭಮೇಳಾ ಮೈದಾನ. ಥಂಚಾನ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಗಂಗಾ, ಯಮುನಾ, ಆನಿ ಗುಪ್ತ ಗಾಮಿನಿ ತ್ರಿವೇಣಿ ಸಂಗಮು. ಥ್ಯೆ ತೀನಿ ನದ್ಯೊ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಭಾವನಾ ಯೇವ್ನು ಯೆತ್ತಾ. ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಗಂಗಾನದಿ ಹಿಮಾಲಯಾ ಥಾನು ಆಯ್ಕಿಲಿ. ನೀಲ ಶ್ವೇತ ವರ್ಣಾಚೆಂ ಸ್ವಚ್ಛ ಸ್ಪಟಿಕ ಶಿಲೆ ಉದಾಕ. ಮಸ್ತ ಕಂತು ಆಸ್ಸ. ಜಮುನಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜಾಂಬಳ. ದಿಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಾ ಬಗ್ಲೆಂ ಥಾನು ತಾಂಬ್ಡ್ಯಾ ಮಾತ್ಯೆ ಪ್ರದೇಶಾ ಥಾನು ಆಯ್ಕಿಲಿ ನದಿ. ತಾಂತು ತಾಂಬ್ಡೆ ಚಿಕ್ಲಾ ಬಣ್ಣಾ ಉದ್ದಾಕ. ಸರಸ್ವತಿ ನದಿ ಬೀಹಾರ, ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಾಚಾ ರಂಜಕಾ (Phospherus)ಖಿಣ್ಯೇಂತಾನು ಆಯಿಲೆ ಹಳದುವೆ ಉದ್ದಾಕ, ತಿನ್ನೀಂಚೆ ಸಂಗಮು. ಧಾರ್ಮಿಕ ಭಾವನೆ ಪಶಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಆನಿ ಔಷಧೀಕಾರಣಾನ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಭಾವನಾ. ಭಾವನಾ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಹೀ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅನುಭವು.

ಆತ್ತ ಭಟ್ಟು ಮಾಮ್ಮಾನ ಸಾಂಗಿಲ್ಲಾತಿಂ ಆಯ್ಕೂವ್ಯಾ. "ಬಾಬೂಜಿ, ಗಯಾ ದಂಡೇ, ಪ್ರಯಾಗ ಮುಂಡೆ "ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. ಮುಂಡನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಸ್ನಾನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಗಂಗಾ ಪೂಜನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಂಕಾ ಆನಿ ಮಾಕ್ಕಾ ಮಂತ್ರಾಂತು ಚಿಕೆ ಚಡ ಊಣೆ ಜಾತ್ತಾ. ಅಂತೂ ಪಂಡಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಕೋಪು ಯೇನಾತ್ತೆ ಸುಧಾರ್ರು ಘೇವ್ನು ವ್ಹೆಲ್ಲೆ. ತೇ ದೋಗ ಜನ ಪಂಡೆ (ಭಟ್ಟು)ನ ಶಾಸ್ತ್ರೋಕ್ತ ವಿಧಿಯುಕ್ತ ಆಮ್ಮಾಲೆ, ಆನ್ನಾಲೆ ಶ್ರಾದ್ಧ ಜಾಲ್ಲಿ. ದಾನ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಯೇಕಿ ದೋಣಿ ಹಾಡ್ಡೈಲಿ. ಸಂಗಮಾಂಕ ಪಿಂಡ ಘೇವ್ನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲ್ಲಿ. ಮಿಲಿಟ್ರಿಚೊ ಜಾಲ್ತಕಿ ಮಂತ್ರ ಸಕ್ಕಡ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಶೃದ್ದಾ ಆಸ್ಸ. ಚುಕ್ಲಾರಿ ಸಾಂಗೂನು ದಿತ್ತಾ. ಅಂತೂ ಭಟ್ಟಾಂಕ ಹಾಂವು ಯೇಕು ಸಮಸ್ಯಾ ಪ್ರಾಣಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಸಂಗಮಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಲಿ. ದೋಣಿ ರಾಬ್ಲಿ. ಪಂಡ್ಯಾನ

ಸಾಂಗ್ಲಾವರಿ ಪಿಂಡಾ ಪತ್ರಾವಳಿ ಹಾತ್ತಾ ಘೆತ್ಲಿ. ಸಂಗಮಾಂತು ಉದ್ಕಾಂತು ಘಾಲ್ಪಿ ತಯಾರಿ. ತಿತ್ಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ಯೇಕಿ ದೋಣಿ ಯೇವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ದೋಣಿ ಲಾವ್ನು "ಠೇರೊ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ. ಯೋಗ್ಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ನಾಮ್ಮ ಆನಿ ಚಂದ ಕೋರ್ನು ಲಾವ್ನು ಘೆತ್ಲಿಂತಿ. ತಾಂಬೆ ಗೋಪಾಳ, ತಾಂಬೆ ತಾಟ್ಕೆ, ದೋನಿತೀನಿ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ ಚಂದ ಕೋರ್ನು ದವರ್ಲಿಂತಿ. "ಪೈಲೆ ಹಮಕೊ ದಾನ ದೇವೊ, ಉಸಕೆ ಬಾದ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಕರೊ"ಮ್ಹೊಣು ಕಿರ್ನುಚಾ ಲಗ್ಲೊ. ಹಾವೆಂ ಆಮ್ಗೆಲೆಂ ಭಟ್ಟಾಲೆ ತೋಂಡ ಪಳೈಲೆ. ಹೋ ಏಕು ವಿಷಯು ವಿಸರ್ನಾಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ ಪಂಡಾ. ಪಿಂಡಾ ಹಾತು ಸೊಳ್ಳಾರಿ ದೋಣಿರಿ ಪಡ್ತಾ. ಉದ್ಕಾಂತು ಪಣ್ಣಾ. ತಾಕ್ಕಾ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. "ಪಂಡಿತಜೀ ಪಿಂಡ ಪ್ರಧಾನ ಕರ್ನೇಕೆ ಬಾದಂ ಆಪಕೀ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಾನ ದೇಯೆಂಗೆ. ಕೃಪಾ ಕರಕೇ ಆಪನೇ ಕರ್ಮಾಂಗ ವಿಕ್ಷ್ನ ನಹಿ ಕರ್ನಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೆ.

"ನಹೀಂ, ತುಮ್ ಯಾತ್ರಿ ಸಬ್ ವೈಸೇಹೀ ಬೋಲ್ತೆ ಹೈಂ ಹಮ್ ನಹಿ ಛೋಡೆಂಗೆ. ಹಮಾರಾ ಖಾನದಾನ ಕೊ ಪ್ರಯಾಗ ರಾಜಾಕ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ ಹೈಂ. ಮುಝು ದಾನ ದಕ್ಷಿಣಾ ನಹೀ ದೇವೊಗೆ ತೋ ತುಮ್ಹಾರೆ ಪಿತೃ ಸ್ವರ್ಗ ನಹೀಂ ಪಹುಂಚೆಂಗೆ ಮ್ಹೊಣು ಹಾತು ಮುಕಾರಿ ಕೋರ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಮಸ್ತ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಆಮ್ಗೆಂಲ್ಯಾ ಪಂಡಾನ ವರೇಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. "ದೋಣಿ ಮಾಕ್ಷಿ ಕಾಡಿ, ಪಿಂಡ ನ್ಹಯಿಂತು ಘಾಲ್ನು ದಾನ ದಿತ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು. ಆಯ್ಕಲೋನಾ. ಹಟಾಕ ಪಳ್ಳೊ. ದೊನ್ನಿ ಹಾತ್ತಾಂನ ಧರ್ಲೇಲಿ ಪತ್ರಾವಳಿ ದಾವ್ಯಾ ಹಾತ್ತಾಂತು ಘೆತ್ಲಿ. ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ.

"ಪಂಡಿತಜೀ, ಮೇರೆ ಪಿತಾಜೀನೆ ಏಕ ಬಾತ ಕಹೀಥಿ, ದಸ್ ಕೆ ಸುನೊ, ಮನಕೆ ಕರೋ. ಧರ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಕರ್ತೇ ವಖ್ತ ಕೋಯಿ ತಕರಾರ ಆಯೇಗಿ ತೋ ಉಸೆ ಖಂಡನ ಕರೊ, ಔರ ತುಮ್ಹಾರಾ ಕಾಮ ಕರೋ"ಭೀ ಬೋಲೆ ಥೆ. ದೇಖೊ ಪಂಡಿತಜೀ ಮೈಭೀ ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಹುಂ. ಆಪ್ಕೇ ಸಾಮನೇ ಹಾತ ಫೈಲಾತಾಂ ಹುಂ. ಇಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರಮೆ ಆಪಸೆ ಮುಝು ದಕ್ಷಿಣಾ ಮಿಲ್ನೀ ಚಾಹಿಯೇ, ಅಗರ್ ತುಂ ಇನ್ಕಾರ ಕರೋಗೆ ತೋ ತುಂ ದ್ರೋಹಿ ಹೊಂಗೆ. ದೇವೊ ಕುಚ್ಛ ದೇನಾ ಹೋಗಾ ತೋ ದೇ ದೇವೊ. ಪೈಲಾ ದಾನ ಸ್ವೀಕಾರ, ಉಸ್ಕೆ ಬಾದ್ ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ"ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಹಾತು ಮುಕಾರಿ ಕೋರ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಆಮ್ಗೆಲೆ ಪಂಡೆ ಹಾಶ್ಶಾ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಗೇಲಿ ದೋಣಿ ಥೈಂ ರಾಬ್ಲಿನಾ. ಪಿಂಡ ಪ್ರದಾನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಭಟ್ಟಾ ಥೈಂ ಜೆವಣ ದಕ್ಷಿಣಾ ಸಕ್ಕಡ ಕೋರ್ನು ಥೋಡೊ ವೇಳು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನಂತರ ಗಾಂವು ಪೊಳೋವ್ಚಾಕ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲೊ.

ಮಾಧೋ ಪುರಾಥಾನು ಸಕಾಳಿ ಆಯ್ಕಿಲ್ಯಾ ವಾಟ್ಟೇನ ಆನಿ ಗೆಲೊ. ಅಲಹಾಬಾದ್ ಕೋಟೆ ವಣತಿ. ಭಾಯ್ರ ಥಾನು ನದಿ ದಿಕ್ಕಾ ವತ್ತನಾ. ಹೋಡು ಪಿಂಪ್ಳಾ ರೂಕು. ಅಗ್ನಿ ಹೋಡು. ತಾಜ್ಜೆ ಮುಳಾ ಭಾಗ ಕೋಟೆ ಭಿತ್ತರಿ ಆಸ್ಸ ದಿಸ್ಸನಾ. ತಾಂಕಾ ನಿಮ್ಗಿಲಾರಿ ರುಕ್ಕಾ ಮುಳ ಕಾಶಿಂತು ಕಾಂಡ ಪ್ರಯಾಗೆಂತು, ಆನಿ ತಲಾಪ ಗಯೇಂತು ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೊಣು ಮ್ಹೇಳತಾತಿ. ಮೆಗೆಲೊ ವಿಷಯಾಚಿ ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ (Botany). ಜಾಪ್ಪಾ ವೊಚ್ಚೂನು ತಾನ್ನಿ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಯ್ಕಲೆಂ. ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಜ್ಜಾ ಮುಳಾಂತು ಏಕ ಹನ್ಮಂತಾ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ಸಾಧಾರಣ 15ಫೂಟ ದೀಗಿ ಮೂರ್ತಿ ಆಸ್ಸ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸರ್ವಕಡೆ ಹನುಮಂತು ರಾಬ್ಬೂನು ಆಸ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಉದಾರೇ ನಿದ್ದಲಾ. ಹೋಡು ಘಾತ್ರಾ ಹಾಸು. ತಾಜ್ಜೇರಿ ಶಿಲ್ಪಿನ ಹನುಮಂತು ಸೊಡಯ್ಲಾ. ಚಂದ ಆಸ್ಸ. ಮೂರ್ತಿ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ಭಕ್ತಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾತ್ತಾ. ಕುಂಕುಮಾ ವರ್ಣು ದ್ರೋಣ ಗಿರಿ ಹಾತ್ತಾಂತು ಧರ್ನ್ಯಾ. ಹೇ ಏಕ ವಿಚಿತ್ರ. ಅಲಹಾಬಾದಾಂತು ಮಾಧವ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜಾಸ್ತಿ. ಬಾರಾ ಮಾಧವಾಂಲಿ ದೆವ್ಳ ಆಸ್ಸತಿ. ವಸಂತ ಮಾಧವ, ಗ್ರೀಷ್ಮ ವರ್ಷ ಮಾಧವ, ಶರದ್ ಮಾಧವ , ಹೇಮಂತ ಮಾಧವ, ಶಿಶಿರ ಮಾಧವ, ರಾಧಾ ಮಾಧವ, ಮಾಲತೀ ಮಾಧವ, ಮುರಲೀ ಮಾಧವ,, ಪ್ರಯಾಗ ಮಾಧವ, ಲಲಿತ ಮಾಧವ, ಶ್ಯಾಮ ಮಾಧವ. ಸಕಾಳಿ ಉಟಾವ್ನು ಕುಂಭ ಮೇಲಾ ಥಾನು ಶೇಷಾಚಲಾಕ

ಗೆಲ್ಲೊ. ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಏಕಗುಡ್ಡೊ. ಗುಡ್ಡೆ ತಲ್ವಾರಿ ಏಕ ಶೇಷಾಲೆ ದೇವಳ. ದೇವಳ ಮ್ಹೋಣು ಮಾಡ ಬೀಡ ಕಾಹೀನಾ. 8ಫೂಟ ಊಂಚ, 4ಫೂಟ ರೂಂದ 1.5ಫೂಟ ದಾಟು ಏಕು ಫಾತ್ತೋರು. ತೇ ಫಾತ್ರಾರಿ ಪಶ್ಚಿಮ ಮುಖ ಜಾವ್ನು ಸಾತ ಹೆಡೆ ಮಹಾಶೇಷ ಸುಂದರ ಚಿತ್ರಣ ಕೊರಾಂತಿಲ್ಲಾ. ಸಾಧಾರಣ ಜೈನ ಕಾಲಾಚೆ ಶಿಲ್ಪ. ದೇವು ಮ್ಹೋಣು ಪಾಂಯ ಪಳ್ಳೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಶಿಲ್ಪಿಲೆ ಕೌಸಲ್ಯ ಮಾತ್ರ ಆಗ್ನಿ ಪೊಳೋವ್ಚ ಸಾರಖೆ. ಜೀವಂತ ಮಹಾ ಶೇಷು ಮ್ಹುಣ್ಚೆ ಕಲ್ಪನಾ ಯೆತ್ತಾ. ಫಾತ್ರಾವೆ ವಾಲಿ, ಪ್ರಭಾವಳಿ, ಪೊಳೋವ್ಚಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಮಾತ್ರ ಆಪೊಡ್ಚೆ ಧೈರ್ಯ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಭಿವ್ಚೆಂಚಿ. ಥೈ ರಾಬ್ಲಾರಿ ಪಂಚ್ವೀಸ ಮೈಲ ದೂರ ವರೇಕ ನದಿ, ದೊನ್ನಿ ದಿಕ್ಕಾನ ಸುಪೀಕ ಗಾದ್ದೆ. ಪಳೈಲಾರಿ ಆನಂದ ದಿಸ್ತಾ. ಖಯೀ ತರಿ ಹಿಮ್ಮಾ ಮೋಡ ಯೇವ್ನು ಬೆಳೆ ವಾಯ್ಚ ಕರ್ತಾ. ಧಾನ್ಯ, ಫಲ, ರಾಂದಯ್ಯಾಯಿ, ಕಬ್ಬು ಸಕ್ಕಡ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ನಾರ್ಲ್ಲಾಚೆ ಪಾಪ್ಯಾಚೆ ತೋಟ ನಾ. ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರದೇಶು.

ತಶೀಂಚಿ ಪೆಂಟಾ ಆಯ್ಲೆ. ಜವಾಹರಲಾಲ ನೆಹರು ಖಾತ್ತಿರಿ ಮೋತಿ ಲಾಲಾನ ಬಾಂದಿಲೆ ಆನಂದ ಭವನ ಷಾಜಹಾನಾಲ್ಯಾ ತಾಜಮಹಲಾ ಪಶಿ ಕಾಯಿ ಉಣೆ ನಾ. ತಶೀ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಭವನ. ತೇ ಮೋತಿಲಾಲಾಲೆ ವಾಸ್ತವ್ಯ. ಕಾಂಗ್ರೆಸಾಕ ದಾನ ಕಾಲ್ಲಾ. ಆನ್ನೇಕ ಕಮಲಾ ನೆಹರು ಆಸ್ಪತ್ರಿ. ಥಂಚಿ ವ್ಯವಸ್ಥಾ, ಕಾಮಾಂಚಿ ನರ್ಸ, ಡಾಕ್ಟರ ಸರ್ವ ಉಚ್ಚ ಸೇವಾ ಭಾವನೆಂಚಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಧನ್ಯ ನೆಹರು ಘರಾಣೆ.

ಬಾರಾ ಮಾಧವ ಮೂರ್ತ್ಯೊ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆಚ್ಯಾ ನ್ಹಂಯ್ಯಾ ಪೆಲ್ತಡಿ ಚೌಪಟ ನಗರ, ಕಾಲಭೈರವಾ ಧೇವಳ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸ. ಚಿಕೆ ರಾನ್ನಾ ಪ್ರದೇಶು. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಪುರೋಹಿತು ವಾಮನ ಭಟ್ಟಾ ಭಾಯ್ಲೆಲೆ ಆಸ್ಸ್ಯೋ ವ್ಹೆಲ್ಯೊ. ತಾಜ್ಜೆ ಆಸ್ತಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಕೊರೋನು, ತಿಸ್ರೆ ದಿವಸ ರಾತ್ರಿ ಲಖ್ನೋಂಕ ಆಯ್ಲೊ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಏಕ ಗಾಂವಾ ವರ್ಣನಾ ಆಯ್ಕಲಾರಿ ಆನಿ ದುಸ್ರೆ ಗಾಂವ್ಚಿ ವರ್ಣನಾ ಆಯ್ಕುಚಿ ನಾಕ್ಕಾ. ಏಕ್ಕೂ ನಮೂನೊ ಗೊಡ್ಯೆ ಖಾಣ, ದೇಹಾತಿ ಹಿಂದಿ. ದುದ್ದಾ ಸಮೃದ್ಧಿ ದೈವೀ ಭಾವನೆ ಜನ. ಹಿಂದೂ ಪಕ್ಷಪತಿ. ಅನ್ನಾಳ್ಪಣಾ ನಮೂನೆ , ಗೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಕ್ತಿ, ಸಾಧು ಸಂತಾಂಚೇರಿ ಗೌರವು ಸಕ್ಕಡ ಚಾಂಗ ಆಸ್ಸ. "ವೈಗೊ ಕಾಜ್ಜೊ ಘೊಜ್ಜೂ ಸರ್ವಾಂಕ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ. ಪೆಲ್ಯಾ ಹಿತ್ಲಾಂತು ಫಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಸಶೇಂಕ ಆಂವ್ಹೊ ನವೆ ಫಲ. ಹೋಡಿ ಹಳ್ದುವಿ ಕಾಜು. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಸಿಂಹಾಚಲ"ಹರೇರಾಮ ಮ್ಹುಣ್ತಾಚಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ವರ್ಗಲೊ.

"ಬಾಪ್ಪಾ ಸಿಂಹಾಚಲ ಮ್ಹುಳ್ಳೇರಿ ಖ್ಹುಯಿಂ?"ಮ್ಹುಳ್ಳಿಲಿ ಜನ್ನಾ. "ತೇಂವೆಂ ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರಾ ದಾಂಡ್ಯಾರಿ , ವಿಶಾಖ ಪಟ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಂತು , ಆಂಧ್ರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು "ಮ್ಹುಳ್ಳಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು.

ಸಿಂಹಾಚಲ

ಮಾಕ್ಕಾ ಫಿರೋಜ ಪುರಾಥಾನು ವಿಶಾಖ ಪಟ್ಟಣಾಂಕ Superintendent of Embarkation Head Qrtrsಮ್ಹೊಣು ವರ್ಗು ಜಾಲ್ಲೊ. ಸಮುದ್ರಾ ದಾಂಡೊ ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರಾ ಕಿನಾರೊ. ಖ್ಯಯೀ ಪಳ್ಳೈಲತರೀ ಹನೇ ರೂಕ. (ತಾಡಾರೂಕ- Palmyrah Trees).ಬೋಳು ಗುಡ್ಡ್ಯೇರಿ ಹನರೂಕ ಭುತ್ತ ಶೀಂ ರಾಬ್ಲಾಂತಿ. ಗುಡ್ಡೆ ಕಣ್ವೇಂತು ನಾರ್ಲ್ಲಾಚಿ ಆಂಬೆಚಿ ತೋಟ. ಭಾತ್ತಾ ಗಾದ್ದೆ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಉಷ್ಣ ಹವೊ ಸಮುದ್ರಾ ನ್ಹಾವ್ನು ವಲ್ಲಿ ಆಂವ್ಹಾಲಿ ಖಾಂದಾರಿ ಘಾಲ್ನು ಧಾಂಪ್ತ ಕ್ಯಾಂಪಾ ಆಯ್ಲ ತಶೀ ಆಂವ್ಹಾಲಿ ಸುಕ್ಕೂನು ಪಡ್ತಲೆ. ತಿತ್ಲೆ ಗರಮ. ತೆಲುಗು ಭಾಸ. ಧುವ್ರಾ ಪಾನ (Tobacco)ಆನಿ ಚಿಂಚೆ ಕೋಳು ಚಡ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ರಾತಿ. ಥಂಚೆ ಕೂಲಿ ವರ್ಗಾ ಲೋಕ ಧುರಾಪಾನ್ನಾಂಕ ಗೊಡ್ಡಾ ಪಾಕ ಲಾವ್ನು ಲೋಳ ಕೋರ್ನು ಸುಕ್ಕೋನು ದವರ್ರಾತಿ. ತಾಜ್ಜೊ ಏಕು ಕುಡ್ಕೊ ತೋಣ್ಣಾ ಘಾಲ್ನು ಕಾಮಾಂಕ ವತ್ತಾತಿ. ಆಮ್ಗೆ ಥೈ ಹಾವೊ್ಳು ಓಡಿ ಜಾಲ್ವೆ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾವಾರಿ ತಾಂಗೆ ಥೈಂ"ಪೊಗಾಕು ಬತ್ತಿ ಎನ್ನಿ ಚೇಸುನ್ನಾವು"ಮ್ಹೊಣು ನಿಮ್ಗಿತಾತಿ. ತ್ಯಾ ಕೂಲಿ ಜನಾಂಕ ಸಾನ್ನ ಚೆರ್ಡುಂವ ಆಸ್ಲಾರಿ ತೋ ತಂಬಾಕೆ ಲೊಳ್ಳೆ ಚೂರು ತೋಣ್ಣಾ ದೀವ್ನು ಪಾಳ್ಳೆ ಘಾಲ್ನು ವತ್ತಾತಿ. ಚೆರ್ಡುವ ಗೊಡ್ಡಾಣೆ ಚಿಂವ್ತಾ ತಂಬಾಕ ಅಮಲಾಗ ನೀದ ಕಾಡ್ತಾ. ಅತೀ ದುರ್ಬಳೊ ಅತೀ ಶ್ರೀಮಂತಾನ ಆಸ್ಸೊ ದೇಶು. ಅಂತೂ ವಿಶಾಖಪಟ್ಣಾಕ ತುಂ ಹನೆ ಹೆಡೆ ಗುಡ್ಡಲಾಂತು ಆಮ್ಗಲೆ ಕ್ಯಾಂಪ. Senior Officerಏಕ ಗುಡ್ಯಾಂತು ಎಕ್ಲೊ. ಜ್ಯೂನಿಯರ್ ಆಫೀಸರ್ ದೋಗ ಜನಾಂಕ ಏಕ ಗುಡಿ. N.C.O.ಚಾರಿಜನಾಂಕ ಏಕ ಗುಡಿ. ಹಜಾರ ಘಟ್ಲಾನ ಬಾಂದೂನು ಘಾಲ್ಲಿ. ಅಂತೂ ತಾಂತು 6-7ಮ್ಹೈನೆ ದೀಸ ಕಾಳ್ಳೆ. ಕಡೇರಿ ಆಮ್ಗೇಲಿ ಬ್ಯಾರೆಕ ಬಾಂದೂನು ಘೆತ್ಲೆ.

1942ಇಸ್ವೆಂತು ಹಾವೆಂ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ಹಾವು ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಆನಂದ ಬಾಪ್ಪಾ ಥೈ ಜಿವಣ ಕ್ಯಾಂಪಾಂತು ವಸತಿ. ಅಂತೂ ವೇಳು ಕಾಳ್ಳ್ಯೊ ಥಯಿ ಮಿಲಿಟ್ರಿಚಾಂಕ ಪಳ್ಳೈಲಾರಿ ಭೀವ್ನು ಧಾವ್ನು ವತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಾಂಕಾ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಮನ್ನ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ರಾಕ್ಷಸ ನ್ಹಯಿ ಭುತ್ತ ನ್ಹಯಿ ಮ್ಹೊಣು ಕೊಳೊವ್ವಾಕ 5-6ಮ್ಹೈನೆ ಗೆಲ್ಲೆ. ಮಾಕ್ಷಿ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ಮಾಕ್ಕಾ ತೆಲುಗು ಭಾಸ ಕಳ್ಳ್ಯಾಶ್ಶಿಲಿ. ರಾತ್ತಿ ಉಲ್ಲೋನು ಬೊಶ್ಟೆ. ದಿಸಾಚೆ ತಾಂಗ್ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಂಕ ತೀಂ ತೀಂ ವತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಚೆರ್ಡುವ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ಚೆರ್ಡುವ ತಾಂಗೆಲೊ ಎಕ್ಕೂ ಪ್ರಶ್ನೊ.

"ಮಿಕಿ ತೆಲುಗು ರಾವೆ?ಮನ ಚಿನ್ನಾಯನಾ ಯೆಟ್ಲು ಆವು ಟುನ್ನಾರಿ"ಮ್ಹೊಣು. ತಾಂಗೆಲೊ ಉಪದ್ರವ ಚುಕ್ಕೊನು ಘೆವ್ವಾಕ Englishತೆಲುಗು ಪುಸ್ತಕ ಹಾಡೋನು ವಾಚ್ಚಾಕ ಬೊರೊವ್ವಾಕ ಉಲ್ಲೋವ್ವಾಕ ಶಿಕ್ಲೊ. "ಇಷ್ಟ ಪಂಟೆ ಮನ ಚಿನ್ನಾಯನಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೈಲಿಂತಿ. ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ತುಕ್ಕಾ ತೆಲುಗು ಯೇನಾ. ತೂಂ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಬಾಪ್ಪಾ ಕಶ್ಶಿ ಮ್ಹಳ್ಳೈಲೆ. ತೆಲುಗು ಉಲ್ಲಯ್ಯಾ ಫುಡೆ ಆತ್ತ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಬಾಪ್ಪಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲಿ. ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಂತು ಆಟ್ವಾ ಕ್ಲಾಸಾ ಪರೀಕ್ಷಾ ದಿಲ್ಲಿ.

ತಶೀಂ ಏಕು ದಿವಸು ಸಿಂಹಾಚಲ ಯಾತ್ರೆಕ ವೊಚ್ಚೆ ನಿರ್ಣಯ ಘೆತ್ಲೆ. ರಜಾ ಘೆತ್ಲಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ರೂಮಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಭದ್ರಾವತಿ ನಾರಾಯಣ ರಾಯ್ಯಾಕ ಯೆತ್ವೆ ಮ್ಹಳ್ಳೆ ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ. ಹಾಂವ ರಾತ್ರಿ ಜೆವಣ ಕೋರ್ನು 10.30ಕ Raipur Localಚೇರಿ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೊ. ಸಕಾಳಿ 5ಘಂಟ್ಯಾಕ ಸಿಂಹಾಚಲ ಸ್ಟೇಶನಾಂಕ ಪಾವ್ಲೊ. ತೇ ಗಾಡ್ಯೆರಿ ಏಕ ಮುಲ್ಲೇಕ ಏಕ ಭೀಕ ಮಾಗ್ತಾಲೊ ಬಶ್ಶಿಲೊ. ತೋ ಕನ್ನಡ ಪದ

ಉದಯ ರಾಗಾ ಥಾಟೇರಿ ಸಾಂಗ್ತಾತ್ಶಿಲೊ. ಕನ್ನಡ ಪದ ಆಯ್ಕನಾಶೆ ಮಸ್ತ ದೀಸ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕಿ ರುಪ್ಪಯಿ ದಿಲ್ಲಿ. ರೈಲ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲೆ. ಹಾವೆ ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಸಾಮಾನ ಪಟ್ಟಿ ಥಂಚಾ ಪೊಲೀಸಾಂಕ ದಿಲ್ಲಿ. ಥಂಚಿ ಪದ್ದತಿ ಶೀ. ತೇ ಪೋಲೀಸ ವಿಜಯನಗರ ರಾಯ್ಯಾಲೆ. ಮೆಗೆಲೆ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಪಾಸು ಪೊಳೋನು ಮಾಕ್ಕ ಚಿಕೆ ಸವಲತ್ತ ದಿಲ್ಲಿ. ತೇ ವಿಜಯನಗರ ನ್ಹಯಿ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಕ ತೀನಿ ವಿಜಯನಗರ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಏಕ ವಿಜಯನಗರ (ಹಂಪೆ, ಕರ್ನಾಟಕ). ಆನ್ನೇಕ ಗಜಪತಿ ವಿಜಯನಗರ , ಆಂಧ್ರಾಂತು(ಸಿಂಹಾಚಲ). ಆನ್ನೇಕ ಅಶ್ವಪತಿ ವಿಜಯನಗರ, ಒರಿಸ್ಸಾಂತು(ಗಂಜಾಮ್). ಗಜಪತಿ ವಿಜಯನಗರಾಂತು ಹೇ ಏಕ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆನಿಕೆ ಕಾಳೋಕು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ತಿತ್ಲೊ ಸಾಮಾನ ಘೇವ್ನು ಮೆಚ್ಲ ಚೋಡು ಲಾಗ್ಲೊ. ತಿರುಪತಿ ಗಿರಿವಾರಿ ಪರ್ವತು. ಮೆಟ್ಲ ಆಸ್ಸತಿ. ಏಕ ದಿಕ್ಕಾನ ಥೈಂ ಥೈಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ತೀರ್ಥ, ಸರಸ್ವತಿ ತೀರ್ಥ, ಗಣಪತಿ ತೀರ್ಥ. ತ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ ತೊಣ್ಣಾಂತಾನು ಉದ್ದಾಕ ಪಡ್ತಾ. ಏಕ ಮೂರ್ತಿನ ಹಾಲ್ಲೋನು ಪಳೈಲೆ. ತಿರಗಣೆ ಶೆ ಆಸ್ಸತಿ. ದೋನಿ ಮೂರ್ತ್ಯೊ ಪೂರಾ ಗುಂವ್ವಾನು Main Pipeಥಾನು ಸೀದಾ ಉದ್ದಾಕ ಯೆವಶಿ ಕೋರ್‍ನು ಆರಾಮು ನ್ಹಾತ್ತ ಬಸ್ಲೊ. ತಿತ್ಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ತ್ಯಾ ತೀರ್ಥಾ ಪೂಜಾರಿ ಸಕ್ಕಡ ಆಯ್ಲೆ. "ಆಶುದ್ಧ ಆಯಿಂದಿ ಸಂಪ್ರೋಕ್ಷಣಂ ಚೆಯ್ಯಾಲಾ, ಮೀರು ಅಪರಾಧ ದಂಡಂ ಈಯಾಳಾ"ಸರ್ವಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಪೇಶ್ಕಾರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಹೊರ್‍ಚೆ ಮ್ಹಣೋನು ಠರೈಲೆ. ಮಿಗೆಲೆ ನ್ಹಾಣ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅನ್ವಾಳೆ ನ್ಹೆಸ್ಲೊ. ಮೂರ್ತ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ ತಾಂಗ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಜಾಗೇರಿ ಬಸಯ್ಲ್ಯೊ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗತಿ ಪೇಶ್ಕಾರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಭಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಪಂತುಲಾಂಕ (ಭಟ್ಟಾಂಕ) ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಆಜಿ ಹನ್ಮಂತ ದೇವಸ್ಥಾನಾಂತು ಸಂತರ್ಪಣ ಹಾಗೆಲೆಂಚಿ, ತುಮ್ಮಾ ಸರ್ವ ಜನಾಂಕ ಆಮಂತ್ರಣ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಣೋನು ಗುರ್ತ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೆ ಸಕ್ಕಡ ವಾಪಾಸ ಗೆಲ್ಸೆ. ತಾಣೆ ದೆವ್ವಾ ಆಪೋನು ಹೋರ್‍ನು ಶರಬತ್ ದೀವ್ನು ದೇವಳ ದಾಕ್ಕೊನು ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ. ಸಿಂಹಾಚಲು ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹ ದೇವಳ. ಮಾಕ್ಷಿ ಕೃತಾ ಯುಗಾಂತು ಹಿರಣ್ಯ ಕಶುಪುಲೆಂ ರಾಜ್ಯ. ಹ್ಯಾ ಪರ್ವತಾ ಥಾನು ಪರ್ವತಾ ವೆಲೆನ ಸಕಲ ಉಡಯಿಲೆ. ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಕ ಮಸ್ತ ರೀತಿರಿ ರಕ್ಷಣ ಕೆಲ್ಲೊ ಹಾಂಗಾ. ಕಯಾಧುನ ಪ್ರಹ್ಲಾದಾಕ ವಿಷ ದಿಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಮ್ಹಣೋನು ದೆವ್ವಾ ಮಹಾತ್ಮ್ಯ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ. ಪೂರ್ಣ ಫಾತ್ರಾ ದೇವಳ. ಅರ್ಧ ಮ್ಯೆಲೆ ವ್ಯೆರಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಆಸ್ಸ. ಹೊ ಫಾತ್ರಾ ರಥು ತುಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ನರಪತಿ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯಾಲ್ಯಾ ದಾನ. ಆನಿ ಹೇ ಉಗ್ರಾಣ ತಾಗೆಲಿ ಸೇವಾ. ಹೇಚಿ ಸಮುದ್ರಾ ಗುಂಡ್ಯೇ ಥಾನು ವರಾಹವತಾರು ಜಾವ್ನು ನಾಂಕಾರಿ ಪೃಥ್ವಿ ದವೋರ್‍ನು ವ್ಹಯ್ರಿ ಹಾಳ್ಳಿ ಹೇಚಿ ಖಾಂಬೆಂಥಾನು ನರಸಿಂಹ ಅವತಾರು ಪ್ರಕಟ ಜಾಲ್ಲೊ ಮ್ಹಣೋನು ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಲಾಗಲೊ.

ಪರ್ವತಾರಿ ಥಾನು ಪಳೈಲಾರಿ ಯೆದ್ರಾಕ ವಿಶಾಲ ಬಂಗಾಲಾ ಕೊಲ್ಲಿ. ಸಮುದ್ರ ಪಾತಳಿ ಥಾನು ಪಾತ್ರಾಚೊ ಪರ್ವತು. ಸಿಂಹಾಲ್ಯಾ ತೊಂಡಾರಿ ಕೆಲ್ಯಾವಾರಿ ಆಸ್ಸ. ಫಾತ್ರಾಚೊ ಚೂಪ ಖಿಡ್ಪ್ಯಾ ಸುಮಾರ ದೂರ ಕಾಳೆ ಫಾತ್ರಾಚೆ ದೋಳೆ ವಾರಿ, ದೋನಿ ದಿಕ್ಕಾನ ಕಾನ ಸೊಡ್ಯೆಲ್ಯಾ ವಾರಿ. ತ್ಯಾ ಕಾನ್ನಾ ಮಾಕ್ಷಿ ಥಾನು ಹೊಡ್ಡೋಡ ರೂಕ, ತಾಜ್ಜೆ ಪಾಳ ಸೊಳ್ಳೆಂತಿ. ತೇ ಗಳ್ಯಾ ವ್ಯೆರಿ ಸಿಂಹಾಲೆ ಕೇಸಾವರಿ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಫರ್ಲಾಂಗ ಗಟ್ಟಾನ ಫಾತ್ರಾ ಹಾಸು, ಗೋಲ ಜಾವ್ನು ದಿಗೂ ಗೆಲ್ಲಾ. ತಾಜ್ಯಾ ಬಗ್ಲೆನ ಥಾನು ಆಕಾಶ ಗಂಗಾ ಹೊಳ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ತೀರ್ಥಾನ ನ್ಹಯಿಂ ಮುಕಾರಿ ವತ್ತಾ. ತಶೀ ಸಪೂರ ಜಾವ್ನು ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲಾ ಫಾತ್ರಾ ಸಪೂರ ಅರೊ. ತಲ್ವಾರಿ ಏಕು ಗೋಳೀ (ಒಡಾ)ರೂಕು. ತ್ಯಾ ರುಕ್ಕಾನ ಪಾಳ ಸೊಳ್ಳೆಂತಿ. ಬಾಲ್ಲಾ ಗೊಂಡೊ ಶೆ ದಿಸ್ತಾ. ಅಶೀಂ ಸಿಂಹಾ ವಾರಿ ದಿಸ್ಚೆ ಪರ್ವತು ಸಿಂಹಾಚಲ. ಆಸ್ಕಾ ಮ್ಹಣೋನು ಪೇಶ್ಕಾರ ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಉಗ್ರಾಣ ದಾಕ್ಕೈಲೆ. ಫುಡೆ ದೆವ್ವಾ ಹಸ್ತಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ರೇಶನ ಕಾಲಾಕ ಹಸ್ತೀಕ ಪೊಶ್ಚಾಕ ಜಾಯಾಶೆ. ಗುಂಡು ಘಾಲ್ನು ಮಾರ್‍ನು ಕಾಳ್ಳಿ ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ದೋಳೆ ಭೋರ್‍ನು ಆಯ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ವರಾಹ ನರಸಿಂಹ ಮೂರ್ತಿಕ ಗಾಂಧ ಥಾಪ್ಪೂನು ಲಿಂಗರೂಪ ಕೋರ್ರು ದವರ್ರ್ಯಾ. ವರ್ಸಾಕ 8-10ದಿವಸ ವಿಶೇಷ ಸಮಾರಂಭಾಕ ದೇವಾಲೆ ಪೂರ್ಣ ದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ. ಸದಾ ವಿನಿಯೋಗ ಜಾವ್ನು ಆರತಿ ಜಾಲ್ಯಾ ನಂತರ ಸಕ್ಕಡ (ಪಂತುಲು)ಭಟ್ಟ ಹನ್ಮಂತಾ ದೇವಳಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಆನ್ನಾಲೆ ವರ್ಷಿಕ ಆಸ್ಕಿಲೆ. ಸರ್ವ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿಕರ್ರ್ಯಾನಾ ಗೋತ್ರ ನಿಮಿಗಿಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ವತ್ಸಗೋತ್ರಿ. ಆಮಕಾ ಪಂಚಗೋತ್ರ ಪವರ. ಪುರೋಹಿತು ತುಮಗೆಲೆ ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ ತುಮ್ಮಿ ಸಾಂಗ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ. ಹಾವೆ ಜಮದಗ್ನ್ಯಾದಿ ಪ್ರವರ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತಾಂತು ಏಕ್ಲೊ ವತ್ಸಗೋತ್ರಿ ಭಟ್ಟ ಆಪಕಾ ತುಮಕಾ ಪ್ರವರಾಂತು ಭೇದು ನಾ ಏಕ್ಕಚಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಂತರ್ಪಣ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪಾಂಚ ಪಾಂಚ ರುಪ್ಪಯೊ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ಭಾರಿ ಖುಷಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತಾ, ಆಶೀರ್ವಾದ ಜಾವ್ನು ವಾಲ್ಟೇರಾಂತು ಆಮ್ಗೆಲಿ (Observatory) ಆಸ್ಕಿಲಿ. ತಾಂತು 50 ಮೈಲ ಭಿತ್ತರಿ ವೈರಿ ನೌಕಾ (Enemy Steamer)ಆಯ್ಲ್ಯಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ವಿಮಾನ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಥೈ ಪರ್ಮಿಶನ್ ಘೇವ್ನು ತೇ ಲೆನ್ಸ್ (Lense)ಸಿಂಹಾಚಲಾ ದಿಕ್ಯಾನ ಘುಂವ್ಡಾನು ತಾಕ್ಯಾ ದಾಕ್ಕೈಲೆ. ಏಕು ಸಿಂಹು ಸಮುದ್ರಾ ದಿಕಾನ ತೋಂಡ ಕೋರ್ರು ನಿದ್ಲಾವಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಸಿಂಹಾವರಿ ದಿಶ್ಚೆ ಅಚಲ ಸಿಂಹಾಚಲ ಮ್ಹೋಣು ಪೇಶ್ಕರಾನ ದಾಕೋಣು ಗಾಂವಾ ಪೆಟೈಲೊ. ಹಾಂವು ಕ್ಯಾಂಪಾ ಆಯ್ಲೊ.

ಆಂಬುಲೆ ಪಚ್ಚಡಿ ಕೆಲ್ಯಾ ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಲಕ್ಷ್ಮೀನರಸಿಂಹಾಕ ನೈವೇದ್ಯ ಕೋರ್ರು ಆಮ್ಮಿ ಪ್ರಸಾದು ಘೆವ್ಯಾ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಶ್ರೀ ರಂಗಂ"ತೇ ತಮಿಳ್ನಾಡಾಂತು ಟ್ರಿಚನಾ ಪಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ತಟಿಕಾರಿ ಆಶ್ಚೆ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಹರೇ ರಾಮ್.

ಶ್ರೀ ರಂಗಂ

'ನುತ ಬೈಸಾಗೊ ಸಾಯ್ಬಿಣಿ, ರಂಗನಾಥು ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ತಿರುಪತಿ ಗೋವಿಂದ ರಾಯಾ ವಾರಿಚಿ ಮಹಾಶೇಷ ವ್ಹೈರಿ ನಿದ್ದಲಾ ಖ್ಯೆಂ. ತಾಗೆಲಿ ಕಾಣಿ ಪುಣಿ ಆಯ್ಕುವ್ಯಾ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ' ಮ್ಹೋಣು ರಾಧ ಮಾಯ್ಕೆಲಿ ಹುಕುಂ ಜಾಲ್ನಿ. "ಪಾವ್ಸು ಜಾವೊ ಯೆತ್ತಕಿ"ಮ್ಹೋಣು ವೊಯ್ಯಾ ಆಯ್ನೆನ ವಾರಿಎ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತ್ಯಚಿ, ದೇವಾ ಪಾಯಂ ಪೋಣ್ನು. ಕಾಣಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾನ.

ಹಾವಂ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಾಲಿ ಕಾಣಿ ಸುರಕೊರ್ಚ್ಚ ಪಶಿ ಪ್ಹೆಲೆ ಹಾವೆ ಥ್ಯೆಂ ಕಶ್ಶಿ ಪಾವ್ಲೊ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗೂನು ಘೆತ್ತಾ. 1939ತುಂ ಹಾವೆಂ ಮುಂಬಯಿ ಆಶಿಲ್ಲಾವಳಿ ಏಕು ಮಹಾ ಯೋಗು ಘಡ್ಲೊ, ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ, ವೀರ ಸಾವರ್ಕರ, ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾನ್ ಚಂದ್ರ ಭೋಸ್ ಹಾಂಗೆಲಿ ಭಾಷಣ ಆಯ್ಕೊಚೆ ಯೋಗು ಆಯ್ಲೊ. ಮುಂಬೈಚಾ ಚೌಪಾಟಿ Nariman Pointರಿ ಲಕ್ಷ್ಯಗಟ್ಟ್ಯಾನ ಲೋಕು ಭರ್ಲ್ಲೆತಿ. ಸುರ್ವೆ ದೀಸು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ ಭಾಷಣ ಆಯ್ಕಲೊ. ತಾಗೆಲೊ ವಿಚಾರು ಮ್ಹಳ್ಳೆರಿ ಯುದ್ಧ ಕಾಲಾರಿ ಆಮ್ಮಿ ಸಹಕಾರು ದಿವ್ಚಾನಾ. ತಾನ್ನಿ ಆಮ್ಕಾ ಸ್ವರಾಜ್ಯ ದೀವ್ಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಮಿ ತಾಂಕಾ ಮದತ ಕೊರ್ಚೆ ಮ್ಹೋಣು.

ತಶೀ ತೇಚಿಜಾಗ್ಯಾರಿ ಹೆರ್ದಿವಸು ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಭೆಚೊ ಪ್ರವರ್ತಕು ಆನಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷು ಜಾವ್ನಾಶ್ಶಿಲೊ ಬ್ಯಾರಿಸ್ಟರ್ ವೀರ ಸಾವರ್ಕಾರ ತಾಗೆಲೆ ಭಾಷಣ. ಆನಿಕೆ 10-15ಹಜಾರ ಲೋಕ ಚಡ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಮರಾಠಿನ ಭಾಷಣ , "ಬಂಧುನೊ, ಭಗಿನೀನೊ, ಆಮ್ಹಾಲಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತ ಹೊತೋಯ್, ತ್ಯಾ ಬದ್ದಲಂ ಶಂಕಾ ನಾಹಿ. ಪರಂತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮಿಳಾಲ್ಯಾ ನಂತರ ತ್ಯಾಚಾ ರಕ್ಷಣ ಕೇಲಾ ಪಾಹಿಜೆ. ಸಂಬಾಳೋನ ಘೆತ್ಲಾ ಪಾಹಿಜೆ, ಭಾರತಾಚಾ ಯುವಕ ಆಣಿ ಯುವತ್ಯಾನಾ ರೈಫಲ್ ಚಾಲವಯಾಲ ಶಿಕಾವ್ನ ಪಾಹಿಜೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮ್ಹಣ್ಜೆ ಕಾಗದಾಚಾ ಘೋಡಾ ನ್ಹವೆ. ತುಮ್ಹಾಲಾ ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತೀಯ ಮ್ಹಣೂನ ಘಾಯಚ ಅಸೇಲ ತರ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಮದೆ ಭರ್ತಿ ವ್ಹಾ. ಪೋಲೀಸ ಮದೆ ಭರ್ತಿ ವ್ಹಾ. ಸಂರಕ್ಷಣೆಚೆ ಕಲ್ಪನಾ ತುಮ್ಹಾಲಾ ಆನಿ ಪಾಹಿಜೆ. ಹ್ಯಾ ಮುಳ ಆಮ್ಹಿ ಬ್ರಿಟಿಷಾನಾ ಮದತ ಕರೀತ ನ್ಹಾಹೀಂತ. ದೇಶಾಚ್ಯಾ ರಕ್ಷಣೆ ಕರ್ತಾ ತರಬೇತಿ ಘೆತ ಆಹೋತ. ಆಪಲ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಾಢವೂನ ಘೆತ್ಲಾ ಪಾಹಿಜೆ. ಆಶ್ಶಿಂ ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಜನಾಂಕ ಉಟ್ಕರೋನು ನಾಂಚೋನು ಸೊಳ್ಳೆ.

ತಿನ್ನಿ ದಿವಸು ಸುಭಾಸಚಂದ್ರಾಲಿ ಘೋಷಣಾ. ಸಾಧಾರಣ 10,000 ಬಾಯ್ಲ್ನ ಆಶ್ಶಿಲಿಂಕ ಕಿತ್ತಿ. ಭಾರೀ ಗಲಾಟೊ ಭಾರೀ ಪೋಲೀಸ ಬಂದೊಬಸ್ತ. 2-2.5 ಲಕ್ಷ ಲೋಕ ಜಮ್ಲೆತಿ ಇತ್ತಿ. ಸುಭಾಸ ಚಂದ್ರಾ ವ್ಹೈರಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ದ್ರೋಹಾತ್ಮಕ ಚಳವಳಿಚೆ ವಾರಂಟ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತೋ ಖಂಚೆ ಕಾರಾರಿ ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹೋಣು ಗೊತ್ನಾ. ಯುರೋಪಿಯನ್ ಡಿಫೆನ್ಸ್ ಬೆಟಾಲಿಯನಾಚಿ ಏಕ ತುಕಡಿ ವರೇಕ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಲೋಕ ರಾಕ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ಯಾವ್ಹೆರಿ ಬಂಗಾಲಿ ಬಾಬು ತೇಂಚಿ ಧೋತರ್, ಢಗ್ಲಾ, ಚೆಸ್ಮ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬ್ಯಾಡ್ಜ ಹರ್ದೆಚೆರಿ ಥಳ್ಳಳ್ಯಾ.

"ಭಾಯಿಯೋ, ಬಹಿನೋ "ಭಾಷಣ ಶುರುಜಾಲ್ಲೆ. ಪೋಲಿಸಾಂಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಹೋ ಖ್ಯೆಂಥಾನು ಆಯ್ಲೊ ಮ್ಹೋಣು ಶೀಟಿ (Whistles) ಸಕ್ಕಡ ಜಾಲ್ಲಿ. ಸಭಾ ಶಾಂತ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ಅಗಡಿ ಶಾಂತ. " ಹಮಾರಿ ಮಾತಾಕಾ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ದೇಖನೇಕೆಲಿಯೆ ಆಪ ಕಿತನೇ ಉತ್ಸುಕ ಹೈ ಯಹ ಸಭಾ ದೇಖನೇ

ಮಾಲೂಮಣೇತಾ ಹೈ. ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಗೀತ ಹಮನೆ ದಿಲ್ ಚಸ್ಮೀಸೆ ಗಾನಾ ಹೋಗಾ. ಸಭಾ ಭಾರತ ವಾಸಿಯೋನೆ ನಿರ್ಭೀತ ರಹನಾ ತೋ ಹಮಸಬ್ ಸಂಘಟಿತ ಹೋನಾ ಚಾಹಿಯೇ. ಶಿಸ್ತಕಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಕರನಾ. ಸಮಜೊ ಅಜಹೀ ಭಾರತ ಛೋಡಕೆ ಚಲೇ ತೋ ವಹರಾಕೊ ಹಮನೇ ಸಂಬಾಲ್ನಾ ಹೈ. ಢರೋ ಮತ್. ಹಿಮ್ಮತಕರೋ. ಸಾರೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕೇ ಸ್ತ್ರೀ ಪುರುಷ ಸಬ್ ಪೌಜಿ ಬನಜಾನಾ ಹೈ. ಸಬ್ ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕ ಬನೊ. ಭಾರತ ಮಾತ ಕೆ ಸಚ್ಚೆ ಬಚ್ಚೆ ಹೋ ಜಾವ. ಅಗದಹಮ್ ಸಬ್ ಏಕ ಆವಾಜಸೇ ಪುಕಾರೆ ತೋ ಬ್ರಿಟಾನಿಯೋಂಕಿ ಸೈಶ್ಚ ಶಕ್ತಿ ಕುಚ್ಛಭೀ ನಹೀ. ಮಿಲಿಟ್ರಿಮೆ ಭರ್ತಿ ಹೋಜಾವ್. ರಾಷ್ಟ್ರ ರಕ್ಷಾಕೆ ಪ್ರತಿಜ್ಞಾ ಕರೋ 1 1/2 ಘಂಟೆ ವರೇ ಭಾಷಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಪೋಲಿಸ್ ತಾಣೆ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮಾ ಥಾನು ಸಕಲ ದೆಂವ್ ಭಿತ್ತರಿ ತಾಕ್ಕಾ arrestಕೊರ್ಚ್ಯಾ ಸರ್ವ ತಯಾರಿಚೇರಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಭಾಷಣ ಕೈದ ಜಾಲ್ಲೆ. ವಂದೇ ಮಾತರಂ ಘೋಷಣಾನ ಪೋಲೀಸಾ ಕಾನ ಭೆತ್ತೂನು ಗೆಲ್ಲೆ. ಸುಭಾಸಚಂದ್ರ ಭೋಸ ವೇದಿಕಾ ಥಾನು ಸಕಲ ಉತರ್ಲ್ಲೊ. ಖೈಂ ಗೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹೊಣು ಕೊಣಾಂಕ ಗೊತ್ನಾ. ಪ್ಲಾಟ್ ಫಾರ್ಮಾ ಸುತ್ತೂಚಿ ಸುಮಾರ 70-80ಸುಭಾಸ ಚಂದ್ರ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಬಾಂಬೆಚಾ ರಿಕ್ರೂಟಿಂಗ ಆಫೀಸಾಂತು ಗೌಜೀ ಗೌಜಿ. ಗಾಂಧಿ ಆಶ್ರಮಾ 800ಜನ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಮಿಲಿಟ್ರಿಂತು ಬಾಂಬೆ ಏಕ್ಕ ಗಾಂವಾಂತು ಏಕ್ಕ ದಿಸಾಂತು 800ಲೋಕ ಭರ್ತಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ರ್‍ಯಾಂಕ ಸಂಬಳು ಕಸ್ಸನೆ ನಿಮ್ಗಿಲೆಲೆ ನಾ. ಆಮ್ಮಿ 50ಜನ ಧೋಬಿ ತಲಾವ ರಿಕ್ರೂಟಿಂಗ್ ಆಫೀಸಾ ಗೆಲ್ಲಿ. 25ಜನಾಂಕ ಪಾಸ ಕೋರ್ರು ಭಿತ್ತರಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ತಶೀ 10-12 ಜನಾಂಕ ತಪಾಸ ಕೋರ್ರು ಭಿತ್ತರಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ಸಕ್ಕಡ ಗೆಲ್ಲಿ. ಕಡೇರಿ ವರ್ಲ್ಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹಾಂವು ಆನಿ ಚಿಕ್ಲಿಕರ ಮಾತ್ರ ಕಡೇರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಭಿತ್ತರಿ ಆಪಯ್ಲೊ. ತೋ ವೈ ಪಾಸ ಜಾಲ್ಲೊ. ಆಖೇರಿ ಉರ್ಲ್ಲಲೊ ಹಾಂವ ಎಕ್ಲೋಚಿ.

ಏಕು ಮಾಂತಾರೊ ಮೋಜೆಸ್ ಮ್ಹೊಣು ಭಾಯ್ರು ಆಯ್ಲೊ. ತೋ ಮಂಗಳೂರಚೊ. ತಾಣೆ ನಿಮಗಿಲೆ ಹಾಂಗಾ ಕಾಮತ್ ಮ್ಹಳ್ಯಾರ ಕೋಣ್ರೇ ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಹಾಂವುಂಚಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ತುಜೆಂ ನಶೀಬ ಬರೆ ಮುರೆ. ತ್ಯಾ ತಿತ್ಲೆ ಲೋಕಾಂತ ತೂಂ ಎಕ್ಲೊ ಪಾರ ಪಡ್ಲೊ. ತುಜಿ ಕಾಗ್ತಾ ಜಾಲೀಂತ. ಭಿಯಾನಾಕಾ, ಚಲ ಭಿತ್ತರಿ. ಸಾಂಗ್ನೆಲೆ ಬೋರೋನು. ಏಡ್ಲಾಕ ಮಿರ್‍ಯೋ ಘಾಲ್ನ್ಯಾಕಾ. ಹಾತ ಕಡ್ಕಡ ನಾಕಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಭಿತ್ತರಿ ಆಪ್ಪೈಲೆ. ಗೆಲ್ಲೊ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಡಿಕ್ಟೇಶನ್ ಜಾಲ್ಲೆ. " Yes, you can get me" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಏಕು ಕರ್ನಲ್ (Colonel).ಗೆಲ್ಲೊ. ರಾತ್ರಿ 10.00 ಘಂಟೆ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಮ್ಮಿ ಸಕ್ಕಡ ಬೋರಿ ಬಂದರ ಸ್ಟೇಶನಾರಿ ಬಿಟ್ಟು ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ನಿಮ್ಗಿಲೆ. ತಾಂಕಾ ದಿಲ್ಲೆಂಚಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ವೊಚ್ಚೊ ಗಾಂವ ಸಕ್ಕಡ ಉಲ್ಲೈಲಿಂತಿ. 10,15,25, ಚಿಕ್ಲಿ ಕರಾಕ 100/-ಆಶಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆನಿ IIIಕ್ಲಾಸಾ ಪಾಸು ದಿಲ್ಲಾ. ಮಾಕ್ಕಾ 250/-ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಆನಿ IIಕ್ಲಾಸಾ ಪಾಸು ದಿಲ್ಲೊ. ಪಾಸು ದಿಲ್ಲೊಲೊ ಸೀಖ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಸೆಲ್ಯೂಟ ಕೋರ್ರು ಆಪ ಅಪ್ಸರ (officer)ಹೋನೆ ವಾಲೆ ಹೈ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ಅಂತೂ ಮದ್ರಾಸ Expressರಿ ಬಸ್ಲೊ. IIಕ್ಲಾಸಾ ಬೋಗಿಂತು ಬಸ್ತಲಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೊಡ ಮನ್ಯಂಚಿ. ಮೆಗ್ಗಲಾಗ್ಗಿ ಬೆಡ್ಡಿಂಗ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಘೋಣಿ ಚಿಲ್ಲಾನ ಸುತ್ತಾಯಿಲಿ ಏಕಿ ಪೊಟ್ಲಿ. ರೈಲ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲ್ಲೆ. IIಕ್ಲಾಸಾ ಬೋಗಿಂತು ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಲೋಕಾಂಕ ಮ್ಹಳ್ಳೆರಿ ಅನುಮಾನ ಆಯ್ಲೊ. ಥೋಂಡ ಸ್ಟೇಶನಾಂತು T.T.ಕ ಆಪೋನು ಮೆಗಲೆ ಟಿಕೇಟ ಚಕ್ಕ ಕರ್ರೈಲೆ. ತೋ ಮಿಗೆಲೆ Railway Warrant) ಪಾಸು ಪೊಳೋನು ಸೆಲ್ಯೂಟ ಮಾರ್ರು ತೊಗ್ಗು ದೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲೊ.

ತ್ಯಾ ಗುಜರಾಥಿ ಸಾವ್ಕರಾಂಕ ಆನಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ Govtಆಫೀಸರಾಂಕ ಅನುಮಾನ ಚಡ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಶೀ ದೊಗ್ಗ ಜನ ಯುರೋಪಿಯನ್ ಸಾರ್ಜಂಟ್ ಆಯ್ಲೊ. ತಾಂಕಾ ಮೆಗಲ್ಯಾ ಬರ್ತಾ (Berth)ರಿ ಜಾಗೊ ದಿಲ್ಲೊ. ಆನಿ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ವಾಚ್ಚ್ಯಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾನ್ನಿ" What is that"?ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. " ಭಗವದ್ಗೀತಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " O, Geeta a Holy Book - Like our Bible"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. "

Not like Bible - Bible is not even equal to one stanza of Bhagawadgita"ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಬೂಟ ಆನಿ ಕಾಣ್ಣು, ದರಿ ಹಾಂತುಳ್ನು ಗೀತಾ ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಬಸ್ಲೆ. ಚಿಕೆ "ಊಂಚ ಸ್ವರಾನ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ಯೋಗು ವಾಚ್ಚಾ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ. ಇಂಗ್ಲೀಷಾನ ಭಾಷಾಂತರ ಕೊರ್ಚ್ಯಾ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಸಾವ್ಕಾರ ಲೋಕಾಂಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಇಸ್ಪಿಟಾ ಮಾಂಡ ಬಂದ ಕೋರ್ನು ತೆವೆ ಸಕ್ಕಡ ಜಮಖಾನ ಹಾಂತುಳ್ನು ಭಗವದ್‌ಗೀತಾ ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಬಸ್ಲೆ. ಗಾಡಿ ವತ್ತ ಆಸ್ಸ. ಹಾಂಗಾ ಗೀತಾ ಪ್ರವಚನ ಚಲ್ಲಾ. ರೈಲ ಸಕಾಳಿ ವಾಡಿ ಸ್ಟೇಶನಾಂಕ ಪಾವ್ಲೆ. ತಾವಳಿ ಸಕ್ಕಡ ದೂದ,ಕಾಫಿ, ಟಿಫಿನ ಹಾಡೋನು ದಿವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಅಂತು ರಾತ್ರಿ 9-30ಘಂಟ್ಯಾಕ ಮೆಡ್ರಾಸ್ ಸೆಂಟ್ರಲಾಕ ಪಾವ್ಲಿ. ಗುಜರಾಥಿ ಸಾವ್ಕಾರಾನ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಕೋರ್ನು N.M.C.ಹೋಟ್ಲಾಂತು ರೂಮ ಕೋರ್ನು ತಾಜ್ಜೆ ಭಾಢೆ ಪೂರಾ ತಾಣೆ ದೀವ್ನು ತೊ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಘರಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಚಾಕ ಹೆರ್ದಿವಸು ರಾತ್ರಿ ಯೇವ್ನು ಮಾಕ್ಕಾ ಆಪೋನು ಹೋರ್ನು Egmore Station ಕ ಸೋಣು ಯೆವ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ತಾಕೀತ ಕೋರ್ನು ತಾಕ್ಕಾ ಭಾಢೆ ದೀವ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾನ್ನಿಂ ಹಾಂವ ಕೋಣ್ಕೇ ಪಾಕೇಟ ಮಾರ ಆಸ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಬೊಂಬೈಂತು ಅನುಮಾನ ಕೆಲ್ಲೊ. ತೋ ಅನುಮಾನು T.T.ನ ಕಾಣು ಘಾಲ್ಲೊ. ಅಂತೂ ವಿಶ್ವರೂಪ ದರ್ಶನ ಯೋಗಾನ ಮೆಡ್ರಾಸಾಕ ಯೆವ್ವರೆಕ ಮಾಕ್ಕಾ ಆಚಾರ್ಯ ಕೆಲ್ಲೊ. ತೆ ಶಿಷ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅಮೇರಿಕನ ಸಾರ್ಜಂಟ ತಾನ್ನಿ ಸಕ್ಕಡ ಪಾಂಯ ಪಳ್ಳೈವರಿ ತೆವೆ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ಣು ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿವ್ಚಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ಹಾಂವೆ ಇಲ್ಕಾರ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಟ್ರಿಚಿನಾ ಪಲ್ಲಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ.

ತಿರುಚಿನಾ ಪಲ್ಲಿ ಹೋಡ ಗಾವು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತ ರೈಲ್ವೆ ಚೆ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರ್. ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಟ್ರೇನಿಂಗ ಸೆಂಟರ . ಮರಕ್ಕಡೆ , ತೆಪ್ಪಾ ಕುಳಂ, ಗೋಲ್ಡನ್ ರಾಕ್, ರಾಕ್ ಫೋರ್ಟ್, ಮಲೆಕೋಟೆ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸ. ತಿರುಚಿನಾ ಪಳ್ಳಿ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಾನ ಕಾವೇರಿ ನದಿ, ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಪೆಲ್ಲ ದಾಂಡೇರಿ "ಶ್ರೀರಂಗಂ". ಥೈಂ ಮಾಡ್ಡೊ ರುಕ್ಕಾ ವರೇಕ ತೀನಿನಾಮ್ಮ.

ಕಾವೇರಿ ನ್ಹಯ್ಯಾ ದೊನ್ನೀ ದಾಂಡೇರಿ ನಾರ್ಲಾ ತೋಟ, ಕಬ್ಬಾ ಗಾದ್ದೊ, ಭಾತ್ತಾ ಗಾದ್ದೆ, ಸುಗಂಧರಾಜ ಫುಲ್ಲಾ ಮಾಂಟವ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ನ್ಹಂಯ್ಯು ಸ್ನಾನ ಕೋರ್ನು ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಾನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಹೋಡ ಗೋಪುರ . ಸಾಧಾರಾಣ 80ಫೂಟ ಊಂಚ. 6-7ಅಂತಸ್ತ. ಮದೇ ಮಹಾದ್ವಾರ. ತಶೀಂಚಿ ಪಾಂಚ ಗೋಪುರ. ದಾಂಟೂನು ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ದೆವ್ವಾ ಭಾಯ್ಲೊ ಸುತ್ತು ಮೆಳ್ತಾ. ದೇವಾ ದಿವ್ವೆ ಆನಿ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಉಜ್ವೆ ದಿಕ್ಕಾನ 20-22ಫೂಟ ಊಂಚ ಆಶ್ಶಿಲೊ ಗರುಢು ದೇವಾಲಿ ಆಜ್ಞೆ ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕರ್ತಾ ರಾಬ್ಲಾ. ತಶೀಂ ಸುತ್ತು ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಳ. ಥೈಂ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನ , ಫುಲ್ಲಾ ಪೂಜಾ ಆಸ್ಸಲಿ ಸೇವಾ ಕರಯ್ತಾತಿ. ಯಾತ್ರಿನ ಆರ್ತಿ ಕರ್ರೈಲಾ ನಂತರ ಸಕ್ಕಾಂ ಮಾತ್ತೇರಿ ದೇವಾ ಕಿರೀಟ ಲಾವ್ನೊ್ಚ ಏಕು ಪರಿಪಾಟು ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತುಲ್ಯಾ ದೆವಳಾಂತು ಆಸ್ಸ. ತಶೀ ಗರ್ಬಗುಡಿ ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ. ತಿರುಪತಿ ಗೋವಿಂದ ರಾಯಾ ವಾರಿ ಆಸ್ಸ. ತಾಜ ಪಶಿ ಹೋಡ ಸಾತಹೆಡೆ ಮಹಾಶೇಷು 18 ಫೂಟ ಊಂಚ ಹೆಡೊ ಕಾ ಣ್ಣು ಇರ್ಕಂ ಘಾಲ್ನು ಶಯ್ಯಾ ಭಂಗೀರಿ ರಾಬ್ಲಾ. ಶ್ರೀರಂಗನಾಥು ತೆಂಕಾಕ ತೋಂಡ ಕೋರ್ನು ನಿದ್ದಲಾ. ಗೋವಿಂದ ರಾಯಾ ಉಶ್ಯೇಕ ಕುಡೋವು ಘೆತ್ಲಾ. ಹಾಣೆ ಹಾತು ಘೆತ್ಲಾ. ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರು ಲಂಕೇಕ ಗೆಲ್ಲಾ. ಯೆವ್ವೊ್ವ ಮ್ಹೋಣು ಲಂಕೆ ದಿಕ್ಕಾನ ಪಳೈತಚಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಘೆತ್ಲ್ಯಾ. ಲಕ್ಷ್ಮೀನ ರಂಗನಾಥಾಲಿ ಚರಣ ಸೇವಾ ಕರ್ತಚಿ ಪಾಯ್ಯಾ ಮುಳಾ ಬಸ್ಲಾಂ. ದೋನಿ ಅಂಕಣ ಕೂಡ ಮ್ಹಾಶೇಷಾನ ಭೋರ್ನು ಗೆಲ್ಲಾ. ಶಮೆ ದಿವ್ಯೆತ ಮೂರ್ತಿ ಪೂರಾ ದಾಕ್ಕೈಲಿ. ಸ್ಪರ್ಶ ಪೂಜಾ ಆಸ್ಸಕೀ ನಿಮ್ಗಿಲೆ, ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೈಲಿಂತಿ. ತ್ಯಾ ದಿವಸು ನಾರ್ಲ ಕೇಳಿ ಕೋರೋನು ತಿರುಚಿನಾ ಪಳ್ಳಿಕ ಆಯ್ಲೊ. ಪ್ರತಿ ಶನ್ವಾರಾ ಶ್ರೀರಂಗಾಕ ವತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತ್ಯಾ ಭಟ್ಟಾಲೊ ಸಕ್ಕಡ ಗುರ್ತು ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ಲೊ.

ಭಟ್ಟ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ. ತ್ರಿನಾಮಿ. ಆಮ್ಗೆಲೊ ಪೂಜೆ ವಿಧಾನ ತಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೊ. ತಾಂಗೆಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆನ ಉಲ್ಲಯ್ಲೊ. ತೆ ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯಾಲೆ ಅನುಯಾಯಿ, ಸಂಕಲ್ಪ ಗುರುಪರಂಪರಾ ಸಕ್ಕಡ ಚಿಕೇಚಿ ಬದಲಾವಣ ಆಸ್ಸ. ಬಾಕಿ ವಿಧಾನ, ಮಂತ್ರ ಪೂರಾ ಆಮ್ಗೆಲಿಂಚಿ. ಅಂತೂ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕು ಕೊರೊವ್ಕೆ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಚೆ ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಅಭಿಷೇಕಾ ವೇಳಾರಿ ರಂಗನಾಥಾಲೆ ಪೂರ್ಣ ದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ. ಹಾನ್ನಿ ಭಾಂಗ್ರಾಚೊ ರುಪ್ಪ್ಯೆ ಅಲಂಕಾರು ಕೆಲ್ಯಾ ಪಶಿ ಚಡ ಶಿಲ್ಪಿನ ಆಲಂಕಾರು ಕೆಲ್ಲಾ. ಕಾಳಿ ಶಿಲಾ ಚಂದ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ಮಹಾಶೇಷಾ ಆಂಗಾಗೆರೆ, ಮಿರ್ರೊ, ಜಿಬ್ಬೆ ಚುರುಕು, ಅನೇಕ ಆಭರಣ, ಶ್ರೀ ವತ್ಸಲಾಂಛನ, ಲಕ್ಷ್ಮಿ, ಕಿರೀಟ, ನಾಭಿ ಕಮಲ ಸಕ್ಕಡ ಹಾನ್ನಿ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಅಲಂಕಾರಾ ಪಶಿ ಹಜಾರ ವಾಂಟೆನ ಚಡ, ಚಂದ ಕೆಲ್ಲಾ. ಅಂತ್ತೂ ತಿತ್ಲೆ ಹೋಡ ಮೂರ್ತಿಕ ಪಂಚಾಮೃತ ಅಭಿಷೇಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಖರ್ಚು ತಿತ್ಲೊ ಯೆತ್ತಾ. ಸವಾಯಿ ಮಣ(Maund)ದೂದ, ಸವಾಯಿ ಮಣ ಧಯಂ, ಸವಾಯಿ ಮಣ ತೂಪ, ಸವಾಯಿ ಮ್ಹಣ ಮ್ಹೋವು, ಸವಾಯಿ ಮ್ಹಣ ಸಾಕ್ಕರ, 25ಶಯ್ಯಾಳಿ ಸಕ್ಕಡ ತಯಾರ ಕೋರ್ರು ಎಕ ದಶಮಿ ರಾತ್ತಿ ಫಾಂತೆವೆಲಾ 4ಘಂಟೇಕ ಧೋರ್ರು 7ಘಂಟೆ ವರೇಕ ಅಭಿಷೇಕು ಕರ್ರ್ಯೆಲೊ. ಹೇಂ 1942ತುಂ ಶುದ್ದೋದಕ ಸ್ನಾನ ಜಾಲ್ಲೆ, ಗರ್ಭ ಗುಡ್ಯೊ ಭಿತ್ತರಿ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗತಿ ರಾಬ್ಬೂನು ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತ ಸಹಿತ ಪಂಚಾಮೃತಾ ಅಭಿಷೇಕಾಕ ರಾಬ್ಲೊ. ದೂದ ಘಾಲ್ಯಾ ತಕ್ಷಣ ಕಾಳಿ ಘಾತ್ರಾ ಮೂರ್ತಿ ಕಾಳಿಧವಿ ಚಂದ ದಿಸ್ತಾತ್ಶಿಲಿ. ಅಂಗಾಂಗ, ಆಭರಣ ಚಂದ ದಿಸ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ತಶೀ ಧಯ ರಕ್ಕೈಲೆ. ರಂಗನಾಥಾ ಮಾತ್ಯಾರಿ ಹಿಮವರ್ಷ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾವರಿ ದಿಸ್ಲೆ. ಧಯ್ಯಾ ಚೇರಿ ಶುದ್ದೋದಕ ಅಭಿಷೇಕು ಕೋರ್ರು ಪೂಸುನು ಪೂಸುನು ಕಾಣ್ಣಾ ಘುಡೆ ಘ್ರೈತ ಸ್ನಾನ ತೂವ ರಕ್ಕೈಲೆ. ರಂಗನಾಥಾಕ ಅಭ್ಯಂಜನ (ದಿವಾಳಿ ಪರ್ಬ್ಬೆ ನ್ಹಾಣ) ಶೇ ದಿಸ್ಲೆ. ತೂಪ್ಪಾ ನ್ಹಾಣ ನಂತರ ಹೂನ ಉದ್ಕಾ ಅಭಿಷೇಕ ಜಾಲ್ಲೊ. ಪೂರ್ತಿ ಥಳ್ಥಳ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಮಧು ಸ್ನಾನ, ಮ್ಹೋವು ರಕ್ಕೈಲೆ. ಮೂರ್ತಿಕ ಶಿಲ್ಪಿನ ಕೊರಾಂತಿಲೆಲ್ಯೊ ಪೀತಾಂಬರಾ ಮಿರ್ರೊ ವರೇಕ ಮಿರಮಿರ್ರಾ ಲಾಗ್ಲ್ಯೊ. ಆನಿ ಶುದ್ದೋದಕ, ಶಿಯ್ಯಾಳೆ ಉದ್ದಾಕ ರಕ್ಕೈಲೆ. ಕಡೇರಿ ಸಾಕ್ರೆ ನ್ಹಾಣ, ತುಪ್ಪಾಚೊ ಮ್ಹೊವಾಚೊ ಜಿಡೊ ಸಾಕ್ರೆನ ಪೂಸ್ಸೂನು ಕಾಳ್ಳೊ. ಸಗ್ಗಿ ಮೂರ್ತಿ ಮೂಲ ಶಿಲ್ಪಿಲ್ಯಾ ಅಲಂಕಾರಾನ ಚಕ ಚಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ನಂತರ ಅಲಂಕಾರ ವೇಳಾರಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸ್ತೋತ್ರ ಸ್ವರಬದ್ಧ ರಾಗಾನಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಕಡೇರಿ ಮಂಗಲಾಚರಣ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತಾಂಕಾ (ಭಟ್ಟಾಂಕ) ಭಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಏಕಾದಶಿ, ಥಯೀ ರಾಬ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ ಸೌಂದರ್ಯ ಮನಾಚೇರಿ ಭಾರೀ ಪರಿಣಾಮ ಜಾಲ್ಲೊ. ಅವ್ಯಕ್ತ ಆನಂದ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೀಚಿ ಮುಕ್ತಿ ಶೆ ದಿಸ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ದಿವಸು ದೆವ್ವಾ ಆಯ್ಯಿಲೆಂಕ ದೌಲೊ ಘಟ್ಲೆನ ಪಂಚಾಮೃತ ವಾಂಟ್ಲೆ. 50ವರ್ಸಾ ಆಯ್ಲೆನ ಅಸ್ಸಲೊ ಅಭಿಷೇಕು ಜಾಲ್ಲಾಲೊ ನ್ಹಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ಮಾಕ್ಕಾ ದೇವಾಲ್ಯಾ ಪೂರ್ಣ ದರ್ಶನಾಂಚಿ ತೃಪ್ತಿ. ದ್ವಾದಶಿ ಪಾರಣೆಂಕ ರಾಬ್ಲೊ. ಸೂರ್ಯೋದಯಾಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೋಜನ ಕೋರೋನು ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಕ್ಯಾಂಪಾ ಆಯ್ಲೊ. ಹೇ ರಂಗನಾಥಾ ಚರಿತ್ರ. ಮ್ಹೋವಾ ಪಾನಕ ಕೆಲ್ಲಾ. ಎಕ್ಕೇಕ ಪೇಲೊ ಪೀವ್ನು ವಚ್ಚಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ತಶೀ ದೇವಾಕ ಏಕು ನಮಸ್ಕಾರು ಘಾಲಾತಿ. "ಹರೇ ರಾಮ ಶ್ರೀ ರಂಗನಾಥ" ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾಂಕ ಪಾಂಯ್ಪೊಡ್ಡೆ ಪೆರೇಡ ಕೆಲ್ಲೆ. ತೇ ನವೀನ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ"

ಶ್ರೀ ತಿರುಪತಿ

"ಅಯ್ಯೊ ದೇವಾ!ರಾಬ್ಬಾಕ ವರೇಕ ಜಾಗೊನಾ. ಕಸ್ಸಲೊ ಖೀಟು. ಹುಮ್ಮೆನ ಆಂವ್ಗಾಲಿ ತಿಂಬೂನು ಗೆಲ್ಲಿ. ವ್ಹಯ ಮ್ಹಣ್ಣಾ, ಪೆಲ್ತಾಂತು ಮಿಲಿಟ್ರಿಚಿ ಬಸ್ಲೆಂತಿ. ಥೈಂ ಮಸ್ತ ಜಾಗೊ ಆಸ್ಸ. ಚಿಕೆ ನಿಮ್ಗಿನಾಂತಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ಬಾಯ್ಲ. ಗುಂಟೂರ ಸ್ಟೇಶನ್, ಗಾಡಿ ಬದಲಾಯ್ಲೂನು ರೇಣಿಗುಂಟಾ Expressರಿ ರಿಗಕಾ ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಪುರೊ ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಲೆ. ಅಂತೂ ರಾಬ್ಬೂನು ದೋನಿ ತೀನಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ದಾಂಟೂನು ವಚ್ಚನಾ ಫೂಡೆ ಬೊಶ್ಶಾ ಜಾಗೊ ಮೆಳ್ಳೋ. ದನ್ಪಾರಾ ತೀನಿ ಘಂಟೆಕ ರೇಣಿಗುಂಟಾ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಟೆಂಪೂರಿ ಗೋವಿಂದ ರಾಜ ಪಟ್ಣಾಂಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಥಯಿಂ ದಾರ್ಲಿ , ಭಾಯ್ಲಾಂ ಭೇದು ನಾತ್ಲೆ. ಬೋಡ ತಾಸ್ಸೂನು ಘೇವ್ನು ಥಳ್ಥಳಿ ಜಾಲ್ಲೆ ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ಜನ. ತೇ ಪೊಳೋನು ಭೀವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ ಮಿಗೆಲಿ ಭಾಯ್ಲ. ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ಬಸ್ಸಾಕ ಕ್ಯೂ ಪಳೈಲೆ. 10,000ಜನ ತರಿ ಕ್ಯೂಂತು ಆಸ್ಸಲೆ. ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ಕ್ಯೂ ಪಳೈಲೆ. "ರೇಪು ಎಡಮಿಡಿ ಗಂಟಲಕು ಮೀಕಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ದೊರಕವಚ್ಚು"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. ತೇ ಜಾವಚೆ ನ್ಹಯಿ ಮ್ಹೊಣು ರಾಬಿಲ್ತಾವಳಿ ಮೈಸೂರು ಮಾಗಡಿ ಬಗ್ಲೇಚೆ ವೊಕ್ಕತಿನ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗತಿ ಆಶ್ಶಿಲೊ. "ಸ್ವಾಮಿ ನಮ್ಮ ಹಿರ್‍ಯೋರೆಲ್ಲಾ ನಡ್ಕಂಡು ಗಿರಿ ಹತ್ತಾವ್ರೆ. ಅಮ್ಮಾವ್ರು ಹತ್ರ ಕೇಳಿ ಸೋಮಿ ನಡ್ಕಂಡು ಹೋಗಾನಾ" ಮ್ಹೊಣು ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. "ಕಿತ್ಲೆ ದೂರ ಜಾತ್ತಾ"ಮ್ಹಳೆ ಮಿಗೆಲಿ ಬಾಯ್ಲ.

"ತೇಂಚಿ ದಿಸ್ತ ಮೂಗೊ ಆಕಾಶ ಗೋಪುರ, ಥಂಚಾನ ಥೊಡೆ ದೂರ ಜಾತ್ತಾ"ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. " 2 - 3 ಮೈಲಿ ಜಾತ್ತೆ?ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ಹೊ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಅಂತೂ ಜೆವಣ ಕೋರ್ನು ರಾತ್ರಿ 9-30ಗಿರಿ ಚೊಡ್ಡಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ.

ಹೊಟ್ಲಾಥಾನು ಗಿರಿ ಮುಳಾಕ 2.5ಮೈಲಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಿತಿ ಹಗೂರ ಚಮ್ಕಾತಚಿ ಮಾಗಡಿಚಿ ಆಯ್ಲೆ. ಥೈಂ ಪಾಯ್ಯಾ ವ್ಹಾಣ ಸೋಣು ವೊಚ್ಚೊ ಎಕು ಜಾಗೊ ಆಸ್ಸ. ಥೈ ವ್ಹಾಣ ಸೋಣು, ಕಾಣಿಕ ಘಾಲ್ನು ಗಿರಿ ಚೊಡ್ಡಾಕ ಪ್ರಾರಂಭ. ತಿತ್ಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ದೋನಿ ಬ್ಯಾಗ. ದೋನಿ ತೀನಿ ಚಿರ್‍ಯೊ ಸಕ್ಕಡ ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಖಾಂದಾರಿ ಹಾತ್ತಾಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಹೊಂಟಿ ಪೊಟ್ಲಿ, ಉದ್ಕಾ ತಾಂಬಿಯೊ ಮಾತ್ರ ತಿಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತೆಂವ್ಯೆ ಘೆತ್ಲೆ, " ಆನಿ ಕಿತ್ಲೆ ದೂರ ಆಸ್ಸರೆ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. "ಹಗೂರ ವೊಚ್ಚಾ, ಕಶ್ಶಿ ತರಿ ವೊಚ್ಕಾ ನ್ಹೈವೆ" ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಮಾಗಡಿಚಿ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲಿಂತಿ. ಅಂತೂ ಮಧ್ಯರಾತ್ರಿ ೩ ಘಂಟೆಕ ಆಕಾಶ ಗೋಪುರ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಥೈಂ ಉದ್ದಾಕ ಪಿಲ್ಲಿ. ಹಾತ ಪಾಯ ಧೂವ್ನು ಘೆತ್ಲಿ. ಪಾಂಚ ಮಿನಿಟ ಬಸ್ಲೆ. ತೆಲುಗು ಯಾತ್ರಿಕ ಗೋವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದಾ ಮ್ಹಣ್ತಚಿ ಯೆತ್ತಾತಿ. ವತ್ತಾತಿ. 5-6ವರ್ಷಾ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ ಚಮ್ಕೂಚಾ ಜಾಯ್ನಾ. ಆವ್ಸ ಬಾಪ್ಪೂಸು "ಗೋವಿಂದಾ ಚಪು" ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ. "ಚೆರ್ಡುವಾಂ ಗೋವಿಂದಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಏಕ ಮೆಟ್ಟುಲ ವೈರಿ ಚಡ್ತಾತಿ. ಅಂತೂ ತಾಂಗೆಲಿ ಯಾತ್ರಾ ಚಲ್ಯಾ. ಥಂಚಾನ ಗೋವಿಂದ ರಾಜ ಪಟ್ಣಾ ದಿವ್ವೆ ದಿಸ್ತಾತಿ. ರೇಣಿಗುಂಟಾ ಸ್ಟೇಶನ ವರೇಕ ದಿಸ್ತಾ. ಬಸ್ಸಾರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿರಿ ಆಯ್ಲಾರಿ ಹೇ ದೃಶ್ಯ ಪೊಳೋಚಾಕ ಮೆಳ್ತವೆ? ಅಂತೂ ಕನಕಾದ್ರಿ ಶೇಷಾದ್ರಿ ದಾಂಟೂನು ಆಯ್ಲಿ. ಘಂಟೆ ಸಾಡಿತೀನಿ ಜಾಲ್ಲೆ.

"ಆನಿ ಕಿತ್ಲೆ ದೂರ ಆಸ್ಸ?"ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ದೋಳೆ ಉದ್ದಾಕ ಆಯ್ಲಾ ಉಬ್ಬಶಿ ಕಾಡ್ತಾ. ಸುಮಾರ ಅರ್ಧ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾನ ಹೊಂವ್ಯಾ ತಿಕ್ಕಾ. ಜಾಲ್ತಕಿ ವೈರಿ ಚೊಡ್ಡಾ ಜಾಯ್ನೊ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಲೆ ಪಾಗೋರು ಧರ್‍ನು ಎಕ್ಕೇಕ ಮೇಟ ಚಡ್ತಲಿ. "ಹೇಂ ಪಳೆ, ಕಶ್ಶಿ ಜಾಲ್ತರಿ ಧರ್ಮ ದರ್ಶನಾಂಕ

ಆಮ್ಮಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಟಾ ಜಾಯ್ಲಾ. ತೂ ಎಕ ಘಂಟೊ ಬರಿ ನೀದ ಕಾಡಿ, ಸಕಾಳಿ ವೊಚಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲೋ ಬಾಗ್ವತ ಮಾಮು.

"ದುಡ್ಡ ಆಸ್ಸ, ಹ್ಯಾ ರಾನ್ನಾಂತು ನಿದ್ದಲ್ಯಾರಿ ಕಶ್ಶಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿಲಿ" "ಬೈಸ್ಸೊ, ದುಡ್ಡು ಆಸ್ಸಾರಿ ಚಮ್ಕೂನು ವತ್ತಾವೆ"ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ಅಂತೂ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಗೆಚಾ ಫಾತ್ರಾ ಬೆಂಚೇರಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಶಯನ ಪುಸ್ತಕ ಮೆಕ್ಕಳ್ಳೆ. ಸಪ್ನ ಉದಯರಾಗು ಸಾಂಗ್ಲಾಲಾಗ್ಲಿ°. ಪೂರ್ವ ದಿಗಂತ ತಾಂಬ್ಡೆ ಜಾವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೆ. ಬಾಯ್ಲೆಕ ಜಾಗೈಲಿ. ಆಯ್ಯೋದೇವಾ, ಫಾಲ್ಲೆ. ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಲೆ." ವ್ಹೋಣು ದಡ್ಡಡಿ ಉಟ್ಟಾವ್ನು ತೋಂಡ ಧೂವ್ನು ದೆವಾಳಾ ಪಾಂಯ್ವೊಣ್ಣು ಏಕ ಏಕ ದೋನಿ ಚಿರ್ಯೊ ಘೇವ್ನು ಬ್ಯಾರ ಸರ್ಲ್ಲಿ. ಅಂತೂ ಅಂಜನಾದ್ರಿ, ವೆಂಕಟಾದ್ರಿ, ಚೋಣು ವರಾಹಾದ್ರಿ ತುದ್ಯೇರಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ತಿರುಪತಿ ದೆವ್ಳಾ ಗೋಪುರ ದಿಶ್ಶಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ವೇದ ಘೋಷು, ಸುಪ್ರಭಾತ ಸಕ್ಕಡ ಆಯ್ಕು ಲಾಗ್ಲೆ. ಅಂತೂ 9.30 ಘಂಟೆಕ ತಿರುಪತಿ ದ್ವಾರ ಗೋಪುರಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಪುಷ್ಕರಣಿ ಲಾಗ್ಗಿ ವೈರಿ ಉತ್ತರಾದಿ ಮಠಾಲಾಗ್ಗಿ ಏಕ ರೂಮ ಘೆತ್ಲೆ. ಸಾಮಾನು ದವರ್ಲ್ಲೊ. ರೂಮಾಂಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲಾರಿ ಪುಷ್ಕರಣಿ, ವೆಂಕಟೇಶಾಲೊ ಗರ್ಭಗುಡಿ ಕಲಶು ಸಕ್ಕಡ ದಿಸ್ತಾಲೆ. ಏಕ ಅರ್ಧ ಘಂಟೊ ವಿಶ್ರಾಂತಿ. ಕಡೇರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿ ಪ್ರಾರಂಭ. ಭಟ್ಟಾಂಕ ಕಾಹೀ ಬರಗಾಲು ನಾ. ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿ, ಬೋಡ ತಾಸ್ನೂನು ಘೇವ್ನು, ಪಿತೃಶ್ರಾದ್ಧ, ವಾಯನ ದಾನ, ಸಕ್ಕಡ ಜಾವ್ನು ದೆವ್ಳಾಕ ಆಯ್ಲಿ.

ಪುಷ್ಕರಣಿಂತು ಉದ್ಧಾಕ ಅಗ್ಗಿ ವಾಯ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಮಿತಿ ಉದ್ಧಾಕ ಖಾಲಿ ಕೊರ್ರ್ಚ್ಯಾಕ ಪಂಪಸೆಟ್ಟ ಲಾಯ್ಲಾ. ಆಕಾಶಗಂಗೆ ಥಾನುಪೈಪ ಲೈನ ಘಾಲ್ನು ನ್ಹಾವ್ಚ ಖಾತ್ತಿರಿ ಕೊಳ್ವೆ ಲಾಯ್ಲಿಂತಿ. ಬೋಡ ತಾಸ್ನೂನು ಘೇನಾ ಫುಡೆ ಬಾಯ್ಲೆಲ್ಯಾ ಒತ್ತಾಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಪುಷ್ಕರಿಣಿಂತು ಬುಡ್ಕಿ ಮಾರ್ಲ್ಲಿ. ಮಾತ್ತೆ ವೈರಿ ಉಬರ್ರಾನಾ ಕೊಣ್ಕಿ ಸೊಳ್ಳಲೆ ಪಿಂಡಾ ಪತ್ರಾವಳಿ ಮಾತ್ತೇಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಕಡೇರಿ ದುಸ್ರೆ ಕಡೆ ವೊಚ್ಚೂನು ನ್ಹಾವ್ನು ಆಯ್ಲೋ. ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ ಜಾಪ್ಲಿ ಪುಣ್ಯ ನಾವಾನ. ದೆವ್ಳಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತು ಕ್ಯೂ. ಮೈಲಿ ಗಟ್ಟೆನ. ಮಾಂಕ್ಡಾ ಗೂಟೊ ಬಾಯ್ಲಾ ಮಸ್ತಾ ಮಾತ್ತೇಂತು ಫೂಲ ಆಸ್ಸಾರಿ ಮಾಂಕ್ಡಾ ಘೇವ್ನು ವತ್ತಾತಿ. ನಾರ್ಲ ಕೇಳೆ ಹೊರ್ರ್ಚೆ ನಾ. ಹ್ಯಾ ಪಾಂತ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ಮಾಂಕ್ಡಾ ಉಪದ್ರವ ನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಅಂತೂ ದೆವ್ಳಾ ಭಿತ್ತರಿ ಯೇವ್ನು ತೋಮಾಲ ಸೇವಾ, ತುಲಸಿ ಅರ್ಚನ, ಮಂಗಳಾರತಿ ಪಾವ್ಯೊ ಕರಯಿಲ್ಯೊ. ತ್ಯಾ ದಿವಸು ತೋಮಾಲ ಸೇವೆಚ್ಯೊ ತೀನಿ ಹಜಾರ ಪಾವ್ಯೊ ಜಾಲ್ಯೊ. ತೋಮಾಲ ಸೇವೇಕ 13-00,ತುಲಸಿ ಅರ್ಚನೆಂಕ 7-50. ಅಂತೂ ಕ್ಯೂ ರಾಬಿಲ್ಕಡೆ ರಾಮಾಯಣಾಂಚಿ ವರ್ಣಚಿತ್ರ ಸೊಡಯ್ಲಾಂತಿ. ಪಳೈತ ಗೆಲ್ಲಿ. ವೊವಾಂಕ ಎಕ್ಲೊ ದೆವ್ಳಾ ಪೋಲೀಸು. ಪದ್ಧತಿ ಶಿಸ್ತು ಸಕ್ಕಡ ಬರೋ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಗೋವಿಂದಾ ಗೋವಿಂದಾ ಜಯಘೋಷು, ಗರ್ಭಗುಡ್ಯ ಬಾಗ್ಲಾ ಪಾವ್ಲಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಸಾಂಗ್ಲೆ ಹಾಂಗಾಥಾನು ದೇವಾಕ ಪಳೈತ ವಸ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಥೈ ಗೆಲ್ಲೆಂತರ ಜಾಯ್ಲಾ. ದೇವಾಕ ಏಕ್ಕೀ ತೋ ಮಾಲಾ ಚಡಯ್ಲಿ. ತಾಜ್ಜೆ ಮೋಲ 39000ರುಪ್ಪಯೊ. ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರನಾಮ ಸಾಂಗ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಎಕ್ಕ ಘಾಂತ. ತಾಜ್ಜೆ ಮೋಲ 30,000ರುಪ್ಪಯೊ ಸುಮಾರ 10-15ಮಿನಿಟ ವೆಂಕಟೇಶಾಲೆ ದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಭಾಯ್ರು ಆಯ್ಲಿ. ದೇವಾ ಪ್ರಸಾದು, ಪೊಂಗೋಲ, ಖಿಚ್ಚಡಿ, ಧಯ್ಯಾಂಶೀತ ಚಿತ್ರಾನ್ನ ವಡೆ ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ಲೆ. ತೇ ಭೂವೈಕುಂಠ ಅನ್ನಾಳೆ, ಮ್ಹಳೆ ಉಷ್ಟೆ, ಭಷ್ಟೆ ಕಸ್ಸನೆ ನಾ. ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲೆಕ ನಾಂಕ ಮಿರ್ಯೊ ಪಳ್ಳೆ. "ಪುಣ್ಯ"ಮ್ಹಳೆ ಹಾಂವೆ.

ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶಾಲಿ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾ ಮೂರ್ತಿ ಪಳೈತ ಪಳೈತ ಯಾತ್ರಿ ಧನ್ಯ ತೆಕ ಪಾವ್ತಾ. ಏಕ ವರಹಸ್ತು ಆನ್ನೆಕ ಹಾತ್ತಾರಿ, ಶ್ರೀಚಕ್ರ, ಹಸನ್ಮುಖಿ ಮೂರ್ತಿ. ಯಾತ್ರಿಕು ಸಾರ್ಥಕತಾ ಪಾವ್ತಾ. ಬಾಹ್ಯ ಅಲಂಕಾರಾ

ಪಶಿ ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿಚೆ ಶಿಲ್ಪಿ ಸುಂದರ, ಅದ್ಭುತ, ಆಕರ್ಷಕ ಆನಿ ಕಲಾತ್ಮಕ. ಖಿಡೇ ಸಾಕ್ಕರ ಲಾಡ್ವ ದೆವ್ವಾಚೆ ಏಕ್ಕಾಲೆ ಕ್ಕೂ ಗೌಜಿ.

ಅಂತೂ ದೇವಸ್ಥಾನಾ ಭಿತ್ತರಿ ಸುತ್ತಾಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಘಾಲ್ನು ಮುಕಾರಿ ಏಕ ಹಜಾರ (Hall)ತಾಂತು ದೇವಾಲಿ ಉತ್ಸವ ಮೂರ್ತಿ ದವೋರ್ರು ಪಂಚ್ವೀಸ ತೀಸ ಜನ ದುಡ್ವಾ ರಾಶಿ ಘಾಲ್ನು ಘೇವ್ನು ಲೇಕ ಕೊರ್ರ್ಯಾಕ ಬಸ್ತಾತಿ. ಎದ್ರಾಕ ಕಣಜ (Barn)ದಾಟ ಆವ್ವಾಲೇಚಿ ಝೋಳಿ, ತಾಂತು ಹರಕೆ ಸಾಮಾನು ಘಾಲ್ತೆ. ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಮಾತ್ತೇರಿ ಹೊಂಟ ಪೊಟ್ಲಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತೀ ಪದ್ಮಾವತಿ ದೆವ್ವಾ ಘಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ಕಣಜಾಂತು ಕಾಣಿಕ ಘಾಲ್ನು ಮುಕಾರಿ ಆಯ್ಲಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಮಾಕ್ಷಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾನ ಏಕಿ ಪೊಟ್ಲಿ ಕಣಜಾ ಘಾಲ್ಲಿ. ತಶ್ಶಿ ತಾನ್ನಿ ಲೇಕ ಕೊರ್ಚೆ ಕಡೆ ಕಣ್ಣಾ ಭಾಯ್ರಿ ರಾಬ್ಬೂನು ಪಳ್ಳೆಲೆ. ಕಣಜ ಖಾಲಿ ಕೋರ್ರು ಹಾಣ್ಣು ರಾಶಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಉಡಯಿಲ್ಯಾ ಪೊಟ್ಲೆಚೊ ಗುರ್ತು ಮೆಳ್ಳೊ. ತೀ ಪೊಟ್ಲಿ ಸೋಡೋವ ವರೆಕ ರಾಬ್ಲೊ. ತಾಂತು ಮೋತಿ, ವಜ್ರ, ಕೆಂಪ, ಭಾಂಗ್ರಾ ಘಾಟ್ಯೊ ಸಕ್ಕಡ ಆಶಿಲೆ. ತಾಜ್ಜೆ ಮೋಲ 3.5 ಲಾಖ ರುಪ್ಪಯಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹೇ 1946 ತುಂ. ಅಶ್ಶಿ ತಿರುಪತಿ ಹರಕೆ ಆಸ್ತಾ. ಪ್ರಸಾದು ಖಾವ್ನು ನಳಾಲಾಗ್ಗಿ ಹಾತ ಧುವ್ವಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ಥೈಂ ಏಕ ಮಾಂಕಡ ಯೇವ್ನು ಬಶ್ಶಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಪಳ್ಳೆತ ರಾಬ್ಲೊ. ಘುರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. Tap ಘುಂವ್ವಾನು ಉದ್ಧಾಕ ಸೊಳ್ಳೆ. ಆನಿ ಘುರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ . ಚಿಕೆ ಸಪೂರ ಉದಾಕ ಯೆವಶಿ ಸೊಳ್ಳೆ. ಆನ್ನಿ ಘುರ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಚಿಕೆ ಸಪೂರ ಉದಾಕ ಯೆವಶಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಉದ್ಧಾಕ ಘೇವ್ನು ಘುರೇ ಮ್ಹೋಣು ಗೆಲ್ಲೆ.

ಥಂಚಾನ ರೂಮಾಂಕ ಯೇವ್ನು ಗಾಂವು ಪೊಳೋಚಾಕ ಆಯ್ಲಿ. ಲಗ್ನ ಮುಂಜ್ಯೊ, ಸತ್ಯನಾರಾಯಣ, ವರ್ಶಿಕ ಯಜ್ಞ, ದಾನ, ಧರ್ಮು, ಚೋರಿ, ದಗಲ್ಬಾಜಿ, ಘಟ್ಟಿ ಸಾಂಗ್ಣೆ ಸಕ್ಕಡ ಚಲ್ತ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ವೆಂಕಟೇಶು ವರದಹಸ್ತ ದಾಕ್ಕೆತ ರಾಬ್ಲಾ. ಗಿಂಡ್ಯೊ, ನೊಣ್ಣೆ ಸಾಂಬಾರ್ತೆ, ಮೂರ್ರ್ಯೊ, ಮಾಳೊ ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ತ್ಲೆ. ದಾರ್ಲಿ ಬೋಡ ಥಳ್ಥಳಿ ಸೋಣ್ಣಾಶೆ Fur capಘೆತ್ತಲಿ. ಬಾಯ್ಲೋ ಸೆರಗ ಮಾತ್ತೇರಿ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತಲಿ. ಖ್ಹಂಯೀ ಪಳ್ಳೆಲ್ತಿಕಿ ಕಾಪ್ಪಣೆ ಸೆಲೂನ ಧರ್ಮಶಾಲೊ, ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ಶ್ರೀ ವರಾಹ ಸ್ವಾಮಿ ದರ್ಶನ ಘೇವ್ನು, ಪುಷ್ಕರಿಣೆ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಘಾಲ್ನು ದೆವ್ವಾ ಬಾಗ್ಲಾಂತು ಆಯ್ಲಾರಿ ವಿಮಾನೋತ್ಸವು ಪೊಳೋವ್ವಾಕ ಕನಿಷ್ಟ 10,000ಜನ ಕ್ಕೂ ರಾಬ್ಬಿಲಿ. ಅಂತೂ ತಿರುಪತಿ ಭೂವೈಕುಂಠ ಮ್ಹೋಣೋನು ಘೆತ್ತಾ, ಸ್ಕೂಲ, ಕೊಲೇಜ, ಅನ್ನದಾನ, ಅಶೀಂ ಭಂಡಾರಾ ದುಡ್ವಾಚೊ, ಸದುಪಯೋಗ ಜಾತ್ತಾ. "ರುವ್ವ ಸೋಣ್ಣಾ ವೆಂಕಟೆಶು, ಉತ್ತರ ಸೋಣಾ ಮಂಜುನಾಥು" ಮ್ಹೋಣ್ಣೆ ಗ್ಯಾದಿ ಮಾತ್ರ ಘಟ್ಟಿ ನ್ಹಯಿ.

ದೇವಸ್ಥಾನಾ ಮೊಕ್ತೇಸರ ಸಮಿತಿ (Trust) 300ಬಸ್ಸ, 50ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ಯೋ, ಚಲಯ್ತಾ. 6000 ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಆಸ್ಸ. ಮ್ಯೆನ್ಯಾಂಕ 25-30ಲಾಖ ರುಪ್ಪಯಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಸ್ಸ. ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಕುಬೇರಾ ರೀಣ ಆನಿಕೆ ಪಾವ್ವಿಲೆ ನಾಖ್ಹಿಯಿಂ.

ಹೆರ್ರಿ ದಿವಸು ಆಕಾಶಗಂಗೆ ವೊಚ್ಚೂನು , ಸ್ನಾನದರ್ಶನ ಕೋರ್ರು ವಾಪಸ ತಿರುಪತಿ , ಸಾಂಜವರೇಕ ಗಾಂವು ಭೋವ್ನು ದೇವಾ ದರ್ಶನ ಕೋರ್ರು ಬಸ್ಸಾರಿ ಗಿರಿಥಾನು ತೊಗ್ಗು ದೆವ್ಲಿಂ. ಕಪಿಲ ತೀರ್ಥ ದರ್ಶನ, ಸೇವಾ, ಥಂಚಾನ ಪದ್ಮಾವತಿ ಪುರ, ಪದ್ಮಾವತಿ ಸರೋವರ ಸ್ನಾನ, ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿ, ವಾಯನ ದಾನ, ಇತ್ಯಾದಿ. ಪದ್ಮಾವತಿ ದರ್ಶನ, ಗಾಂವಾಥಾನು ಹಾಳ್ಳೆಲ್ಲಿ ಹೊಂಟಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಹೊಂಟಿ ಅರ್ಪಣ ಕೋರ್ರು, ಆಕಾಶರಾಯು, ಸೂರ್ಯನಾರಾಣು, ಬಿಕುಲಾ ಗುಹಾ, ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ವಾಪಾಸ ಗೋವಿಂದರಾಜ ಪಟ್ಟಣಾಂಕ ಯೇವ್ನು ಭೀಮಾ ರೆಸ್ಟೋರೆಂಟಾಂತು ರೂಮ ಘೆತ್ತಿಲೆ. ಬೆಂಗಳೂರಾಕ 2ಟಿಕೆಟ ರಿಝರ್ವ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಸಾಂಜೆ 4ಘಂಟೆಕ ಗೋವಿಂದರಾಯಾಲ್ಯಾ ದರ್ಶನಾಂಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ನಾರ್ಲಕೇಳಿ ಮಂಗಳಾರತಿ ಸಕ್ಕಡ

ಕೋರ್‍ನು ಭಟ್ಟಾಂಕ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿವ್ಚಾಕ ಕಿಶೆಂತು ಹಾತು ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಪರ್ಸನಾ. ತಕ್ಷಣ ಭಟ್ಟಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಪೋಲೀಸಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಮಸ್ತಲೋಕಾ ಝುಡ್ತಿ ಘೆತ್ಲಿ. ಗೆಲ್ಲೆಲೆ ಪಾಕೀಟ ಗೆಲ್ಲೆಂಚಿ. ಬೆಂಗಳೂರಚಿ ಟಿಕೇಟ ವರೇಕ ಆಶ್ಶಿಲಿ, ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲೆಲಾಗ್ಗಿ ಕಾಪ್ಪಡ ಘೆವ್ಚಾಕ ಮ್ಹೋಣು 400.00ರುಪ್ಪಯೋ ದಿಲ್ಲೆಲ್ಯೊ. ತಾಜ್ಜೆನ ಬೆಂಗಳೂರಾಕ ಯೇವ್ನು ತಶೀಂ ಘರಾಕ ಶಿರ್ಶಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಕಾಣೆ ಆಯ್ಯೂಕನು ಚೆರ್‍ನುವ ಸಕ್ಕಡ ಬೋಬ ಮಾರು ಲಾಗ್ಲಿ. " ಬಾಪ್ಪಾಲೆ ಪಾಕೀಟ ಗೋವಿಂದಾ, ಗೋವಿಂದಾ"ಮ್ಹೋಣು. ಲಿಂಬಿಯಾ ಪಾನಕ ಕೆಲ್ಲಾ ವಾಂಟಿಯಾರೆ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟ್ಯೆಲೊ. ಆಯ್ಕಿಲಿ "ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟರಮಣಾ ಗೋವಿಂದಾ, ಗೋವಿಂದಾ"ಮ್ಹಣ್ತ ಘರಾ ಗೆಲ್ಲಿ.

"ಮುಕಾವೆಲೆ ಕಾಣೆ ಮಂತ್ರಾಲಯ" ಮ್ಹಳಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು.

ಶ್ರೀ ಮಂತ್ರಾಲಯ

ಪೂಜ್ಯಾಯ ರಾಘವೇಂದ್ರಾಯ।
ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ ರತಾಯಚ॥
ಭಜತಾಂ ಕಲ್ಪವೃಕ್ಷಾಯ।
ನಮತಾಂ ಕಾಮಧೇನವೇ॥

"ವ್ಹೈಗೇ ತ್ಕಾ ಚೆರ್ಡ್ವಾಕ ರೊಡೋನಾಕಾ. ಪಿವ್ಹಾದಿ. ಆತ್ತಂ ಆಮಿ ಮಂತ್ರಾಲಯಾಕ ವ್ಹೊಚಾ. ಆಶೀಂಚಿ ಉಲ್ಲಯ್ತ ಬಸ್ಸಾರಿ ತೇ ಬಸ್ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾತಿರಿ ರಾಕ್ಹೂನು ಬಸ್ತವೇ ? ರಿಜರ್ವೇಶನ್ ಸೀಟಧೋರ್ನು ಬೊಸ್ಕಾ. ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಕಾ ಪ್ರೇಮಾ"ಮ್ಹಣಾಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ಯಾತ್ರೆ ವತ್ತಾಲೆಂಕ ಪೆಟೋವ್ನು ದಿವ್ಹಾಕ ಸೆಜ್ವಾರ ವಾಸ್ಸರ್ಸಿ ಭಾಯ್ಲಂ ಆಯ್ಲಿ. ತಾಂಕಾ ಹಳದಿ ಕುಂಕುಮ ದಿಲ್ಲೆಂ. ತಾನ್ನಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ಭಾಯ್ಲೆಕ ಹೋಂಟಿ ಭರ್ಲಿ. ಚೆರ್ಡುವಾನಿ ಬ್ಯಾಗ, ಚಿರ್ಯೊ, ರೈಲಾ ತಾಂಬಿಯೊ, ಸಕ್ಕಡ ಘೇವ್ನು ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲಿ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾಲೊ ಬಾಬಣ್ಣು, ಬಾಯ್ಲ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲಿ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಖಾಂದ್ಯಾರಿ ಝೋಳಿ ಘಾಲ್ನು ಭಾಯ್ರಿ ಆಯ್ಲೋ. ತುಳಸೀಕ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ನು ಘರಾ ದಿಕಾನ ತೋಂಡ ಕೋರ್ನು ಪ್ರಧಾನ ಬಾಗ್ಲಾಕ ನಮಸ್ಕಾರ ಕೋರ್ನು ಗ್ರಹದೇವತೇಕ ಅಕ್ಷತಾ ಉಡೋನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೋ. ಬಸ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ವರೇಕ 10-15ಬಾಯ್ಲಂ ಚೆರ್ಡುವ ಸಕ್ಕಡ ಆಯ್ಕಿಲಿ. ಬಸ್ಸಾರಿ ಬೈಸೂನು ಹಾತ ಹಾಲೈಲೋ. ಬಸ್ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೆ. ಹುಬ್ಳಿಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೆ. ಬಾಬಣ್ಣಾಲಾ Leave Fair Concession ಚೇರಿ ಗೆಲ್ಲೆಲಿ. I classತುಂ ಸೀಟ ರಿಜರ್ವ್ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ. ರೈಲ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರ್ಮ್ಮಾರಿ ಯೇವ್ನು ಬಸ್ಲಿ. ಕಂಪಾರ್ಟಮೆಂಟಾಂತು ದಿವ್ವೆನಾಂತಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಗಾರ್ಡಾ ಸಾಂಗೂನು ಘಾಲಯ್ಲೆ. ಸೇಬ, ಸಪೋಟಾ, ಸೊನ್ನಾರಿಂಗ ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ಲೆ. ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾ ಭಾಯ್ಲೆಕ ಎಕ್ಲಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ತೀ ಮರಾಠಿ ಭಾಯ್ಲ ಮನೀಷಿ. ಹಿಗೆಲಿ ಭಾಸ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಏಕ ಖಿತ್ಕತೆ. ತಾಂತು ಸಕ್ಕಡ ಭಾಸ ಆಸ್ಸತಿ. ರೈಲ ಸೊಡ್ತಾತಿ. ವ್ಹೊಚಾ ಮ್ಹೊಣು ರೈಲಾಂತು ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕಂಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಾಂತು ಬಸ್ಲಿ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಸಕಾಳಿ 4.5ಘಂಟೆಕ ತುಂಗಭದ್ರಾ ರೋಡ ಸ್ಟೇಶನಾಂಕ ಯೇವ್ನು ದೆವ್ಲಿ. ಸ್ಟೇಶನಾ ಭಾಯ್ರಿ ಯೇವ್ನು ಹೊಟ್ಲಾಲಾಗ್ಗಿ ಸಾಮಾನು ದವ್ರೋರ್ನು ತಿಕ್ಕಾ ಥೈಂ ಬೊಸೋನು ಮಂತ್ರಾಲಯಾ ಪೇಶ್ಕರಾ ಮೆಳ್ಳಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ತಿತ್ಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ತೀಣೆ ತ್ಕಾ ಹೋಟ್ಲಾಚಾಲಾಗ್ಗಿ ಉಲ್ಲೋನು, ತೋ ಶಿಮೋಗಾ ಚೊ, ಕನ್ನಡ ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ತಾಗೆಲೆ ಇತಿಹಾಸ ರೆಕಾರ್ಡ್ ಕೋರ್ನು ದವರ್ಲ್ಲಾ. ಹೋಟ್ಲಾ ಮಾಲೀಕು ತಲ್ಲೂರಚೊ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳೆ. ತೊವ್ವೆ ಆಯ್ಲೊ. ಉಲ್ಲೋವ್ನು ಪಳೈಲಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಸೋಯ್ರೊ. ಬಸ್ ಆಯ್ಲೆ. ಮಂತ್ರಾಲಯ ಪುಣ್ಯ ಭೂಮಿ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಪದಾರ್ಪಣ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಮೆನೇಜರ ಶ್ಯಾಮರಾಯಾಕ ಮೇಳ್ನು ರೂಂ.ನಂ.14ತು ವಸತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ರೂಮಾಂತು ಸಾಮಾನ ದವ್ರೋರ್ನು ತುಂಗಭದ್ರಾ ನದಿಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲಿ. ವಾಟ್ಟೆರಿ ಹೊಟ್ಲಾಂತು ತಾನ್ನಿ ಘೆತ್ಲೆ. ತ್ಕಾ ಹೊಟ್ಲಾಚೊ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಗಾಂವಚೊ. ಕೋಟ್ಬೊ. ನಾವಡಾ ಮ್ಹೊಣು. ಅಂತೂ ತುಂಗಾ ತೀರಾಕ ಪಾವ್ಲಿ. ವಿಶಾಲ ನ್ಹಯಿ. ಭರಪೂರ ರೇಂವ. ನದೀ ಪಾತ್ರಾಂತು 3:1ವಾಂಟೆ ತಿತ್ಲ ಜಾಗೇರಿ ಮಾತ್ರ ಉದ್ದಾಕ ಹೊಳ್ತಾ. ಸುಮಾರ 4ಫೂಟ ಕಂತು ಆಸ್ಸ ಉದ್ದಾಕ. ತಸ್ಸಲ್ಯಾ ಉಷ್ಣ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ತುಂಗಭದ್ರೆನ ಸಮಶೀತೋಷ್ಣ ಹವೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ನದಿ ಪಾತ್ರಾಂತು ಹೊಡ್ಡೋಡ ಶಿಲೆ (Dolorite)ಘಾತ್ರಾ ಹಾಸು. ಥೈಂ ಥೈಂ

ಪೊಂಡ. ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಉಂಬೋಳ್ನು ನ್ಹಾವ್ನೆ, ಜಪು ಕೊರ್‍ನೊ, ಸ್ನಾನ ಸಂಧ್ಯಾವಂದನ, ಪಾರಾಯಮ, ಜಲಪೂಜಾ, ಅಶಿಂ ಅನೇಕ ರೀತಿ ಅರ್ಚನ ವಂದನ ಚಲ್ತಾ. ಹಜಾರ ಗಟ್ಲ್ಯಾಂನ ಜನ. ಹ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಧ್ಯಾನ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ, ನಮಸ್ಕಾರ, ಗುರುಸೇವಾ. ಹೇ ಸಕ್ಕಡ ತಶ್ಶರ್‍ಯಾ ಪ್ರಥಮ ಸಾಯ್ರಿ. ಪ್ರಶಾಂತ ಪ್ರದೇಶು. ಏಕಾಂತ ಧ್ಯಾನಾಂಕ ಯೋಗ್ಯ ಸ್ಥಳ.

ತೀ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಶಿಮೋಗಾ ಜಿಲ್ಲಾ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕೆ ಥಾನು ಭಾಯ್ರ ಸರ್‍ನಿಲಿ ಘಾಟು ದೆವ್ನಾರಿ ಅರಬೀ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಲೀನ ಜಾತ್ತಾಶ್ಶಿಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೀಚಿಕೇಚಿ ದೂರದೃಷ್ಟೀಚಿ. ಪೂರ್ವಾಭಿಮುಖಿ ಜಾವ್ನು ತುಂಗಾ ಆನಿ ಭದ್ರಾ ಕೂಡ್ಲಿಗಿಂತು ಸಂಗಮ ಜಾವ್ನು ಹರಿಹರ ವಾಟ್ಟೇನ ಹೊಸ ಪೇಟೆ ತಾಲೂಕೆಂತು ಹೋಂವ್ನು ಬಳ್ಳಾರಿ ರಾಯ್ಚೂರ ಜಿಲ್ಲೆಕ ಸುತ್ತು ಘಾಲ್ನು ಮುಕಾರಿ ವತ್ತಾ. ಮಂತ್ರಾಲಯ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಯಾತ್ರಾಸ್ಥಳ. ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ. ಅಶಿ ತ್ಯಾ ಉದ್ದಾಕನಾತ್ತಿಲ್ಯಾ ಸುಕ್ಕೆ ರೇವೆಂ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ತುಂಗಾ ತೀರ್ಥಾ ಅಮೃತ ಸಿಂಚನ ಕೋರ್‍ನು ಸಂಪತ್ ಸಮೃದ್ಧ ಪ್ರದೇಶು ನಿರ್ಮಾಣ ಕೋರ್‍ನು ಮುಕಾರಿ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ಮೇಳ್ನು ಬಂಗಾಲ ಕೊಲ್ಲಿ (ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರ)ಕ ವೋಚ್ಚೂನು ಮೆಳ್ತಾ. ಅಶೀ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ವಾಡಾವ್ನು ಹಜಾರಗಟ್ಲೆ ಮೈಲಿ ಭೂಂಯ್ಕ ಉದ್ದಾಕ ದೀವ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನಾ ಜೀವನಾಂಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೋರ್‍ನು ಪರಮ ಪಾವನಿ ಜಾಲ್ಯಾ. ಹೀ ತುಂಗಭದ್ರಾ. ಭದ್ರಾ ತಟಾಕಾರಿ ಭದ್ರಾವತಿ ತಸ್ಸಲೆ ಕಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲ್ಲಾ. ಲೊಕ್ಕಂಡ , ಸಿಮೆಂಟ, ಕಾಗದ ಸಾಕ್ಕರ ತಯಾರ ಕೊರ್‍ಚೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೆತಿ. ತಶೀ ಹೊಸಪೇಟೇಂತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಜಲಾಶಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲ್ಲಾ. ಘಾತ್ರಾಚ್ಯಾ ಆನಿ ರೇವೆಂಚ್ಯಾ ಜಾಗೇರಿ ಕಬ್ಬು, ಕೇಳಿ, ಭಾತ, ಭುಂಯ್ಚಣೊ, ಕಾಪ್ಪೂಸು ವರಯಿ ಆಸ್ಸತಿ ಆಹಾರ ವಸ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ ಕೋರ್‍ನು ತ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಪುಣ್ಯ ನದಿ ತುಂಗಭದ್ರಾ.

ಆಮ್ಮಿ ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಉಂಬೋಳ್ನು ಸುಕ್ಕತ ಘಾಲ್ಲಿ. ನ್ಹಾಲ್ಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಪಠಣ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಸಾಧಾರಣ 2-2.5ಘಂಟೆ ವೇಳು ವರೇಕ ಸಾಂಗ್ಗಿ ತಿತ್ಲೆ ಸ್ತೋತ್ರ ಕಂಠಪಾಠ ಆಶಿಲ್ಲಿತಿ ಥಂಯಿ ವೇಳು ಕಾಡ್ಚಾಕ ಅನುಕೂಲ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಶೀಂಚಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಲೆ ವೃಂದಾವನ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಯ್ಲಿ. ಸೇವೆ ಪಾವ್ಯೊ ಕರ್‍ಯಲೊ. ಭಾಯ್ಲ ಸುತ್ತಾಂತು ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲೆನ ಲೋಕ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಘಾಲ್ಯೊ. ತೀಣೆ 25ಸುತ್ತ ಕಾಳ್ಯೊ. ಚಂದ್ರ ಶಾಲೆಂತು ತೀಂ ಬಸ್ಲಿ. ಹಾಂವೆ 108 ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ ಪ್ರತೀ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆಂತು ಆಟ್ಟಾಟ ಸಾಷ್ಟಾಂಗ ನಮಸ್ಕಾರು ಕಾಳ್ಳೆ. ತೀ ಮಿಗೆಲಿ ಸೇವಾ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು. ವೃಂದಾವನಾ ಅಭಿಷೇಕು ಪಳ್ಳೈಲೋ. ವೃಂದಾವನಾ ಎದ್ರಾಕ ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣೆ ಪಶಿ ಹೋಡು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣು ರಾಬ್ಲಾ. ತಾಕಾ ಕಿಂಚಿತ್ ಸೇವಾ ಕರ್‍ಯಲಿ. ಮಠಾ ಸ್ವಾಮ ಆಯ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಕೊರ್‍ಚಿ ಪೂಜಾ, ಆರಾಧನಾ ಪ್ರವಚನ ಪೊಳೋನು ಆಯ್ಕೂನು ಧನ್ಯ ಜಾಲ್ಲಿ. ಥೈಂ ಸುಧೀಂದ್ರ, ಯೋಗೀಂದ್ರ, ಸತ್ಯೇಂದ್ರ ಅಶೀಂ ಪಂಚ ವೃಂದಾವನ ಆಸ್ಸತಿ. ಥೈಂ ಅಭಿಷೇಕು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೇವಾ ಕೊರೋನು ಮಠಾಂತು ಸ್ವಾಮ್ಯಾನ ಮೂಲ ರಾಮಚಂದ್ರಾಲಿ ಅರ್ಚನಾ ಸೇವಾ ಪಳ್ಳೈಲಿ. ಮಹಾ ಮಂಗಳಾರತಿ ಜಾಯ್ನಾ ಫುಡೆ ಮಠಾಚೆ ಜೆವಣಾಂಕ ರಾಕ್ಕೂನು ಬಶ್ಶಿಲಿ ಭೋಜನ ಶಾಲೆಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ಆಮ್ಮಿ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ರೂಮಾಂತು ಯೇವ್ನು ಪ್ರಸಾದು ದವೋರ್‍ನು ನಾವ್ನಾ ಹೊಟ್ಲಾಂತು ಜೆವಣ ಕೆಲ್ಲೆ.

ದನ್ವಾರಾ ಗಾಂವು ಭೊಪ್ಲಿಂತಿ. ತಶ್ಶಿಂಚಿ ಶ್ರೀ ಗುರು ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮೆಕ ಸ್ಥಳ ಪ್ರಧಾನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀ ಮಂಚಾಲಮ್ಮ ತಿಗೆಲೆ ದರ್ಶನ ಕೋರ್‍ನು ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನ ಕೋರೋನು ತಶೀಂ ಸಾಂಜೆ ಮಂಗಳಾರತಿ ಪೊಳೋನು ರೂಮಾ ಆಯ್ಲಿಂತಿ. ಆಮ್ಮಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಚೌಕಾರಿ 70-80ರೂಮ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಸಕ್ಡಾಂತು ಯಾತ್ರಿಕ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತ. ತೆಲುಗು , ತಮಿಳು, ಕನ್ನಡ, ತುಳು, ಮರಾಠಿ, ಭಾಷೇಚಿ ಜನ

ಆಶ್ಶಿಲಿ. 'ರಾಘವೇಂದ್ರಾ, ರಾಘವೇಂದ್ರಾ' ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಮಂತ್ರ . ಸಕ್ಕಡ ಯಾತ್ರಿಕ ತಾಂಗ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾ ಸುಖ ದುಃಖಾ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಲಿ. ಗುರೂಲಿ ಕೃಪಾ ಆಮ್ಕೆರಿ ಕೆದ್ನಾ ಜಾತ್ತಕೀ, ಆಮ್ಮಿ ಹಾಂಗಾ ಯೇವ್ನು ತೀನಿ ಮೈನೆ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆನಿ ಕಿತ್ಲೆ ದೀಸ ಜಾವ್ಕಾಕೀ ಮ್ಹೋಣು ಏಕ ಕುಟುಂಬ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮೆಂಕ ಸಜೀವ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಘುರಾಕ ಆಪೋನು ಹೊರ್ರ್ಚಿ ಆಲೋಚನ ಕಿತ್ತಿ ತಾಂಗೆಲಿ.

ಆಮ್ಗೆಲಿ ಪದ್ಧತಿ ವೆಗಳೆಚಿ. ಕ್ಷೇತ್ರ ದೇವ ದರ್ಶನ, ಸೇವಾ ಹೇಂಚಿ ಯೋಗು. ತಾಜ್ಜೇನ ದೇವಾಲಿ ಕೃಪಾ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಭಾವನಾ. ದುಸ್ರ್ಯಾಂಕ ಉಪದ್ರವ ದೀನಾಶೆ ಆಪ್ಣೆಲೆ ಜೀವನ ಚೊಲೋವ್ಕಾ, ಮೆಳ್ಳೆಲೆಂತು ತೃಪ್ತಿ ಪಾವ್ಕಾ, ಹೇಂಚಿ ಪುಣ್ಯ. ಹಾಂವ ಖಂಚೇ ದೇವಾಕ ತೋ ಹೋ ಮ್ಹೋಣು ಭೇದು ಕರನಾ. ದೇವು ಏಕು. ಖ್ಹಂಯಿ ಕೆಲ್ತಕಿ ತಾಗೆಲ ಧ್ಯಾನಾಂಕ ಮಹತ್ವ ಆಸ್ಸ. ಆಮೂಕ ಜಾಗೊ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಕಾಹೀಂನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಯಾತ್ರಾ ಕೊರ್ರ್ಚಿ ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಜಾಗೇಚಿ ಭೌಗೋಳಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೊ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಜನಜೀವನ, ಹೇಂ ಅನುಭವ ಕೋರ್ರು್, ವಿಷ್ಣು ಸಹಸ್ರ ನಾಮ ಸಹಿತ ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ಶತ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ, ನಮಸ್ಕಾರು, ಗುರು ಸೇವಾ, ಪಂಚ ವೃಂದಾವನ ದರ್ಶನ ಸೇವಾ, ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಾಣ ಸೇವಾ, ಸ್ತೋತ್ರಿಲಿ ಜಾವ್ನು , ಪ್ರಸಾದ ಘೇವ್ನು ಹೋಟ್ಲಾ ಜೆವಣ ಕೋರ್ರು್ ಗಾಂವಾಂಕ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ರಿ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಪಂಢರಪುರ". ಚಣೆ ಉಸ್ಸೆ ವಾಂಟೂನು ಮಂತ್ರಾಲಯಾ ಕಥಾ ಸಮಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಲಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾನ.

ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪಂಡರಪುರ

ಪುಂಡಲೀಕಾನ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ ಮಾತಾ ಪಿತೃ ಸೇವಾ ದೇವಾನ ಪಳೈಲಿ. ದೇವು ಪ್ರಸನ್ನ ಜಾಲ್ಲೊ. ಪುಂಡಲೀಕಾಲ್ಯಾ ಘರಾಲಾಗ್ಗಿ ಯೇವ್ನು "ಪುಂಡಲೀಕಾ ತುಗೆಲಿ ಸೇವಾ ಹಾಂವೆ ಮಾನ್ಯ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆನಿ ಹಾಂವ ಆಯ್ಲೊ° ತೂಂ ಜಾಯ್ತ° ಮಾಗ ದಿತ್ತಾಂ. "ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ. ತಾಕಾ ಪುಂಡಲೀಕಾನ ಸಾಂಗ್ಲೆ. " ದೇವಾ ಮಾಕ್ಕಾ ಆನು, ಆಮ್ಮಾಲೆ ಸೇವೆ ಕಾಮ ಆಸ್ಸ. ತುಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಉಲ್ಲೋಚಿ ಪುರಸತನಾ. ಥಯೀ ರಾಬ, ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಯೆತ್ತಾ"ಮ್ಹಣ್ತಚಿ ಏಕಿ ಇಟ್ಟಿಗಾ ಕಾಣ್ಣು ಉಡೈಲಿ. ತ್ಯಾ ಇಟ್ಟಿಗೆಚೇರಿ ರಾಬ್ಲೋ. ಭೀಮಾ ನದಿ ತೀರೇರಿ, ಪಂಥರಿನಾಥು. ಪುಂಡಲೀಕು ಆನು ಆಮ್ಮಾ ಸೇವೆಂತು ನಿರತ ಜಾಲ್ಲೊ. ವಿಠ್ಠಲು ರಾಕ್ತ ರಾಬ್ಲೊ. ಆಜೀಕ ತೇಚಿ ಇಟ್ಟಿಗೆ ಚೇರಿ ರಾಬ್ಲೂನು ಆಸ್ಸ. ತೇಂಚಿ ಪಂಥರಪುರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆಷಾಢ ಕಾರ್ತಿಕಿ ಏಕದಶೀಕ ಲಾಖೋ ಲೋಕಯೇವ್ನು ದೇವಾಲೆ ದರ್ಶನ ಘೆತ್ತಾತಿ. ಭಡ್ವೆ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾತಿ. (ಭಡ್ವೆ =ಭಟ್ಟ)ಲೋಕಾಂಕ ಲುಟ್ತಾತಿ. ದೇವು ನುತ ರಾಬ್ಲಾ. ಚಂದ್ರ ಭಾಗಾ, ಭೀಮಾ ನದಿ ಹೊಳ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಪಾಪ ಪುಣ್ಯ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ನಾ. "ಅನ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರೇ ವಿನಶ್ಯತಿ, ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕೃತಂ ಪಾಪಂ ವಜ್ರ ಲೇಪಂ ಭವಿಷ್ಯತಿ." ಅಶೀ ಏಕ ಮ್ಹಣ ಆಸ್ಸ. ತಶ್ಶಿ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಚೊಲ್ಟೆ ಪಾಪ ನ್ಹೈವೆ? ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಕಾಣಿ ಸಾಂಗು ಲಾಗ್ಲೊ. ಜನ ಮಸ್ತ ಆಯ್ಲ ತಶೀಂ ತಾಕ್ಕಾ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಉಮೇದೀ ಚಡ್ತಾ. ಹರಿಕಥಾ ಕೆಲ್ಯಾವಾರಿ, ಉಪಮಾ, ಉಪಕಥಾ, ಶ್ಲೋಕ ಸಕ್ಕಡ ಸಾಂಗ್ತಚಿ ಕಾಣಿ ಮುಕಾರ್ಸ್ಕಿಲಿ.

ಆಮ್ಮಿ ರಾತ್ರಿ ಸಾಡಿಧಾ ಘಂಟೆಕ ಹುಬ್ಳಿ ಸ್ಟೇಶನಾಥಾನು ಗೋಲಗುಮ್ಮಟ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್ಸಾರಿ ಬಿಜಾಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ°. ಥಂಚಾನ ಬಸ್ಸಾರಿ ಪಂಥರಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ಉಡ್ಪಿ ಹೋಟ್ಲಾಂತು ರೂಮ ಮೆಳೈನಾ. ಪ್ರಶಾಂತ ಹೊಟ್ಲಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ರೂಮ ನಂ.14 ಘೆತ್ಲೆ. ಸಾಮಾನ ಸಕ್ಕಡ ದವ್ರೋರ್ನು ತಾನ್ನೀಂಕ ಪಿವ್ಚಾ ಗೆಲ್ಲಿ. ದುಡ್ಡು ದಿವ್ಚಾಕ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ತ್ಯಾ ಕ್ಯಾಶರಾಕ ನಿಮ್ಗಿಲೆ "ಹಾಂಗಾ ರಂಗನಾಥ ಅಣ್ಣಾಲೆ ಘರ ಖಂಯೀ ಮ್ಹೋಣು" ತಾಕ್ಕಾ ಅನುಮಾನ ಆಯ್ಲೊ. "ಖಂಯೀ ಜಾಲ್ಲೆ " ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. "ಹೇ ಹೋಟೇಲ್ ಕೊಣಾಲೆಂ ಉಪೇಂದ್ರಾಲ್ವೆ"ಮ್ಹಳ್ಳೆ. "ವ್ಹಯೀ"ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಉಪೇಂದ್ರ , ಜನ್ನಿ ಕೊಣೆಂ ನಾಂತ್ವೆ? ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ನಾ. ತೀ° ಆಷಾಢ ಕಾರ್ತಿಕ ಜಾತ್ರೆ ಮಾತ್ರ ಯೆತ್ತಾತಿ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. "ತುಕ್ಕಾ ಖ್ಯೆಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ? ಮ್ಹಳ್ಳೆ. "ಮಾಕ್ಕಾ ನೇರ್ಲ ಕಟ್ಟೆ"ಮ್ಹಳಾಲೊ. "ತೂಂ ಆಪ್ಪಿಲೊ ಚೆಲ್ಲಕೀ -ಸಭಾಲೊ" ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " ಸಭಾಲೊ" ತುಗೆಲ್ಯಾ ಭ್ಯೆಣಿ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಮುಲ್ಕೇಂತು ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಮಾಂಡೀರಿ ಬೋಸೋನು ಘೇವ್ನು ಹಾವೆಂ ಕಾನು ತೊಪ್ಪಿಲೊ. ಹಾವೆಂ ಮ್ಹಳೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಭಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. "ತೇಂ ಜಾಲ್ಲೆಂ, ತುಮ್ಮಿ ಕೋಣ?"ಮ್ಹಳಾಲೊ. "ಹೀ ಆಂಗಡಿ ಉಪೇಂದ್ರಾಕ ದಿಲ್ಲೆಲಿ ಹಾಂವೇರೆ "ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " ಆತ್ತ ಆಸ್ಸೂಚಿ ಶಿರ್ಸಿ ನ್ಹುವೆಂ ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ. "ವ್ಹಯೀ"ಮ್ಹಳ್ಳೆ.

"ಕೊಗ್ಗ ಬಾಪ್ಪೆ?"ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ತಶೀಂ ಆಮ್ಮಿ ಎಕ್ಕ ಘುರ್ಚಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಹಾಂವೆ ಆಂಗಡಿ ಪಳೈನಾಶಿ ವೀಸ ವರ್ಸ ಜಾಲ್ಲಿ. ಥಂಚಾನ ಭಡ್ವೆ ಸಾಂಗಿತಿ ರಂಗನಾಥ ಅಣ್ಣಾ ಥ್ಯೆಂ ಗೆಲ್ಲಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಬಣ್ಣಾಕ ಆನಿ ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಯ್ಲೇಕ ಭಾರೀ ಆಶ್ಚರ್ಯ. ಖಯೀಂ ಗೆಲ್ತಕೀ ಬಾಪ್ಪಾ ಗುರ್ತು ಸಂಬಂಧ ಸೊದ್ದೂನು ಕಾಡ್ತಾ ಮ್ಹೋಣು. ತಶೀಂಚಿ ಶ್ರೀ ವಿಟ್ಠಲ ರಖುಮಾಯಿಂ ದರ್ಶನ ಕೋರ್ನು ನದೀಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ನದೀಂತು ಚಡ ಉದ್ದಾಕ ನಾ. ದೋಣಿ ಕೋರ್ನು ವಿಷ್ಣು ಪಾದಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ದೋಣಿ ತಾಂಡೂನು ವ್ಹರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಥಂಯ್ಕ ಸಮಜಾವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲೊ ಪುರೋಹಿತು ಆಯ್ಲೊ ಸೈಕಲಾರಿ. ಕ್ಷೇತ್ರ ವಿಧಿ, ವಾಯನ ದಾನ, ಪಿಂಡಪ್ರಧಾನ ಸಕಡ ಜಾಲ್ಲೆ. ನ್ಹಂಯ್ಚಾ ಪೆಲ್ತಡಿ ಗೋಪಾಲ ಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ಜನಾಬಾಯಿಲೆಂ ದಾಂತೆಂ, ಏಕನಾಥಾಲಿ

ಗುಹಾ, ಮುಕ್ತಾಬಾಯಿಲೊ ಖವ್ಲೊ, ನಿವೃತ್ತಿಲೊ ಕೋಟು, ತುಕಾರಾಮಾಲಿ ತಂಬೂರಿ, ಜ್ಞಾನದೇವಾಲಿ ವಣತಿ, ಸೋಪಾನಾಲೆ ಕಾಟ್ಯೆಂ, ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು, ಹಾಂವು ಭಡ್ವೆ(ಭಟ್ಟ)ಥ್ಯೆಂ ಜೆವ್ಲೊ. ಬಾಬಣ್ಣು, ಬಾಯ್ಲ ರಂಗನಾಥ ಅಣ್ಣಾ ಥ್ಯೆಂ ಜೆವ್ಲಿಂ. ಹೊನ್ನೇನ ಪಂಢರಾಪುರಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲಿ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಜಾತಿಚಾಲಿಂ ಘರ ಸಕ್ಕಡ ದಾಕ್ಶೆಲಿಂತಿ. ಸಾಂಜೆಕ ಭಜನ, ಮಂಗಳಾರತಿ, ಪೊಳೋನು ನ್ಹಂಯ್ಯಾ ತಡೀರಿ ಗ್ರೂಪ ಫೋಟೊ ಕಾಡೋನು ಘರಾಕ ಆಯ್ಲಿ. ಉಪೇಂದ್ರಾ ಚೆಲ್ಯಾನ ಜೆವ್ಣಾಂಕ ಆಪೋನು ವ್ಹೆಲ್ಲಿ. ನಾತ್ರಾಂಕ ಸುನ್ನಾಂಕ ಸಕ್ಕಡ ಪೊಳೋನು ಆನಂದು ಜಾಲ್ಲೊ. ಏಕ ದಿಕ್ಕಾ ದೇವಾ ದರ್ಶನ, ಏಕ ದಿಕ್ಕಾನ ಥಾವೀಸ ವರ್ಸ ಥಾನು ಪಳೆನಾತ್ಲ್ಯಾ ಭಾವಾಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡುವಾಂಕ, ನಾತ್ರಾಂಕ, ಪಳೆಲೆ. ಆನಂದ. ಸ್ವರ್ಗು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೋಚಿ ಶೇಂ ದಿಸ್ತಾ ಅಶೀಂ ಭಾವನಾ ಆಯ್ಲಿ.

ಗಾಂವಾಂತು Extensionಆಸ್ಸ. ಥ್ಯೆಂ ವಿಶಾಲ ಘರ, ಕಂಪೌಂಡ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸ. Planned Township. ಮೂಲ ಗಾವಾಂತು 4ಫೂಟ ರಸ್ತೊ, ಸಪೂರ ಗಲ್ಯೊ. ದೋನ್ನೀ ಆಂಗ್ಡ್ಯೀ, ಘರಾ ಮೆಟ್ಲ. ಘಾತ್ತರ ಶಾಂತುಳೆಲೆ ರಸ್ತೆ. ರಸ್ತೇರಿ ಚಮ್ಕೂಚಾಕ ಜಾಗೋನಾ. ಇಟ್ಟಿಗೆಚಿಂ ಚುನ್ನೆ ಘರಂ. ವಾರೆ ಕಾಹಿಂ ಖೇಳ್ನಾ. ತ್ಯಾ ವಿಠೋಬಾಲೆ ಪಾಪ ದಿಸ್ತಾ. ಶಂಬರಿ ಘುಟ್ಲ್ಯಾನ ವರ್ಸ ತೋ ಥಯೀಂ ಕಶ್ಶಿಂ ರಾಬ್ಲಾಕಿ ಮ್ಹೊಣು. ಅಂತೂ ಪೊರ್ನೆ ಪಂಡರ ಪುರಾಂತು ದೈವಿ ಭಾವನಾ ನಾಜಾಲ್ಯಾರಿ ರಾಬ್ಚೆ ಕಷ್ಟ. ಪ್ರಶಾಂತ ಹೊಟ್ಲಾಂತು ವಿಶಾಲ ರೂಮ ಚಾಂಗ ವಾರೆ ಯೆತ್ತಾ. ಸಕ್ಕಡ ಅನುಕೂಲ ಆಶ್ಶಿಲೆ.

ಹೆರ್ದಿವಸು ಚಾರಿ ಘಂಟ್ಯಾಕ ಭಡ್ವೊ ಜಾಗೊಚಾಕ ಆಯ್ಲೊ. ಪಂಚಾಮೃತಾ ಅಭಿಷೇಕು ಪಳೆಲೊ. ಕಾಕಡಾರತಿ ಪಳೆಲಿ. ವಿಟ್ಠಲಾಲೆ ಮೂಲ ಶಿಲಾ ವಿಗ್ರಹ ದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೂಜಾ ಅಲಂಕಾರು ಪಳೆತ ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾವಳಿ ಹೇ ಭಡ್ವೆ ಮಿನಿಟಾಕ ಎಕ್ಕೇಕ ವಸ್ತು, ತುಕಾರಾಮಾಲೆ ತಾಳ, ವಿಠ್ಠಲಾಲಿ ಮಾಳಾ, ನಾಮದೇವಾಲೊ ದಾಂಡೋ, ಪುಂಡಲೀಕಾ ವಿಭೂತಿ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ತಚಿ ದಕ್ಷಿಣಾ ವಸೂಲ ಕರ್ತಾತಿ. ತೇಂ ಏಕ ಸೊಳ್ಯಾರಿ ದರ್ಶನಾನ ಧನ್ಯತಾ ಪಾವೇತ. ಪುಂಡಳೀಕು, ಪುರಂದರ ದಾಸು ತುಕಾರಾಮಾದಿ ಮರಾಠಿ ಸಂತ ಸಕ್ಕಡ ದೇವಾ ಭಕ್ತೇನ ಮನುಷ್ಯ ಜಾವ್ನು ಜನ್ಮಾಯೇವ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಜಾವ್ನು ದೇವ ಜಾಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಹೇ ಭಡ್ವೆ ನಾಂತಿ ಆಶಿಲ್ಕಿತ್ಕಿ. ಆಶ್ಶಿಲೆ ವ್ಹೈ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಧ್ಯಾನ ಕೊರ್ಚೆ ಸೋಡೂನು ಭೀಕ ಮಾಗ್ಚಾ ಲಾಯ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತೋ ಪುರಂದರ ವಿಟ್ಠಲು "ಯದ್‌ಭಾವೋ ತದ್ ಭವತಿ" ಮ್ಹೊಣು ನುತರಾಬ್ಲಾ. ಮೂರ್ತಿ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೇಚಿ ನ್ಹಯೀಂ. ಮಧ್ಯ ಭಾರತ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೇಚಿ. ಶೇಡಿ ಖಡೆ, ಬತ್ತಾಸ, ಬುಕ್ಕೊ, ತುಳಸಿ ಮಾಳೊ ಸಕ್ಕಡ ಘೇವ್ನು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯಪೋಣ್ಣು, ಘರಾ ಆಯ್ಲಿ. ಪುತ್ತಣ್ಯೆ, ಧೂಡ್ಯೊ, ಸುನ್ನ, ನಾತ್ರ ಸಕ್ಕಡ ಯೇವ್ನು ಪಾಂಯ್ಪಳ್ಳಿ. ಆಮ್ಮಿ ಗಾಂವಾಂಕ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲಿ. "ಪುಂಡಲೀಕ ವರದ ಪಾಂಡುರಂಗಾ ಹರಿವಿಠಲ"ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ಬುಕ್ಕೊ ಲಾವ್ನು ಬತ್ತಾಸ ವಾಂಟಿಲೊಂ.

ಸಮಚರಣ ಸರೋಜಂ, ಸಾಂದ್ರ, ನೀಲಾಂಬುದಾಬಂ |
ಜಘನ ನಿಹಿತ ಪಾಣಿ ಮಂಡನಂ ಮಂಡನಾ ನಾಂ||
ತರುಣ ತುಲಸಿ ಮಾಲಾ ಕಂಧರಂ ಕಂಜನೇತ್ರಂ|
ಸದಯ ಧವಲ ಹಾಸಂ ವಿಟ್ಠಲಂ ಚಿಂತಯಾಮಿ||

"ಮುಕಾವೆಲಿ ಯಾತ್ರಾ, ಭೂಕೈಲಾಸ ಗೋಕರ್ಣಾಂಕ"ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ ಭಾಗವತ ಮಾಮು.

ಭೂಕೈಲಾಸ ಗೋಕರ್ಣ

ಲಂಕಾಧಿಪತಿ ರಾವಣ ಈಶ್ವರತ್ವ ಪಾವ್ವಿಲೊ. ಮಹಾ ವೇದಾಂತಿ ಪೌಲಸ್ತ್ಯ ಋಷಿ ಕುಲೋದ್ಭವು. ವೇದ ಶಾಸ್ತ್ರ, ಶೃತಿ, ಸ್ಮೃತೀಂತು ಪಂಡಿತು. ಸಾಮವೇದ ಸಾಂಗೂನು ಮಹೇಶ್ವರಾಕ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಕೋರ್‍ನು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಜಗದೇಕ ವೀರು. ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಪಾವ್ವಿಲೊ. ದೇವಾದಿ ದೇವ ತಾಕ್ಕಾ ಭಿತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ನವಗ್ರಹಾಂಕ ಉಮ್ತಿ ನಿದ್ಕರಾನು ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಘಾಟ್ಟರಿ ಪಾಯದವೋರ್‍ನು ಸಿಂಹಾಸನಾಕ ವತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಕೃತೀನ ತೋ ರಾಕ್ಷಸು ಜಾಲ್ಲೊ. ಈಶ್ವರಾಲೊ ಪರಮ ಭಕ್ತ ತಾಣೆ ಪಾರ್ವತೀಕ ಆಪ್ನಂದೀ ಮ್ಹೊಣು ಮಾಗ್ಗ್ಲೆ. ಈಶ್ವರು ಭೋಲಾ ಶಂಕರು. ಪಾರ್ವತೀಕ ತಾಕ್ಕಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಪಾರ್ವತೀ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಮ್ಹೊಣು ಕಾಮೇಚ್ಛು ಜಾವ್ನು ತಾಣೆ ಆಶಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೀ ತಾಣೆ ಹೋವ್ನು ಘೆವ್ನು ಯೆತ್ತಾನ ಭದ್ರ ಕಾಳೀ ರೂಪ ಘೇವ್ನು ಬಸ್ಲಿ. ಜಡ ಕೀತ್ಯಾ ಜಾಲ್ಲಿ ಪೊಳೋವ್ಯಾಂ ಮ್ಹೊಣು ತೊಗ್ಗು ದೇವೋನು ತೋಂಡ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ತೀ ಭದ್ರ ಕಾಳಿ ಜಾವ್ನು ಬಸ್ಲ್ಯಾ. ರಾವಣು ಭಿಲ್ಲೊ, ತ್ಯಾ ಅಕರಾಳ ವಿಕರಾಳ ರೂಪಾಕ. ತಾಕ್ಕಾ ಈಶ್ವರಾಚೇರಿ ಕೋಪು ಆಯ್ಲೆ. ಭದ್ರಕಾಳೆ ಗೋಕರ್ಣ್ಯಾ ರಾಬ್ಲಿ. ರಾವಣು ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಈಶ್ವರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗ ದೀ ಮ್ಹಳಾಲೊ. ತುವೆ ಪಾರ್ವತೀಕ ದಿತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ವಂಚನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆತ್ತ ತಶ್ಶಿ ಕೋರ್‍ನಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಜ್ಞಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಈಶ್ವರಾಕ ದೇವಾದಿ ದೇವಾನ ವಿರೋಧ ಕೆಲ್ತಕಿ ಈಶ್ವರಾನ ರಾವಣಾಕ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ದಿಲ್ಲೆ. ಗಣಪತಿ ರಾವಣಾಕ ಘಾಟಿ ಲಾಗ್ಲೊ. ಲಂಕೇ ಪೊಚ್ಚವರೆಕ ಹೇ ಲಿಂಗ ಭುಂಯ್ಯೇರಿ ದವೋರ್‍ನಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಈಶ್ವರಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ. ಜಲಬಾಧಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆತ್ಮ ಲಿಂಗ ಭೂಂಯ್ಯೇರಿ ದವರ್ಲೆ. ತೇಂ ಭೂಯಿಷ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆ. ರಾವಣಾನ ತೇಂ ನಿಕ್ಕ್ಯಾಚಾಕ ತಾಗೆಲೆಂ ಸರ್ವಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ಕೆಲ್ಲೆ. ನಿಕ್ಕ್ಯಾಚಾಕ ಜಾಯ್ನಿ. ಆಪ್ಲ್ಯಾಲ್ಯಾ ಬಲಾ ಪೇಕ್ಷಾ ಜಾಸ್ತ ಬಲ ತಾಕ್ಕಾ ಆಶಿಲ್ಲಿಮಿತಿ ತಾಕ್ಕಾ "ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ" ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಗೋಕರ್ಣಾಂತು ರಾಬ್ಲೆ. ಅಶ್ಶಿ ಆವ್ನು, ಪೂತು ದೊಗ್ಗ ಜನಾನ ಹಾಂಗಾ ರಾಬ್ಬೂನು ಗೋಕರ್ಣ ಭೂಕೈಲಾಸ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕುಮಟಾ ಅಂಕೋಲೆ ರಸ್ತೇರಿ ಮಾದನಗೇರಿ ಮ್ಹೊಣು ಗಾಂವು ಮೆಳ್ತಾ. ಥೈ ದೇವ್ನು ಗೋಕರ್ಣಾಂಕ ಪೊಚ್ಚೆ. ಮಾದನಗೇರಿ ಥಾನು 6ಮೈಲಿ. ಬೆಳಗಾಂವ ಗೋಕರ್ಣ, ಭಟ್ಕಳ ಗೋಕರ್ಣ, ಹುಬ್ಳಿ ಗೋಕರ್ಣ, ಹಾವೇರಿ ಗೋಕರ್ಣ, ಸಾಗರ ಗೋಕರ್ಣ, ಡೈರೆಕ್ಟ್ ಬಸ್ ಆಸ್ಸತಿ. ಗಾಂವಾಂತು ಭಿತ್ತರಿ ವತ್ತನಾ ಶುರ್ವೇಕ ಮೆಳ್ಚೆ ಭದ್ರಕಾಳಿ ಹೈಸ್ಕೂಲ. ತಶೀ ಭದ್ರಕಾಳಿ ದೇವಳ. ಥಂಚಾನ ಗಂಜಿಗದ್ದೆ. ಥೈಂ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಜೀವೊತ್ತಮ ಮಠು. ಮಠಾ ಎದ್ರಾಕ ಶ್ರೀಮಾರುತಿ ದೇವಳ. 30-40ಮೆಟ್ಲೆ. ವೈರಿ ಚೋಣ್ನು ಬಸ್ಲಾತೊ ಮಾರುತಿ. ಥಂಚಾನ ಉಜ್ವೆನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಪರಶುರಾಮ ದೇವಳ. ದಾವೇನ ಘುಂವ್ಲ್ಯಾರಿ ಗೋಕರ್ಣ ಪೇಂಟ. ಶ್ರೀ ಮದ್ಗೌಡಪಾದಾಚಾರ್ಯ ಮಠು. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣ ದೇವಳ. ಉಜ್ವೆನ ಘುಂವ್ಲ್ಯಾರಿ ತೇರ ಬೀದಿ. ಸೀದಾ ಓಣೆ ಥಾನು ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥ. ಗೋಕರ್ಣ ಏಕ ಹೋಡ ಹವ್ಯಕ ಮಂಡಲ. ತಾಂಗೇಲಿ ವಸತಿ ಚಡಿ. ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಾ ಮದೆಂಚಿ ಏಕು ಫಾತ್ರಾ ಮಂಟಪು. ತಾಂತು ಏಕ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ. ಉದ್ದಾಕ ತಿತ್ಲೆ ಸ್ವಚ್ಛನಾ. ತಾಂತು ಏಕ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ. ಉದ್ದಾಕ ತಿತ್ಲೆ ಸ್ವಚ್ಛನಾ. ಸ್ವಚ್ಛ ರಾಬ್ಬ್ಯಾಕ ಸಾಧ್ಯನಾ. ಹನುಮಂತೇಶ್ವರ, ತೀರ್ಥಕಟ್ಟೆ. ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ನಾಗಾ ಫಾತ್ತರ. ಶಂಬರಿ ಘಟ್ಲೆನ ಕಾಪ್ಪುಣೆಂಬಿಣಿ. ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಾರಿ ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿ ಕರ್ಮ ಕರೈಲಾರಿ ಕಾಯ್ಯೇಕ ಸೊದ್ದಿ ಗರಜನಾ. ಹಾತ್ತಾಂತುಲಿ ಪಿಂಡ ಝೋಂಪುನು ವರ್‍ತಾತಿ.

ಥಂಚಾನ ಗಣ್ಪತಿ ದೇವಳ. ಗಣ್ಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಶಿಲ್ಪ ಮೂರ್ತಿ. ತಾಜ್ಯಾ ಮಾತ್ತೆ ತಾಳ್ವೆರಿ ಏಕು ಫೋಂಡು. ತೇಂ ರಾವಣಾನ ಮಾರ್ನ್ಲಿಲಿ ಕುಟ್ಟಿ ಖ್ಯೆಂ. ಥಂಯಿಂಚಿ ಎದ್ರಾಕ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಾಕ ತೋಂಡ ಕೋರ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೆ ಶ್ರೀ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ದೇವಳ. ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನು ಆಶ್ಶಿಲಿ ಪೌಳಿ. ಆಜ್ಜಿಕ ಪೂರ್ಣಬಾಂದೂನು ಜಾಲ್ನೆಲ್ಲ್ನಾ. ಭಿತ್ತರಿ ದೆವ್ವಾ ಭಾಯ್ಲೊ ಸುತ್ತು. ಸುತ್ತೂ ಚಂದ್ರಶಾಲಾ. ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ. ಸುತ್ತಾಚ್ಯಾ ಪೂರ್ವಭಾಗಾಂತು ಏಕಿ ತಳಯಿ ತಾಮ್ರಪರ್ಣಿ. ತಾಂತು ಅಸ್ತಿ ಘಾಲ್ಲ್ನಾರಿ ಕರ್ಗತಲಿ ಖ್ಯೆಂ. ಆತ್ತ ಕಾಯೀಂ ತಶ್ಶಿ ನಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನು ಏಕ ಹೋಟು ಫೋಂಡು. ರಾವಣಾನ ಮುತ್ತಿಲೊ ಫೋಂಡು ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಥಂಚಾನ ತಾಮ್ರಗೌರೀ ದೇವಳ. ಮುಕಾರಿ ಯಾಗ ಶಾಲಾ. ಭಿತ್ತರಿ ಗರ್ಭಗುಡಿ. ಮದ್ಯೆ ಶಿಲೆ ಆವರಣ. ತಾಜ್ಜ ಮಧ್ಯೆ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆ ಪೀಠ. ಪೀಠ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಚಿ ಗೋಕರ್ಣ(ಗಾಯ್ಲೊ ಕಾನು)ಆಕೃತಿ ಲಿಂಗ. ತೇಂಚಿ ಈಶ್ವರಾಲೆ ಆತ್ಮಲಿಂಗ. ತ್ಯಾ ಫೋಂಡಾಂಚು ಹಾತು ಘಾಲ್ಯಾರಿ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಹಾತ್ತಾ ಲಾಗ್ತಾ. ಅಭಿಷೇಕು ಬಿಲ್ವಪತ್ರ ಸಮರ್ಪಣ, ನಾರ್ಲ ಕೇಳಿ. ಇತರ ಸೇವಾ ಕೋರ್ನು ಭಾಯ್ರ ಯೆವ್ವೆ. ದೇವಸ್ಥಾನಾಂಕ ಭರಪೂರ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಸ್ಲತಿಕಿ ದೆವ್ವಾಕ ದುರ್ಬಳ್ಪಣ ಚುಕ್ಕಿಲೆ ನಾ. ಜಾವ್ಯೊ. ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರು ರಕ್ಷಣ ಕೋರೋ ತಾಂಕಾಂ. ಪಶ್ಚಿಮ ದ್ವಾರಂಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ವಿಶಾಲ ಜಲರಾಶಿ. ಆನಿ ಸಮುದ್ರು, ಸಮುದ್ರಾ ಪಾಳಾ ಆರ್ಭಟ.

ಥೈಂ ಥಾನು ಉಜ್ವೆನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಬ್ರಹ್ಮಋಷಿ ದೇವರಾತ ಶರ್ಮಾಲೊ ಆಶ್ರಮು. ವಾಪಸಯೇವ್ನು ತೆಂಕಾ ದಿಕಾನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ, ರಾಮತೀರ್ಥ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ ತೀರ್ಥ, ಭರತಾಲೆ ದೇವಳ. ಕುಂಬಾರವಾಡ ಶಾಂಡಿಲ್ಯ ಮಹಾರಾಜಾಲೊ ಆಶ್ರಮು, ಧರ್ಮಶಾಲಾ. ವೈರಿ ಗುಡ್ಡೇರಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಳೈಲಾರಿ ಜಟಾಯು ತೀರ್ಥ, ಥಂಚಾನ ಗುಡ್ಡೇರಿ ಮುಡ್ಲಾಕ ಗೋಗರ್ಭ. ತಶೀಂ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಅಘನಾಶಿನಿ ನದಿ ಸಮುದ್ರ ಸಂಗಮು.

ತೇರ ಬೀದೀರಿ ದೊನ್ನಿ ದಿಕ್ಕಾನ ಭಟ್ಟಾಲೆ ಘೊರ. ಖ್ಯೆಂ ಪಳಯಲ್ತರಿ ನಾಗಾ ಘಾತ್ತರ. ಗೋಕರ್ಣ ಭಟ್ಟ ಚಿಕೆ ಸಾತ್ವಿಕ . ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ಯೋಗ್ಯ ಅತಿಥ್ಯ ದೀವ್ನು ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಮನ ಪಸಂದಿ ಕಾಮಕೋರ್ನು ದೀವ್ನು ತಾನ್ನಿ ದಿಲ್ಲೆಲೆ ಘೆತ್ತಾತಿ. ತಾನ್ನಿ ತಿತ್ಲೆ ಶ್ರದ್ಧೇನ ಕಾಮ ಕೋರ್ನು ದಿಲ್ಲಿಮಿತಿ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಜಾವ್ನು ಯಾತ್ರಿಕ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಪಶಿ ಜಾಸ್ತಿ ದುಡ್ಡು ದಿತ್ತಾತಿ. ದುಸ್ರೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾವರಿ ಲೂಟಿ ನಾ. "ಹರ ಹರ ಹರ ಮ್ಹಾದೇವ " ಧ್ವನಿ ಪ್ರತಿ ಕ್ಷಣಾಂಕ ಆಯ್ಕತಾ.

ಆಮ್ಮಿ ಶಿರಸಿ ಹನುಮಾನ ವ್ಯಾಯಾಮ ಶಾಲೆ ಚೆರ್ದ್ದೂಂವ ಕಾಹೀ ವಿಚಾರು ಕರ್ನಾತ್ನೆ ಗೋಕರ್ಣಾಕ ವೊಚ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ನಿರ್ಣಯ ಕೆಲ್ಲೊ. ರಾತ್ರಿ ಬಾರಾ ಘಂಟೇಕ ಶಿವರಾತ್ರಿ ಅಭಿಷೇಕಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಹಟ. ಸಾಂಚೆ 6ಘಂಟೆ ಜಾಲ್ಲೇತಿ. ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಭಾಡೆ ಸೈಕಲ ಘೇವ್ನು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲಿ. ಸೈಕಲಾಂಕ ಲೈಟನಾ. ಬ್ಯಾಟ್ರಿ ಕೋಣಾಲಾಗ್ಗಿ ನಾ. ಪ್ರಾಯೇ ಉಮೇದಿ. ರಾತ್ರಿ 11ಘಂಟೇಕ ಕತ್ತಗಾಲಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. 30ಮೈಲಿ. ಆನಿಕೆ 15ಮೈಲ ಆಸ್ಸ. ಕಾಳೋಕು, ರಾನಾ ವಾಟ, ವೈರಿ ನಕ್ಷತ್ರಾ ಹುಜ್ವಾಡಾಕ ಸೈಕಲಾ ಹ್ಯಾಂಡ್ಲ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಧವೇ ಶರ್ಟಾಚಾಕ ಮುಕಾರಿ ದವರ್ಲೊ. ಜೋಡಿ ಜೋಡಿ ಸೈಕಲ. - 14ಸೈಕಲ. "ಹರ ಹರ ಹರಮ್ಹಾದೇವ"ಮ್ಹೊಣು ಗೌಜಿ ಕರ್ತ 12.5ಘಂಟ್ಯಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ಸೈಕಲ ಭಟ್ಟಾ ಥೈಂ ದವ್ರೋರ್ನು ಕೋಟಿ ತೀರ್ಥಾ ಬುಡ್ಡೂನು ವಲ್ಲೆ ಆಂವ್ಗಾಲೇರಿ ಯೇವ್ನು ಗರ್ಭಗುಡಿ ಯೆದ್ರಾಕ ರಾಬ್ಲಿ. ಅಭಿಷೇಕು ಚಲ್ತಾಲೊ. ದೇವದರ್ಶನ ಘೇವ್ನು ತೀರ್ಥ ಘೇವ್ನು ಭಟ್ಟಾ ಥೈಂ ವೊಚ್ಚೂನು ವಸ್ತ್ರ ಬದಲಾಯ್ಲೂನು ನಿದ್ದಲಿ.

ತಾಜ್ಜ ಮಾಗಿರಿ ಗೋಕರ್ಣಾಂಕ ಉಣೇ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ 50ಪಟಿ ತರೀ ಗೆಲ್ಲಾ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಲತಾಲೆಂ ಲಗ್ನ ವರೇಕ ಗೋಕರ್ಣ ಮಠಾಂತು ಕೆಲ್ಲೆ. ಅಶೀಂ ಗೋಕರ್ಣ ಯಾತ್ರಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ಕೋರ್ನು ಹಾಳೈಲಿ ಆಸ್ಸಪಳೆ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ. "ಹರ ಹರ ಹರ ಮ್ಹಾದೇವ" ಮ್ಹೊಣು ಉಟಾಯ್ಲೊ ಭಾಗ್ವತಮಾಮು. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚಿ".

ಹಾಂವೆ ಪಳೈಲಿ ವಾರಣಾಸಿ

ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಭಾರತ ದೇಶಾಂತು ಗಂಗಾ ನದೀಕ ಆಸ್ಸೂಚೆ ಮಹತ್ವ ಆನಿ ಖಂಚೇ ನದೀಕ ನಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಹಜಾರ ಕಾರಣ ಆಸ್ಸತಿ. ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಪ್ರವಾಹ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಹಜಾರೊ ಧರ್ಮಕ್ಷೇತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೋರ್ನು ಲಕ್ಷಗಟ್ಲೆನ ಎಕ್ರೆ ಭೂಯಿಂಕ ಸಮೃದ್ಧ ಕೋರ್ನು ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ಲೋಕಾಂಕ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಜಾವ್ನು ಬಂಗಾಲಾ ಕೊಲ್ಲಿಂತು ಲೀನ ಜಾತ್ತಾ. ಗಂಗೋತ್ರಿ (ಹಿಮಾಲಯಾ)ಥಾನು ಬಂಗಾಲ ದೇಶಾಂತು ಸಮುದ್ರ ಸಂಗಮಾಂತು ವರೇಕ 1250 ಮೈಲದೀಗಿ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೋಣು G.S.I. (Geological Survey of India)ಚೆ ಬರಯ್ಯಾತಿ. ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ, ಆದಿ ಭೌತಿಕ, ಭೌಗೋಳಿಕ ಆನಿ ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ದೃಷ್ಟೀನ ಉತ್ತಮ ಆನಿ ಪುಣ್ಯ ನದಿ ಗಂಗಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸುಭಾಷಿತ ಕಾರು ಮಾತ್ರ ಬುದ್ಧಿ ನಾತ್ತಿಲಿ ಗಂಗಾ ಮ್ಹಣತಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಾನ

"ಶಿರಃಶಾರ್ವಂ ಸ್ವರ್ಗಾತ್ ಪಶುಪತಿ ಶಿರಸ್ಥ|
ಕ್ಷಿತಿಧರ ಮಹೀದ್ರಾ ದುತ್ತುಂಗಾ ದವನೇಶ್ಚಾಪಿ ಜಲಧಿರಿ |
ಅತೋ ಗಂಗಾ ತೋಯಂ ಪದಮುಪಗತಾಸ್ಥೋ ಙ|
ಕಮತವಾ ವಿವೇಕ ಭೃಷ್ಟಾನಾಂ ಭವತಿ ವಿನಿಪಾತಃ ಶತಮುಖಾಃ"

ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ

"ವಿಶ್ವಾಚೆ ಉನ್ನತ ಪದ ಸ್ವರ್ಗಾರಿ ದೇವನದಿ ಮ್ಹೋಣು ಆಶ್ಶಿಲಿ.
ಭಗೀರಥಾಲ್ಯಾ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಿತಿ ಈಶ್ವರಾಲ್ಯಾ ಮಾತ್ತೇರಿ ದೆವ್ಲಿ,
ಭೂಂಯ್ಕ ಆಧಾರು ಜಾವ್ನಾಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಹಿಮಾಲಯಾಚೇರಿ
ದೆವ್ಲಿ, ತಶೀಂ ತೊಗ್ಗು ದೇಂವ್ತ ದೇಂವ್ತ ಭೂಪಾತಳೀಚೇರಿ ದೆಂವ್ಲಿ,
ತಶೀಂಚಿ ಸಕ್ಕಡ ನದೀಂ ವಾರಿ ಆಪ್ಪಣ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಲೀನ ಜಾಲ್ಲಿ,
ಅಮೃತ ವಾಹಿನಿ ಗಂಗಾ ಮಿಡ್ಸೆ ಉದ್ದಾ ಕ ಜಾಲ್ಲಿ,
ವಿವೇಕ ಶೂನ್ಯ ಮನುಷ್ಯ ತೊಗ್ಗು ದೆಂವ್ತ ಆಪ್ಣೆಲೆ
ವಿಶಿಷ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ನಾಶ ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ತಾ"ಮ್ಹೋಣು ಅರ್ಥು.

ಕಶೀಂ ಜಾವ್ನೊ ಗಂಗಾ, ಭಾಗೀರಥಿ, ಜಾಹ್ನವಿ, ಅಷ್ಟೋತ್ತರ ನಾವಾಂಚಿ ಗಂಗಾ ಆಮ್ಕಾ ತ್ರೀಕಾಲ ಪವಿತ್ರ ಆನಿ ಪುಣ್ಯದಾಯಿನಿ. ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರವಾಹ ಪಥಾಚೇರಿ ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಬದರೀನಾಥ, ಹರಿದ್ವಾರ, ವಾರಣಾಸಿ (ಕಾಶಿ) ಪ್ರಯಾಗ ಅಸ್ಸಲಿ ಹಜಾರೋ ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಸತಿಕೀ ಆಯ್ಯಾ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಬಂಧಾ ವಸ್ತು ಜಾವ್ನಾಶ್ಶಿಲಿ ವಾರಣಾಸಿ ಏಕ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ. ಪರಮ ಸ್ವರ್ಗು ಮ್ಹೊಣ್ಣಾಂತು ನಿಃಸ್ಸಂಶಯು. ವಿವರಣ ಆಯ್ಕುಚಾಕ 100 - 150ಜನ ಆಯ್ಯಿಲಿ. ನಿಶ್ಶಬ್ದು. ಭಾಗವತ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕಾಣಿ ಶುರುಕೆಲ್ಲಿ.

ಹಾಂವು ಗುಪ್ತಾ ಆನಿ ಸುರ್ಜನ ಸಿಂಗ, ತೆಗ್ಗಂ ಜನ ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಲಾ ಉಪನಗರ ಥಾನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲಿ, ಫಿರೋಜಪುರಾಕ ವೊಚ್ಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ. ವಾಟ್ಟೇರಿ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ದರ್ಶನ ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಆರಾಧನ ಕೋರ್‍ನು ವೊಚ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಠರೋವ್ನು ಕಾಶೀಂತು ಯೇವ್ನು ದೆವ್ಲಿಂತಿ. ತ್ಯಾ ದಿವಸು ಹೋಳಿ ಪುನ್ನವ. ಜನಾಲೊ ಖೀಟು ವಿಪರೀತ, ಗಬ್ಬಾ-ಗಿಚ್ಚಿ, ಹೋಳೀ ಬಣ್ಣು ಖೆಲ್ಟೆ, ಹೋಳೀ ಪದ, ಡಮರು ವಾದ್ಯ, ವಸಂತ ಗೀತಾ, ಜಪ, ತಪ, ಸಾಧನ ಸ್ನಾನ, ಧ್ಯಾನ, ತರ್ಪಣ, ದೇವತಾರ್ಚನ, ಕ್ಷೇತ್ರವಿಧಿ, ಪಿಂಡ ಪ್ರಧಾನ, ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಸಕ್ಕಡ ವಿಧಾನ ಚಲ್ಲಿಂತಿ. ತೋ ವಿಶ್ವನಾಥು ಬಹುಜನ ರೂಪೀ ಸಮ್ಯಕ್ ದರ್ಶನ ದೀತ ಆಶ್ಯಾಪುರೊ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಭಾವನಾ ಯೆತ್ತಾತ್ಶಿಲಿ. ಹಾವೆಂ ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಆಮ್ಮಾಲೊ ಅಸ್ತ್ಯೊ ವ್ಹೆಲ್ಲೆಲ್ಯೊ. ವಿಧಿ ಪೂರ್ವಕ ಗಂಗೆಂತು ವಿಸರ್ಜನ ಕೊರ್‍ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಸಂಕಲ್ಪ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಅಲಂಕಾರಾಚೆ ಕ್ರಾಪ್ ಸಕ್ಕಡ ಕಾಣ್ಣು, ಬೋಡ ಥಳ್ಥಳಿ ಕೋರ್‍ನು ಘೇವ್ನು , ಕರ್ಮಾಂಗಾಕ ಬಸ್ಲೊ. ದೋನಿ ಪಂಡಾಂಕ ಆಪ್ಪಯಿಲೆ. ತಾಂಕಾ ಯೋಗ್ಯ ದಕ್ಷಿಣಾ ನಿಕ್ಕಿ ಕೋರ್‍ನು ಸ್ನಾನ, ಸಂಧ್ಯಾ , ಗೋತ್ರ ಪ್ರವರ ಸಕ್ಕಡ ಜಾವ್ನು ಶ್ರಾದ್ಧಾದಿ ವಿಧಿ ಜಾವ್ನು ಅಸ್ತಿ ಗಂಗೆಂತು ಸೊಡ್ಚಾ ವೇಳಾರಿ ತಾಂಗೆಲಿ ಸಕ್ಕಡ ಮಂತ್ರ ಜಾಯ್ನಾ ಫುಡೆ ಆಮ್ಮಾಲ್ಯೊ ಅಸ್ತ್ಯೊ ಹಾತಾರಿ ಘೇವ್ನು ಗಳೋ ಭರಿ ಉದ್ಕಾಂತು ದೆವ್ಲೊ. ವಿಪರೀತ ಥಂಡಿ, ಆಸ್ತೈ ದೊನ್ನೀ ಹಾತ್ತಾಂತು ಧರ್‍ನು ಉಜ್ವೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ಏಕ್ಕೇಕೂ ಅಸ್ತೈ ಕುಡ್ಕೊ ಘೇವ್ನು

"ಹೋ ಆಮ್ಮಾ ಲ್ಯಾ ಮಾತ್ತೆ ಹಾಡ್ಡಾ ಕುಡ್ಕೊ, ಹ್ಯಾ ಬುಧ್ಯೇನ
ತೀಣೆ ಮಾಕ್ಕಾ , ರಾಮಾಯಣ, ಭಾರತ, ಭಾಗವತಾ ಕಾಣ್ಯೊ,
ಹರಿಭಕ್ತಿ ಸಾರ ಸಾಂಗೂನು ದಿಲ್ಯೊ. ಹೋ ಆನಿ ಪೊಳೋವ್ಚ್ಯಾಕ
ಮೇಳ್ನಾ, ಗಂಗಾ ಮಾತಾ, ತೂಂ ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಆಮ್ಮಾ ಆತ್ಮಾಂಕ
ಶಾಂತಿ ದೀ, ಸ್ವರ್ಗು ದೀ, ಮ್ಹೊಣು ಗಂಗೆಂತು ಸೋಳ್ಳೊ"
" ತಶೀಂ ಹರ್ದೆ ಹಾಡ ಫೈತ್ಲೆ, ಹಾಜ್ಜೇನ ತುಂವೆ ಮಾಕ್ಕಾ ದೂದ

ಪಿವೋನು ವಾಡಯ್ಲಾ. ತೂಂ ಮೋಕ್ಷಾಕ ಪಾವ ಆಮ್ಮಾ" ಮ್ಹೊಣು ನದೀಂತು ಸೊಳ್ಳೆ. ತಶೀಂ ಕುಟ್ಟಾ ಹಾಡ ಫೈತ್ಲೆಂ. ಹಾಜ್ಜೇನ ತುವ್ವೆ ಮಾಕ್ಕಾ ಜನ್ಮು ದಿಲ್ಲಾ, ಆಯುಷ್ಯ ಭರಿ ತೂಂಚಿ ರಕ್ಷಣ ಕರಿ ಆಮ್ಮಾ ಮ್ಹಣತಚಿ ನದೀಂತು ಸೊಳ್ಳೆ."

ಪಾಯ್ಯಾ ಹಾಡ ಘೆತ್ಲೆ. "ಹ್ಯಾ ಪಾಯ್ಯಾರಿ ಮಾಕ್ಕಾ ನಿದ್ಯಾರಾನು ತೇಲ ಪುಸೂನು, ನ್ಹಾಣೋನು ಸಕ್ಕಡ ಕೆಲ್ಲಾ. ತೂಂ ಹ್ಯಾ ಗಂಗೇ ಮುಖಾಂತರ ದೇವತ್ವಾಕ ಪಾವ್ಯಾ ಆಮ್ಮಾ "ಮ್ಹೊಣು ನದೀಂತು ಸೊಳ್ಳೆ.

ಹಾತ್ತಾ ಹಾಡ ಘೆತ್ಲೆಂ "ಹ್ಯಾ ಹಾತ್ತಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಲಾಯ್ಲ್ಯಾ, ಮಾಕ್ಕಾ ವಾಂಚೋನು ಘೆವ್ನ ಖಾತ್ತಿರಿ ವರ್ಸ ಗಟ್ಲೇನ ಪತ್ಯ ಕೆಲ್ಲಾ. ದೂದ ಪಿವ್ಯೆಲಾ, ಮಿಗೆಲೆ ಜೀವನ ಏಕ ಮನುಷ್ಯ ರೂಪಾಕ ಹಾಳ್ಳಾ. ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ, ದೋಳೆ ಉದ್ದಾಕ ಘಾಲ್ತಾಚಿ ಅಸ್ತಿ ವಿಸರ್ಜನ ಕೆಲ್ಲಿ. ಮಗೆಲ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ತೇಂಚಿ ಶ್ರಾದ್ಧ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ಲೆ. ಆಮ್ಮಾಲೆ ರೂಪ ದೋಳೆ ಏದ್ರಾಕ ಹಾಣ್ಣು ಪಾಂಯ್ಯೊಣು ಏಕಿ ಉಡ್ಕಿ ಮಾರ್ರಿ. ಪಯ್ರಿ ಯೇವ್ನ ತರ್ಪಣ ದೀವ್ನ ಏಕಿ ದೋಣಿ ಸಾಂಜವರೇಕ ನಿಕ್ಕಿ ಕೋರ್ರು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ರಿ. ಪಂಡಾಂಕ ಭರಪೂರ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿಲ್ಲಿ. ಎಕ್ಲ್ಯಾಕ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಿತಿ ಯೆವ್ಹಾಕ ಸಾಂಗ್ನೆ. ದೋಣಿ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ರಿ. ಲಾಕ್ಷಿ, ಭರಣಿ, ರಾಮಪುರ, ಭರತ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಹರಿದ್ವಾರ, ವಿಷ್ಣುಪಾದ, ಪುಷ್ಕರಿಣಿ, ಹನುಮಾನ, ಹರಿಚಂದ್ರ, ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ, ಹೋಳ್ಕರ, ಅಶೀಂ ಸಕ್ಕಡ ಗಂಗಾ ತಟಾಕಾಂತ್ಲೆ ಘಾಟ ಪೂರಾ ಪಳ್ಯೆಲೆ. ಪ್ರತಿ ಘಾಟಾರಿ ಹೊಡ್ಡೊಡ ಸಾತ್ತಿ ದವೋರ್ರು ಪಂಡಾ ಬಸ್ಲಿಂತಿ. ತಾಂಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾ, ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕುಟುಂಬಾಚಿ ಥಾಪಂದ್ರಾ ನಾವ್ವಾಂಚಿ ಪ್ರತಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಸಾಂಗ್ಸೆ ಪೂರಾ ಘಟ್ಟೆ, ಕೊರ್ಕೆ ನ್ಯಾಯಾಸ್ಕಿಲೆ ಹೇಂ ಜೀವನ ತಾಂಗೆಲೆ.

ಆಮ್ಗೆಲಿ ದೋಣಿ ವತ್ತ ಆಸ್ಸ. ಅನ್ನೇಕಿ ದೋಣಿ ವತ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಾಂತು ರಡ್ತಾತಿ. ಬೋಡೋನು ಘೆತ್ತಾತಿ. ಏಕಿ ಭಾಯ್ಲ್ಲ ಮನೀಷಿ ಮೋರ್ರು ಗೆಲ್ಯಾ. ಮಡೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಘಾಟಾಕ ವ್ಹರ್ತಾತಿ. ಆಮ್ಮಿ ಮಣಿ ಕರ್ಣಿಕಾ ಘಾಟಾರಿ ದೇವ್ವ ವಿಶ್ವನಾಥಾ ದರ್ಶನಾಂಕ ಭಾಯ್ರ ಸರ್ರಿ. ಕಾಶೀಂತು ಕೋಟಿ ಲಿಂಗ ಆಸ್ಸತಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ದೆವ್ಳ ತರೀ ಆಸ್ಸತಿ. ಅತೀ ಪೋರ್ನೆ ದೆವ್ಳಾಂತು ಕೋಣೆ ವಚ್ಚನಾಂತಿ ಮಾರ್ರು ನದೀ ಉಡ್ಕೆಲ್ತಕಿ ಕಳ್ಳಾ. ಕಾಳೋಕು. ಗಾಂವಾಂಥಾನು ನದೀಕ ಯೆಪ್ಪಿ ಮೆಟ್ಲಿ ದೋನಿ ಫೂಟ ರೂಂದ. ಧಕ್ಕಾ ಮುಕ್ಕಾ ಚಡ. ಗಾಂವ್ಹಾ ಗಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆ ಚಾರಿ ಫೂಟ ರೂಂದ. ಆಗ್ದಿ ಅಡಚಣೆ. ಹ್ಯಾ ಗೌಜೆಂತು ನವೀ ದೇವ ಸೃಷ್ಟಿ ಕೆಲ್ಯಂತಿ. ಏಕ ಪಿಂಪ್ಳಾ ಕಾಟ್ಟೆಕ ದೋನಿ ಶಾಲು ತಾಂಡೂನು ಬಾಂದೂನು ಮಾಂಟೋವ್ವ ಕೆಲ್ಲಾ. ದೋನಿ ಪಂಡೆ ಬಸ್ಲೆತಿ. ಹಾಂವು ಸ್ವತಃ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಜಾಯ್ನಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಭಟ್ಟ. ಲೋಕಾನಿ ಗೌಜಿ ಕೆಲ್ಲಿ. "ವ್ಹೋ ಪಂಡಿತಜೀ ಪೂಜಾ ಕರ್ನೆ ದೇವ್"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ಪೂಜೇಕ ಬಸ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಚೇರಿ ಘಾಲ್ಲೆಲಿ. ಫುಲ್ಲ ಸರ್ವಕಾಣ್ಣು, ರುದ್ರಾಚಮೇ ಸಾಂಗ್ತಾಚಿ ಅಭಿಷೇಕು ಸುರು ಕೆಲ್ಲೊ. ಲಿಂಗಾಚೇರಿ ಹಾತು ಘುಂವ್ಹಾಯ್ತನಾ ಹಾತ್ತಾಕ ಭೋಲ್ಪ ನಟ್ಟ ಲಾಗ್ಲೆ. ಗಂಗಾ ನದೀಂಥಾನು ಟೌನಾಂಕ ಉದ್ದಾಕ ಸಪ್ಲೈ ಕೋರ್ರೊ ನಳಾಚೊ ಎಲ್ಬೊ (Elbow) ಜೋಂಯ್ಯ್. ತಾಕ್ಕಾ ಗಾಂಧ, ಕುಂಕುಮ ಲಾವ್ನ ಲಿಂಗ ಕೆಲ್ಲಾ. ಸುರ್ವನ ಸಿಂಗಾನ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಪಂಡಾಕ ಜೋರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಲೋಕಾನಿಗೌಜಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಪಂಡೆ ಮಾಂಟ್ವಾ ಶಾಲು ತಾಂಡೂನು ಘೇವ್ನ ಪಾರಜಾಲ್ಲೆ.

ತಶೀಂಚಿ ವಿಶ್ವನಾಥಾಲೆ ದೇವಳ ವೈರಿ ಪಾಂಚ ಸ್ವರ್ಣ ಕಲಶ, ಅನ್ನಪೂರ್ಣಲ್ಯಾ ದೇವಳಾಚೇರಿ ತೀನಿ ಸ್ವರ್ಣಕಲಶ ಭಕ್ತಾನ ಕೋಟಿಗಟ್ಲೆನ ರುಪ್ಪಯೇ ಸೇವಾ ಕರಯ್ಲ್ಯಾ. ಬಾಗ್ಲಾಕ ರುಪ್ಪೆ ತಗ್ಡ. ಗರ್ಭಗುಡ್ಯೇಕ ಭಾಂಗ್ರಾ ತಗಡಾ ಗವಾಕ್ಷ. ದಾನಿ ವಿಪರೀತ.ವಿಶ್ವನಾಥಾಕ ದೋಳೆ. ರತ್ನಾಚೆ. ದೋಳ್ಯಾ ರತ್ನ 1ಇಂಚ Squareಆನಿ 0.5ಇಂಚ ದಾಟ ಹರಳ. ಮೂಲ ಲಿಂಗ ಅತೀ ಸುಂದರ, ಸಾಲಿಗ್ರಾಮ ಶಿಲೆಚೆ ಭಟ್ಟಾಂಲ್ಯಾ ಅನುಮತೀನ ಅಭಿಷೇಕು ಕೆಲ್ಲೊ. ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಸ್ವರ್ಣಮಯೀ ಮೂರ್ತಿ. ಕಿರೀಟಾಕ ನೀಲು ಬಸಯ್ಲಾ. ಗುರ್ಭಗುಡ್ಯೇಂತು ಮಂದ ನೀಲ ಪ್ರಕಾಶು ಪಳ್ಳಾ. "ಕರಾಗ್ರರಿ ವಸ್ತ ಕಾಂಚನ ಮಾನ್ನರಿ ಅದ್ಭುತಂ"ದಿವ್ಹಿ ಮಹೇಶ್ವರಿ. ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಭಟ್ಟಾನ ಸಾಂಗಿತಿಂ ಶ್ರೀ ಸೂಕ್ತ

ಸಾಂಗ್ಲೆ. ನೈವೇದ್ಯಾ ವಿನಿಯೋಗ ಜಾಲ್ಲೆ. ಮಂಗಳಾರತಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪ್ರಸಾದು ಘೇವ್ನು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲ್ಲಿ. ಯೆತ್ತಾನ ವೈಲ್ಯಾ ವಾಟ್ಟೇನ ಆಯ್ಲಿ. ಥಯೀಂ ನೆಲಾ ಘರ್ಶೆಕ ಏಕಿ ಖಿಡ್ಕಿ. ಥಂಚಾನ ಪಳೈಲಾರಿ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ ದಿಸ್ತಾ. "ತೇಂ ಪಾತಾಳೇಶ್ವರ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ಥಂಚೆ ಮಹಾತ್ಮ್ಯಾತಾನ್ನಿ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ತಾ ಖಿಡ್ಕೆಂತಾನು ಚಾರಿ ಕಡೆ ಪಳೈಲೆ. ತೇಂ ಆಮ್ಮಿ ವಿಶ್ವನಾಥಾ ದೇವಳಾಕ ವತ್ತಾನ ಪಳಯಲೆ ಲಿಂಗ. ವೈಲ್ಯಾ ವಾಟ್ಟೇನ ಯೆವ್ನೆ ವೊಚ್ಚೊನು ತೊಗ್ಗು ದಿಸ್ತಾ ತೇಂ. ಆನ್ನೇಕ ದೇವಳ ನ್ಹಯೀ ಮ್ಹೊಣು ತ್ಯಾ ದಕ್ಷಿಣೆ ವಸೂಲೇಕ ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಭಟ್ಟಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಏಕ್ಕ ಲಿಂಗ ಆಟ ಕಡೇನ ಥಾನು ದಾಕ್ಕೋನು ಆಟಲಿಂಗ ದರ್ಶನ ಮ್ಹೊಣು ಲೇಕ. ಹ್ಯಾ ರೀತೀರಿ ಕಾಶೀಂತು ಕೋಟಿಲಿಂಗ ಮೊಣ್ಕೆ ಆಶ್ಶಾ ಪುರೊ. ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲಿ.

ಮಣಿಕರ್ಣಿಕಾ ಯೆತ್ತಾನ ಕಾಟ್ಟೇರಿ ಕೋಣ್ಕೆ ಏಕ್ಲೊ ಮೆಲ್ಲಾ. ಬೇವಾರಿಸ್ ತೊ. ಗಾಂವಾಂತು ಕಾಲರಾ ರೋಗ ಆಸ್ಸ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಾತಿ ಆಯ್ಕಿಲಿ. ತ್ಯಾ ಮಡೆ ದೋಣೇಂಚಿ ರಾಕ್ಕೊನು ಬಸ್ಸಿಂತಿ. ವೀಸ ಪಂಚ್ವೀಸ ಮಡಿ ನಿದ್ಕರಾಯ್ಲಿಂತಿ. ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮಡೆ ಸಂಬಂಧಿಕ ಮಡೆ ಆಂಗಾರಿ ಗಂಗಾಜಲ ಘಾಪ್ನು ದೃತ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಮಡೆ ಕ್ಶ್ಯೂ ಲಾಗ್ಲಾ. ಚಡ ದುಡ್ಡು ದಿಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮಡಿ ಚಿತೇರಿ ಚಡ್ತಾತಿ. ಧನಿರಾಮು ಮ್ಹೊಣು ಏಕು ಸ್ಮಶಾನಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು. ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವೀರ ಬಾಹುಕು ಶೆಂ ದಿಸ್ಲೊ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಿತಿ ಆಯ್ಕಿಲ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಮಡೆ ದೋಣೆಚಾನ ಥಂಚಿ ಖಿಬ್ಬರ ಸಕ್ಕಡ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ಥಂಚೋ ಡ್ಯೂಟಿ ಪೊಲೀಸು ಕಾಯಿಂ ಕರ್ನಾ. ನುತ ರಾಬ್ಲಾ. ಆತ್ತಾಂ ಕಾಯೀಂ ತರಿ ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಮ್ಮಿ ತೆಗ್ಗ ಜನಾನ ಉಲ್ಲೋನು ಘೆತ್ಲೆ. ಖಾಸ್ಗಿ ವಸ್ತ್ರ ಕಾಳ್ಳಿ. ಯೂನಿಫಾರ್ಮ್ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ಲೆ. ಹ್ಯಾಟ ಬೋಡಾ ಚಡೈಲೆ. ಬರ್ಮಾ ಮೆಡಲ್, ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ವಿಸ್ ಮೆಡಲಂ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ಲಿ. ಗುಪ್ತಾಕ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಕೆಲ್ಲೊಂ. ಸುರ್ಜನ್ ಸಿಪಾಯಿ ಜಾಲ್ಲೊ. SEAC Ribbonಲಾವ್ನು ಘೇವ್ನು Health Officer ಜಾಲ್ಲೊ. ಥೈಂ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಬೋರ್ಡಾಕ ಆಶ್ಶಿಲೆ ನೋಟೀಸ್ ನಂಬರ್ ಘೆತ್ಲೆ. ಪೊಲೀಸಾಲೆ ಬಕಲ್ ನಂಬರ್ ಬೋರೋನು ಘೇವ್ನು ತಾಗೆಲೆ ನಾಂವ ನಿಮ್ಗಿಲೆ. ಪೋಲೀಸಾನ ಸುರ್ಜನ ಸಿಂಗಾಕ ನಿಮ್ಗಿಲೆ. " ಹೋ ಖಿಂಚೊ ಸಾಯ್ಬು"ಮ್ಹೊಣು. "ತೋ ಹೆಲ್ತ್ ಆಫೀಸರ್ ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಪೋಲೀಸಾಕ ಜೋರು ಕೋರ್ನು ಪಂಚನಾಮ ಬೋರೋವ್ಚಾಕ ಸುರುಕೆಲ್ಲೆ. ಪೋಲೀಸಾಕ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಧನಿರಾಮಾಂಕ ಆಪ್ಪೋನು ಹಾಡಿ ಮ್ಹೊಣು ಪೆಟ್ಯೈಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಾನ ಮಿಜಸ್ಸಲೆ 100ಆಫೀಸರಾಂಕ ಪಳ್ಯಿಲಾತಿ. ತಾಣೆ ಪೋಲೀಸಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಯ್ಕೊನು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಕೂಲಿ ಲಾಗ್ಗಿ 25=00ರುಪ್ಪಯೋ ದೀವ್ನು ಪೆಟ್ಯೈಲೊ. ಮಾಕ್ಕಾ ಕೋಪು ಆಯ್ಲೊಂ. ರುಪ್ಪಯೋ ಕಾಣು ಭಾಯ್ರಿ ಉಡೈಲೋ. ತಾಕ್ಕಾ ಹಾಂಗಾ ಆಪ್ಪೋನು ಹಾಡಿ, ತಾಗೆಲೆ ಲೈಸನ್ಸ್ ಕೇನ್ಸಲ್ ಕರ್ತಾ. ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗೂನು ಪೆಟಯ್ಲೆ. ಧನಿರಾಮಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಏಕಿ ಖುರ್ಚಿ ಪೆಟೋನು ದಿಲ್ಲೆ. ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಕಡ್ಕಟ್ಟಾ ಥಾವ್ನು ತೊಗ್ಗು ದೇವ್ನು ಯೇವ್ನು ಪಿಚಕೆ ಪೀಕ ಉಡೋನು ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಯೆದ್ರಾ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಉಲ್ಲೋವ್ಚಾಕ ದಿಲ್ಲೆ ನಾ. ಹಾವೆ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. "ಅರೇ ಭೈ, ಕ್ಯಾ ಹಕೀಕತ್ ತೇರಿ, ಯೇ ನೋಟಿಸ್ ಪಡಾ ಹೈ ಕ್ಯಾ ತುಮನೆ, ಗಾಂವ ಮೇ ಕಾಲರಾ ಹೈ, ತುಂತೋ ಮುಡದೋಂಕೊ ಸುಬಹ ಸೇ ಶ್ಯಾಮ ತಕ ರಖಿತೇ ಹೋ. ಕ್ಯಾ ಹೈ ತುಮಾರಾ ಕಹನಾ. ಠೀಕಸೆ ನಂಬರ ವಾರ್ ಲಗಾತೆ ಹೋ ಕ್ಯಾ. ನೈತೊ ಹಂ ಲಗಾನೆಕೊ ಶುರು ಕರೇಂಗೆ. ಯೇ ದೇಖೋ, ಯೇತೊ ಸಬೆರೆ 9ಬಜೆ ಹಮಾರೆ ಸಾತ್ ಹೀ ಆಯಥೇ, ಅಭಿತಕ್ ಯಹೀಂ ಹೈಂ. ಏ ಪೋಲೀಸ್ ತುಂ ಜಾವ್ ಉಧರ. ಮುಡದೋಂಕೋ ಪಾಲಿಕೆ ಹಿಸಾಬಸೇ ಲಗಾನೆ ಬೋಲೋ. " ಮ್ಹೊಣು ಪೆಟ್ಯೈಲೊ. ಧನಿರಾಮು "ಅಜೀಬ ಸಾಬಹೈಂ, ತೀಸ ಸಾಲಸೆ ಐಸೆ ಆಫೀಸರ್ ನಹೀಂ ಆಯೆ ಹೈಂ ಭಗವಾನ್"ಮ್ಹೊಣು ಆನ್ನೇಕ ಘಾಂತ ಪೀಕ ಉಡೋನು ಕಡ್ಕಟ್ಟಾರಿ ಬಸ್ಲೊ. ಸುರ್ಜನ ಸಿಂಗಾನ ತ್ಯಾ ಯಾತ್ರಿಂಕ ತಾನ್ನಿ ಆಯ್ಕಿಲ್ಯಾ ಟೈಮಾ ಪ್ರಕಾರ ಚಿಟ್ಟೊ ದಿಲ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಪ್ರಕಾರ ಮಡಿ ಚಿತೇರಿ ಚೋಡು ಲಾಗ್ಲಿ.

ಪಂಡಾಕ ದಕ್ಷಿಣಾ ದೀವ್ನು ವಾಪಾಸ ಪೆಟ್ಟೈಲೊ. ಹೀ ಗಡಬಡಿ ಪೊಳೋನು ದೋಣಿಚಾನ ಚಂದ ಕೋರ್ನು ಕೋಯ್ರು ಕಾಣ್ಣು ಕಾಂಬಳಿ ಹಾಂತೂಳ್ನು ಬೊಶ್ಯಾಕ ಜಾಗೊ ಕೋರ್ನು ದಿಲ್ಲೊ. ದೋಣೇರಿ ಗಂಗಾ ನದಿ ಭೋವ್ನು ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಕ ವೊಚ್ಯೂನು Prof.K.A.N. Raoಕ ಮೇಳ್ನು ವಾಪಸ 11ಘಂಟೆ ರಾತ್ರಿ ದೋಣೇರಿ ತೂಗ್ಗು ಯೇವ್ನು ದೋಣೇಂಚಾಕ 25-00ದಿಲ್ಯೊ. ಆಮ್ಮಿ ಫಿರೋಜ ಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ಜೈ ವಿಶ್ವನಾಥ, ಜೈ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಮ್ಹೋಣು ಕಾಶಿಕಥಾ ಸಮಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಲಿ. ಆಂಬ್ಲೆ ಪಚ್ಚಡಿ, ಮಿರ್ಸ್ಯಾ ಪಾನಕ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗವತ ಮಾಮು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ್ಪೋಣ್ಣು ಉಟಾಯ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ -ಕೋನಾರ್ಕ "

ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ ಕ್ಷೇತ್ರ -ಕೋನಾರ್ಕ

ಭಾರತಾಂತು ಸೂರ್ಕ ಮಂದಿರ, ಸೂರ್ಕ್ಯಾಲಿ ದೆವ್ವ, ಚಿಕೆ ಅಪರೂಪ. ತಾಂತೂಯಿ ಪುರಾಣ ಕಾಲಾಥಾನು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಕಿಲಿ ಕೋಣೆ ಆಯ್ಕಲೆಲಿ ನಾಂತಿ. ಬಹುಶಃ ಹೇಂ ಎಕ್ಕೂಚಿ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಹೇಂ ದೇವಳ ಆಸ್ಸೂನಚೆ ಭಾರತಾಚೊ ಪೂರ್ವ ಕಿನಾರೊ, ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರಾ ದಾಂಡ್ಯೇರಿ ಕಳಿಂಗ ರಾಜ್ಯಾಂತು (ಒರಿಸ್ಸಾ - Orissa)ಕೋನಾರ್ಕ್ಯಾಂತು. ತೇಂ ದೇವಳ ಪೊಳೋವ್ಚಾ ಮ್ಹೋಣು ವಿಶಾಖ ಪಟ್ಣಾಂಥಾನು ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಎಕ್ಸಪ್ರೆಸ್ಸಾರಿ ಜಮಶೆಡ್ ಪುರಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಲಿ. ಥೈಂ ಥಾನು ಪುರೀಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥಾ ದರ್ಶನ ಕೋರ್ನು ಕಟಕಾ ಥಾವ್ನು ಕೋನಾರ್ಕ್ಯಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಲಿ. ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಚೆ ಹಜಾರೊ ವರ್ಸಾಂಚೆ ದೇವಳ. ತಾಜ್ಜಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಹಜಾರ ವರ್ಸ ಪುಡೆ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ರಾಜಧಾನಿ ಪರಿಸರಂತುಲ್ಯಾ ಏಕ ಕುಗ್ರಾಮ ಥಾನು ಏಕು ಸೋಳಾ ವರ್ಸಾ ಚೆಲ್ಲೊ ಘರ ಸೋಣ್ನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲ್ಲೊ. ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಆವ್ಸು ದೋಳೆ ಉದ್ದಾಕ ಕಾಡ್ತಚಿ ಭಾಯ್ರಿ ಜಗ್ಲೇರಿ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಚೆಲ್ಯಾಲೆ ರೂಪ ದೋಳೆ ಝುಳಕ್ಕೆ ವರೇಕ ರಾಬ್ಲಿ. ಚೆಲ್ಲೊ ದೂರ, ದೂರ, ದೂರ ವತ್ತ ರಾಬ್ಲೆ. ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ನು "ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಚೆರ್ಡ್ವಾಲೆ ಹಟ ಸಾಧ್ಯ ಜಾವಶಿ ಅನುಗ್ರಹ ಕರೀ ದೇವಾ"ಮ್ಹೋಣು ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಲಿ. ಚೆಲ್ಯಾನ ಮಾಕ್ಸಿ ಘೂವ್ನು ಆಪ್ಲೆ ಹಳ್ಳಿ ದಿಕಾನ ಪಳೈಲೆ. ತೀ ಹಳ್ಳಿ ದಿಗಂತ ರೇಖೆರಿ ಕಾಳೋ ಏಕು ಗೆರೊಶೆ ದಿಸ್ಲಿ. ತಿತ್ಲೆ ದೂರ ಆಜವರೇಕ ತೋ ಗೆಲ್ಲೊ ನಾ ಆಶ್ಕಿಲೊ. ತ್ಯಾ ರಾತ್ರಿ ಏಕ ಧರ್ಮಶಾಲೆ ಜಗ್ಲೇರಿ ನಿದ್ದೋನು ಹೆರ್ದಿವಸು ಸಕಾಳಿ ಉಟಾವ್ನು ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ಏಕ ಹೋಡ ರಾನ ದಾಂಟೂನು ಮೈದಾನಾಂತು ಯೇನಾ ಪುಡೆ ದೂರ ಯೇಕ ಹೋಡ ಕಟ್ಟೋಣಾಂಚೆ ಗೋಪುರ ದಿಸ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ತೇಂ ಪೋಳೋನು ಆನಂದ ದಿಸ್ಲೆ. ಥೈಂ ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ಲೋಕ ಕಾಮ ಕರ್ರಾತಶೆಂ ದಿಸ್ಲೆ. ತೀ ಜನ ಮುಯ್ಯೆ ಸಾಲು ಶೆಂ ದಿಶ್ಶಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ಸಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರಾಂತು ಆಶ್ಕಿಲ್ಲಶಿ ಹೋಡು ಸುಂದರ ಶಿಲ್ಪ ರಚನೆಂಚಿ ತಯಾರಿ ತಾಂಗೆಲಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಶಿಲ್ಪಾಂತು ಏಕ ಶಿಲ್ಪಿಕ ಮೆಳ್ಳಾಕ ತೋ ಆಯ್ಕಿಲೊ.

ತ್ಯಾ ಶಿಲ್ಪಾಂಲೊ ಪ್ರಧಾನ ಶಿಲ್ಪ ತೋ ಜಾಲ್ಮಿತಿ ತಾಕ್ಕಾ ಸೊಚ್ಚೆಕ ಚೆಲ್ಲೆಕ ಕಷ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆನಾ. ತ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಆಪಣ ಏಕ ಮಹಾನ್ ಶಿಲ್ಪಿ ಎದ್ದಾಕ ರಾಬ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣು ಭಾರಿ ಆನಂದ, ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಆವ್ಸೂನು ದಿಲ್ಲೆ ಏಕ ಮಹಾನ ಗ್ರಂಥ ತಾಕ್ಕಾ ದಿಲ್ಲೆ. ತೇಂ ಗ್ರಂಥ ಪೊಳೋವ್ನು ತೊ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಪೊಳೋವ್ಚಾಕ ಲಾಗಲೊ. ಚೆಲ್ಲೊ ತಾಕ್ಕಾ ಪೊಳೋವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಪ್ರಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ತ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾಕ ಪೊಟ್ಟೋವ್ನು ಘೇವ್ನು ಆನಂದ ಪಾವ್ಲೊ. ಲೋಕಾಂಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕ್ಷಣ ಭಿತ್ತರಿ ತೊ ಸರ್ವಪರಿಚಿತು ಜಾಲ್ಲೊ. ಆನಿ ತೋ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಧಾನ ಶಿಲ್ಪಿ ವಿಷು ಮಹಾರಾಜಾಲೊ ಏಕಮಾತ್ರ ಪೂತು "ಧರ್ಮಪಾದು"ಮ್ಹೋಣು ಕಳ್ಳೆ. ಸೋಳ ವರ್ಸ ಧೋರ್ನು ಬಾಪ್ಪೂಸು ಪುತ್ತಾ ಭೇಟ ನಾ. ಧಮ್ಮಪಾದಾಲೆ ಆಗಮನ ಬಾಪ್ಪೂಸಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಿ.

ಧಮ್ಮಪಾದಾನ ದೆವ್ಲಾಚಿ ಪೂರಾ ವಿಭಾಗ ಸಮಿಕ್ಷಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಭರ್ತಿ ವೇಳಾರಿ ಸಮುದ್ರಾಂತು ರಾಬ್ಲಾವಾರಿ ದಿಸ್ತಾಲಿ. ಸಮುದ್ರ ಪಾಳ ದೆವ್ಲಾ ಭಾಯ್ಲಾ ವಣತಿ ಪಾಯ ಧುತ್ತಲಿ. ದೆವ್ಲಾ ಪಶ್ಚಿಮ ದಿಕ್ಕಾನ ಮಂಜುಳನಾದ ಕರ್ತಚಿ ಚಂದ್ರಭಾಗಾ ನದಿ ಹೊಳ್ತಾ. ದೇವಳ ಬಾಂಚಾಕ ವಿಂಚಿಲೊ ಜಾಗೊ ಪ್ರಶಸ್ತ ಆಶ್ಕಿಲೊ. ಹಜಾರೋ ವರ್ಷ ಮಾಕ್ಷಿಥಾನು ಥೈಂ ಋಷಿ, ಮುನಿ ಸರ್ವ ಥೈಂ ಸೂರ್ಯಾರಾಧನ ಕರ್ತ

ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲೊ ಪೂತು ಶಂಭು ಏಕ ಚರ್ಮರೋಗಾನ ವಳ ವಳ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾವಳಿ ತಾಣೆ ಹಾಂಗಾ ಯೇವ್ನು ಸೂರ್ಯಾರಾಧನ ಕೋರ್‍ನು ಗೂಣ ಪಾವ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಜಾಗ್ಯಾವೈರಿ ಸೂರ್ಯ ಮಂದಿರ ಬಾಂದೂನು ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಾಂಕ ಅರ್ಪಣ ಕೊರ್ಚೆ ತಾಂಗೆಲೆ ತಯಾರಿ.

ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾ ರಾಯು ನರಸಿಂಗ ದೇವ ಶಿಲ್ಪಕಲೆಚೊ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಣೆಂ ದೇಶಾಂತುಲೆ ಕುಶಲಕರ್ಮಿ ಕಲಾಕಾರ, ಚಿತ್ರಕಾರ, ಶಿಲ್ಪ ಅಶಿಂ ಬಾರಾ ಹಜಾರ ಲೋಕಾಂಕ ಆಪೋವ್ನು ಆಪ್ಣೆಲೊ ಚತುರ ಮಂತ್ರಿ ಶಿವಸಾಮಂತ ರಾಯ ಹಾಗೆಲ್ಯಾ ಹಾತ ಖಾಲದೀವ್ನು ಕಾಮ ಕರೈತಾಲೊ. ದೇವಸ್ಥಾನ ಪೂರಾ ಜಾಯ್ತು ಆಯ್ಲಾ. ಶಿಖರ ಆನಿ ಕಲಶು ಬೊಸೊವ್ಚೆ ಕಾಮ ಮಾತ್ರ ಬಾಕಿ ಆಸ್ಸ. ದಮ್ಮಪಾದು ಸಾನ್ಪಣದೋರ್‍ನು ಶಿಲ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರ ತಾಡವಾಲೆ ಗ್ರಂಥಾಂಥಾನು ಅವ್ಸೂಲ್ಯಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಾಂತು ಅಧ್ಯಯನ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ಬಾಪ್ಪೂಸ್ಕ ನಿಮ್ಗಿಲೆ "ಪಿತಾಜಿ ಕಲಶು ಶಿಖಿರು ದವ್ರೋರ್‍ಚ್ಯಾಕ ತೊಂದ್ರೆ ಕಿತೆ?"ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಬಾಪ್ಪೂಸ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ನಿರಾಶೆ ಕಾರಣ ಸಾಂಗ್ಣೆ. ಪುತ್ತಾನ ಆಪ್ಣೆಲಿ ಯೋಜನಾ ಸಾಂಗೂನು ಮುಕಾರಿ ಕಾಮ ಸುರು ಕೆಲ್ಣೆ. ಶಿಖಿರ, ಆನಿ ಕಲಶು ಬಸಯ್ಲೊ. ಸಕ್ಕಡ ಶಿಲ್ಪಿ ಆನಿ ರಾಯು ಖುಶೀ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಅಶೀಂಚಿ ಧಮ್ಮಪಾದಾನ ವತ್ತಾನ ದೋನಿ ಶಿಲ್ಪಿಕಾರಿಗಾರ ಉಲ್ಲೈತ ಆಶ್ಶಿಲೆ. " ಆಮಿ ಸಕ್ಡಾನಿ ವರ್ಸಗಟ್ಲೆನ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಕಾಮಾಂಚೆ ಯೋಗ್ಯ ಸನ್ಮಾನ ಆನಿ ಮರ್ಯಾದಾ ದಿತ್ತಲೊ ಮ್ಹೋಣು ಕೆಲ್ಲೆಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾನ ದೋನಿ ಆಠವಡ್ಯಾ ಭಿತ್ತರಿ ಆಮ್ಕಾ ಕಾಳೆ ಬೋಟ ಲಾಯ್ಲೆ. ರಾಯು ಕಿತ್ತೆ ಕರ್ತಾಕೀ ಕಿತ್ಕಿ" ಮ್ಹಳ್ಳೈಲೆ ಆಯ್ಕಲೊ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಕೀರ್ತಿಕ ಆನಿ ಬಹುಮಾನಾಂಕ ಆಪ್ಪಣ ಆಡ ಯೆವ್ನಾಯಿಂ ಮ್ಹಣು ನಿರ್ಧಾರ ಕೆಲ್ಲೊ.

ಏಕು ದಿವಸು ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಾರಾತಿ. ಚಂದ್ರ ಭರ ಪ್ರಕಾಶಾರಿ ಮದೇಂ ಯೇವ್ನು ಚಾನ್ನಿಣೆ ಖಿರ್ಡ್ಯಾತ ಆಸ್ಸ. ದೆವ್ಳಾ ಕಲಶ ಚಕ್ಚಕ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಏಕು ಚೆಲ್ಲೊ ಗೋಪುರಾರಿ ಚಡ್ತಾ. ಗೋಪುರಾಚ್ಯಾ ತಿನ್ನಿ ಅಂತಸ್ತಾ ವೆಲೆನ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಉಡ್ತಾ. ಹೆರ್ದಿವಸು ರಾಜದೂತ ಶಿಲ್ಪಿ ಸಕ್ಕಡ ಸೊದ್ತಾತಿ ಧಮ್ಮಪಾದು ಮೇಳ್ನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿಯಿ ಕಲಶು ಗೋಪುರ ಸಮೇತ ಸೂರ್ಯ ಮಂದಿರ ಆಜ್ಜಿಕಯೀ ರಾಬ್ಲಾ. ದೇವಳ ಸೋಳ ಚಕ್ರಾಚೇರಿ ಬಾಂದ್ಲಾ.

"ಜೈ ಶ್ರೀ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ" ಆತ್ತ ಮಾತ್ರ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣಾ ಮೂರ್ತಿ ಕೋಣ್ಕೆ ನಿಕ್ಯಾಸು ವ್ಹೆಲ್ಲೆಲಿ ದಿಸ್ತಾ. ದೆವ್ಳಾ ಮುಖ ಮಂಟಪು ಮಾತ್ರ ಮೂಲ ಶಿಲ್ಪ ಸಮೇತ ರಾಬ್ಲ್ಯಾ. ದೇವಳ ರಥಾ ಆಕೃತೀರಿ ಆಸ್ಸ. ಸೋಳಾ ಚಕ್ರ. ತೋ ರಥು ಸಾತ ಘೋಡೆ ತಾಂಡ್ತಾತಿ. ಹೇ ಘೋಡೆ ಸಗ್ಳೆ ಜಗಾಂತು ಪ್ರಥಮ ಸುಂದರ ಮ್ಹೋಣು ಅನೇಕ ಪರದೇಶಾ ಪ್ರವಾಸ್ಯಾನಿ ಬರಯಿಲೆ ಆಸ್ಸ. ಮೊಗಲ ಸಮ್ರಾಟ ಅಕ್ಬರಾಲೊ ಮಂತ್ರಿ ಐನಿ ಅಕ್ಬರಿ ಮ್ಹಳ್ಳಿಲ್ಯಾನ ಹ್ಯಾ ದೆವಳಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಬರೈಲೆ ಆಸ್ಸ. "ಹೇಂ ದೇವಳ ಜಗತ್ತಾಚ್ಯಾ ಕಲಾಕಾರಾಂಕ ಏಕ ಆಹ್ವಾನ ಶೆಂ ಆಸ್ಸ, ಪುರಾಣ ಕಾಲಾ ಭಾರತಾಂತು ಶ್ರೇಷ್ಠ ಕಲಾಕಾರ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ಚ್ಯಾಕ ಹೇಂ ಏಕ ಸಾಕ್ಷಿ ಚಿತ್ರ" ಮ್ಹೋಣು ಬರ್‍ಯೆಲಾ. ತ್ಯಾ ದೆವಳಾ ವಣತಿ 50ವಾಂವ ಊಂಚ, ಆನಿ ದಾಟಿ 19ಹಾತ್ತಿ. ತಾಕಾ ತೀನಿ ಮಹಾದ್ವಾರ. ಪೂರ್ವ ಮಹಾದ್ವಾರಾ ಚೇರಿ ದೋನಿ ಹಸ್ತೊ ಏಕೇಕ ಮನ್ಶ್ಯಾಕ ಸೊಂಡಾಳಿನ ಉಬಾರ್‍ನು ಧೋರ್‍ನು ರಾಬ್ಲಾತಿ. ಪಶ್ಚಿಮ ಮಹಾದ್ವಾರಾಚೇರಿ ದೋನಿ ಅಶ್ವದಳ ಸೈನಿಕ ಅನೇಕ ಆಯುಧಾ ಸಮೇತ ರಕ್ಷಣ ರಾಬ್ಲೇತಿ. ಉತ್ತರ ದ್ವಾರಾಚೇರಿ ಸಿಂಹ ಹಸ್ತೆಚಿ ಝುಗ್ಗಿ ಸೊಡ್ಯೆಲಾ. ಏದರಾಕ ದೆಡ್ಡೆ ಗಜ (150 yards)ಊಂಚ ಖಾಂಬೊ ಅಷ್ಟ ಪಟ್ಟೆ ಆಕೃತಿರಿ ರಾಬೈಲಾ. ತ್ಯಾ ಖಾಂಬ್ಯಾ ಆವರಣಾ ವೈರಿ ಆದಿತ್ಯಾದಿ ಗೃಹಾಸರ್ವೆ ನವಗ್ರಹಾ ಮೂರ್ತಿ ಸೊಡ್ಯೆಲಿಂತಿ. ನವಗ್ರಹಾ ಸ್ತೋತ್ರ ಶ್ಲೋಕಾ ಅರ್ಥು ಅರ್ದ ಮಾಗದೀನ ಕೊರಾಂತಿಲ್ಲಿಂತಿ. ಹೇ ದೇವಳ ಬಾಂಚಾಕ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಚೆ ಬಾರ ವರ್ಸಾಂಚೊ

ರಾಜಾದಾಯಾ ತಿತ್ಲೆ ಲಾಗ್ಗಾ ಮ್ಹೋಣು ತೋ ಬರಯ್ಯಾ. ಕ್ರಿಸ್ತಶಕ (600 AD)ಸವ್ವೆ ಶತಮಾನಾಂತು ಬರಯಿಲೆ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ನವ್ವಾವೆ ಶತಮಾನಾಂತು (900 AD) ರಾಜಾ ನರಸಿಂಗ ದೇವಾನ ರಚನಾ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ತಾ ಇತ್ಲೆ ಎತ್ತರ ದೇವಳ ಭಾರತಾಂತು ದುಸ್ರೆ ನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ.

ತಾಜ್ಯಾ ಶಿಖರಾಚೇರಿ ಮಹಾನ್ ಲೋಹಚುಂಬಕ ಯಂತ್ರ (Magnetic)ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲಾ. ಹಾಜ್ಜಾ - ಆಕರ್ಷಣೆಕ ಹೊಡ್ಡೋಡ ಫತೆಮಾರಿ (Barges) ಸಮುದ್ರಾ ದಾಂಡೆಕ ಎತ್ತಲಿಂತಿ. ಚಂಡಮಾರುತಾಂಥಾನು ರಕ್ಷಣ ಪಾವ್ತಲಿಂತಿ.

ಹಿಂದೂ ದೆವ್ವಾ ಮಾರೆ ಕಾರು ಕಾಳಾ ಪಹಡಾನ ಹಾಜ್ಜೆ ನಿರ್ಮಾಮ ಕೆಲ್ಲಾ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಭೂಕಂಪಾನ ಕೊಸಳ್ಳೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಕಿತ್ಲೆ ಕೊಸಳೊ ಪ್ರೋಡೊ ಆಜಿ ವರ್ಲ್ಲೆ ಕಟ್ಟಡ ಜಗಾಚಾ 7ಆಶ್ಚರ್ಯಾಂ (7 wonders)ಸಾಲಾಕ ರಾಬ್ಚೆ ತಸಲೆಂ. ಎಕ್ಕೇಕು ಫಾತ್ತೋರು ಕನಿಷ್ಟ 100ಟನ್ ಜಡಾವಣೆಚೊ 200 ಫೂಟ ಊಂಚ ಹೋರ್ರು್ನ ಕಶ್ಶಿ ರಾಬಯ್ಲೆಂಕೀ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಆಯ್ಯಾ ಇಂಜಿನಿಯರಾಂಕ ಸಮಸ್ಯಾ. ಅಂತೂ ಸೂರ್ಯ ಗ್ರಹ ಕಶ್ಶಿಂ ಸಂಶೋಧನೆಂಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಕೀ ತಶೀಂಚಿ ಕೋನಾರ್ಕಾ ಸೂರ್ಯ ದೇವಳ ಏಕ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಿ.

ತೇ ಯೇಕ ಪುರಾಣ ಕಾಲಾಂಥಾನು ಸೂರ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಥೈಂ ಚಂದ್ರಭಾಗ ನದೀಚ್ಯಾ ದೊನ್ನೀ ದಾಂಡೆಚ್ಯಾ ಖಂಚೇ ಕೋನೆರಿ (Angle)ಪೊಳೋವ್ನೊ, ಸಮುದ್ರಾ ದಾಂಡೇರಿ ಖ್ಹಯೀಂ ಥಾನು ಪೊಳೋವ್ನೊ ಸೂರ್ಯೋದಯ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ದಿಸ್ತಾ. ಖಂಚ್ಯಾ ಕೋನಾಂಥಾನು ಸೂರ್ಯುದಿಸ್ತಾ. ಕೋನ +ಆರ್ಕ= (ಕೋನಾಮುಲ್ಲೊ, ಅರ್ಕ ಸೂರ್ಯ ಮ್ಹೋಣು ಸ್ಥಳ ಪುರಾಣಾಂತು ಪತಂಜಲಿ ಋಷಿನ ಬರ್ರೈಲಾ. ಪುರೀ ಯೇವ್ನು ಧರ್ಮಶಾಲೆ ರೂಮ ಖಾಲಿ ಕೋರ್ನು ಮೆನೇಜಮೆಂಟಾಕ ನಮಸ್ಕಾರು ಸಾಂಗೂನು ವಿಶಾಖಿಪಟ್ನಾಂಕ ಪಾವ್ಲಿಂತಿ.

ಜಪಾಕುಸುಮ ಸಂಕಾಶಂ

ಕಾಶ್ಯಪೇಯಂ ಮಹದ್ಯುತೀಂ

ಧ್ವಾಂತಾರೀಂ ಸರ್ವ ಪಾಪಘ್ನಂ

ಪ್ರಣತೋಸ್ಮಿ ದಿವಾಕರಂ ||

ಸೂರ್ರ್ಯಾ ಪ್ರೀತ್ಯರ್ಥ ತೀಳಗೋಡ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ. ಮ್ಹಳಾಲೊ ಭಾಗವತ ಮಾಮು

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಶ್ರೀ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ"

ಶ್ರೀ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ

ಭಾರತಾಚೆ ನಾಂವ ಘೆತ್ಲ್ಯಾರಿ ಸುರ್ವೇಕ ಯೆವ್ಚಿ ನಾಂವ್ಚ ವೆಛ್ಛಾಶ್ವೈರ" ಆನಿ "ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ". ರಾಷ್ಟ್ರಾಚೊ ಉತ್ತರ ದಕ್ಷಣ ಸೀಮಾರೇಖಾ. ಎಕು ರೇಖೊ ಹಿಮಾಲಯಾಚಿ ಭವ್ಯತಾ ದಾಕೈಲಾರಿ ಆನ್ನೇಕು ಹಿಂದು ಮಹಾಸಾಗರಾಚೆ ವೈಶಾಲ್ಯ ದಾಕೈತಾ. ಭಾರತಾಚೆ ಭವ್ಯ ಸನಾತನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹ್ಯಾ ದೊನ್ನೀ ಸೀಮಾ ರೇಖೆ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು 1880ಮೈಲ ದೀಗ, ಆನಿ1400ಮೈಲ ರೂಂದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣಾಂತು ಪಸರ್ಲ್ಯಾ. ಆಮಿ ದಕ್ಷಿಣ ಸೀಮಾರೇಖೇರಿ ರಾಬ್ಯಾಂ. ತೇಂ ಪಳೆ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾವಾಂಚೊ ವಿಶಾಲ ಹಿಂದೂ ಮಹಾಸಾಗರ. ಪಶ್ಚಿಮಾಕ ಅರಬೀ ಸಮುದ್ರ. ಪೂರ್ವಾಕ ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರ. ಹ್ಯಾ ದೊನಿ ಮಧ್ಯ ಆಮ್ಮಿ ರಾಬ್ಬಿಲೆ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ ಭೂಶಿರ.

ಏಕ ಮೂಷ್ಟಿಭರಿ ಘಾತ್ರಾ ಹರಳ ಕಾಣ್ಣು ಹಾತ್ತಾ ಘೆತ್ಯಾರಿ ಅನೇಕ ಬಣ್ಣಾ ಹರಳ ದಿಸ್ತಾತಿ. ತುಮ್ಮಿ ತೇ ಘಾತ್ತರ ಹಾತ್ತಾಂ ಘೇವ್ನು ಬಣ್ಣು ಪಳೈತ ರಾಬ್ಬಿಲೆ ತ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಚಾ ಕೋಣೆ ಮ್ಹಾಂತಾರೇನ ಪಳೈಲಾರಿ ತೀಂ ತಕ್ಷಣ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ಏಕ ಕಾಲಾಕ ತಾಂದೂಲು ಆಶ್ಶಿಲೊ ಆಜಿ ಘಾತ್ತೋರು ಜಾಲ್ಲಾ. ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ತೀ ತಾಂಗೆಲಿ ಬಾವನಾ. ತಾಜ್ಜ ಖಾತ್ತೀರಿ ತೀಂ ಏಕಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. "ಎಕ್ಕಾ ನೆಕ್ಕ ಕಾಲಾಂತು ತ್ಯಾ ಪರಿಸರಾಂತು ವನಸುರ ಮ್ಹೊಣು ಏಕು ರಾಕ್ಷಸು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತೋ ದೇವಾಧಿ ದೇವಾಂಕ ವರೇಕ ತ್ರಾಸು ದಿತ್ತಾಲೊ. ತಾವಳಿ ದೇವ ಮಾತಾ ಪಾರ್ವತಿ ಆಪಣ ಸ್ವತಃ ತ್ಯಾ ಭೂಶಿರಾಬ್ಯಾ ರಾಯಾಲ್ಯಾ ಧುವ್ವ ಜಾವ್ನು ಅವತಾರು ಘೇವ್ನು ಜನ್ಮಾಯೆತ್ತಾ. ಅತೀ ಸುಂದರಿ ಏಕಿ ರಾಜ ಕುಮಾರಿ ಜಾವ್ನು ಅವತಾರು ಘೆವ್ನು ಜನ್ಮಾಯೆತ್ತಾ. ಆಪಣ ದೇವ ಮಾತಾ, ಖಂಚ್ಕಿ ಉದ್ದೇಶು ಸಾಧನೆ ಖಾತ್ತಿರಿ ಅವತಾರು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ವಿಸರ್ತ್ತಾ. ಎಕ ದಿವಸು ಆಪ್ಣೆಲೆ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ಚೆ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಮಹೇಶ್ವರಾ ಶಿವಾಯ್ ದುಸ್ರೆಂಕ ಜಾಯ್ನಾ ಮ್ಹೊಣು ಬಾಪ್ಪೂಸ ಸಾಂಗ್ತಾ . ಆನಿ ಮಹೇಶ್ವರಾಲೆ ತಪಸ್ಸು ಕೊರ್ಚ್ಯಾ ಲಾಗ್ಗಿ. ಕೈಲಾಸಾಂತು ಮಹದೇವಾಕ ಹೀ ಖಬ್ಬರ ಸ್ಮರಣೆಂತು ಆಯ್ಲಿ. ಆನಿ ತೋ ಹ್ಯಾ ರಾಜಕುಮಾರಿಕ ಲಗ್ನ ಉಲ್ಲೋನು ಲಗನಾ ಮಹೂರ್ತ ಠರ್ಲೊ.

ಮಹಾದೇವಾನ ನಿಕ್ಕಿ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಲಗ್ನ ಬಾಕಿ ದೇವತೆಂಕ ಮವಾ ಆಯ್ಲೆನಾ. ಕಿತ್ಯಾಕ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದೇವಮಾತೇನ ಅವತಾರು ಘೆತ್ತಿಲೊ ವನಸುರಾಕ ದಮನ ಕೊರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ. ತೀಣೆ ಮಹಾ ದೇವಾಕ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ನು ಕೈಲಾಸಾಕ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಅವತಾರಾ ಉದ್ದೇಶು ಸಾಧ್ಯ ಜಾಯನಾ. ತಿಣೆ ಅವಿವಾಹಿತ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಯಾ ಆನಿ ವನಸುರಾಕ ಮಾರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ದೈವತಂತ್ರ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೊಣು ತಾನ್ನಿ ನಾರದಾಕ ಪಾಟು ಬಾಂದ್ಲೊ. ನಾರದು ಕುಂಕ್ಡಾ ರೂಪಾನ ಮಹಾದೇವಾಲ್ಯಾ ಕುಟಿಲಾಗ್ಗಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಬಾಂಕ ಮಾರ್ಲ್ಲಿ. ಮಹಾದೇವು ನಿದ್ದೆ ಥಾನು ಜಾಗಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಅಯ್ಯೋ ದೇವಾ ಲಗ್ನಾ ಮಹೂರ್ತು ಚುಕೂನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಘಾಲ್ಲೆ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಪಶ್ಚಾತಾಪ ಪ ಪಾವ್ಲೊ ತೇಚಿ ಬೇಜಾರಾನ ತಪಸ್ಸಾಕ ಬಸ್ಲೊ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ರಾಜಕುಮಾರಿ ಘರಾಕ ಮಹಾದೇವು ಯೋವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ ಲೆನಾ. ತೋ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಥಾವ್ನು 3-4ಕೋಪ ದೂರ ಸುಚೀಂದ್ರಾಂತು ಯೋವ್ನು ರಾಬ್ಲೋ. ಹಾಂಗಾ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಹೊಕ್ಲೆವಾರಿ ಸಿಂಗಾರ್ರು ಘೇವ್ನು ರಾಕ್ತ ರಾಬ್ಲಿ ಮಹಾದೇವು ಆಯ್ಲೋ ನಾ. ಲಗ್ನಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಕೇಸರಿ ಭಾತ ರಂಗೀತ ಘಾತ್ರಾ ಹರಳ ಜಾವ್ನು ಪರಿವರ್ತಿತ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಶೀ ಥೋಡೆ ದಿಸಾನ ರಾಜಕುಮಾರಿಕ ಬಲಾತ್ಕಾರಾನ ಲಗ್ನ ಜಾವ್ಚಾಕ ವನಸುರ ?ುಕಾರಿ ಆಯ್ಲೊ. ದೇವಮಾತಾ ಅಂಬಿಕೇನ ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಲೊ. ಆನಿ ತೀ ಥಯಿಂ ರಾಬ್ಲಿ. ತೀಚಿ ಅತ್ಯಂತ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ "ಹೀ ತಾಂಗೆಲಿ ಕಾಣಿ. ಹ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿ ಚೇರಿ ಕೋಣಾಲಿ

ಧಾಳಿ, ಪ್ರಹಾರು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ನಾ. ಮೂಲ ಮೂರ್ತಿ ದಿವ್ಯ ಸುಂದರ ಜಾವ್ನು "ಸತ್ಯಂ ಶಿವಂ ಸುಂದರಂ" ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಬ್ಯಾ. ಹೀ ಮೂರ್ತಿ ಸೂರ್ಯೋದಯ ನಿರೀಕ್ಷಣ ಕರ್ತಚಿ ಪೂರ್ವಾಭಿ ಮುಖಿ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಬ್ಯಾ.

ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ವೊಚ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ವಾಟ್ಟೇರಿ ದೊನ್ನೀ ಸಾಲಾನ ಸಾನ್ನ ಸಾನ್ನ ಗುಡ್ಡೆ. ಸಾನ್ನ ಝಾಡಕೂಟಾ ಗುಂಪ. ಮಾಡ್ಡೆ ರುಕ್ಕಾ ತೋಟ ಆಸ್ಸ. ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ಮನಾಂಕ ಆನಂದ ದಿಸ್ತಾ. ದೇವಳ ಪೊಳೋವ್ಯಾಕ ತಿತ್ಲೆ ಆಕರ್ಷಕ ನ್ಹಯಿ ಜಾಲ್ತಕಿ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮ್ಹೊಣು ಪೊಳೋವ್ಯಾಕ ಆಯ್ಲಿಂತಿ. ತಮಿಳು ರಾಜವಂಶಾ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜಕುಲಾಚಿ ಕುಲದೇವತಾ ಜಾವ್ನು ವಿಜೃಂಭಣ ಘೆತ್ತಿಲೆ ಭವ್ಯ ಪುಣ್ಯ ಮೂರ್ತಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ. ಪಾಂಡ್ಯರಾಜ ವಂಶಾಚಾ ಮೂಲ ದೇವಳ ಚಿಕೆ ಹೋಡ ಕೋರ್ನು ಬಾಂದಿಲಾಶೆ ದಿಸ್ತಾ. ಸುಮಾರ ಬಾರಾವ್ಯ -ತೇರಾವ್ಯ ಶತಮಾನಾಂತು ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ನವೀಕರಣ ಜಾಲ್ಯಾಶೆಂ ದಿಸ್ತಾ.

ನವರಾತ್ರಿಂತು ಉತ್ಸವು ಭಾರೀ ಸಂಭ್ರಮಾರಿ ಚಲ್ತಾ. ತೋ ಸಂಭ್ರಮು ವನಸುರಾಚೇರಿ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿನ ಪ್ರಾಪ್ತ ಕೆಲ್ಯಾ ವಿಜಯೋತ್ಸವಾ ಸ್ಮರಣ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ ಭೂಶಿರಾಚೇರಿ ರಾಬ್ಬ್ಯಾರಿ ಸುರ್ಯೋದಯ ಆನಿ ಸೂರ್ಯಾಸ್ತ ದೊನ್ನೀ ದಿಸ್ತಾ. ಸಾಂಜ ಜಾಲ್ಲಿ. ಸಂಧ್ಯಾರ್ತಿ ಪೊಳೋನು ರಾತ್ರಿ ಟ್ರೇನಾರಿ ಟ್ರಿಚಿನಾಪಲ್ಲಿಯೇವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕ್ಯಾಂಪಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ.

ಸರ್ವಮಂಗಲ ಮಾಂಗಲ್ಯೇ
ಶಿವೇ ಸರ್ವಾರ್ಥ ಸಾಧಕೇ|
ಶರಣ್ಯೇ ತ್ರಿಯಂಬಕೇ ಗೌರೀ
ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರೀ ನಮೋಸ್ತು ತೇ||

ಪಂಚ್ಯಾದಾಯಿ ವಾಂಟೂನು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ್ಪಡಾ ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಉಟಾವ್ನು ಹಿತ್ಲಾಂತು ಗೆಲ್ಲೊ.

ಮಧುರ್ಯೆ ಮೀನಾಕ್ಷಿ

ತಿರುಚಿನಾಪಲ್ಲಿಂತು ಆಮ್ಗೆಲೆ ಟ್ರೆನಿಂಗ ಜಾಯ್ತ ಆಯ್ಲಾ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮಂದಿರ ಪೊಳೋನು ಯೇವ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಮ್ಮಿ 4-5ಕರ್ನಾಟಕಾಂಚಾನಿ ಠರಯ್ಲೆ. ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯು, ಮೈಸೂರ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ, ಅಜ್ಜಂಪುರ ರಾಮಯ್ಯಾ ಮಂಗ್ಳೂರಚೊ ಡಿಕ್ರೂಜ ಸಕ್ಕಡ ಒಟ್ಟು ಜಾವ್ನು ಆಯ್ತಾರಾ ದಿವಸು ವೊಚ್ಚೆ ಮ್ಹೊಣು ನಿಕ್ಕಿ ಕೆಲ್ಲೆ. Trichy Madhurai Express ಬಸ್ಸಾರಿ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲಿ. ತೀನಿ ಘಂಟೆ ವಾಟ, 9.30ಘಂಟೆಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಲಿ. ಡಿಕ್ರೂಜ ತಾಗೆಲಿ ಇಗರ್ಜಿ ಸೊದ್ದೂನು ಮಿಸಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಆಮ್ಕಾ ಜಾವ್ಕಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ ಅಂಪ್ವಾಲಿ, ದುಡ್ಡು ಸಕ್ಕಡ ಘೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ಮಧುರೆಂತು 2-3ರಸ್ತೆ ರೂಂದ ಜಾವ್ನು ಸುಸ್ಥಿತಿರಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಬಾಕಿ ರಸ್ತೆ ಪೂರಾ ಓಣ್ಯೊ ಶೆಂ ಆಸ್ಸಿಲೆ. ಆಮಿ ಸರೋವರಾಂತು ನ್ಹಾಲ್ಲಿ. ನಿಡ್ಲಾರಿ ತೀನಿ ನಾಮ್ಮಾ ಅಯ್ಯಂಗಾರ, ಆಡವಿಭೂತಿ ಸ್ಮಾರ್ತ ಸೊದಿಲ್ಲ್ಯಾರಿ ಮೆಳ್ಳೆ ತಸ್ಸಲೆ ಸಾ ನಾಮ ಮುದ್ರಾ ಧಾರಿ ವೈಷ್ಣವ ಸಕ್ಕಡ ಭಟ್ಟ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಅಂತೂ ಏಕು ವೈಷ್ಣವ ಭಟ್ಟಾಕ ಆಪೋನು ಘೇವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ಫುಲ್ಲಾ ಮಾಳೊ ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನೆ ಸಾಮಾನು ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ಲೆ. ಖಾರ್ರೂಕ ಖಡೆ ಸಾಕ್ಕರ ಘೆತ್ಲಿ. ಹೊಂಟೇಕ ಖಿಣು ಕಾಂಕ್ಣ ವೇಡಿ ಸಿಂಧೂರ ದೋರು ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ಲಿ. ಮೀನಾಕ್ಷಿಕ ಪಾನಕಾ ನೈವೇದ್ಯ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳೆ. ಲಿಂಬೊ, ಸಾಕ್ಕರ, ಯಾಳಾ ಪಿಟ್ಟಿ ಸಕ್ಕಡ ಘೆತ್ಲೆ. ರೂಂದ ರಸ್ತೊ. ದೊನ್ನೀ ದಿಕ್ಕಾನ ಆಂಗ್ಡೊ, ಖಯೀ ಪಳೈಲ್ತರಿ ಶಿಯ್ಯಾಳೆ ರಾಶಿ. ಗಾಂವಾ ಮದೇಂಚಿ ಈಶ್ವರಾಲೆ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ತಾಕ್ಕಾ ಸುಂದರೇಶ್ವರು ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಮಿನಾಕ್ಷಿ ಲೊ ಬಾಮ್ಮಣು . ಮೀನಾಕ್ಷಿ ದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಪುಣ್ಯ ಫಲ ಪೂರ್ಣ ಜಾವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಸುಂದರೇಶ್ವರು ಆನಿ ತಿಗೆಲೊ ಭಾವು ಸುಂದರ ರಾಜನ್ನಾಲಿ ದರ್ಶನ ಘೆವ್ಕಾ. ಸುಂದರರಾಜಾಲೆ ದೇವಳ ಮಧುರೆ ಥಾನು 13 ಮೈಲ ದೂರ ಆಸ್ಸ. "ಅಲಗಾರ" ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಮಧುರ್ಯೆ ಥಾನು ಈಶಾನ್ಯ ದಿಕ್ಕಾಕ ಎಕ ಗುಡ್ಡೇರಿ ದೇವಳ. ತ್ಯಾ ಗುಡ್ಡೆ ವೈರಿ ಏಕಿ ಉದ್ಕಾ ಝುರಿ ಆಸ್ಸ. ತೋ ಗುಡ್ಡೊ ಸುಮಾರ ಪಾಂಚಮೈಲ ಎತ್ತರ ಆಸ್ಸ. ಥಂಚಾನ ತೋ ವರ್ಸಾ ಎಕಪಟಿ ಭೈಣಿಂಕ ಪೊಳೋವ್ಕಾಕ ಉತ್ಸವಾರಿ ಯೆತ್ತಾ. ಗುಡ್ಡೆ ಮುಳಾಥಾನು ಮುಧುರೆ ವರೇಕ ತಾಗೆಲಿ ಪಾಲ್ಕಿ ದವೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಥೈ ಥೈ ಮಂಟಪ ಕೆಲ್ಲೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಆಶ್ಶಿ ಹ್ಯಾ ಭಾವು ಭೈಣಿಲೊ ಸಂಬಂಧು ತೋ ಸುಂದರರಾಜ ಸ್ವಾಮಿ ಮ್ಹೊಣೋನು ಘೆತ್ತಾ.

ಅಶೀಂ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮಂದಿರಾಕ ವೊಚ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಧಾ ಗೋಪುರ ಆಸ್ಸತಿ. ಪ್ರತಿ ಗೋಪುರ 60-70 ಫೂಟ ಊಂಚ ಆಸ್ಸತಿ. ದೂರ ಥಾನು ಪಳೈತಾನಾ ಸಕ್ಕಡ ಗೋಪುರ ಎಕ್ಕ ನಮೂನೊ ದಿಸ್ಲತರಿ ಪ್ರತೀ ಗೋಪುರಾ ಶಿಲ್ಪ ವೆಗಳೆಂಚಿ. ಪಾಂಚಾ ಗೋಪುರ ಮಾತ್ರ ಅತೀ ಸುಂದರ ಆಸ್ಸ. ಹಾಜ್ಜಿ ಉಂಚಾಯಿ 150ಫೂಟ ಆಸ್ಸ. ಹಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನು ಪಾಂಚ ಸಂಗೀತಾ ಖಾಂಬೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಪ್ರತಿ ಖಾಂಬೆಂತು 22 ಫಾತ್ರಾ ಸಲಾಕ್ಯೋ ಆಸ್ಸತಿ. ತ್ಯಾ ಸಲಾಂಕ್ಯಾಚೇರಿ ಬೊಟ್ಟ ಖೆಳೈಲ್ಯಾರಿ ಸಂಗೀತ ತರಂಗ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾತ್ತಾತಿ. ಹೇಂ ಗೋಪುರ ಅತೀ ಎತ್ತರ. ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾಚಿ ಅನ್ನೇಕ ಆಕರ್ಷಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಏಕ ಹಜಾರ ಖಾಂಬೆಂಚೆ ಪಟಾಂಗಣ. ಪ್ರತಿ ಖಾಂಬ್ಯಾರಿ ವಿವಿಧ ನಮೂನೆ ಶಿಲ್ಪ. ಹೇಂ ಪಟಾಂಗಣ ಪಳೈತಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಮೂಡಬಿದ್ರಿ ಹಜಾರ ಖಾಂಬೆ ಬಸದಿ ಉಡ್ಗಾಸು ಆಯ್ಲೊ. ತೈಂ ಪಟಾಂಗಣ 16ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು (1600 AD)ಬಾಂದಿಲೆ ಖೈಂ. ಹ್ಯಾ ದೇವಳಾ ಚೇರಿ 14ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು (1400 AD) ಮಲ್ಲಿಕ ಕಾಫರಾನ ಧಾಳಿಕೋರ್ನು ಸರ್ವನಾಶ ಕೆಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಆನಿ ಸುಂದರೇಶ್ವರಾ ಮೂರ್ತಿ ಚೇರಿ ಧಾಳಿ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ನಾ.

14ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಯು ರಾಜಾ ವಿಶ್ವನಾಥ ನಾಯಕಂ ಹಾಣೆ ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ಪುನರ್ನವೀಕರಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮಂದಿರಾಂಚೆ ಪ್ರಧಾನ ಬಾಗಿಲ ತಿಮಿಂಗಿಲಾ ಆಕೃತೀರಿ ಕರಯಿಲೆ ಆಸ್ಸ.

ತಿಮಿಂಗಿಲ ಶಿಗೊಳ್ನು ಸುಕೋನು ಬಾಗ್ನ ಕೆಲ್ಯಾ ವಾರಿ ಆಸ್ಸ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೀ ಬಾಗ್ನ Boxite and Bronzeಲೋಹಾನಿ ಕೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಪಾಂಡ್ಯರಾಜಾ ವಂಶಾ ಅನೇಕ ರಾಯಾನ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಆನಿ ತ್ಯಾಗಾನ ಆಜಿ ಆಮ್ಕ ಹೇ ಸುಂದರ ದೇವಳ ಪೊಳೊವ್ಚಾಕ ಮೆಳಾ.

ಆತ್ತ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಚರಿತ್ರ ಸಾಂಗ್ತಾ. "ಯಕ್ಷಗಾನ ಪ್ರಸಂಗು "ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಪರಿಣಯ "ಮ್ಹೋಣು ಆಸ್ಸ. ತಾಂತು ಭಾರಿ ವರ್ಣನಾ ಆಸ್ಸ. ತಾಂತು ಬಾಯ್ಲಾಂನಿ ವೀರಕಾಸ ಘಾಲ್ನು ಈಶ್ವರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಯುದ್ಧ ಕೊರ್ಚೆ ದೃಶ್ಯ ಚಂದ ದಿಸ್ತಾತ್ಶಿಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ಸಾನ ಆಸ್ತನಾ ಯಕ್ಷಗಾನ ಖೇಲಾ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ಹೋ ಪ್ರಸಂಗಾಸ್ತಾನಾ ಸಗ್ಳೀ ರಾತಿ ನೀದ ಕಾಣ್ನು ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಈಶ್ವರ ಯುದ್ಧ ವೇಳಾರಿ ಉಟಾವ್ನು ಪಳೈತಲಿಂತಿ. ಹಾವೆಂ ಈಶ್ವರಾ ಪಾರ್ಟು ವರೇಕ ಕೆಲ್ಲಾ. ಆತ್ತ ಮಧುರೈ ಮೀನಾಕ್ಷಿಲೆ ಸ್ಥಳ ಪುರಣ ಸಾಂಗ್ತಾ.

"ಎಕ್ಕಾನೇಕ ಕಾಲಾಂತು ದೇವಲೋಕಾ ರಾಯು ದೇವೆಂದ್ರಾಚೇರಿ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿ ಪತಿ ವೃತ್ತಾಸುರಾನ ಯುದ್ಧ ಘೋಷಣಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಮಾನಸ ಸರೋವರಾಚ್ಯಾ ದೋನ್ನಿ ದಾಂಡೆರಿ ಶಂಬರಿ ವರ್ಸ ಭೀಕರ ಯುದ್ಧ ಜಾಲ್ಲೆಂ. ಉಪಾಯಾನ ದೇವೇಂದ್ರಾನ ರಾಕ್ಷಸಾಧಿಪತಿಕ ಮಾರ್ರೊ. ವೃತ್ತಾಸುರು ರಾಕ್ಷಸ ಜಾಲ್ಲತಿಕೀ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ತಪಸ್ಸ ಕೋರ್ರು್ನ ವೀರತ್ವ ಪಾವ್ವಿಲೊ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ವಧಾ ಪಾಪ ಮ್ಹೊಣೋನು ಘೆತ್ತಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ವಧೆ ನಂತರ ದೇವೆಂದ್ರು ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪಾನ ಶುದ್ಧೀಕರಣ ಆನಿ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಅನೇಕ ತೀರ್ಥ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೋವ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೋರು ಲಾಗ್ಲೊ. ಎಕ ರಾಸ್ಸಾಂತು ವಚ್ಚತ ಆಸ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಮನಾಂತು ಅವ್ಯಕ್ತ ಆನಂದ ಜಾವ್ನಾ ಲಾಗ್ಲೆಂ ಹೋಜಾಗೊ ಖಿಂಚ್ಕಿ ಋಷೀಲೆ ತಪೋವನ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸೂಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕ್ಕೂನು ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜಾವ್ನು ಪೊಳೋವ್ಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಥೈಂ ಘಾತ್ರಾ ಖಿಡ್ಪೆ ಮಧ್ಯೆ ಏಕ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ ದಿಸೂ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಮಸ್ತ ದೀಸ ಈಶ್ವರಾ ಆರಾಧನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಮಹೇಶ್ವರಾಲ್ಯಾ ಕೃಪೇನ ತಾಗೆಲೆ ಕಷ್ಟ ದೂರ ಜಾವ್ನು ಅಪ್ಣಲ್ಯಾ ಅಮರ ಲೋಕಾಕ ಪಾವ್ಲೊ.

ಕಲ್ಯಾಣ ಪುರಾಚಾ ರಾಯ್ಯಾಕ ಥೈಂ ಶಿವಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಕಳ್ಳೆ. ತಾಣೆ ಥಯಾಂಚಿ ಖಾಂಡೂನು ತಾಗೆಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಬಾಂದ್ಯೆಲಿ. ತ್ಯಾ ಸಪ್ಯಾ ರಾಜಧಾನಿಂಕ ನಾಂವ ಕಿತ್ತೆ ದವೋರ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ವಿಚಾರಾಂತು ಪಳ್ಳೊ. ಏಕದಿವಸು ತಾಕ್ಕಾ ಸ್ವಪ್ನಾಂತು ಈಶ್ವರು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ರಾಜಧಾನಿ ವೈರಿ ಅಮೃತ ಸಿಂಚನ ಕರ್ತಾಶೆ ದಿಸ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾಚಿ ತ್ಯಾ ನಗರಾಕ ಮಧುರಾಪುರಾ ಮ್ಹೋಣು ಪರಿವರ್ತನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೇಂ ನಗರ ದೇವತಾ ಮೀನಾಕ್ಷಿಲೊ ಗಾಂವು ಮ್ಹೋಣು ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ. 3000ವರ್ಸ ಮಾಕ್ಷಿ ವಿಜಯನಗರಾ ರಾಯಾನ ಪುತ್ರ ಕಾಮೇಷ್ಟಿ ಯಜ್ಞ ಕೆಲ್ಲೆ. ಯಜ್ಞ ಪ್ರಸಾದ ರೂಪಿ ಏಕ ಕನ್ಯಾಕ ಜನ್ಮು ದಿಲ್ಲೊ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲೇನ. ತ್ಯಾ ಚೆರ್ಡ್ವಾಲೆ ದೋಳೆ ಮಾಸ್ಯೆ ವಾರಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತಾಕ್ಕಾಚಿ ತಿಗೆಲೆ ನಾಂವ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮ್ಹೋಣು ದವರ್ಲೆ. ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಪ್ಪುಲೆ ಕಾಲಾನಂತರ ತೀ ರಾಜಪಟ್ಟಾಭಿಷಿಕ್ತ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪಾಂಡ್ಯ ದೇಶಾ ರಾಣಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ. ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಸಮರ್ಥ ಕಾರಭಾರಾನಿ ಸೆಜ್ಜಾರಿ ರಾಜ್ಯಾ ರಾಯಾಂಕ ಜಾಳ ಪಡ್ಲೆ. ತೆ ಸಕ್ಕಡ ಮೇಳ್ನು ತಿಜ್ಜೇರಿ ಯುದ್ಧ ಕೋರು ಲಾಗ್ಲೆ.

ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಆಪ್ಣಲ್ಯಾ ಸೈನ್ಯಾಂಕ ಚೊಲೋನು ಘೆವ್ನು ವೈರಿ ಲೋಕಾಂಚೇರಿ ರಣದುರ್ಗಿಜಾವ್ನು ಯುದ್ಧಾಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲಿ. ರಾಣೀಲೊ ರೌದ್ರಾವತಾರು ಪೊಳೋನು ಸೈನಿಕ ವೀರಾವೇಷಾನ ಯುದ್ಧ ಕೋರು ಲಾಗ್ಲೆ. ರಾಣಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಸ್ವತಃ ಘೋಡ್ಯಾರಿ ಬೈಸೂನು ಹಾತ್ತಾ ಖಡ್ಗ ಘೇವ್ನು ಯುದ್ಧ ಕೋರು ಲಾಗ್ಲೆ. ಎದ್ರಾಕ ಆಯ್ಯಿಲ್ಯಾ ವೈರ್ಯಾಂಕ ಮಾರ್ರು್ನ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಲಿ. ವೈರಿ ಸೈನ್ಯ ಸೊಲ್ಪಲೆ. ರಣರಂಗಾಂತು ಕೋಣ ತರಿ ವೈರಿ ನಿಪ್ಪೋನು ಬಸ್ಲಾಕಿ ಮ್ಹೋಣು ಪೊಳೋವ್ಚಾಕ ಘೋಡೆ ದಾಂವ್ಡಾಯ್ಲೊ.

ಥೈಂ ತಿಕ್ಕಾ ಎದ್ರಾಕ ಆಯ್ಕಿಲೊ ನಂದಿವಾಹನು ಮಹೇಶ್ವರು. ಹಾತ್ತಾಂತು ಡಮರು,ತ್ರಿಶೂಲ, ಭಸ್ಮಲೇಪನ ವ್ಯಾಘ್ರಾಂಬರಧರ ಗಂಗೇಕ ಆನಿ ಚಂದ್ರಾಕ ಮಾತ್ತೇರಿ ದವ್ರೋರ್ನು ಘೇವ್ನು ಹಿಗೆಲ್ಯಾ ಘೌಡೆ ಎದ್ರಾಕ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ತೇಂ ಸುಂದರ ರೂಪ ಪೊಳೋನು ಆಪ್ಣಾಲೆ ಅವತಾರು ಸ್ಮರಣ ಆಯ್ಲೆ. ಆಪ್ಪಣ ಪಾರ್ವತಿ ಮ್ಹೊಣು ಸ್ಮೃತೀಂತು ಆಯ್ಲೆ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ತ್ಯಾ ಸುಂದರ ರೂಪದರ್ಶನಾ ಮಿತಿ ಆಪ್ಣಾಲೆ ಯುದ್ಧ ಕ್ರೌರ್ಯ ಸೋಣ್ನು ಶಾಂತ ಮೂರ್ತಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಾಕ್ಕಾಚಿ ತೋ ಸುಂದರೇಶ್ವರು ಮ್ಹೊಣೋನು ಘೆತ್ತಾ. ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಸುಂದರೇಶ್ವರಾಲೆ ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಲಗ್ನ ಪೊಳೋವ್ಯಾಕ ಪ್ರಮಥಗಣ ಆಯ್ಲಿ. ತಾಂತು ಗೊಂಡೋಧರ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಗಣಾನ ಹೀ ಪಾರ್ವತಿ ವ್ಹಯಿಕೀ ನ್ಹಯೀಂ ಮ್ಹೊಣು ಪರೀಕ್ಷಾ ಕೋರು ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಗಣ ಜೆವ್ಣಾಂಕ ಬಸ್ಲಿಂ ಗೊಂಡೋಧರು ಬಸ್ಲೊ. ಸಕ್ಣಾಲಿ ಜೆವಣ ಜಾವ್ನು ಉಟಾಯ್ಲಿ. ಗೊಂಡೋದರು ಜೆವ್ತ ಬಸ್ಲೊ. ವಾಡ್ತಲಿ ವಾಡ್ತ ಗೆಲ್ಲೆ. ರಾಂದಪ ಪೂರಾ ಖರ್ಚಲೆ. ನವೀನ ರಾಂದಪ ಕರ್ತಗೆಲ್ಲಿ. ಹೊ ಜೆವ್ತ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಉಗ್ರಾಣ ದಾರು ಭಿಲ್ಲೊ. ಉಗ್ರಾಣ ಖಾಲಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಉಗ್ರಾಣ ದಾರಾನ ಮೀನಾಕ್ಷಿಕ ಖಬ್ಬರ ಕಳ್ಳೈಲಿ. ತಾವಳಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿನ ಸ್ವತಃ ಎಕ್ಕ ಮಾಂಡೀರಿ ಥೊಡೆ ಭಕ್ಷ ಸಕ್ಕಡ ಹಾಳ್ಳೆ. ವಾಡ್ತಾನ ತಾಗೆಲೆ ತೋಂಡ ಪಳ್ಳೈಲೆ. ಹಾಸ್ತಚಿ ತಾಗೆಲಿ ಭೂಕೆಚಿ ಹಂತಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ತೃಪ್ತೇನ ತೋ ಉಟಾಯ್ಲೊ. ತಾವಳಿ ತಾಕ್ಕಾ ಕಳ್ಳೆ. ತೀ ಆಪ್ಣೆಲಿ ಆವ್ಸು "ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ "ಮ್ಹೊಣು ಪಾಂಯ್ಪಡ್ಲೊ.

ಆನಿ ತಾನ್ನೇಂಕ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ರಾಜ ಗೃಹಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲೆ ಉದ್ದಾಕ ನುಪ್ರೊ ಜಾಯ್ತ ಮ್ಹೊಣು ತೀ ತಾಕ್ಕಾ "ವಾಯ್ಗಯ್ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. "ವಾಯ್ಗಯ್"ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾರಿ "ಹಾತ್ತಾ ಕೊಂಚೂಲಕರಿ" ಮ್ಹೊಣು ಅರ್ಥು ಜಾತ್ತಾ. ತಾಣೆ ಹಾತ್ತಾ ಕೊಂಚೂಲಕೋರ್ನು ದಿಂಬಿ ಊರೂನು ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಮುಕಾರಿ ಬಸ್ಲೊ. ತೀಣೆ ಅಂಗುಷ್ಟಾನ ಭೂಂಯಿ ಮಾಡ್ನಯ್ಲಿ. ಭೂಂಯ್ತುಲೆನ ಕಾರಂಜಿ ಫುಟ್ಲಿ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಕೊಂಚುಲಾಂತು ಉದ್ದಾಕ ಪಡ್ತ ರಾಬ್ಲೆ. ತೋ ಉದ್ದಾಕ ಪೀವ್ನು ಆವ್ಸುಕ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಆಜಿಕಯೀ ಥೈಂ "ಬಾಯ್ನೈಲಿ"ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ನದಿ ಆಜ್ಜೀಕ ಹೊಂವ್ತ ಆಸ್ಸ. ಅಂತೂ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಅನ್ನಪೂರ್ಣೇಶ್ವರಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಜಾವ್ನು ಆಜ್ಜಿಕಯೀ ರಾಬ್ಲೂನು ಆಸ್ಸ.

ಭಗವತ್ಪಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯ ತಿಗೆಲಿ ವರ್ಣನಾ ಆಶಿಂ ಕೆಲ್ಯಾ.

"ಗೀರ್ದೇವತೀತಿ ಗರುಡಧ್ವಜ ಸುಂದರೀತಿ|

ಶಾಕಂಬರೀತಿ ಶಶಿಶೇಖರ ವಲ್ಲಭೇತಿ||

ಸೃಷ್ಟಿ ಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಲಯಕೇಲಿಷು ಸಂಸ್ಥಿತಾ ಯೈ ||

ತಸ್ಮೈನಮಃ ತ್ರಿಭುವನೈಕ ಗುರೊ ತರುಣ್ಯೈ:||

ಥಂಚಿ ಪದ

ದೇವೀ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮುದಂ ದೇಹಿ ಮೇ ಸತತಂ|
ಪಾವನ ಮಧುರಾ ನಿಲಯೇ ಪಾಂಡ್ಯ ರಾಜತನಯೇ
ಭಾವರಾಗ ತಾಳಾಧಿಕ ಪರಿಶೋಭಿತ ನಯನೇ||
ಭಾವಕ ಫಲ ಪ್ರದಾಯಿನಿ ಭಕ್ತ ಮೋದ ಸಂದಾಯಿ
ಸೇವಕ ಪಾಪ ವಿಮೋಚನಿ|
ಶ್ರೀ ಕದಂಬ ವನಮಾಲಿನಿ||
ದೇವಿ ಮೀನಾಕ್ಷಿ ಮುದಂ||

"ಜಯ ಶ್ರೀ ಮೀನಾಕ್ಷಿ" ವ್ಹೋಣು ಪಣ್ಣೂಸ ಘರೆ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ ವ್ಹೋಣು ಭಾಗವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಗುಹಾಮಂದಿರ ಅಮರನಾಥ "

ಶ್ರೀ ಗುಹಾ ಮಂದಿರ ಅಮರನಾಥ

"ಜೋ ಮನುಷ್ಯ ಅಮರನಾಥಾ ದರ್ಶನ ಕರ್ತಾ ತಾಕ್ಕಾ ಸ್ವರ್ಗು ಖಾತ್ರಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾತ್ತಾ. ಅಮರನಾಥಾ ಪಾದ ಸ್ಪರ್ಶ ಕರ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ದೇವ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಮೆಳ್ತಾ. ಮಾಕ್ಕಾ ಹಜಾರೋ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ದರ್ಶನಾನ ಕಾಹಿಂ ಪರಿಣಾಮ ಕೆಲ್ಲೊನಾ. ಹಾಂಗಾ ಮಾತ್ರ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಕ ಪಾವ್ಲೊ. ಆನಿ ಅಮರನಾಥಾನ ಮಾಕ್ಕಾ ಇಚ್ಛಾ ಮರಣಾಂಚೊ ವರು ದಿಲ್ಲೊ. ಹೇಂಚಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಕೈಲಾಸು ಮ್ಹಣ್ಣು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಭಗಿನಿ ನಿವೇದಿತಾನ ಬೋರೋನು ವವಲ್ಲಾ. ಸಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದಾಕ ಅಮರನಾಥ ಲಿಂಗ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಜೀವಂತ ಮಹೇಶ್ವರೂಚಿ ವಾಟ್ಟೇರಿ ಮಸ್ತ ತ್ರಾಸ ಜಾತ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಅಮರನಾಥಾಲ್ಯಾ ದರ್ಶನಾನ ಯಾತ್ರಿಕು ತೋ ತ್ರಾಸ ವಿಸರ್ತಾ.

ಅಮರನಾಥ ಕಾಶ್ಮೀರ ದೇಶಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಹಿಮವತ್ ಪರ್ವತಾಚ್ಯಾ ಗಿರಿಕಂದರಾಂತು ಏಕಿ ಗುಹಾ. ಸಮುದ್ರಾ ಪಾತಳಿ ವೈರಿ 10,000ಥಾನು 12,000ಫೂಟ ವೈರಿ ಆಸ್ಸ. ವರ್ಸಾಂತು 9ಮ್ಹೈನೆ ಹಾಂಗಾ ವೊಚ್ಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಹಿಮಾ ಮೋಡ ಹಿಮಾ ಪಾವ್ಸು ಆಸ್ತಾ ವೊಚ್ಚೂನು ತೀ ಗುಹಾ ಹಿಮಾ ಗಡ್ಡೇನ ಭೋರ್ರು ವತ್ತಾ. ಕೋಣಾಂಕ ವೊಚ್ಚಾಕ ಜಾಯನಾ. ಸರ್ವಕಾಲ ದರ್ಶನ ದಿವ್ಚೊ ದೇವು ನ್ಹಯಿಂ. ಭಾದ್ರಪದ ಮ್ಹೈನೊ ಧೋರ್ರು ಜ್ಯೇಷ್ಠ ವರೇಕ ನವ್ವ ಮ್ಹೈನೆ ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾಂತು ಪ್ರವೇಶನಾ. ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಧೋರ್ರು ಶ್ರಾವಣ ವರೇಕ ದೇವ ದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ. ಅಗೋಸ್ತ ಮ್ಹೈನೊ ಪಾವಸಾಡಿ ಜಾಲ್ತರಿ ಗುಹಾದ್ವಾರ ಉಘಡ್ತಾ. ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಯಾತ್ರಿಕ ಪಾವ್ಸಾಕ ದೈರ್ಯಾನ ಸ್ವಾಗತ ಕರ್ತಾತಿ. ತೋ ಪರ್ವತು ಚೊಡ್ಚಾಕ ಪಹಲಗಾಂವಂ ಥಾನು ಪ್ರಾರಂಭ ಕರ್ತಾತಿ. ಆಶ್ಶೀಂ ಗುಡ್ಡೊ ಚೊಡ್ಚೊ ಪ್ರವಾಸು ಏಕು ಆಠವಡೊ ಲಾಗ್ತಾ.

ಸಕ್ಕಡ ಸಾತ್ತೆ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾತಿ. ಪಾವ್ಸಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ನ್ಹಯಿ. ಥೈಂ ಉಜ್ಜೊನಾ. ಮಾತ್ಶೆ ಆಯ್ದನಾಂತು ಇಂಗಾಳೆ ಘಾಲ್ನು ಉಜ್ಜೊ ಹೊರತಾತಿ. ತೋ ಉಜ್ಜೊ ವಾಡೋನು ವಚ್ಚು ನಜ್ಜ ಮ್ಹಣ್ಣು ಸಾತ್ತೆ ಧರ್ತಾತಿ. ಆನಿ ರೊಟ್ಯೊ ಭಾಕ್ರ್ಯೊ ಇತರ ಆಹಾರಾ ಸಾಮಾನು ತಿಂಬೂನ್ಯೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಸಾತ್ತೆ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾತಿ. ಕಾವಿ ವಸ್ತ್ರ ಘಾಲ್ನೆಲಿ ಜನ ಯೆತ್ತ ವತ್ತ ಆಸ್ತಾತಿ.

ಯಾತ್ರಿಕಾನ ವೊಚ್ಚ್ಯಾ ರಸ್ತೆ ಬಗ್ಲೇನ ಥಾನು ದೂದ ಗಂಗಾ ನದಿ ಪ್ರವಾಹ ಆಸ್ಸ. ಶಿಯ್ಯಾಂ ನ ಕಡ್ಕಡ್ತಾತಿ. ವೈಲೆನ ಪಾವ್ಸು ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಶ್ರೀ ಅಮರನಾಥಾಲಿ ದರ್ಶನ ಇಚ್ಛಾ ತಾಂಕಾ ಮುಕಾರಿ ಲಕ್ಕೈತಾ. ತ್ಯಾ ನದಿ ವಯ್ರಿ ಆದಿ ಅಂತ್ಯ ನಾತ್ತಿಲೊ ಧವೇ ಪಕ್ಷ್ಯೊ ಸಾಲು ಬಾಂದೂನು ಉಬ್ಬಾ ಆಸ್ತಾತಿ. ತ್ಯಾ ಪಾಕ್ಯಾ ಫಟ್ಟಟು ತಾಂಗೆಲಿ ಗಾನ ಲಹರಿ, ಪ್ರವಾಸ್ಯಾಂಕ ಆನಂದ ದಿಸ್ತಾ. ದೂಧ ಗಂಗಾ ಉದ್ದಾಕ ದುದ್ದಾವಾರಿ ಧವೆಂ. ಶೇರ್ಫಾ ಜನ ಘಾಟ್ಟೆ ಖುರ್ಚಿ ಬಾಂದೂನು ಯಾತ್ರ್ಯಾಂಕ ಬೊಸೋನು ವ್ಹಾವ್ನು ವ್ಹರ್ತಾತಿ. ಅಶಕ್ತ ಮಾಂತಾರೀ ಸಕ್ಕಡ ಆಶೀ ಯಾತ್ರಾ ಕರ್ತಾತಿ.

ಪಾಂಚ ತರಂಗಿಣಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಪಾಂಚ ನದ್ಯೊ ಲಾಗ್ಗಿ ಲಾಗ್ಗಿ ಹೊಳ್ತಾತಿ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತು ಆನಿ ಭೈರವ ಶಿಖರ (ಭೈರೊ ಪರ್ವತು) ಲಾಗ್ಗಿ ಲಾಗ್ಗಿ ಶಾಂತಿ ದ್ಯೋತಕ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಬಿಂತಿ. ತ್ಯಾ ಪವಿತ್ರ ಗುಹೆ ಏದ್ರಾಕ ರಾಬ್ಬ್ಯಾರಿ ಸಾಧಾರಣ 30-35 ಫೂಟ ಊಂಚ ಸೋಮನಾಥ ದೇವಳ ದಿಸ್ತಾ. ಮನಃ ಶಾಂತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹಣ್ಣು ಥೈಂ ಅನುಭವ ಜಾತ್ತಾ. ತೇಂ ದೇವಳ ಮನುಷ್ಯಾನ ಬಾಂದಿಲೆ ನ್ಹಯಿಂ. ಪ್ರಕೃತೀನ ಪುರುಷಾಕ ಕೋರ್ರು ದಿಲ್ಲೆ ಘರ. ಥೈ ಮನುಷ್ಯ ನಿರ್ಮಿತ ಮೂರ್ತಿನಾ. ಆಗೋಸ್ತ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತು

ಹಿಮಕರಗೂನು ತ್ಯಾ ರೂಪಾಂಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ತಾ. ಹಜಾರೇ ವರ್ಸಾಂ ಖಬ್ಬರ ಹೀ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥು ರಾಜ ತರಂಗಿಣಿ ವರೇಕ ಹಾಜ್ಲೊ ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸ. ಹಿಮಾಲಯ ಕಿತ್ಲೊ ಪ್ರಾಚೀನ ಕೀ ತಿತ್ಲೊ ಪ್ರಾಚೀನ ಅಮರನಾಥು.

ಅಮರನಾಥ ತಿತ್ಲೆ ಪವಿತ್ರ ಸ್ಥಾನ ಕಿತ್ಯಾಕ . ಅಮರನಾಥ ಶಾಶ್ವತಾಚೊ ಸ್ವಾಮಿ. ಮರಣ ನಾತ್ತಿಲೊ ಮ್ಹೋಣು ತಾಜ್ಲೊ ಅರ್ಥು ಜಾತ್ತಾ. ಏಕಿ ಕಾಣಿ ಆಸ್ಸ. ಪಾರ್ವತಿನ ಈಶ್ವರಾ ನಿಮ್ಗಿಲೆ ದೇವಾ ತೂಂ ತೆತ್ತಿಸ ಕೋಟಿ ದೇವತೆಂಕ ಹೋಡು. ಜಾಲ್ತಿಕೀ ತೂಂ ರುಂಡಮಾಲಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತಾ? ಈಶ್ವರು ಮ್ಹಳಾಲೊ "ದೇವಿ ಪಾರ್ವತಿ, ಪಳೆ ಮಾಕ್ಕಾ ಅನರ್ಘ್ಯ ರತ್ನಾಭರಾಣಾ ಮಾಳಾ ಕೋರ್ನು ಘಾಲ್ನು ಘೆವ್ವೇತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಜಾಜಲ್ಯಾರಿ ಮಾಕ್ಕಾ ತುಜ್ಜೇರಿ ಭಾರೀ ಮೋಗು ಆಸ್ಸ. ತಾಜ್ಜಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಹೀ ಮಾಳಾ. ತೂಂ ಶಾಪಾ ನಿಮಿತ್ತಾನ ಭೂಂಯ್ಚೇರಿ ಜನ್ಮಾ ಯೆತ್ತಾ. ಆನಿ ಮರ್ತಾ. ತಶೀ ಮರ್ನಾ ಫುಡೆ ತುಗೆಲಿ ಕಪಾಲ ಹಾಡ್ಲೋನು ಹ್ಯಾ ಮಾಳೇಕ ಘೆತ್ತಾ."

"ದೇವಾ ತೂಂ ಅಜರಾಮರ ಆಸ್ತಾನಾ ಹಾಂವು ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಮರ್ತಾ ಇತ್ಯಾಕ " ವಿಚಾರ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ. " ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಣಿ ಅಜರಾಮರು ಜಾವ್ಯೇತ. ತಾಕ್ಕಾ ಥೊಡಿ ತತ್ವ ಪಾಲನ ಕೊರ್ಕ್ಯಾತಿ ಮ್ಹಳಾಲೊ ಈಶ್ವರು. "ಮಾಕ್ಕಾ ತೇಂ ತತ್ವ ಸಾಂಗೂನು ದೀ ದೇವಾ",ಮ್ಹಣ್ಲಿ ಪಾರ್ವತಿ.

ಈಶ್ವರಾಕ ಏಕಾಂತ ವಾತಾವರಣ ಜಾವ್ಕಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಖಂಚೆ ಪ್ರಾಣ್ಯಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಜೀವನಾ ರಹಸ್ಯ ಆಯ್ಕೂಚಾ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೋಣು ತಾಗೆಲಿ ಭಾವನಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಾಣೆ ಏಕ ಗುಹಾ (Cave)ಸೊಧ್ಲೋನು ತಾಜ್ಜ ಭಿತ್ತರಿ ಪಾರ್ವತಿ ಘೇವನು ಬಸ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಗುಹೆಂತು ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಸರ್ವ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಂಕ ಭಾಯ್ರಿ ಘಾಲತಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಥ ಗಣಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಗಣಾನ ಸಕ್ಕಡ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಂಕ ಭಾಯ್ರಿ ಘಾಲ್ಲಿ. ಈಶ್ವರಾನ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ. ಘಂಟೆ ಗಟ್ಲೆನ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ಪಾರ್ವತಿ ಹೂಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಗೆಲೊ ಪಾರ್ವತಿಕ ನೀದ ಆಯ್ಲಿ. ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಹೂಂ ಮ್ಹಣ್ಚೆ ಚಾಲು ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಈಶ್ವರಾನ ಪಳೈಲೆ. ಪಾರ್ವತಿಕ ನೀಧ ಆಯ್ಲಾ. ಹೂಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಕೋಣ ತಾಕ್ಕಾ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಕೋಪು ಆಯ್ಲೊ. ದೋಳೆ ತಾಂಬ್ಡೆ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಿತ್ಲೆ ಭಿತ್ತರಿ ಏಕು ಸಾನು ಕೀರು ಉಬ್ಲೋನು ಭಾಯ್ರ ಘೆಲ್ಲೆ. ಪಾರಜಾಲ್ಲೊ. ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತ ಆಸ್ತಾನ ಈಶ್ವರಾನ ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಥಾತ್ರಾ ಮುಳಾಂತು ಏಕ ಕೀರಾ ಮೊಟ್ಟೊ(ಅಂಡೊ)ಆಶ್ಶಿಲೊ ತೋ ಭೆತ್ಲೊ. ತೋ ಕೀರು ಭಾಯ್ರಿ ಪಡ್ಲೊ. ಥಯಿಂ ಬೈಸೂನು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಪಾರ್ವತಿಕ ನೀದ ಯೇನಾ ಫುಡೆ ಕೀರು ಈಶ್ವರಾಲ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯೇಕ ಹೂಂ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಶ್ಶಿಲೊ. ಕಾಣಿ ರಾಬ್ಲೊನಾ ಫುಡೆ ಕೀರು ಉಬ್ಬುನು ಗೆಲ್ಲೊ. ಈಶ್ವರಾಲಿ ಗಣ ಘಾಟೆಲಾಗ್ಲಿ. ಜೇವಾ ಕಾಂಕ್ಡೆಂಕ ದೂರ ಆಶ್ಶೀಲ್ಯಾ ವೇದವ್ಯಾಸಾಲ್ಯಾ ಭಾಯ್ಲ ಕೇಸ ಉಳೋವ್ನು ಘೇತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಜಾಂಬಯಿ ಆಯ್ಲಿ. ಕೀರು ತಿಗೆಲ್ಯಾ ತೊಂಡಾಂತು ರಿಗ್ಲೋನು ಗರ್ಭಾಂತು ವೊಚ್ಲೋನು ರಾಬ್ಲಾ. 12ವರ್ಸ ಪರ್ಯಂತ ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಗರ್ಭಾಂತು ರಾಬ್ಲಾ. ತಾಗೆಲೆ ರೂಪ ಪರಿವರ್ತನ ಜಾತ್ತಾ. ತೋಚಿ ಮುಕಾರಿ ಶುಕಮುನಿ ಜಾತ್ತಾ. ಈಶ್ವರಾಲ್ಯಾ ಗಣಾಂಚೆ ಕಾಹೀಂ ಚಲ್ನಾ ಥಂಯಿ ಈಶ್ವರಾನ ಆಪ್ಣೆಲೊ ಅಮರತ್ವ ಘೆತ್ಲೆ. ಆನ್ನೇಕಿ ಕಾಣಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಏಕು ಪಶುಪಾಲಕು ಚೆಲ್ಲೊ ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಬೊಕ್ಡೆ ಪಿಲ್ಲಾಕ ಸೊಧ್ಧಿ ತಚಿ ತ್ಯಾ ಗುಹೇಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ತಾ. ಥೈಂ ತಾಕ್ಕಾ ಬೊಕ್ಡೆ ಪೀಲ ಮೆಳ್ತಾ. ತಶೀಂ ಹೇಂ ಈಶ್ವರಲಿಂಗ ವರೇಕ ದಿಸ್ತಾ. ತಶೀಂ ತೋ ವ್ಹೈರಿ ಚಂದ್ರಾಕ ಪಳೈತಾ. ತ್ಯಾ ರಾತ್ರಿ ತೊ ತ್ಯಾ ಗುಹೇಂತು ರಾಬ್ತಾ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಘರಾ ಯೆತ್ತಾ. ಗುಹೇ ಖಬ್ಬರ ಲೋಕಾಂಕ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಸಕ್ಕಡ ಜನ ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಯಾಕ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ರಾಯು ಸ್ವತಃ ಪೊಳೋನು ಆನಂದ ಪಾವ್ತಾ. ಅಮರನಾಥ ಮ್ಹೋಣು ನಾಮಕರಣ ಜಾತ್ತಾ. ಅಶೀ ಏಕ ಕಾಣಿ ಆಸ್ಸ ಹೀವೆ ರಾಜತರಂಗಿಣಿಂತು ಉಲ್ಲೇಕ ಆಸ್ಸ.

ಲಖ್ನೋಂತು ಹಾವೆ ಆಶಿಲ್ತಾವಳಿ ಅನೇಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಂದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲಿಂತಿ. ತಾಂತು ಅಮರನಾಥ ಏಕ ಥ್ಯಂ ವತ್ತಾನ ಪಾವಸಾ ತಿಂಬ್ಚೆ ಎಕು ಯೋಗು ಮ್ಹೋಣು ಲೆಕ್ಕೂಕಾ. ಶೀತ ಜಾತ್ತಾ. ಕಡ್ಕಡೊ ಯೆತ್ತಾ. ಪಾವ್ಸಾಕ ತಿಂಬ್ತಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಥಂಡಿ ಜಾಯ್ನಾ. ತಾಪು ಯೇನಾ. ತೇಂಚಿ ಥಂಚೆ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ. ಪ್ರತಿ ಕುಟುಂಬ ಅಗ್ನಿ ಹಾಡ್ತಾ. ಥ್ಯಂ ಎಕ ಕುಂಡ ಆಸ್ಸ. ತಾಂತು ಅಗ್ನಿ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಆಮ್ಮಿ ತ್ಯಾ ಕುಂಡಾಂತು ಕಾಪ್ಪೊ್ರ ಚಂದನಾಂಚೊ ಥೊಡ್ಯೊ ಘಾಲ್ಯೊ. ತ್ಯಾ ಪರಿಮಳಾ ಧುವ್ವೊ್ವೇರು ಗುಹೇಂತು ಭಾಯ್ರಿ ಸಕ್ಕಡ ಸರ್ರೊ. ಯಾತ್ರಿ ಶೇರ್ಘಾ ಸಕ್ಕಾಂಕ ಆನಂದ ಜಾಲ್ಲೆ. ದೇವಾಕಯಿ ಆನಂದ ಜಾವ್ನಾಸ್ಕಾ.

Hard Dolorite (ಸೋಮನಾಥ ಶಿಲಾ)ಚೆ ಪರ್ವತ ಶ್ರೇಣಿ ಹಿಮಾನ ಭೋರ್ರ್ನು ಗೆಲ್ಲಾ. ತೆಚಿ ಪರ್ವತ ವಿಭಾಗಾಂತು ಮಿಟ್ಟಾ ಫಾತ್ರಾ (Salt Rock)ಸೇಲೆ ಆಸ್ಕಾ. ಥಂಯಿ ಲಾಗ್ಗೀಚಿ ರಂಜಕಾ ಖಣಿ (Phospherus Mines)ಆಸ್ಕಾ. ತಾಜ್ಜಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಥ್ಯಂ ಥಂಡಿ ದಿಸ್ಸನಾ. ಗರಂ ಆಸ್ತಾ. ಆಮ್ಮಿ ಖ್ಹಂಯ್ಯಿ ದೇವಲೋಕಾಂತು ಆಶ್ಶೀಲಿ ಭಾವನಾ ಯೆತ್ತಾ. ಗುಹೇಚ್ಯಾ ಆನ್ನೇಕ ಖಿಂದ್ಯಾ ಥಾನು ಪಳ್ಳೈಲಾರಿ 2000 - 3000ಫೂಟ ತೊಗ್ಗೂಚಿ ಪರ್ವತಾವಳಿ ದಿಸ್ತಾ. ವೈರಿ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಾ ಬಗಲ. ಅಂತೂ ಖ್ಹಯೀ ಪಳ್ಳೈಲ್ತರಿ ಹಿಮ, ದ್ಯವು. ತ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾ ಖಿಡ್ಕಿ ಮದೇಂಚಿ ಗವಿ. ತೀ ಗವಿ ದಿಗೀ ಆಸ್ಸು. ತ್ಯಾ ಗವೀಚಾ ಆನ್ನೇಕ ತೋಂಡ ಆನ್ನೇಕ ಬಗ್ಗೇನ ಆಸ್ಸ. ಥ್ಯಂ ಪಳ್ಳೈಲೆ ಹಿಮ ಹ್ಯಾ ಗವೀಂತು ಹೋವ್ನು ಯೇವ್ನು ಘಟ್ಟಿ ಜಾವ್ನು ಲಿಂಗರೂಪಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಕರ್ಗಲೆಲೆ ಹಿಮ ಲಿಂಗಾ ಮುಳಾಕ ಉದ್ದಾಕ ಜಾವ್ನು ಹೊಂವ್ತಾ. ದೋನಿ ತೀನಿ ಮ್ಹೈನೆ ಹ್ಯಾ ಗುಹೆಂತು ಅಮರನಾಥ ಹಿಮಲಿಂಗ ದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ.

" ಧನ್ಯ ಅಮರನಾಥ " ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟ್ಟೈಲೊ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ.

ಮಹಾಬಲಿ ಪುರಂ (ಪಗೋಡಾ)

ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ ಆಶ್ಶೆ ಮದ್ರಾಸಾಥಾನು 40ಮ್ಯೆಲ ದಕ್ಷಿಣಾಂಕ ಕಡಲೂರ ವೊಚ್ಚ್ಯಾ ವಾಟ್ಯೇರಿ ಆಸ್ಸ. ಅತೀ ಪ್ರಾಚೀನ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರಿ ಪುರಾಣ ಕಾಲಾ ಪೇಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಚೀನ ನಗರ. ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರಾ ಕಿನಾರೊ. ಬೋಳು ಗುಡ್ಡೆ. Doloriteಹೋಡ ಸಾನ ಫಾತ್ರಾ ಗುಡ್ಡೆ. ಸಮುದ್ರು ಮುಕಾರಿಯೇನಾಶೆ. ರಾಬ್ಬೊಬಚಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ರಾಬ್ಲೇತಿ. ಶ್ರೀ ರಾಮ ಚಂದ್ರಾನ ಲಂಕೆಕ ವೊಚ್ಚ್ಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಸೇತು ಬಾಂದಿತಾನ ಾ ವಾನರ ಸ್ಯೆನ್ಯಾನಿ ಹಾಣ್ಣು ಉಡಯಿಲೆ ಫಾತ್ತರ ಖ್ಯೆಂ ತೆ. ಸೇತು ಬಾಂದೂನು ಚಡ ಉರ್ರ್ಲೆಲೆ ಥ್ಯೆಂ ಆಸ್ಸತಿ. ಮಾಡ್ಡೆರೂಕ, ಹನೆ ರೂಕ (ತಾಡಾ ರೂಕ)ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಆಂಬೆ ತೋಟ° ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾಂಗಾ ತಿನ್ಸಾಟ ದಿವಸ ಆಂಬೊ ಮೆಳ್ತಾ. ಸುಗಂಧರಾಜ ಫುಲ್ಲಾ ವನ ಆಸ್ಸತಿ. ಖಯೀಂ ಪಲ್ಯೆಲ್ತರಿ ಕುಸಡಿ ಬುಟ್ಯೇಂತು ಇಡ್ಲ್ಯೊ ಫಾಲ್ಯು, ಮಾತ್ಯೆ ಗದ್ದಾಂತು ಚಿಂಚೆ ಕೋಳು ದವೋರ್ರು ವಿಕ್ಕ್ಯಾಕ ಬಸ್ತಾತಿ. ಪಳ್ಯೆಲಾರಿ ವೊಂಕಾರೆ ಯೆತ್ತಾತಿ. ತಾಂಕಾ ಗಿರಾಕೀ ಲಾಗ್ಗತ್ಕೀ ಮ್ಹೊಣು ಭಯ ದಿಸ್ತಾ. ಫರ್ಕಟ ಆಂವ್ಹಾಲಿ ತೇಂ ಅಂಗ ಮಾತ್ತೆ ಖರ್ರೂನು ಘೆತ್ತಚಿ ತ್ಯೋ ಇಡ್ಲ್ಯೊ ಕಾಣ್ಣು ದಿವ್ಚೆ ಪಳ್ಯೆಲಾರಿ ಸ್ವರ್ಗೂಚಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಬಗ್ಲೆಚೆ ಅಂಯ್ಯಂಗಾರ, ಅಯ್ಯರ, ಮೊದಲಿಯಾರ ವರ್ಗಾಜನ ಗೋರಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಹೊಟ್ಲಾಂತು ಚಿಂಚಾಂಬಾ ಉದ್ಯಾಕ ಮಿರ್ರ್ಯಾ ಪಿಟ್ಟೆ ಫಾಲ್ಯು ರಸ್ಸಂ ಕರ್ರಾತಿ. ಕೊಂಳ್ಳೊ, ಪುಳಿಯೋಗರೆ ಸಾಮಾನ್ಯ.

ಮಾಕ್ಕಾ ಫಿರೋಜಪುರಾಥಾನು ಆವಡಿಕ Movement Controlಆಫೀಸರ ಮ್ಹೊಣು ವರ್ಗ ಜಾಲ್ಲೊ. ಆವಡಿ ಸಪ್ಲೈ ಡಿಪೋಕ Captain Gopalanಆನಿ ಹಾವು ಆಯ್ಲಿ. ಗೋಪಾಲನ್ ಮಾಂಬಳಂಚೊ ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ ವೊಚ್ಚ್ಯಾ ಮ್ಹುಳ್ಯಾಲೊ. ಗೆಲ್ಲಿ ಗಾಂವಾಂಚೆ ಚರಿತ್ರ ಆಯ್ಕೂಕ್ಯಾ. ಹಾಂಗಾ ಮಸ್ತ ದೆವ್ಳ ಆಸ್ಸತಿ. ತಾಂಕಾ ಪಗೋಡಾ (Pagodas)ಮ್ಹುಣ್ತಾತಿ. ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹುಳ್ಯಾರಿ ಪ್ರತಿ ದೆವ್ಳಾಂಕ ರಥಾವಾರಿ ಚಕ್ರ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೋಡು ಫಾತ್ರಾ ಗುಡ್ಡೊ ಕೋರಾಂತೂನು ಹೀ ದೆವ್ಳ ಕೆಲ್ಲಿಂತಿ. ಹೀಂ ದೆವ್ಳ ವಯ್ರಿಥಾನು ತೊಗ್ಗು ಅಥವಾ ಮಾಕ್ಷಿಥಾನು ಮುಕಾರಿ ಕೊರಾಂತ ಗೆಲ್ಲಿಂತಿ. ಹೀ ದೆವ್ಳ ಧರ್ಮರಾಯ, ಭೀಮು, ಅರ್ಜುನು, ದ್ರೌಪದಿ ಹಾಂಗೆಲ್ಯಾ ನಾವಾನೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಧರ್ಮರಾಯಾ ದೇವಳ ಸಕ್ಕಾ ಪಶಿ ಎತ್ತರ, ಸಾಧಾರಣ 80ಫೂಟ ಊಂಚ ಆಸ್ಸ. ಸಂಚಾ ಶತಮಾನಾ ಪಶಿ ಫೂಡೆ (600 A.D)ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತಾಂತು ಶಿಲ್ಪಕಲಾ ತಿತ್ಲಿ ಊಚ್ಚ ಸ್ಥಿತಿರಿ ಆಶ್ಶಿನಿ ಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆಚೆ ಮಹಾನ್ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯಾಚೆ ಸ್ವರೂಪ ದಿಸ್ತಾ. ಕಾಲಕ್ರಮೇಣ ಹೀಂ ಶಿಲ್ಪ ನಾಶ ಜಾತ್ತಾ ಗೆಲ್ಯಾವಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಥಂಬ್ಯಾ ಆಸಪಾಸ ಗಾಂವಾಂತು ಆಸ್ಸಲಿ ಕಟ್ಟಡ ನಾಶ ಜಾವ್ನು ಮಹಾಬಲಿಪುರಾಂತು ಮಾತ್ರ ಥೊಡೀಂ ಕಟ್ಟಡ ರಾಬ್ಲಿಂತಿ. 1400ವರ್ಸಾಂ ಮಾಕ್ಷಿ ಪಲ್ಲವರಾಜವಂಶಾ ನರಸಿಂಹ ವರ್ಮಾನ ಬಾಂದಯಿಲೆ ಮ್ಹೊಣು ದಿಸ್ತಾ. ರಾಯ್ಯಾಕ "ಮಮ್ಮಲ" ಮ್ಹೊಣು ಆಪಯ್ತಲಿಂತಿ. ತಶೀ ಜಾವ್ನು ಜಾವ್ನು ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ "ಮಮ್ಮಲ ಪುರಂ"ಮ್ಹುಣ್ತಾತಿ. ಆತ್ತ ತಾಜ್ಜಾ ಮೂಲನಾಂವಾನ ಆಪಯ್ತಾತಿ.

ನರಸಿಂಗ ವರ್ಮಾಲೊ ಪೂತು ರಾಜಸಿಂಗ ವರ್ಮಾನ ಹೇಂ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರ್ಯಾ ದೇವಳ ಬಾಂದಯಿಲೆ ಮ್ಹೊಣು ಪ್ರತೀತಿ ಆಸ್ಸ. ತಾಣೆ ಹರಿ ಹರ ಭೇದು ಕರ್ನ್ನಾಶೆ ಶಿವ ವಿಷ್ಣು ಮೂರ್ರ್ಯೊ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲೆತಿ. ಬಂಗಾಲ ಉಪಸಾಗರಾಚಿ ಹೊಡ್ಡ ಪಾಳ ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ಪಾವ್ಲ ಧುತ್ತಾತಿ ಏಕ ಹೋಡ ಫಾತ್ರಾರಿ ವೇದ ಕಾಲಾಚೆ ದೈವಿ ಶಿಲ್ಪ ಕೊರಾಂತಿಲ್ಯಾ ಹಜಾರೋ ವರ್ಸ ಫುಡೆ ಚಿತ್ರಣ ಕೆಲ್ಲಿ ಹೀ ಶಿಲ್ಪ ಆಜ್ಜಿಕ ತಶೀ ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾಂತುಲ್ಯಾ ಪೈಕಿ "ಅರ್ಜುನ ತಪಸ್ಯಾ"ಅತೀ ಸುಂದರ ಆಸ್ಸ. ಹೇ ಸ್ಥಳ ಸುಮಾರ 450 ಫೂಟ ಸಮಚೌಕ ಆಸ್ಸ. ಅಶ್ಶಿ ತಪಸ್ಯಾ ಪೀಠ ರಚನೆಂತು ಜಗಾಕಚಿ ಹೇ ಹೋಡ ಮ್ಹುಣೋನು ಘೆತ್ತಾ. ಭಾರತ

ರತ್ನ Sri C.V.Ramanನ ಸಾಂಗ್ಲಾ. "ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ದ್ವಾರ ಫಲಕಾ ವೈರಿ ಬಸ್ಲಾರಿ ಆದಿ ಅಂತ್ಯ ನಾತ್ತಿಲಿ ತೀಂ ಸಮುದ್ರಾ ಪಾಳ ಓಂಕಾರ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲಿ ಪೂರ್ವಕಾಲಾ ಸಂಪತ್ತಿ ಆನಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಆಯ್ಚಾ ರೀತಿಕ ತುಲನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಮಿ ಆನಿಕೆ ಚೆರ್ದುವ, ಅಜ್ಞಾನಿ ಮ್ಹೊಣೋನು ಘೆವ್ಕಾ ಪಡ್ತಾ. ಮಹಾಬಲಿಪುರಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲಂ ಶಿಲ್ಪ ಜಗಾಂತು ಖ್ಯಾಯೀಂ ದಿಸ್ಸನಾ. ತಾನ್ನಿ ಖಂಚೆ ಶಾಸ್ತ್ರಾ ಪ್ರಕಾರ ಆಸ್ಸಲಿ ಶಿಲ್ಪ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲಿ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಆಮ್ಕಾ ಗೋತ್ತುನಾ. ಆಮ್ಚಸ್ಸಲ್ಯಾ ಬುದ್ಧಿ ಹೀನಾಂಕ ತಾಂಗೆಲೆ ಶಿಲ್ಪ ತಂತ್ರ ಸಮ್ಜೂನು ಘೆವ್ಚಿ ಶಕ್ತಿನಾ"ಮ್ಹೊಣು ಬರೈಲಾ.

ಆತ್ತ ಹಾಜ್ಜೆ ಪುರಾಣ ಕಥಾ ಆಯ್ಕುವ್ಯಾ. ಏಕ ಮಹಾರಾಜ ಏಕು ಯಜ್ಞ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಹ್ಯಾ ಯಜ್ಞಾಂಕ ಭಾರತಾಂತುಲೆ ಋತ್ವಜ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸಕ್ಕಡ ಆಯ್ಯಿಲಿಂತಿ. ಮೈನೆ ಗಟ್ಟೆನ ಯಜ್ಞ ಚಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ಯಜ್ಞಾಚಿ ಕೀರ್ತನ ಭೂಮಂಡಲಾಕ ಮಾತ್ರ ನ್ಹಯಿಂ, ದೇವಲೋಕಾ ವರೇಕ ಏಕನಮೂನೆ ಭಯ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆ. ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ನಂತರ ದಾನ ದಕ್ಷಿಣಾ ಕ್ರಮು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ, ಯಾಚಕಾನ ನಿಮ್ಗಿಲೆ ದಿವ್ಚೆ ಧನ, ಧಾನ್ಯ, ಭೂದಾನ, ಗೋದಾನ, ವಸ್ತ್ರ ಕಿತ್ತೆ ನಿಮ್ಗೆಲೆ ತೇಂ ದಿಲ್ಲೆ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಾಣ್ಯಾಂಕ ತೀನಿ ಅಹಂಕಾರ ಆಸ್ತಾತಿ. ಸಾತ್ವಿಕ, ರಾಜಪುತಾ ಮಸ ಸಾತ್ವಿಕ ಅಹಂಕಾರು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದಾನ, ಧರ್ಮ, ಜನಸೇವಾ, ಪರೋಪಕಾರು, ಸಕ್ಕಡ ಕೆಲ್ಲೆ ಮಾಗ್ಗಿರಿ ಹೇ ಹಾಂವೆ ಕೆಲ್ಲೆ, ಹಾಂವು ಖ್ಯೆಂಯೀ ಪಳೈಲ್ತರಿ ಹಾವೂ ದಿಸ್ತಾ. ತೋ ಸಾತ್ವಕ ಅಹಂಕಾರು ರಾಜಸ ಅಹಂಕಾರು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಅಧಿಕಾರ ಬಲಾನ ದುಸ್ರೆಂಕ ಉಪದ್ರವ ದೀವ್ನು ಆಪ್ನೆ ಆನಂದ ಪಾವ್ಚೆ ಆನಿ ತಾಮಸ ಅಹಂಕಾರು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹುಂಬಪಣಾನ ಮಾರಾಮಾರಿ ಕೊರ್ಚಿ, ಮಾರ್‍ನು ಕಾಡ್ಚೆ, ಕ್ರೂರಕರ್ಮ ಕೊರ್ಚೆ ಹ್ಯಾ ರಾಯ್ಯಾಕ ಸಾತ್ವಿಕ ಅಹಂಕಾರು ಆಯ್ಯಿಲೊ. ಹೊ ರಾಯು ಕೋಣ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತುಮ್ಕಾ ಸಕ್ಕಡ ಗೊತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ದೇವಾಧಿ ದೇವ ವರೆಂಕ ಹಾಗೆಲ್ಯಾ ಪುಣ್ಯ ಬಲಾಚೆ ಭಯ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣುಂಕ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಕ ಅಹಂಕಾರು ಆಯ್ಲಾ ತಾಜ್ಜೆ ದಮನ ಕೊರ್‍ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಏಕ ವಟು ರೂಪ ಘೇವ್ನು ಬಲಿನ ಯಜ್ಞ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಜಾಗೇರಿ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ. ಹೋಚಿ ಮಹಾವಿಷ್ಣೂಲೊ ಪಾಂಚಾ ಅವತಾರು. ವಾಮನು ಯೇವ್ನು ಬಲಿಯೆದ್ರಾಕ ರಾಬ್ಲೊ.

ರಾಜಾ, ಮಾಕ್ಕಾ ದಾನದೀ"ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ.

ರಾಯಾನ ನಿಮ್ಗೀಲೆ "ಕಿತ್ತೆ ಮಾಗ್ತಾ ಮಾಗ"ಮ್ಹೊಣು. ಮಟೂನ ತೀನಿ ಪಾವುಲ ಜಮೀನ ಮಾಗ್ನಿ. ರಾಯು ಆನಿ ತಾಗೆಲೆ ಪರಿವಾರ ಹಾಶ್ಚಾ ಲಾಗ್ನಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ವಟೂಕ ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ "ಜಾಗೊ ಸೊದ್ದೂನು ಪಾವೂಲ ದವರಿ" " ಧರಿ ಕೃಷ್ಣಾರ್ಪಣ" ಮ್ಹಳ್ಳಾಲೊ. ವಾಮನು ತ್ರಿವಿಕ್ರಮು ಜಾಲ್ಲೊ. ವಟೂನಿ ಪಾವ್ಲ ವಾಡ್ಚಾ ಲಾಗ್ನಿ. ವಾಡತ ವಾಡತ ವಾಡ್ಲಿ. ಮರ್ತ್ಯಲೋಕು ಪೂರಾ ಏಕ ಪಾವುಲ ಭರ್‍ಲೆ. ಆನ್ನೇಕ ಪಾವ್ಲಾನ ಸ್ವರ್ಗ ಭರ್‍ಲೊ. ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಭಿಲ್ಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಜ್ಞಾನೋದಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ' ಆನ್ನೇಕ ಪಾವುಲ ಖಯಿಂ ದವೋರ್ಚೆ "ಮ್ಹಳ್ಳೋಲೊ ವಟು."ಆಪ್ಲಾ ಮಾತ್ತೆರಿ ದವರಿ"ಮ್ಹಳಾಲೊ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ. ವಟೂನ ಬಲಿಮಾತ್ತೇರಿ ಪಾಯ ದವೋರ್‍ನು ಬಲಿಕ ಪಾತಾಳಾಕ ಮಾಡ್ನಾಯ್ಲೊ. ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ವರಪ್ರದಾನು ಕೆಲ್ಲೊ. "ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ ಪ್ರತಿ ಕಾರ್ತಿಕ ಶುದ್ಧ ಪ್ರತಿ ಪದೆ ದಿವಸು ಭೂಲೋಕಾ ವಯ್ಲೆ ಮನುಷ್ಯ ತುಗೆಲೆ ನಾವಾನ ಪರಬ ಕೋರೋಂತಿ"ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಆಜಿಕಯಿ ಬಲಿಪಾಡ್ಯ ಆಮ್ಮಿ ಆಚರಣ ಕರ್ತಾತಿ. ಮಹಾಬಲಿ ಪುರಾಂತು ತ್ಯಾ ದಿವಸು ಭಾರೀ ಸಂತರ್ಪಣ, ಉತ್ಸವು ಚಲ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಜಿ ತ್ಯಾ ನಮೂನೆ ದಾನ ದಿವ್ಚೊ

ರಾಯ ದಾನ ನಿಮಗೂಚಿ ಯಾಚಕ ನಾಂತಿ. ತ್ಕಾ ಬಲಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿಲಿ ರಾಜಧಾನಿ ಮಹಾಬಲಿಪುರಂ. ಹರಿಹರಾಂಕ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ಣು ಗಾಂವಾ ವೊಚಾಂ.

"ಯಂಬ್ರಹ್ಮಾ ವರುಣೇಂದ್ರ ರುದ್ರ ಮರುತಃ
ಸ್ತುನ್ವಂತಿ ದಿವ್ಯೈಸ್ತವೈಃ।
ವೇದೈಃಸಾಂಗ ಪದಕ್ರಮೋಪನಿಷದ್ಯೈರ್
ಗಾಯಂತಿಯಂ ಸಾಮಗಾಃ॥
ಧ್ಯಾನಾವಸ್ಥಿತ ತದ್ಗತೇನ ಮನಸಾ।
ಪಶ್ಯಂತಿಯಂ ಯೋಗಿನೋ॥
ಯಸ್ಯಂತಂನ ವಿದುಃ ಸುರಾಸುರ ಗಣಾಃ।
ದೇವಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ॥

ಮ್ಹೋಣು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ಣು ಲಾಯ್ಕ್ಯ ಪಂಚ್ಕದಾಯಿ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ ಮ್ಹಣ್ತಚಿ ಭಾಗ್ಯತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಪೂರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತ್ರ" ವಿಷ್ಣವೇನ್ನಮಃ, ವಿಷ್ಣವೇನ್ನಮಃ, ವಿಷ್ಣವೇನ್ನಮಃ.

ಪೂರಿ ಜಗನ್ನಾಥ ಚರಿತ್ರ

ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ ಮ್ಹಳ್ಳ ತಕ್ಷಣ ಜಗಾಂಟೆ ಉಡ್ಗಾಸು ಯೆತ್ತಾ. ಜಗಾಂಟೆಂತು ಕಾಂಚಿ, ತಿರುಪತಿ, ಅನಂತಪದ್ಮನಾಭ ಖಂಚಿ ಜಗಾಂಟ ಹಾಳ್ಳತರೀ ಪೂರಿ ಜಗಾಂಟೆ ತಿತ್ಲೆ ಗಂಭೀರ, ಆನಿ ನಾದಪೂರ್ಣ ತರಂಗ ಯೇನಾಂತಿ. ಪೂರಿ ಜಗಾಂಟ ಮಾರಲ್ಯಾರಿ ಜ-ಗ-ನ್ನಾ-ಥ, ಜಗ-ನ್ನಾಥ, ಜಗನ್ನಾಥ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ತರಂಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಆಯ್ಕು ಯೆತ್ತಾತಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಂತು (Orissa) ಕಾಶೆ ಕೈಗಾರಿಕಾ ವಿಶೇಷ ಊರ್ಜಿತಾ ಆಸ್ಸ. ಅನೇಕ ರೀತಿಚ್ಯೊ ಹೊಡ್ನ, ಸಾನ್ನ, ಕಲಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧ ದೇವಾಲ್ಯೊ ಮೂರ್ತ್ಯೋ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೊ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಂತು. ಆನಿ ಗೋತ್ರ ಋಷಿ ಕಾಂಶ ಋಷಿಲೋ ಜನ್ಮು ಜಾಲ್ಲೋ ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಂತು ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಆನಿ "ಕಾಶ" ಲೋಹ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲೆ, ತಾಜ್ಜೆ ಪಾತ್ರ ರೂಪೇ ಪ್ರಯೋಗು ಪ್ರಾರಂಭ ಕೆಲ್ಲೆಲೋ. ಕಾಂಶ ಋಷಿನ ಮ್ಹೋಣು ಪ್ರತೀತಿ ಆಸ್ಸ. ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಂತು ಪಿತ್ತಳಿ ಲೋಹಾಂಶ ವಿಪುಲ ಮೆಳ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ತ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಕಾಂಶ ಉದ್ಯಾನ ಅನುಷ್ಠಾನಾಂತು ಹಾಳ್ಳಾಲೋ ಕಾಂಶ ಋಷಿ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಹಿಂದುಸ್ತಾನಾಂತು ಕಾಶೆ ಉದ್ಯಮ ಆಶ್ಶೆ ಒರಿಸ್ಸಾ, ಕೇರಳ, ಗುಜರಾಥ, ಕರ್ನಾಟಕ, ಆನಿ ಗೋವಾ. ಸಾಂಚಿ ಸ್ತೂಪಾ ವೆಲೊ ಕಾಶೆ ಕುರಿಂಯ್ಯು ಕಳಿಂಗ ದೇಶಾಂತು ಕೆಲ್ಲೊ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿ.

ಏಕಾನೇಕ ಕಾಲಾಂತು ಥೈಂ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಮ್ಹೋಣು ಏಕು ರಾಯು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ರಾಜ್ಯಭಾರಿ ವಿಸ್ತಾರ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಅನೇಕ ಸಾಮಂತ ರಾಜ್ಯ ಜಿಂಕೂನು ಮಹಾಕೀರ್ತಿ ವಂತ ಪರಾಕ್ರಮಿ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಸುಂದರ ಶಾಶ್ವತ ಆನಿ ಮಹಾನ್ ಕಾಮು ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಮನಾಂತ ಆಯ್ಲೆ. ಏಕ ಹೋಡ ದೇವಳ ಬಾಂಚೊ ವಿಚಾರು ಆಯ್ಲೊ. ಎಕ ದೆವ್ಯಾಚೆ ಸಮೀಕ್ಷಾ ಚಿತ್ರ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಸ್ಸಲ್ಯಾ ದೆವಳಾಂತು ಬೋಶ್ಶಿ ತಸ್ಸಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಮೆಳ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ತಲಾಶೆ ಲಾಗ್ಲೊ. ತೆಚಿ ವಿಚಾರಾಂತು ನಿದಲ್ತಾವಳಿ ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಸ್ವಪ್ನ ಪಡ್ತಾ ತಾಂತು ಏಕ ಮಹಾ ಅರಣ್ಯ ತ್ಯಾ ಅರಣ್ಯಾಂತು ನೀಲಾಚಲ ಮ್ಹಳ್ಳೋಲೊ ಏಕು ಪರ್ವತು ತ್ಯಾ ಪರ್ವತಾಂತು ಏಕಿ ಗುಹಾ. ತ್ಯಾ ಗುಹೆಂತು ಜಗನ್ನಾಥಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ. ಆಸ್ಸ ಮ್ಹೋಣು ನಿದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಜಾಲ್ಯಾರಿ ನೀಲಾಚಲ ಖೈಂ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹೋಣು ತಾಕ್ಕಾ ಗೋತ್ನಾಶಿಲೆ. ನೀಲಾಚಲ ಪರ್ವತು ಸೊದ್ಚಾಕ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಅದಿಕಾರ್ಯಾಕ ಪೆಟ್ಟೈಲೆ. ಭಾರೀ ದಿವಸ ಗೆಲ್ಲೆ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪ್ರವಾಸಿ ಅಧಿಕಾರ್ಯಾಲಿ ಪೈಕಿ ವಿದ್ಯಾಪತಿ ಮ್ಹೊಣ್ಣೊ ಏಕ ಅಧಿಕಾರಿ ಏಕ ಅರಣ್ಯಾಂತು ಶಬರ ರಾಜ್ಯಾ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ಶಬರ ರಾಯ್ಯಾಲೊ ಅತಿಥಾ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಹಾಗೆಲಿ ವಿದ್ಯಾ, ವಿನಯ ಧೀಮಂತ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪೊಳೋನು ತ್ಯಾ ರಾಯಾನ ತಾಕ್ಕಾ 5-6 ಮ್ಹೈನೆ ರಾಬ್ಚಾಕ ಆಗ್ರಹ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೊವಯಿ ರಾಬ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಂತು ತಾಣೆ, ರಾಯ್ಯಾಲೆ ರಾಜಪರಿವಾರಾಚೊ, ದರ್ಬಾರ್ಯಾಲೊ ಆನಿ ರಾಜಕುಮಾರಿಲೊ ಅನುರಾಗ ಪ್ರಾಪ್ತ ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ಲೊ. ಶಬರ ರಾಯ್ಯಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಧುವ್ವೇಕ ತಾಕ್ಕಾ ದೀವ್ನು ಲಗ್ನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೋ ರಾಜವಾಡೆಂತು ರಾಬ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ಸಕಾಳಿ ಉಟಾವ್ನು ವಿಹಾರಾಕ ಗೆಲ್ತಾವಳಿ ಶಬರರಾಯು ರಾನ್ನಾಂಥಾನು ಭಾಯ್ರ ಯೆವ್ಚೆ ದಿಸ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ತಾಣೆ ತಾಗೆಲಿ ಭಾಯ್ಲ ಲಲಿತಾ ಲಾಗ್ಗಿ . ಯೇವ್ನು ನಿಮಗಿಲೆ ಕೀ ತುಗೆಲೊ ಅನು ಪ್ರತಿ ದಿವಸು ಪ್ರಾತಃಕಾಲಾರಿ ಉಟಾವ್ನು ರಾನ್ನಾಂತು ಕಿತ್ಯಾ ವತ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆ.

ತೀ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ "ದೇವಾತೋ ವಿಷಯು ಆಮ್ಮಿ ಕೋಣಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಚಾನಾ. ಜಾಲ್ತಕೀ ತುಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಸಾಂಗನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಾಕ್ಕಾ ಮನಾ ಸಮಾದಾನ ನಾ. ತೋ ಪಳೆ ನೀಲಾಚಲ ಪರ್ವತಾಂತು ನೀಲ ಮಾಧವ

ದರ್ಶನಾಂಕ ವತ್ತಾ. "ತಾಣೆ ಆಯ್ಯಿಲೊ ಉದ್ದೇಶು ಸಾರ್ಥಕ ಜಾಲ್ಲೊ. ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕ್ಕೂನು ತಾಕ್ಕಾ ಭಾರೀ ಆನಂದ ಜಾತ್ತಾ. ಏಕು ದೀವಸು ತೋ ಮಾವಾಲಾಗ್ಗಿ ಸಾಂಗ್ತಾ ಆಪ್ಪಣ ನೀಲಾಚಲ ಪರ್ವತಾಕ ಯೆತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು.

ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ರಾಯಾಕ ಹೂನ ಉದ್ಕಾ ಘೋಟು ಜಾತ್ತಾ. ಪಿವ್ಚಾಕ ನಾ ಉಡೋಚಾಕ ನಾ. ಥೊಡೋ ವೇಳು ವಿಚಾರು ಕೋರ್ರು್ನ ತೊ ಕಬೂಲ ಕರ್ತಾ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಜಾವ್ಕಾಲೆ ದೋಳೆ ಬಾಂದೂನು ರಾನ್ನಾ ವತ್ತಾ. ಜಾವಯಿ ವಿದ್ಯಾಪತಿ ಮಹಾಬುದ್ಧಿವಂತು. ತೊ ಆಪ್ಣೆ ಹೊಂಟಿಂತು ಸಾಸಮ ಬಾಂದೂನು ಘೇವ್ನು ವತ್ತಾ. ವಾಟ್ಟೇರಿ ವಿರ್ಕ್ಕಿತ ವತ್ತಾ. ವೊಚ್ಚೂನು ನೀಲಾಚಲಾಕ ಪಾವ್ತಾ. ಮಾವು ಜಾವೆಲೆ ದೋಳೇ ಮೆಕ್ಕೊಳ್ನು ಗುಹಾ ನೀಲ ಮಾಧವಾ ಮೂರ್ತಿ ದಾಕೈತಾ. ಆನಿ ದೋಳೆ ಬಾಂತಾ ಜಾವಂಯಿ ನೀಲಮಾಧವಾ ಮೂರ್ತಿ ಪೊಳೋನು ಧನ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ರಾಜಾ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಸ್ವಪ್ನಾಂತು ದಿಶ್ಶಿಲಿ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿ ಹೀಚಿ ಮೋಣು ತಾಕ್ಕಾ ಖಾತ್ರಿ ಜಾತ್ತಾ.

ಕಾಹಿ ದೀಸಾ ನಂತರ ಥ್ಯಂ ಪಾವ್ನು ಯೆತ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಪಾವ್ನಾ ಮಿತಿ ಹಾಣೆ ವಿರ್ಕ್ಕಾಯಿಲೆ ಸಾಸಮ ಕಿರ್ಣೇನು ಝೂಡ ಜಾತ್ತತಿ. ವಿದ್ಯಾಪತಿ ಆಪ್ಣೆ ಬಾಯ್ಲ ಲಲಿತಾ ಆನಿ ಮಾವಾಲಾಗ್ಗಿ ಆಪಣ ಚಾರಿದೀಸಾ ಮಟ್ಟೈಕ ಆಪ್ಣೆ ಗಾಂವಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಯೆತ್ತಾ. ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗೂನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ತಾ. ವತ್ತಾನ ನೀಲಾಚಲ ಪರ್ವತಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ನೀಲಿ ಮಾಧವಾ ಮೂರ್ತಿ ಘೇವ್ನು ಪಾರ ಜಾತ್ತಾ. ನೀಲಮಾಧವ ಮೂರ್ತಿ ಪೊಳೋನು ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಭಾರೀ ಆನಂದ ಪಾವ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೋ ಸಂತೋಷ ಮಸ್ತ ದೀಸ ರಾಬ್ನಾ. ಥೈ ನೀಲಮಾಧವಾ ಮೂರ್ತಿ ದೀಸ್ನಾತ್ತಿಲೊ ಶಬರರಾಯ ವಿಶ್ವಾವಸು ಅತೀ ದುಃಖಾನ ಜೆವಣ ಖಾಣ ನಾತ್ಲೆ ಮೋರುಂಕಾ ಪಡ್ತಾ. ತಾಗೆಲಿ ಭಕ್ತಿ ಸೇವಾ ಸೋಣ್ನು ನೀಲಮಾಧವಾಕ ರಾಬ್ಚಾ ಜಾಯ್ನಾ. ತ್ಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ತೋ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಥ್ಯಂ ಥಾವ್ನು ಅದೃಶ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನಾಂಕ ಮೂರ್ತಿ ನಾತ್ತಿಲೆ ಪೊಳೋನು ಪಿಶ್ಶೆ ಲಾಗ್ತಾ. ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನು ವಿಶ್ವಾವಸುಕ ಕೈದ ಕೋರ್ರು್ನ ಹಾಣ್ನು , ಚಿತ್ರ ಹಿಂಸಾ ದಿವ್ಚೊ ವಿಚಾರು ಕರ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಅಶರೀರ ವಾಣಿ ಆಯ್ಕೈತಾ. "ಸುರ್ವೇಕ ತೂಂ ಯೋಗ್ಯ ದೇವಳ ಬಾಂದಿ. ಮೂರ್ತಿ ಆಪೋ ಆಪಯೆತ್ತಾ.

ಆತ್ತ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ಜಗಾಂತೊ ಪ್ರಥಮ ಶ್ರೇಣಿಚೆ ದೇವಳ ಬಾಂಚಾ ಖಾತ್ತಿರಿ, ಆಪ್ಣಾಲೆ ಧನ, ದ್ರವ್ಯ, ಸಂಪತ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯೋಗ ಕರ್ತಾ. ಕಿತ್ಲಕೀ ವರ್ಷಾನಂತರ ದೇವಳ ಪೂರ್ಣ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಸ್ವಪ್ನ ಪಡ್ತಾ. ರಾಯಾ, ತೂಂ ಸಮುದ್ರ ಕಿನಾರೆ ವಸ, ಥ್ಯಂ ತುಕಾ ಏಕಿ ಮೋಪಾ ಕಾಂದಿ ಏನಾಟ ಔಗಿಶಿಲಿ ಹೂಪಿಮೆಳ್ತಾ. ತಾಂತು ನೀಲ ಮಾಧವಾ ಮೂರ್ತಿ ಕೋರಾಂತೀ. ತೀಚಿ ನೀಲ ಮಾಧವಾ ನವೀನ ರೂಪ ಜಾತ್ತಾ. ಮ್ಹೊಣು ನಿದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ. ತೋ ಜಾಗಿ ಜಾವ್ನು ಸಮುದ್ರ ತೀರಾಕ ವತ್ತಾ. ಥೈ ಏಕಿ ಮೋಪಾ ಕಾಂಡಿ ಹೊಳ್ತಾ ಆಸ್ತಾ. ಹಾಣೆ ಕಿತ್ಲೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ತಕೀ ತೀ ಮೋಪಾ ಕಾಂದಿ ಉದ್ಕಾಂ ಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಹಾಡ್ಚಾ ಜಾಯ್ನಾ. ಭಾರೀ ನಿರಾಶ ಜಾವ್ನು ತೋ "ರಾಜಾ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನಾ ತೂ ರಾಜಾ ವಿಶ್ವ ವಸೂಕ ಆಪೂನ ಹಾಡಿ, ತುಗೆಲೆ ಕಾಮ ಸುಲಭ ಜಾತ್ತಾ" ಮ್ಹೊಣು ಆದೇಶು ಜಾತ್ತಾ. ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನು ವಿಶ್ವವಸೂಕ ಆಪೋನು ಹಾಡಯ್ತಾ. ದೊಗ್ಗ ಜನ ಮೋಪಾ ಕಾಂದ್ಯೆಲಾಗಿ ವತ್ತಾತಿ. ವಿಶ್ವವಸು ತಾಕ್ಕಾ ಹಾತ ಲಾಯ್ತಾ. ಮೋಪಾಕಾಂದಿ ಸೀದಾ ದಾಂಡೇರಿ ಯೇವ್ನು ಪಡ್ತಾ. ಆಶಿ ನೀಲ ಮಾಧವೂಕೀ, ಜಗನ್ನಾಥಕೀ ಏಕ ದೈವೀ ಶಕ್ತೀನ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನು ಆನಿ ವಿಶ್ವಾವಸೂಲಿ ಮೈತ್ರಿ ವಾಡ್ತಾ.

ಮೋಪಾಕಾಂಡಿ ಭುಂಯ್ಸುರಿ ಯೋವ್ನು ಪಡಲ್ಯಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಯೋಗ್ಯ ಆಚಾರಿ, ಶಿಲ್ಪಿ ಮೇಳ್ನಾ. ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರ ಕೊರ್ಚಿ ಏಕಿ ಸಮಸ್ಯಾ ಜಾಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ಇಂದ್ರ ದ್ಯುಮ್ನಾಂಕ ಆನಿ ಮಾತ್ತೆ ವಾಯ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಯೆದ್ರಾಕ ಏಕು ಅಪರಿಚಿತ ಮಾಂತಾರೊ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲೊನು "ಹಾಂವ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರ ಕರ್ತಾ"ಮ್ಹಳಾಲೊ. ರಾಯಾಕ ಆಶ್ಚರ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಮ್ಹಾಂತಾರೊ ಮ್ಹೋಣು ಲಾಗ್ಲೊ. " ಹಾಂವ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರ ಕರ್ತಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಏಕ ಶರ್ತ, ಹಾವೆ ಮೂರ್ತಿ ತಯಾರ ಕೊರ್ಚೆ ಗುಪ್ತ ಜಾವ್ನಾಸ್ಸುಕಾ, ಕೋಣೆ ಥೈಂ ಯೆವ್ಚಾ ನಜ್ಜ. ಬಾಗಿಲ ಉಗಡ್ನು ಕೋಣೆ ಪೊಳೋವ್ಚಾ ನಜ್ಜ" ಮ್ಹಳಾಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕು ವಾಡೊ (ಘುರ)ದಿಲ್ಲೊ. ಆನಿ ಥೈಂ ಕೋಣೆ ವೊಚ್ಚಾ ನಜ್ಜ ಮ್ಹೋಣು ರಾಜಾಜ್ಞಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನ ರಾಣಿ ಮಾತ್ರ ತ್ಯಾ ವಾಡೆ ಭಾಯ್ರಿ ರಾಬ್ಲೊನು ಉಳಿ ಕೊಡ್ತಿಗೆ ಪೆಟ್ಟು ಆಯ್ಕೊನು ಯೆತ್ತಾಶ್ಶಿಲಿ. ಮಸ್ತ ದಿವಸ ಪರ್ಯಂತ ತೋ ಶಬ್ದು ಆಯ್ಕು ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಕಡೇರಿ ಥೊಡೆ ದಿವಸ ಕಾಮ ಕೊರ್ಚೆ ಶಬ್ದು ಆಯ್ಕನಾ ಜಾಲ್ಲೊ. ರಾಣೀನ ಹಗೂರ ಕವಡ ಉಗಡ್ಲೆ. ತೋ ಆಚಾರಿ ಅದೃಶ್ಯ ಜಾಲ್ಲೊ. ತ್ಯೋ ಮೂರ್ತ್ಯೋ ತಶೀ ರಾಬ್ಲ್ಯೋ. ತೋ ಆಛಾರಿ ದುಸ್ರೊ ಕೋಣಿ ನ್ಹಯೀ , ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಥೋಡೆ ದಿವಸಾನ ತೋಚಿ ಅಪೂರ್ಣ ಮೂರ್ತ್ಯೋ, ಶ್ರೀ ಜಗನ್ನಾಥ, ಸುಭದ್ರಾ, ಬಲರಾಮ ಮೂರ್ತಿಂಚಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಹ್ಯಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕಾಲಾಕ ರಾಜಾ ವಿಶ್ವಾವಸೂಕ ಆಪ್ಪೈಲೆ. ವಿಶ್ವಾವಸುನ ಧುವ್ವ ಲಲಿತಾಕ ಆಪೋನು ಹಾಳ್ಳಿ ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಮ್ನಾ ಥೈ ರಾಬ್ಲಿ. ವಿದ್ಯಾ ಪತಿಕ ಇಂದ್ರದ್ಯುಮ್ನಾನ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿ ದಿಲ್ಲಿ. ಆಜ್ಜಿಕಯಿ ತ್ಯೋಚಿ ಮೂರ್ತ್ಯೋ ಆಸ್ಸತಿ. ತಾಂಗೆ ಲೊ ಉತ್ಸವು ಪ್ರತಿ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಶುಕ್ಲಾ ಚಲ್ತಾ. ಧಾ ದಿವಸಾ ಜಾತ್ರಾ ಪುನ್ನವ ವರೇಕ ಚಲ್ತಾ. ಭಾರೀ ಜನ ಸಮೂಹ ಮೆಳ್ತಾ. ಕನಿಷ್ಠ 2ಲಕ್ಷ ಲೋಕ ಜಾತ್ರೇಕ ಜಮ್ತಾತಿ. ಹೋಡಿ ಜಾತ್ರಾ . ತೇ ಪಳೆ ಸಾಲು ಧೋರ್ನು ತೇರ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಜಗನ್ನಾಥ, ಬಲರಾಮು, ಸುಭದ್ರಾ, ಅಕ್ರೂರು, ಉಗ್ರಸೇನು, ವಸುದೇವು ದೇವಕಿ, ನಂದಗೋಪ, ಯಶೋದಾ, ಸಕ್ಕಾಲೆ ತೇರ ಆಯ್ಲೆ ಪಾಂಯ್ಪಡಾ ರಾಬ್ಲಿ ಖಾವ್ನು ಘುರಾ ವೊಚ್ಚಾ.

ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾಚಿ ಆನ್ನೇಕಿ ಕಾಣಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೇ ದೇವಳ ಬಾಂದೂನು 100ವರ್ಷ ರೇವೆಂತು ಪೂರ್ನು ದವರ್ಲೆ. ರಾಯ್ಯಾಲೆ ಘೋಡೆಪಾಯು ತಾಂತು ಶಿರ್ಕಲೊ. ರೇಂವ ಕಾಣ್ನು ಪಳೈತಾನ ದೇವಳ ಮೆಳ್ಳೆ. ತಾಜ್ಜೆ ಪುನಃ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಜಾಲ್ಲಿ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಹೇಂ (1200 A.D)ಬಾರವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಜಾಲ್ಲೆಲೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಅಂತೂ ಗಾಂವಾ ವೊಚ್ಚಾ. ಸಕ್ಕಾಂಕ ಕಬ್ಬಾರೊಸ ವಾಂಟಿರೆ ಮ್ಹೋಣು, ಜೈಜಗನ್ನಾಥ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಪಾಣಿ ಪಂಜಿ ಘಾಪ್ಪೂಣ್ನು ಹಿತ್ಲಾ ಗೆಲ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ " ದ್ವಾರಕಾ ಮಂದಿರ -ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ದೇವಳ"

ದ್ವಾರಕಾಚೆ ಭಗವಾನ್ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ದೇವಳ

ದ್ವಾರಕಾ ದೆವಳಾ ಚರಿತ್ರ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಭಾಗವತ ಆನಿ ಮಹಾಭಾರತಾಚಿ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಕಾವರೀಚಿ. ತ್ಯಾ ದೃಷ್ಟೀನ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ಹಾವೆ ಮಹಾಭಾರತಾ ವಿಷಯಾಂತು ಹಾವೆ ಸಮ್ಜೂನ ಘೆತ್ತಿಲೆ ತೀರಾ ಉಣೆ. ಆತ್ತ ಹಾಂವೆ ಸಾಂಗ್ಚೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಜಿ ದ್ವಾರಕಾ ದೇವಳ ಕಶ್ಶಿ ದಿಸ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ಮಾತ್ರ. ಕೃಷ್ಣ ಗೋವಳ ಕುಲಾಚೊ. ಥೈ ಗೋಪಿಕಾ ಸ್ತ್ರೀಯೊ ಮಸ್ತ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಸತ್ಯ. ಆಜೀಕಯಿ ಥೈ ಕೋಣೆ ಗೆಲ್ತಕಿ ತಾಣೆ ಗೋವಳು ಜಾವ್ನೇತ. ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಥಂಚಿ ತೀ ಗೊರ್ವಂ ಡಾಂಗಿ, ಘೀರ, ಕೃಷ್ಣ, ಅಮರಾವತಿ, ಜಾತೀಚಿ ಥೋರ, ಗುಡಿ ಶೀಂಗ, ಹೊಡ್ಡೋಡ ಕಾನ, ಸಾಮಾನ್ಯ, ಮನುಷ್ಯ ತಿತ್ಲಿ ಎತ್ತರ, ಸಾಧು ಹಿಂಡು (ಗೋಲೆ) ಆಂಬೂಣು ಹಾಡ್ತಾತಿ. ದೂದ ಘೆತ್ತಲ್ಯಾಂಲೆ ಘರಾ ಮುಕಾರಿ ಹಾಣ್ಣು ರಾಬಯ್ತಾತಿ. ಧಾರ ಕಾಣ್ಣು ದೂದ ದೀವ್ನು ಮುಕಾರಿ ವತ್ತಾತಿ ಕಿತ್ಲೆ ವೇಳಾರಿ ದೂದ ಮೆಳ್ತಾ. ತೂಪ, ಧಯಂ, ಕೆದ್ನಾಯಿ ಆಸ್ತಾ. ಕಡ್ಕಡೇರಿ ಧಯಂ ತುಪಾಚೆ ಆಬ್ಕೆ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಮಹಾಕ್ರಾಂತಿಕಾರು ಮಧುರೇಚ್ಯಾ ರಾಜವಾಡೇಕ ದೂದ ದಿವ್ಚೆ ಬಂದ ಕೋರ್ನು, ನಂದ ಗೋಕುಲಾ ಚಾನ ಸಮೃದ್ಧ ದೂದ ಪೀವ್ನು ಲೋಣಿ ಖಾವ್ನು, ಸದೃಢಜಾವ್ನು ಮಥುರೆ ಲೋಕಾಂಚ್ಯಾ ಸಮಾನ ಆಮ್ಮಿ ಮ್ಹೊಣು ದಾಕ್ಕೋಚಿ ಚಳವಳಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಲೊ. ತಶೀಂ ಗೋವಳಾಂಲಿ ಸಂಘಟನ ಕೋರ್ನು ಸೈನ್ಯ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಕ್ರಾಂತಿ ಪುರುಷು. ತಸ್ಸಲ್ಯಾ ಗಾವಾಂತು ಕೋಣೆ ಗೆಲ್ತಕಿ ಗೋವಳು ಜಾವ್ನೇಂಚಿ. ತೋಚಿ ಥಂಚೋ ಉದ್ಯೋಗು. ಘರ ಘರಾಂತು ಚರಖಾ, ಮಗ್ಗ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಆಯ್ಯಾ ಸುಧಾರಣೆ ಪ್ರಕಾರ Power Loomsಆಸ್ಸತಿ. ದ್ವಾರಕೆ ಥಾನು ಭಾಯ್ರಿ ಆಯ್ಲಾರಿ ಹೋಡ್ಡೋಡ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಘಾಗ್ರಾ(ಲಂಗ)ಚೋಳಿ, ಅವಕುಂಠನ (ವೋಡಣಿ) ಹಾಂಗಾ ಬಾಯ್ಲಾಂಲೊ ಪೋಷಾಕು. ಹಾತ್ತಾಕ ಹಸ್ತಿದಂತ, ರುಪ್ಪೆ ಭಾಂಗ್ರಾ ಕಾಂಕ್ಣ, ವಾಂಕ್ಯೋ, ಪಾಯ್ಯಾಕ ತೋಡೆ , ಪೈಂಜಣ, ಪಾಟ್ಯೊ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತಾತಿ, ಗಳೆಕ ಬಾಂದ್ಯೊ, ಮೊತ್ಯಾಂಚಿ ಸರ, ನಾಂಕಾಕ ದೀಗ ಮೋತಿ, ಕಾನ್ನಾಂಕ ಕಾರಾಫುಲ, ಬುಗ್ಡ್ಯೋ, ಸರ್ವ ಆಭರಣ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ತಾತಿ. ದಾರ್ಲಿ ಕಾನ್ನಾಂಕ ವೊಂಟ್ಯೋ, ಹಾತ್ತಾಕ ಖಡೆ ಪಾಯ್ಯಾಕ ವಾಳೆ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಪರಬ ಪುನ್ವೆಕ ದಾರ್ಲಿ ಬಾಯ್ಲಭೇದು ನಾತ್ಲೆ, ಕೋಣಾ ಗಾಲ್ಲಾಕ ಕೋಣೆ ಹಳದಿ , ಬಣ್ಣು ಲಾಯ್ತಾತಿ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ಭಾರೀ ಮಹತ್ವ ದಿತ್ತಾತಿ. ಧಾರ್ಮಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಚಿ ಶಾಖಾಹಾರಿ ದಾರ್ಲಿ ಪಂಜಿ ನೆಸ್ತಾತಿ. ಉಜ್ವೆನ ಕಾಸ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಬಾಯ್ಲ ಉಜ್ವೆನ ಸೆರಗ ಘಾಲ್ನು ಕಾಪ್ಪಡ ನ್ಹೆಸ್ತಾತಿ. ಸಾತ್ವಿಕ ಜೀವನ ಆಮ್ಮಿ ಗೋವಳಚಿ. ಆಮ್ಗೆಥೈಂ 50-55ಗೊರ್ವಂ ಆಸ್ಸತಿ. ಅಣ್ಣಾ ಥೈಂ 14 Gersyಗಾಯ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾವೆಂ ಪಾಳೀಚೆರಿ ಗಾಂವ್ಚಿ ಗೊರ್ವಂ ರಾಕ್ಲಿಂತಿ. ಆತ್ತ ದೇವಳ ಪೊಳೋವ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಬೋಡಾರಿ ಹಾತು ತಾಂಡೂನು ದ್ವಾರಕೆ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ.

ದ್ವಾರಕಾ, ದ್ವಾರಾವತಿ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾನ ವಾಡಿಲೊ, ರಾಜ್ಯಭಾರು ಕೆಲ್ಲೊಲೊ ಏಕು ಗಾಂವು. ಆನಿ ದ್ವಾರಕಾ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಂಚೆ ಚಾರಿ "ಧಾಮಾ"ಪೈಕಿ ಏಕು "ಧಾಮ"ದ್ವಾರಕಾ ನಗರ ಮನುಷ್ಯಾನ ಬಾಂದಾಯಿಲೆ ನ್ಹಯಿಂ. ದೇವ ಶಿಲ್ಪಿ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾನ ರಚನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ನಗರ. ತಾಗೆಲೆ ಸ್ವಂತ ಯೋಜನೆನ ಸ್ವತಃ ತಾಣೆ ನಿರ್ಮಾಣ್ ಕೆಲ್ಲೆ ಲೆ ನಗರ. ಈಶ್ವರಾನ ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಪ್ರಮಥ ಗಣಾಂಕ ಆನಿ ಕುಬೇರಾನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಗಂಧರ್ವ, ವಿದ್ಯಾಧರಾಂಕ ವಿಶ್ವಕರ್ಮಾ ಸಾಂಗಿತಿ ಕಾಮಕೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಪೆಟೋನು ದಿಲ್ಲಿ. ಕಾಹೀ ದಿವಸಾ ನಂತರ ದ್ವಾರಕಾ ನಗರ ರಚನಾ ಪೂರ್ಣ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ದೇವೇಂದ್ರಾಲ್ಯಾ ಅಮರಾವತಿಚೊ ಏಕು ಕುಡ್ಕೊ ಸೊ ದಿಸ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಂತೂ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ದೇವಳ ಅತಿ ಸುಂದರ. ತ್ಯಾ ದೆವಳಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತೀ ಮುರಳಿಧರ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಮೂರ್ತಿ ಜಗತ್ತಾಂತು ಅತೀ ಸುಂದರ, ಮೋಹಕ, ಆನಿ ಆಕರ್ಷಕ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಸಾಕ್ಷಾತ್

ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾನಂಚೆ ಎದ್ರಾಕ ರಾಬ್ಬೂನು ಕೊಳಲ ವಾಜೈಲ್ಯಾವರಿ ಭಾವನಾ ಯೆತ್ತಾ. ದೆವ್ವಾಕ ನೀಲರೇಖಾ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲೆನ ಬಾಂದ್ಲಾ. ಮೂರ್ತಿ ಶ್ವೇತ ಚಂದ್ರಕಾಂತ ಶಿಲಾ (Diamond marble)ನ ತಯಾರ ಕೆಲ್ಯಾ. ಗರ್ಭ ಗುಡ್ಯೇಚೇರಿ ಭಾಂಗ್ರಾ ಕಲಶು ಆಸ್ಸ. ಮುಖಿ ಮಂಟಪಾಕ ಭಾಂಗ್ರಾ ತಗಡ ಮಾರ್ರಿಂತಿ. ಅಂತೂ ಪಳೈಚೆ ತಸ್ಸಲೆ ದೇವಳ.

ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಕೃಷ್ಣಾನ ಕಿತ್ತೆಂ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ ಪಾಂಗಾ ಸಾಂಗ್ಚ್ಯಾ ಅವಶ್ಯಕತಾ ನಾ. "ಮಹಾಭಾರತಾಂತು ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಪಾತ್ರ " ಮ್ಹಳೈಲ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೇರಿ ಪ್ರವಚನ ದವ್ರೋರ್ನು ಮಹಾ ವಿದ್ವಾನ್ ಪಂಡಿತಾಂಕ ಆಪೋನು ತಾಂಗೆಲಿ ವಿಮರ್ಶಾ ಆಯ್ಕುವ್ಯಾ. ಮಹಾಭಾರತ ಜಾಲ್ಲೆ, ಪಾಂಡವ ಜಿಂಕ್ಲೆ. ಕೌರವ ಹಾರ್ಲೆ. ತಾವಳಿ ಗಾಂಧಾರಿ ಯುದ್ಧಾಂತು ಮೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಪ್ನೆಲಿ 100ಚೆರ್ಡುವಾಂಲೆ ತೋಂಡ ಪೊಳೋವ್ಚ್ಯಾಕ ಎಕಿ ದೀವಟಿಗಾ ಘೇವ್ನು ಯೆತ್ತಾ. ಸಗ್ಳೆ ರಣರಂಗ (ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ)ಸೊದ್ದಿತಾ. ಪೂರಾ ಚೆರ್ಡುವಾಲಿ ಮಡಿ ಪಳ್ಯೆತಾ. ನಿರಾಶ ಜಾತ್ತಾ. ಕ್ರುದ್ಧ ಜಾತ್ತಾ. ಪಿಶಾಚ ಜಾತ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ದುರ್ದಶೇಚೊ ಕಾರಣೀ ಭೂತ ಕೃಷ್ಣು ಮ್ಹೊಣು ಲೆಕ್ಕೂನು ಯಾದವ ಕುಲಾಕ ಆನಿ ಕೃಷ್ಣಾಂಕ ಆಶೀಂ ಝಗಡೆ ಕೋರ್ನು ಮೊರೋಂತಿ ಮ್ಹೊಣು ಶಾಪುದಿತ್ತಾ.

ತಸ್ಸಲೊ ದಿವಸು ಮಸ್ತ ದೂರ ಆಸ್ಸನಾ. ಥೋಡೆ ದಿವಸಾನ ಯಾದವ ತರುಣ ಯೆಕ್ಕ ಋಷಿ ಆಶ್ರಮಾ ವತ್ತಾತಿ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಆಶ್ರಮು ಲೂಟಿ ಕರ್ತಾತಿ. ತೋ ಋಷಿ ಹಾಂಗೆಲೊ ವಂಶು ನಿರ್ಮೂಲ ಜಾವ್ನೊ ಮ್ಹೊಣು ಶಾಪು ದಿತ್ತಾ. ಆಶಿಂ ದೋನಿ ಶಾಪಾ ಮಿತಿ ಯಾದವ ಕುಲಾಚೆ ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಯಾತ್ರೆ ಗೆಲ್ಲಾವಳಿ ಮಾದಕ ಪೇಯ ಪೀವ್ನು ಮಾರಾಮಾರಿ ಕೋರ್ನು ಸಕ್ಕಡ ಮರ್ತಾತಿ. ಕೃಷ್ಣ ಎಕ್ಲೊ ವಾಂಚೂನು ರಾಬ್ತಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಅವತಾರು ಕಾಲು ಸಮಾಪ್ತ ಜಾಯ್ತ ಯೆತ್ತಾ. ತೋ ಎಕ್ಕ ರುಕ್ಕಾ ಮುಳಾಂತು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಘೇತ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಮನುಷ್ಯ ದೇಹ ಮಾತ್ರ ಉರ್ಲ್ಲಾ. ತಾಜ್ಜೆ ಅಂತ್ಯ ಜಾವ್ಕಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಘೆತ್ತಾನ ತಾಕ್ಕಾ ನೀದ ಯೆತ್ತಾ. ದೂರಥಾನು ಏಕು ಶಬರು ಬೇಟೆಕ ಯೆತ್ತಾ. ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಪಾಯ್ಯಾ ಬೋಟ ತಾಕ್ಕಾ ಚಿತ್ತಾ ಕಾನಶೆ ದಿಸ್ತಾ. ಶಬರು ತ್ಯಾ ಬೊಟ್ಟಾಕ ಬಾಣ ಮಾರ್ತಾ. ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ದೇಹಾಂತ ಜಾತ್ತಾ.

ಹೀ ಖಬ್ಬರ ಅರ್ಜುನಾಂಕ ಪಾವ್ಲಿ. ಅರ್ಜುನು ದ್ವಾರಕೆಕ ಆಯ್ಲೊ. ಥಂಚಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದುಃಖಪೂರಿತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಯಾದವ ಭಾಯ್ಲಾಂಕ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಕ ಹೊರ್ಚಿ ತಯಾರಿ ಚಲಯ್ಲಿ ತಾಣೆ. ಅರ್ಜುನು ಕೃಷ್ಣಾಲೆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ನಾತ್ಲೆಂ ದುರ್ಬಲ ಆನಿ ಶಕ್ತಿಹೀನ ಜಾಲ್ಲೊ. ನರ-ನಾರಾಯಣಾಂತು ನಾರಾಯಣಾನ ನಾತ್ಲೆ ತೋ ಕೇವಲ ನರ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಕಿತ್ಲಿಕೀ ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ಉಬಾರುನ ಚೋರಾನ ವ್ಹೆಲ್ಲಿ. ಥೊಡೆ ಯಾದವ ಸ್ತ್ರೀಯಾಂಕ ಘೇವ್ನು ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಆಯ್ಲೊ.

ಹಾಂಗಾ ದ್ವಾರಾವತೀಂತು ಸಮುದ್ರು ಭೋರ್ನು ಆಯ್ಲೊ. ಪಾಳ ಮಹಾನ್ ಎತ್ತರ ಉಟಾಯ್ಲಿ. ದ್ವಾರಾವತಿ ನಗರ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಸಮಾವೇಶ ಜಾಲ್ಲೆ. ದೇವತೇನಿ ಕೃಷ್ಣಾಂಕ ದಿಲ್ಲಿ ಸೇವ ಪರತ ಘೆತ್ಲಿ. ದ್ವಾರಕೇಚೆ ನಾಂವ ನಾತ್ಲೆ ಗೆಲ್ಲೆ. ಅಶೀಂ ಕಾಲಾಂತರಾಂತು ಯದುಕುಲಾರಾಯು ವಜ್ರನಾಥ ಮ್ಹಳೈಲ್ಯಾ ರಾಯಾನ ಹ್ಯಾ ದೇವಳಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕೆಲ್ಲಾ. ಹೇ ದೇವಳ ಗೋಮತಿ ನದಿ ಸಮುದ್ರಾ ಮೆಳ್ಚೆ ಕಡೆ ಆಸ್ಸಿ. ಸಮುದ್ರಾ ಪಾಳ ಯೇವ್ನು ದೆವ್ವಾ ಪ್ರಾಕಾರಾಕ ಬಡ್ವೆತಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೀಚೆ ಮೂಲಮೂರ್ತಿ ಚತುರ್ಭುಜ ಸ್ಮೀರವದನ, ಮರಳೀಧರ ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಆಜ್ಜಿಕ ಯಥಾಸ್ಥಿತ ಆಸ್ಸ.

ಮೀರಾ ರಾಜಪುತಾನಾಂತುಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಟ ಸಂತಿಣಿ. ತೀರಾಣಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣಾಲಿ ಪರಮಭಕ್ತಿಣಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಕೃಷ್ಣಾಲಿ ಭಕ್ತಿ ಕೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಘರ್ಚ್ಯಾನ ಭಾರೀ ಉಪದ್ರವ ದಿಲ್ಲೊ. ತೀ ಸೀದಾ ದ್ವಾರಕೇಕ ಯೇವ್ನು ಧ್ಯಾನಾರಿ ಬಶ್ಲಿ. ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಘರ್ಚಿ. ತಿಕ್ಕಾ ಆಪೊವ್ನೇನು ಹೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಆಯ್ಲಿ. ತೀ ಗರ್ಭಗುಡ್ಯೆ ರಿಗ್ಲಿ. ಕವಡ ಘಾಲ್ನು ಘೆತ್ಲಿ. ಹೆರ್ದಿವಸು ಪೂಜಾರಿನ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡ್ನಾರಿ ಮೀರಾಲೆ ಕಾಪ್ಪಡ ಕೃಷ್ಣಾಲ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿಕ ಸುತ್ತಾಯಿಲೆ ದಿಸ್ಲೆ. ಮೀರಾ ಕೃಷ್ಣಾಲ್ಯಾ ಮೂರ್ತಿಂತು ಐಕ್ಯ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಸ್ಥಳಪುರಾಣ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಮೀರಾಕೇ ಪ್ರಭು ಗಿರಧರ ನಾಗರ

ಗಿರಿಧರ ನಾಗರ, ಗಿರಿಧರ ನಾಗರ

ಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ ಗೋವಿಂದ

ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಭಾಗ್ವತ ತುಲಸೀ ಮಾಲಾ ಸಮಕೋರ್ನು ಘೆತ್ತ ಉಟಾಯ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ ಹಿಮಾಲಯ ಕಂದರಾಂತುಲಿ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಶ್ರೀ ಹರಿದ್ವಾರ, ಬದರೀ ನಾಥ, ಕೇದಾರನಾಥ. ಪೋವಾ ಪಂಚ್ಯದಾಯಿ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ.

ಹಿಮಾಲಯಾಂತುಲಿ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ ಹರಿದ್ವಾರ

ಹರಿದ್ವಾರ "ಸ್ಥಾವರಾಣಾಂ ಹಿಮಾಲಯಃ" ಮ್ಹೊಣು ಭಗವದ್ಗೀತೆಂತು ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಸ್ಸ. ಹಿಮಾಲಯ ಭಾರತಾಚ್ಯಾ ಇತಿಹಾಸಾಕ ಲಾಗ್ಗೂನು ಆಯ್ಕಿಲೆ. ಹಿಮಾಲಯಾ ಮಿತಿ ಭಾರತಕೀ ಭಾರತಾ ಮಿತಿ ಹಿಮಾಲಯಕೀ ದೊನ್ನೀ ಕಳ್ನಾ. ಹ್ಯಾ ದೊನ್ನೀಂತುಯಿಂ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಸಂಬಂಧು ಆಸ್ಸ. ಹಿಮಾಲಯಾನ ಭಾರತಾಕ ಗಂಗಾ ಯಮುನಾ ಸಿಂಧು, ಸರಸ್ವತೀ, ಬ್ರಹ್ಮಪುತ್ರಾ, ಶತದ್ರುತೀ ಗಂಡಕೀ ನದಿಂಕ ಆಮ್ಕಾ ದಿಲ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ನದೀ ಕಿನಾರೇರಿ ಕೋಟ್ಯನು ಕೋಟಿ ಜನ ವಾಸ್ತವ್ಯ ಕೋರ್ನು ಆಸ್ಸತಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ನದ್ಯಾ ನಾವಾಂಚಿ ಸಂಸ್ಕೃತ್ಯೋ ಸಂಮಿಲನ ಜಾವ್ನು ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲ್ಯಾ. ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಕಿತ್ಲೊ ಮಹೋನ್ನತಕೀ ತಿತ್ನೀ ಮಹೋನ್ನತ ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಹಿಂದೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣ ಸ್ಮರಣೆಂತು ಹಿಮಾಲಯಾ ನಾಂವ ಏಕ ಅಂಗ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ಕಾರಣ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಭಾರತಾಂತು ಪ್ರಥಮ ಅನುಷ್ಠಾನಾಂಕ ಆಯ್ಕಿಲೆ ಶಕ್ತಿ ತತ್ವ. ಶಾಕ್ತ ಮತ. ಹಾಜ್ಜಾ ಅಧಿದೇವತಾ ಶಕ್ತಿ ಪಾರ್ವತಿ. ಪಾರ್ವತಿ ಪರ್ವತರಾಯು - (ಹಿಮಾಲಯ)ತಾಗೆಲಿ ಪುತ್ರಿ. ತಿಗೆಲ್ಯಾ ನಾವನ ಏಕ ಶಿಖರ 11,000ಫೂಟ ಊಂಚ ಶಿಖರ 29,000ಫೂಟ ಊಂಚ "ಗೌರೀ ಶಂಕರ". ಗೌರಿಲೆ ಕುಳಾರ ದಕ್ಷ ಪ್ರಜಾಪತಿಲೆ ರಾಜ್ಯ . ಅಶ್ಶೀ ಹಿಮಾಲಯಾಕ ಆನಿ ಆಮ್ಕಾ ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಬಂಧ. ಬ್ರಹ್ಮಾನ ತಪಸ್ಸ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸ. ವೈಷ್ಣವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬದರೀನಾಥ ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಆನೇಕ ಋಷಿ ಮುನಿಲೊ ಆಶ್ರಮು ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಅನೇಕ ಋಷಿ ಮುನಿಲೊ ಆಶ್ರಮು ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸ. ತಪಃ ಹೋಶಬ್ದು ಆವಿಭೂತ ಜಾಲ್ಲೊ ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ವೈಕುಂಠಾ ವಚ್ಚೆ ದ್ವಾರ ಹರಿದ್ವಾರ. ಗಂಗೋತ್ರಿ, ಜಮುನೋತ್ರಿ ಹಿಮಾಲಯಾಂತು ಆಸ್ಸತಿ. ಮಹಾಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಧೋರ್ನು ವರಕವಿ ಕಾಳಿದಾಸ, ಆನಿ ಆರ್ವಾಚೀನ ವಿಶ್ವಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೋರ ವರೇಕ ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ವರ್ಸಂ ಸಾಹಿತ್ಯಾಕ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ದಿಲ್ಲೊ ಹಿಮಾಲಯ ಅಸಲ್ಯಾ ಹಿಮಾಲಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ವೊಚ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಿಮಾಲಯಾಚಾ ಪಾಯ್ಯಾ ಮುಳಾಂತು ಪ್ರಥಮ ಲಭ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹರಿದ್ವಾರ. ಗಂಗಾನದಿ ಗಂಗೋತ್ರಿ ಥಾನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ರ್ಲಾರರಿ ಗಿರಿಕಂದರಾಂತು ಹೋವ್ನು 500ಮೈಲ ಮಾರ್ಗ ಕ್ರಮಣ ಕೋರ್ನು ಮೈದಾನ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಪ್ರವೇಶಕರ್ತಾ. ಏಕ ಕಾಲಾಕ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಕಪಿಲ ಸ್ಥಾನ ಮ್ಹಣ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಕಾಲಾಂತು ಕಪಿಲ ಮುನಿ ಥೈ ಆಶ್ರಮು ಕೋರ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೊ.

ಹರಿದ್ವಾರಾಂತು ಏಕ ಕುಂಡಿಕಾ ಆಸ್ಸ. ತಾಕ್ಕಾ ಹರೀಕಿ ಚರನ ಅಥವಾ ವಿಷ್ಣುಪಾದ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ತ್ಯಾ ಕುಂಡಿಕೆಂತು ಸ್ನಾನ ಕೊರ್ಚೆ ಪಾವನಮಯ ಮ್ಹೊಣು ಭಾವನಾ ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ಕುಂಡಿನಿಂಚ್ಯಾ ವಣ್ತೇರಿ ವಿಷ್ಣುಪಾದ ದಿಸ್ತಾತಿ. ವಿಷ್ಣುಪಾದ ಆಶ್ಶಿಲ್ಕಡೆ ಸುಮಾರ ದೆವ್ಳ ಆಸ್ಸತಿ. ತಾಂತು ಗಂಗದ್ವಾರ ಏಕ ಥೈಂ ಅನೇಕ ಸ್ನಾನ ಘಾಟ ಆಸ್ಸತಿ. ಕಿತ್ಲಿಕೀ ಗುಹಾ ಆಸ್ಸತಿ. ಹರದ್ವಾರ ಮ್ಹಳ್ಳೆರಿ ಕಿತ್ಲಿಕೀ ಘಟನೆಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ. ಹರದ್ವಾರ ಲಾಗ್ಗಿ ಕಂಕೋಳ ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ ಏಕು ಗಾಂವು. ತೋ ಪರ್ವತ ರಾಯು ದಕ್ಷಾಲೊ ಗಾಂವು . ದಕ್ಷು ಪಾರ್ವತಿ (ಸತಿ)ಲೊ ಬಾಪ್ಪೂಸು. ಸತೀವಾರೀಚಿ ದಕ್ಷಾಕ 50ಚೆಲ್ಯೆ ಚೆರ್ಡುವ. ಖಂಚ್ಕೀ ಕಾರಣಾನ ಸತೀಲೊ ಬಾಮ್ಣೂಣು ಶಿವಾಚೇರಿ ತಾಕ್ಕಾ ಅಸಮಾಧಾನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಏಕ ಘಂತಾ ಬೃಹಸ್ಪತಿ ಯಜ್ಞ ಕರ್ರೈಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ತಾಗೆಲ್ಯಾ 49ಧುವ್ವಂಕ ಆಪ್ಪೈಲೆ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಬಾಮ್ಣಾಂಕ ಆಪ್ಪೈಲೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಸತಿ ಆನಿ ತಿಗೆಲ್ಯಾ. ಬಾಮ್ಣಾಂಕ ಆಪಯಿಲೆ ನಾ. ಖಂಚೇ ಧುವ್ವೇಕ ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಕುಳಾರಾ ವೊಚ್ಚಾಕ ಆಮಂತ್ರಣ ನಾಕ್ಕಾ. ಅಶಿ ಹಕ್ಕಾನ ಸತಿ ದಕ್ಷಾಥೈಂ ಗೆಲ್ಲಿ. ದಕ್ಷಾನ ಶಿವಾಕ ತೊಂಡಾ ಆಯ್ಲೆ ತಶಿ ಸೊವ್ಲೆ. ತೇಂ ಆಯ್ಕುಚಾಕ ಜಾಯ್ನಾಶೆಂ ಮಾತ್ತೆ ಘೂವ್ನು ಪಳ್ಳಿ. ಥೈಂ ಮೆಲ್ಲಿ.

ಹೀ ಖಬ್ಬರ ಶಿವಾಕ ಕಳ್ಳಿ. ಕೊಪ್ಪಾನ ಕಡ್ಕಡ್ತ ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಆಪ್ಣಾಲಿ ಜಟಾ ನೆಲಾಕ ಮಾರ್ರ್ಲಿ. ವೀರಭದ್ರ ಉದ್ಭವ ಜಾಲ್ಲೊ. ಏಕ ಕ್ಷಣ ಭಿತ್ತರಿ ಪ್ರಮಥಗಣು, ಸೈನ್ಯ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಶೀಂ ತೇಂ ಕ್ರೋಧೋದ್ದೀಪಿತ ಸೈನ್ಯ ದಕ್ಷಾಲ್ಯಾ ರಾಜ ಭವನಾಂತು ಯೇವ್ನು ಹಾತ್ತಾಕ ಮೆಳ್ಳೊಲೊ ವಸ್ತು ನಾಶ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸ್ವತಃ ದಕ್ಷಾಕ ಉಬಾರ್ರ್ನು ಯಜ್ಞ ಕುಂಡಾಂತು ಬೋಡ ಮುಳಾ ಕೋರ್ರ್ನು ಊಡ್ಡೈಲೊ. ದಕ್ಷಾಲೆ ರುಂಡ ಲಾಸ್ನೂನು ಗೆಲ್ಲೆ. ದಕ್ಷು ಮರಣ ಪಾವ್ಲೊ. ಯುದ್ಧ ರಾಬ್ಲೆ. ಶಿವಲೊ ಕೋಪು ರಾಬ್ಲೊ. ದಕ್ಷಾಲ್ಯಾ ಧುವ್ವಾನಿ ಜಾವ್ವಾನಿ, ಬಾಯ್ಲಾನಿ ದಕ್ಷಾಕ ಪ್ರಾಣದಾನ ದಿವಶಿ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಎಕ್ಯಾ ಬೊಕ್ಡಾಕ ಮಾರ್ರ್ನು ಬೊಕ್ಡಾಲೆ ಬೋಡ ದಕ್ಷಾಲ್ಯಾ ಧಡಾರಿ ಬಸಯ್ಲೆ. ದಕ್ಷಾಕ ಪ್ರಾಣ ದಿಲ್ಲೊ.

ಶಿವು ಸತೀಲೆ ಮೃತದೇಹ ವ್ಹಾವ್ನು ಘೇವ್ನು ಗಾಂವು ದೇಶ ಭೋಂವ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ. ಭಾರಿ ದಿವಸ ಭೊಂವ್ಲೊ. ಕಡೇರಿ ಭಗವಾನ ವಿಷ್ಣುನ ಆಪ್ಣೆಲೆ ಸುದರ್ಶನ ಚಕ್ರ ಉಪಯೋಗ ಕೋರ್ರ್ನು ಸತಿಲೆ ದೇಹ ಛಿದ್ರ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ದೇಹಾ ಕುಡ್ಕೆ ಖೈಯಿ ಪಳ್ಳೇಕಿ ತೋ ಜಾಗೊ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಕಾಂಕೋಳಾಂತು ಏಕಿ ಬಾಯಿಂ ಆಸ್ಸ. ಥೈಂ ಸತೀನ ದೇಹ ತ್ಯಾಗ ಕೆಲ್ಲೆಲೋ ಜಾಗೊ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಸತೀ ಕುಂಡ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಹರದ್ವಾರಾ ಸುತ್ತೂಚಿ ಮಸ್ತ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಸತಿ.

ಕುಶಾವರ್ತ ಏಕ ಸ್ಥಾನ. ಥೈಂ ಮಹರ್ಷಿ ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಆಶ್ರಮು ಕೋರ್ರ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಗಂಗೇನ ಹಿಮಾಲಯಾ ಥಾನು ತೊಗ್ಗು ಪ್ರವಾಹ ಘೆತ್ತಿಲ್ಯಾವಳಿ ಕುಶಾವರ್ತಾವೆಲೆನ ಹೊಳತ ಗೆಲ್ಲಿ. ದತ್ತಾತ್ರೇಯಾಲೆ ದಂಡ ಕಮಂಡಲ ಹೋಳ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ದತ್ತಾತ್ರಯಾಕ ಕೋಪು ಆಯ್ಲೊ. ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹು ರಾಬ್ಲೂನು ವೊಚ್ಚೊ ಮ್ಹೋಣು ಮಹಾ ಶಾಪು ದಿವ್ಚಾ ತಯ್ಯಾರೇರಿ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತೆದ್ನಾ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ಬ್ರಹ್ಮದೇವಾನ ಯೇವ್ನು ಗಂಗಾ ದೇವಲೋಕಾಥಾನು ಪೃಥ್ವೀರಿ ಪವಹಿಸಿಸಲ್ಯಾ. ತೇ ಹೋಡ ಭಾಗ್ಯ. ಮ್ಹೋಣು ಸಮಾದಾನ ಕರ್ರ್ತಾ. ಆನಿ ಆಪ್ಪಣ ಹಾಂಗಾ ಶಾಶ್ವತ ರಾಬ್ತಾ ಮ್ಹೋಣು ವರದಿತ್ತಾ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಥೈಂ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಜಲಧಾರೇಕ ಬ್ರಹ್ಮಕುಂಡ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಅಸ್ಸಲಿ ಅನೇಕ ಪುಣ್ಯ ಸ್ಥಳ ಹರಿದ್ವಾರಾಂತು ಆಸ್ಸತಿ. ಬದರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಭೂವೈಕುಂಠ ಮ್ಹೋಣೋನು ಘೆತ್ತಾ. ತ್ಯಾ ವಿಷ್ಣು ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ವೊಚ್ಚಿ ವಾಟ ಮ್ಹೋಣೋನು ಘೆತ್ತಾ. ತ್ಯಾ ಜಾಗೇಕ ವಿಷ್ಣು ಭಕ್ತ ಹರಿದ್ವಾರ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಕೈಲಾಸ, ಗೌರಿ ಶಿಖರ, ಗೌರಿ ಶಂಕರ ಶಿಖರ ಸಕ್ಕಡ ಈಶ್ವರಾ ನಾಂವ ಘೆತ್ತಾತಿ. ತಾಜ್ಜ ಖಾತ್ತಿರೀ ಈಶ್ವರ ಭಕ್ತ ತಾಕ್ಕಾ ಹರದ್ವಾರ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ.. ಜಾಗೋ ಎಕ್ಕೂಚಿ.

ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾಥ

ಹರದ್ವಾರಾ ಥಾನು 220ಮ್ಯೆಲಿ ದೂರ, 13500ಫೂಟ ಊಂಚ ಶ್ರೀ ಬದರೀನಾಥ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಸ. ವರ್ಸಾಂತು ಸ ಮ್ಹೈನೆ ಹೇಂ ದೇವಳ ಬಂದ ಆಸ್ತಾ. ಸಹ ಮ್ಹೈನೆ ಚಾಲು ಆಸ್ತಾ. ಥೈಂ ಬದರೀನಾಥ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ಸಾಧಾರಣ ಕಪಿಲ (ಬೋರಾ ಬಣ್ಣು)ವರ್ಣಾಂಚಿ ಮೂರ್ತಿ ಬದ್ಧ ಪದ್ಮಾಸನ ಘಾಲ್ನು ಧ್ಯಾನಮಗ್ನ ಜಾವ್ನು ಬಸ್ಲಾ. ಬದರಿ ಕಾಶ್ರಮುತೂ. ದ್ವಾಪರ ಯುಗಾಂತು ವೇದವ್ಯಾಸಾನ ತಪಃಶ್ಚರ್ಯ ಕೆಲ್ಲಲೊ ಜಾಗೊ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ವಿಶ್ವಾಚೆ ಹಿತಚಿಂತನ ಕರ್ತಚಿ ಧ್ಯಾನಮಗ್ನ ಜಾವ್ನು ಆನಂದ ಸಮಾಧಿ ಘೆತ್ಲಾ. ಹಿಮಾಲಯ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಬೋರಾ ರೂಕ ಖ್ಞಯೀಂ ನಾಂತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂಗಾ ಬದರೀವನ ಆಸ್ಸ. ಥೈಂ ಕೆಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಆಶ್ರಮಾಂಕ ಬದರೀಕಾಶ್ರಮು ಮ್ಹಳ್ಳೆ. ಶ್ರೀಮನ್ನಾರಾಯಣಾನ ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಜಾವ್ನಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಬದರೀ ನಾರಾಯಣು ಜಾಲ್ಲೊ.

ಬದರಿ ದೆವ್ಳಾ ಲಾಗ್ಗೂನು ನಾರಾಯಣ ಪರ್ವತು ಆಸ್ಸ. ಬದರೀ ನಾರಾಯಣಾ ನಿಡ್ಲಾರಿ ಜಾಜ್ವಲಮಾನ ವಜ್ರ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಆಂಗಾರಿ ರತ್ನ, ಕೆಂಪು, ಪ್ರವಾಳ ಇತ್ಯಾದಿ ಆಭರಣ ಆಸ್ಸತಿ. ಆತೀ ಸುಂದರ ಮೂರ್ತಿ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಮಾತ್ತೆ ವೈರಿ ಭಾಂಗ್ರಾಚೆ ಗೋಲ ಕವಚ ಆಸ್ಸ. ಚಾರ್ರೀ ದಿಕ್ಕಾನ, ವೈರಿ, ತೊಗ್ನು ಸಕ್ಕಡ ಹಿಮ ರುಪ್ಪೆವಾರಿ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ತೇಂ ದೇವಳ ಮೂರ್ತಿ ಸಕ್ಕಡ ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲಾನ ವರ್ಸಂ ಹಿಮಾಂತು ಪೂರ್ರು ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಕೊಣಾಂಕಳ್ಳೆ ನಾ ಶ್ಶಿಲೆ. ಶ್ರೀಮದ್ ಭಗವತ್ಪಾದ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾನ ಅಂತರ ದೃಷ್ಟೀನ ಪೊಳೋನು ತೀ ಮೂರ್ತಿ ಜೋಶಿ ಮಠಾಂತು ಹಾಣ್ಣು ದವ್ರೋರ್ನು ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾತಿ. ದೆವ್ಳಾ ಬಾಗ್ಲ ಬಂದ ಕರ್ತಾತಿ. ಸ್ಹ ಮ್ಹೈನೆ ನಂತರ ಬಾಗಿಲ ಕಾಡ್ತಾನಾ ದಿವ್ಪೊ ತಶೀಂ ಜಳ್ತ ಆಸ್ತಾ. ಲಾಗ್ಗೀಚಿ ಆಲಕಾನಂದಾ ನದಿ ದಿಸ್ತಾ. ಬೋರಾವನಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲೊ ನಾರಾಯಣು ಬದರೀನಾರಾಯಣು. ಹೀಮೂರ್ತಿ ಮಾತ್ರ ಕೆದ್ನಾ, ಕೋಣೆ, ಖ್ಞಂಯಿ ಕರಯಿಲಿ ಮ್ಹೋಣು ಕಳೀತಾ ಯೆನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಬುದ್ಧ ಶಕಾ ಪಶಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂರ್ತಿ ಶಿಲ್ಪ. 2500ವರ್ಸಾ ಪಶಿ ಮಾಕ್ಷಿಚಿ ಮ್ಹೋಣು Geologist ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. "ಬದರೀನಾರಾಯಣ ಅಮರ ರಹೇ"

ಕೇದಾರ ನಾಥ

ಶೇರ್ಪಾ ಜನಾನ ಫಾಟ್ಟಿರ ಬಾಂದೂನು ಫೌತ್ತಿಲ್ಯೊ ಹಜಾರ ಗಟ್ಲ್ಯಾನ ಖುರ್ಚ್ಯೋ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಕಿತ್ಲಿಕೀ ಲೋಕ ಖುರ್ಚೇರಿ ಬೈಸೂನು ವತ್ತಾತಿ. ಕುಮಾಂವಿ ಭಾಯ್ಲ್ಯಾ ವರೇಕ ಖುರ್ಚಿ ಹೊಂವ್ತಾತಿ. ಹೀಂ ಬಾಯ್ಲ್ಯಾ ದಿಂಬೆ ತೊಗ್ಗ್ಯಾ ವರೇಕ ಫಿಟ್ಟ ಪ್ಯಾಂಟ ಫಾಲ್ತಾತಿ. ಅನಿಮಿಶ ನೇತ್ರ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಹೀಂಚಿ ಶಂ ದಿಸ್ತಾ. ತಾಂಕಾ ದೋಳೆ ಭೋವ್ವೆಚೇರಿ ಕೇಸ ನಾಂತಿ. ದಾರ್ಲ್ಯಾಂಕ ಮಿಶ್ಯೋ ಖಾಡ ಆಸ್ಸನಾ. ಬೋಳು ಮಾತ್ತೆ. ಹರಿದ್ವಾರ ವರೇಕ ಯಾತ್ರಿಕಾಂಲಿ ಗೌಜಿ ವಿಪರೀತ. ಬದರೀನಾಥಾಂತು ತಿತ್ಲೆ ಶಕ್ತಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ ಮಾತ್ರ ಯೆತ್ತಾತಿ. ತಾಜ್ಜೆ ಪಶೀ ಮುಕಾರಿ ಜಾತ್ರೆ ಪರ್ರಿ ಆನಿಕೆ ಮುಕಾರಿ ಉಣೆ ಜಾತ್ತ ವತ್ತಾ. ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ, ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಮಹಾದೇವ, ಜಯಶ್ರೀ ಕೇದಾರನಾಥ ಘೋಷಣಾ ಬೋಬ ಮಾರ್ತ ವತ್ತಾತಿ. ಥಂಡ್ಯೆ ಕಡ್ಕಡೊ. ಉಕ್ಕಿ ಮಠಾಂತು ಚಾರಿ ಘರ ಆಸ್ಸತಿ. ಥ್ಯಂ ಮೀಟ ಮೆಳ್ತಾ. ಥಂಚೆ ಲೋಕಾಂಕ ಮೀಟ ದಾನ ದಿಲ್ಯಾರಿ ಭಾರಿ ಖುಶಿ. ಚಹಾಕ ವರೇಕ ಮೀಟ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಸಾಕ್ಕರ ಖೆಲ್ಯಾರಿ ಅಂಗಾ ಥಂಡಿ ಚಡ್ತಾ ಮ್ಹಣು ಮೀಟ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಸಾಕ್ಕರ ಖೆಲ್ಯಾರಿ ಅಂಗಾಥಂಡಿ ಚಡ್ತಾ ಮ್ಹಣು ಮಿಟ್ಟಾ ಉಪಯೋಗು ಹಿಮಸಾರಂಗಾ ಲೋಣಿ ಮೀಟ ಘಾಲ್ನು ದವರ್ತಾತಿ. ತೇಂಚಿ ಖಾವ್ಚಾಕ ದೇವಾ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾತಿ. ಉಕ್ಕಿ ಮಠಾಂತು ಗೌರ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಕುಟುಂಬ ಎಕ ಆಸ್ಸ. ತಾಂಗೇ ಥ್ಯೆ ಏಕಿ ಗಾಯ ಆಸ್ಸ. ಗೋದಾನ ಖಾತ್ತಿರಿ ತ್ಯಾ ಗಾಯ್ಕ ಹಾತು ಲಾವ್ನು ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿವ್ಚೊ ಎಕು ಪರಿಪಾಟು ಆಸ್ಸ. ತ್ಯಾ ಗಾಯ್ಚೆ ದಾನ ಹಜಾರ ಲೋಕಾನಿ ದಿಲ್ಲಾಂಕಿ ಕಿತ್ಕಿ. ಅಂತೂ ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲ್ಯಾನ ವರ್ಸ ಜಾಲ್ಲಿಂಕಿ ಕಿತ್ಕಿ ಏಕಿ ನ್ಹಯಿ ಏಕಿ ಗಾಯಿ ಪೋಸೂನು ದವರ್ತಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಫೌರಾಣಾಂಕ ಗೋ ರಾಣ್ಯ ಪಂಡಿತ ಫೌರಾಣೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲೆ ಯಾತ್ರಿಕ ಉಕ್ಕೀ ಮಠಾಂತು ವಸತಿ ಕರ್ತಾತಿ. ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಚಮ್ಮೊಕಾಕ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲಿ ಭಾಯ್ಲಂ. ಥಯೀಂ ಭಾಜ್ರಿ ಗಂವಾ ರೊಟ್ಯೋ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಥಂಯೀಂ ಬಟಾಟೊ ಆನಿ ಶೀತಲ ಕಂದ ಮ್ಹಣು ಎಕ ಕೋನ ಮೆಳ್ತಾ. ಮೀಟ ಘಾಲ್ನು ಶಿಜೈಲಾರಿ ಸಾಲಿ ಕಾಣ್ಣು ಖಾವ್ಚಾಕ ರುಚಿ ಜಾತ್ತಾ. ಥಂಚಾ ಜನಾಲೋ ಬಣ್ಣು ಸಾಮಾನ್ಯ ಹಳದುವೊ. Mangolian Race ಎದ್ರ್ಯಾಕ 11,000ಫೂಟ ಊಂಚ ಕೇದಾರ ಫರ್ವತು ತ್ಯಾ ಪರ್ವತಾ ಗುಹೆಂತು ಕೇದಾರ ನಾಥಾಲೆ ವಸತಿ ಸ್ಥಾನ. ಎಕ ವೇಳಾರಿ ಪಾಂಡವಾಲೆ ಮಹಾಯಾನ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಸ್ತಿನಾವತಿ ಥಾನು ಕೈಲಾಸಾಭಿ ಮುಖಿ ಜಾವ್ನು ವತ್ತಾತಿ. ಹರಿದ್ವಾರಾ ಥಾನು ಚಿಕೆ ಮುಕಾರಿ ಯೆತ್ತಾನಾ ದ್ರೌಪದಿ ದೇಹಾಂತ ಜಾತ್ತಾ. ಕೇದಾರ ನಾಥಾಲ್ಯಾ ಗುಹೆಲಾಗ್ಗಿ ಎಕ್ಕ ಗುಹೆಂತು ಪಾಂಡವ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಘೆತ್ತಲಿ. ಥಂಯೀ ಕನಿಷ್ಟ ಪಾಂಡವು ಸಹದೇವಾಲೆ ಅವಸಾನ ಜಾತ್ತಾ. ಥ್ಯಂ ಪಾಂಡವಾನ ಈಶ್ವರಾ ಆರಾಧನ ಕೆಲ್ಲಿ ಕ್ಷಿ ಕೇದಾರ ಈಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಕೇದಾರ ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಸ್ಥಮ್ಯೆನೆ ಪ್ರವೇಶಾ ದೇವಳ. ಬದ್ರಿನಾಥಾ ವಾರೀಚಿ ಕೇದಾರನಾಥಾ ಮೂರ್ತಿ ಉಕ್ಕಿ ಮಠಾ ದೇವ್ಳಾ ದವೋರ್ನು ಪೂಜಾ ಚಲಯ್ತಾತಿ. ಆನೀಕೆ ಮುಕಾರಿ ವೊಚ್ಚೆ ಭಾವೀ ಕಷ್ಟ. ಗಂಗೋತ್ರಿ ಜಮುನೋತ್ರಿ, ಮಾನಸ ಸರೋವರ ಆನಿ ಕೈಲಾಸ. ಕೈಲಾಸಾಕ ವೋಚ್ಚೆ ಆಲೋಚನ ಆಶ್ಶಿಲೆನ ಮುಕಾರಿ ಯೆವ್ವೇತ. ಆತ್ತಂ ಉಕ್ಕೀ ಮಠಾಂತು ಬಾಯ್ಲಾಂಕ ಸೋಣ್ಣು ಆಯ್ಲಿಂತಿ. ಚಾರಿ ದೀಸ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಂಕಾ ಆಪೋನು ಘೆವ್ನು ಹಗೂರ ತೊಗ್ಗ್ಯಾ ದೇವ್ನು ಗಾಂವಾಂ ವೊಚ್ಚಾ ಮ್ಹಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲಂ.

ಭೀಷ್ಮ ದ್ರೋಣ ತಟಾ ಜಯದ್ರಥ ಜಲಾ ಗಾಂಧಾರ ನೀಲೋತ್ಪಲಾ,
ಶಲ್ಯ ಗ್ರಾಹವತೀ ಕೃಪೇಣ ವಹನೀ, ಕರ್ಣೇನ ವೇಲಾ ಕುಲಾ||
ಅಶ್ವತ್ಥಾಮ ವಿಕರ್ಣ ಘೋರ ಮಕರಾ ದುರ್ಯೋಧನಾ ವರ್ತಿನೀ|
ಸ್ತೋತ್ರೀರ್ಣಾ ಖಲು ಪಾಂಡವೈರಣನದೈ|

ಕೈ ವರ್ತಕಃ ಕೇಶವಾ.||

ಆನನಾಸಾ ಫೋಡ್ಯೊ ಕೋರ್ನು ದವರ್ಲೆತಿ. ವಾಂಟಿಯಾಗೊ.
ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣೆ "ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಳ"

ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೇವಳ

ರಾಮೇಶ್ವರ ದೆವ್ವ ಭಾರತಾಂತು ಹಜಾರ ಗಟ್ಲಾನ ಆಸ್ಸತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಮಿ ಪೊಳೋಚೆ ಸ್ವತಃ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಾನ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ರಾವಣಾಂ ಮಾರ್ನು ವಾಪಸ ಯೆತ್ತಾನ ಧನುಷ್ಕೋಡಿ ಲಾಗ್ಗಿ ಬಾಂದಿಲೆಲೆ. ಕಾಶಿ ಜೋಡೀಕ ನಾಂವ ಘೆವ್ವೆ ರಾಮೇಶ್ವರ ಹೋಡ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾಶೀ ಥಾನು ಭಾಗೀರಥಿ ಹಾಣ್ಣು ರಾಮೇಶ್ವರಾಕ ಅಭಿಷೇಕು ಕೆಲ್ಲಾರಿ ಭಾರೀ ಪುಣ್ಯ ಖ್ಯಯೀಂ. ಮಿಗ್ಗಲಿ ಖಬ್ಬರ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ಪುಣ್ಯ ರಾಶಿ. ದೋನಿ ತೀನಿ ಘಂತ ಕಾಶಿಯಾತ್ರಾ ಜಾಲ್ಯಾ. ದೋನಿ ತೀನಿ ಘಾಂತಾ ರಾಮೇಶ್ವರ ಯಾತ್ರಾ ಜಾಲ್ಯಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಕಾಶೀ ಭಾಗೀರಥಿ ಹಾಣ್ಣು ರಾಮೇಶ್ವರಾ ಘಾಲ್ಲೊ ಉಡಗಾಸುನಾ. ಕಶೀ ಆಸ್ಲೊ ರಾಮೇಶ್ವರ ಕಶ್ಶಿ ಆಸ್ಸ ಪೋಳೋವ್ಯಾ.

Egmore ಸ್ಟೇಶನಾ ಥಾನು Tuticorin Express ಚೇರಿ ರಾತ್ರಿ ಧಾ ಘಂಟೇಕ ಭಾಯ್ರಿ ಸೋರ್ನು ಧನುಷ್ಕೋಡಿ ಪಾವ್ಲೊ. ರಾತ್ತಿ ರೈಲಾರಿ ಸುಖಿ ನೀದ ಆಯ್ಯಿಲ್ಮತಿ ವಾಟ್ಟೇರಿ ಖಿಂಚೆ ಗಾಂವ ಮೆಳ್ಳೆ. ಕಶ್ಶಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹೊಣ್ಕೆ ಕಾಹಿ ಪಳಯಿಲೆ ನಾ. ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಕಡಲೂರ ಲಾಗ್ಗಿ ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಬ್ರೀಜ್ ಪಳೈಲಾ. ರೈಲಾ ಶಬ್ಬು ಜೋರು ಗಡಗಡ ಜಾತ್ತಾನಾ ದಡಬಡಿ ಉಟಾವ್ನು ಪಳೈಲೆ. ಮುಳಾಂತು ಸುಮಾರ 40ಫೂಟ ತೊಗ್ಗು ಕಾವೇರಿ ನದಿ ಸಮುದ್ರಾ ಸೇರ್ವಚಾಕ ಭಾರೀ ಅವ್ಸರಾನ ಧಾಂವ್ತಾ. ದೊನ್ನೀ ದಿಕ್ಕಾನ ರೈಲ್ವೆ ಡಬ್ಬೆ ಪಶಿ ಊಂಚ Girders ರಾಬ್ಬೈಲಾಂತಿ. ವೈರಿ ಲೊಕ್ಕಂಡಾ ಬೀಮ್ಸು ಆಡ ಘಾಲ್ಲಿಂತಿ. ಸುಮಾರ ದೋನಿ ಫರ್ಲಾಂಗ ದೀಗ ಬ್ರಿಜ್ ದಾಂಟೂನು ಗಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣೆಂಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ರಾತ್ರಿ ಸುಮಾರ 1.30 ಘಂಟೆ ಕಾಳ್ಳೆ. ಚಾನ್ನಿಣೆ ಉದ್ಕಾಂತು ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ದೂರ ಸಮುದ್ರಾಂತು ಪಾಳ ಮೊಡ್ತಾನಾ ತಾಜ್ಜೇರಿ ಚಾನ್ನಿಣೆ ಪಳ್ಯಾರಿ ಹೀಟ ವಿರ್ಕ್ಕಲ್ಯಾ ವಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ರೈಲಾಕ ಮಾತ್ರ ಹೇ ಖಿಂಚೆ ಪೊಳೋವ್ಯಾಕ ಪುರ್ರೊಸತಿನಾ. ಮುಕಾರಿ ವೊಚ್ಯಾ, ವತ್ತ ರಾಬ್ಲೆ. ಧನುಷ್ಕೋಡಿ ಪಾವ್ಲೆ. ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಭಾಸ, ಮೊಡ್ಕಿ ತೊಡ್ಕಿ ಮದ್ರಾಸಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ ಆಸ್ಸ. ಅಂತೂ ಆಮಿ ತೊಗ್ಗು ದೆವ್ಲಿಂ. ಧರ್ಮ ಶಾಲೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಛತ್ರ ಆಸ್ಸತಿ(Choultries)ದವ್ರಾ ಮೆನೇಜಮೆಂಚಾ ರೂಮ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಯಾತ್ರಿಕಾಲೊ ಸಾಮಾನು ದವ್ರೊರ್ಕಾಕ ರೂಮ (Clock Room)ಆಸ್ಸತಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ನಾವಾನಿ ಪಾವ್ತಿ ದಿತ್ತಾತಿ. ಸಾಮಾನು ಜಾವ್ಯಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪಾವ್ತಿ ದಾಕ್ಕೋನು ಹಾಡ್ಕಾ. ಆಶೀ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಆಸ್ಸ. ಸ್ಟೇಶನಾಂತು ದೆವ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಭಟ್ಟಾಲೆ ಏಜಂಟ ಧರ್ಮಶಾಲೆ ಏಜಂಟ, ಪೂಜಾ ವಿನಿಯೋಗ ಕೊರೋವ್ಚೆ ಏಜಂಟ ಸಕ್ಕಡ ಹಾತ್ತಾಂತುಲೊ ಸಾಮಾನು ಉಪ್ಪೂನು ವ್ಹರ್ತಾತಿ. ಅಂತೂ ಸಾಂಬಶಿವ ಅಯ್ಯರ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿಂಗಳ ಥೈಂ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಾವ್ಲಿ. ಹೋಡ ಘರ, ಎಕ್ಕೇಕ ಮುಲ್ಲೆಕ ಎಕ್ಕೇಕ ಕುಟುಂಬ ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ ರಾಬ್ಲಿಂತಿ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಥೈಂ ಕಾಫಿ, ಉಡ್ಡಾ ಆಪ್ಪೆ ಸಮಾರಾಧನ ಜಾಲ್ಲಿ. ತೇಂ ಪಳೆ ತೇಂಚಿ ದೇವಳ. ವೈಲೆ ಪಾಂಚ ಭಾಂಗ್ರಾ ಕಲಶ ಕಿತ್ಲೆ ಸುಂದರ ದಿಸ್ತಾ ಪಳೆ!

ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರು ಪಿತೃವಾಕ್ಯ ಪರಿಪಾಲನ ಕೊರ್ಚ್ಯಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ಅರಣ್ಯ ವಾಸಾಕ ಆಯ್ಯಿಲೊ. ಪಂಚವಟೀಂತು ಆಸ್ತಾನಾ ರಾವಣು ಲಂಕೇಕ ಸೀತೇಕ ಘೇವ್ನು ವತ್ತಾ. ರಾಮು ಲಕ್ಷ್ಮಣು ಸುಗ್ರೀವಾಲೆ ಸಖ್ಯ ಕೋರ್ನು ವಾನರ ಸೈನ್ಯ ಘೇವ್ನು ಲಂಕೇಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ತಾ. ಸಮುದ್ರು ದಾಂಟೂಚಾಕ ಎಕ ಸೇತು ಬಾಂದ್ಚೆ ನಿರ್ಣಯ ಘೆತ್ತಾ. ಕಪಿವೀರ ಘಾತ್ತೋರು ಹಾಣ್ಣು ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಸೇತು ಬಾಂದುಚೆ ಕಾಮ ಸುರು ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾನ್ನಿ ಸಗಳೋ ದೀಸು ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಕಾಮ ರಾವಣು ರಾತ್ತಿ ಯೇವು ಮೋಡ್ನು ಘಾಲ್ತಾಲೊ. ಅಶಿ ಜಾವ್ನು ತಾಂಗೆಲೆ ಕಾಮ ಮುಕಾರಿ ವಚ್ಚನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತ್ಯಾ ವೇಳಿ ಜಾಂಬವಂತಾಕ ಏಕು ವಿಚಾರು ಆಯ್ಲೊ.

ತಾಣೆ ರಾಮಾಂಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. "ದೇವಾ ರಾವಣು ಈಶ್ವರಾ ಭಕ್ತು. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸೇತುವೆ ವೈರಿ ಏಕ ಈಶ್ವರಾ ಲಿಂಗ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ತೋ ತ್ಯಾ ಈಶ್ವರಾಕ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಚಿ ಬಸ್ತಾಲೊ. ಆಮ್ಗೆಲಿ ಸೇತುವಾಯ್ಟು ಕರಶಿನಾ." ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ತಶೀಂ ಈಶ್ವರಾ ಲಿಂಗ ರಚನ ಕೋರ್ನು ಸೇತುವೆ ವೈರಿ ದವರ್ನ್ಯಾ ಫುಡೆ ತಾಣೆ ಸೇತುವಿ ವಾಯ್ಟು ಕೊರ್ಚೆ ರಾಬೈಲೆ. ಅಶೀ ಸೇತು ಪೂರ್ಣ ಜಾಲ್ಲಿ.

ಥೋಡೆ ಕಾಣ್ಯೆಂತು ತೇಂ ದೇವಳ ತಾಣೆ ಲಂಕೆ ಥಾನು ಯೆತ್ತನಾ ಬಾಂದ್ಲೆ ಮ್ಹೋಣು ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ರಾಮ ರಾವಣಾಲೆ ಯುದ್ಧ ಕಾಲು ಭಾರೀ ಕುತೂಹಲ ಕಾರಕ ಆಶ್ಶೀಲೊ. ಯುದ್ಧಾನಂತರ ರಾಮಚಂದ್ರಾಕ ಭಾರೀ ದಣಿ ದಣುಂ ಜಾಲ್ಲ್ಯಾ. ರಾಮು, ಸೀತಾ ಪುಷ್ಪಕ ವಿಮಾನಾರಿ ಯೆತ್ತನಾ ಭಾರತ ದೇಶಾಚಿ ಮಾತ್ತಿ ದಿಸಲಿ. ಥೈ ಈಶ್ವರಾರಾಧನ ಕೊರ್‍ಕ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ತಾಂಕಾ ಅಶಾ ಜಾಲ್ಲಿ. ಶಿವಲಿಂಗ ಜಾವ್ಕ್ಯಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ತಾವಳಿ ಹನುಮಂತು ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಉಡಲೊ. ವಿಶ್ವನಾಥಾಕ ಚಿ ಹಾಂಗಾ ಹಾಡ್ಕ್ಯಾ. ವ್ಹೋಣು. ವಿಶ್ವನಾಥು ಆಯ್ಲೋ ನಾ. ತೊ ಹಿಮಾಲಯಾಕ ಉಡ್ಲೊ. ಥೈಂ ತಸ್ಸಲೊ ಫಾತ್ತೋರು ಸೊಬ್ಬ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಸುಮಾರು ವೇಳು ಲಾಗ್ಲೊ. ತಾಣೆ ಈಶ್ವರ ಲಿಂಗ ಘೇವ್ನು ವಾಪಸ ಯೆತ್ತಾನಾ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಾನ ರೇವೇನ ಲಿಂಗ ತಯಾರ ಕೋರ್ನು ತಾಕ್ಕಾ ಘಾತ್ರಾ ಶಕ್ತಿ ದೀವ್ನು ಸ್ಥಾಪನ ಕೋರ್ನು ಪೂಜಾ ಕೊರ್‍ಕ್ಯಾಕ ಬಶ್ಶಿಲೊ. ಹನುಮಂತಾಕ ಭಾರೀ ಬೇಜಾರು ಆಯ್ಲೊ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ರಾಮಚಂದ್ರಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಧಾನ ಕೆಲ್ಲೆಂ. ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ "ಹನುಮಂತಾ ತೂಂವೆ ಹಾಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಚಿ ಪೂಜಾ ಸರ್ವಯಾತ್ರಿಕ ಕರ್ತಾತಿ. ಪ್ರಥಮ ಪೂಜಾ ತೂಂವೆ ಹಾಳ್ಳೇಲ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ. ನಂತರ ಹಾಂವೆ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಯಾ ಲಿಂಗಾಕ "ಮ್ಹೋಣು ಜಾಹೀರ ಕೆಲ್ಲೆ.

ರಾಮೇಶ್ವರ ದೆವ್ಳ ಆನಿ ಕನ್ಯಾ ಕುಮಾರಿ ಭೂಶಿರ ಆನಿ ಲಂಕಾ ದ್ವೀಪಾ ಮಧ್ಯೆ ಬಾಂದ್ಲ್ಯಾ. ಸುಮಾರ ದೂರ ಸಮುದ್ರಾಂತು ವೊಚ್ಚೂನ ರಾಮೇಶ್ವರ ದೆವ್ಳಾಕ ವೊಚ್ಯಾ. ಆಜಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ ದೇವಳ ಸೇತುಪತಿ ರಾಜವಂಶ ಉದಯನ ರಾಯ್ಯಾನ ಬಾಂದಿಲೆಲೆ. ಹ್ಯಾ ದ್ವೀಪಾಚೊ ಆಕಾರು ಪಾಂಚಜನ್ಯ ಆಕಾರಾಚಿ ಆಸ್ಸ (ಶಂಕಾಕೃತಿ)ಮೂಲ ದೆವ್ಳಾಕ ಗೋಪುರ, ಇತರ ಉಪದೆವ್ಳ, ಆನಿ ದೆವ್ಳಾ ಪ್ರಾಕಾರ ಸಕ್ಕಡ ತ್ಯಾ ಸೇತೂಪತಿನ ಬಾಂದಯ್ಲಿಂತಿ. 150ಫೂಟ ದೀಗ ವಾಟ ಬಾಂದಯ್ಲಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಹಜಾರ ಖಾಂಬೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಭಾರತ ಆನಿ ಶ್ರೀಲಂಕಾ ಮಧ್ಯೆ ರಚನ ಕೆಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಮಧುರ ಭಾಂಧವ್ಯಾಚಿ ಕೀರ್ತಿ ಲಂಕೇಚೊಂ, ರಾಯು ವರರಾಜ ಶೇಖರಾಲೆ ಸ್ಮರಣ ದಿತ್ತಾ. ಶ್ರೀ ರಾಮಾನ ಪೂಜಾ ಕೆಲ್ಲೊ ದೇವು "ರಾಮೇಶ್ವರ" ಇತ್ತೆ ನ್ಹೈಂತಾ ಹೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮಾಂಚಾ ಚಾರಿ ಧಾಮಾಂತು ಏಕ ಧಾಮ. ಜೈ ಶ್ರೀ ರಾಮೇಶ್ವರ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ.

ಪೇರಾ ಫೋಡ್ಯೊ ವಾಂಟಿಯಾಗೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾಂಕಾಳಿ"

ಶ್ರೀ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾಂಕಾಳಿ

ಎಕ್ಕಾನೇಕ ಕಾಲಾಕ ಭಾಗೀರಥಿ (ಗಂಗಾ ನದಿ)ತೀರಾರಿ ವಂಗ ದೇಶಾಚ್ಯಾ ಏಕ ಅರಣ್ಯಾಂತು ಏಕು ಆತ್ಮಾರಮ ಮ್ಹಳ್ಳೋಲೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಪ್ರತಿ ದಿವಸು ಸಾಂಜೆ ದೇವಾಲೆ ಧ್ಯಾನ, ಅನುಷ್ಠಾನ ಕರೀತ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಸಾಂಜ ಜಾಲ್ಲ ತಕ್ಷಣ ಘೋರ ಅಂಧಕಾರು ಭೋರ್ರ್ನು ವತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ರಾನ್ನ ಕೀಡ್ಯಾ ಚೀರ ಧ್ವನಿನ ಕಾನ ಕರ್ಕರೇನ ವತ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ಕಿತ್ಲೊ ಪಾವ್ಸು ಯೆವ್ಚೊ ಕಾಳೋಕು ಜಾವ್ಚೊ ಆತ್ಮಾರಾಮಾಂಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನ ಚುಕ್ಕನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆಂ. ಅಶಿ ಏಕು ದಿವಸು ತೋ ಭಾಗೀರಥಿಂತು ತೋಡ ದುವ್ಟಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ಕಾಳೋಕು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ನಕ್ಷತ್ರಾ ಹುಜ್ವಾಡಾಕ ಉದ್ಕಾ ಮುಳಾಂತು ಕಸಲ್ಕೀ ವಸ್ತು ಥಳ್ಥಳ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತೇಂ ಸ್ಥಳ ಉಡ್ಗಾಸು ದವೋರ್ರ್ನು ಹೆರ್ದಿವಸು ಸಕಾಳೀ ಯೇವ್ನು ಬುಡ್ಡೂನು ತೋ ವಸ್ತು ಕಾಡ್ತಾ. ಪಾಯ್ಯಾ ಅಂಗುಷ್ಠಾವಾರಿ ದಿಸ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ ತೋ ಫಾತ್ತೋರು. ತಿತ್ಲೆ ಏಕ ಮೋಲ್ಲಾ ವಸ್ತು ನ್ಹಯೀ ಜಾಲ್ತಕೀ ತಾಜ್ಯೊ ಸ್ಪರ್ಶ ಜಾಯ್ತ್ತಧರ್ನು ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಪ್ರಕಾರಾಚೊ ಅವ್ಯಕ್ತ ಆನಂದ ಜಾತ್ತಾ. ತೋ ಫಾತ್ತೋರು ತಾಣೆ ಅನಾಷ್ಠಾನ ಕೊರ್ಚ್ಯಾ ದೇವ ಪೀಠಾರಿ ದವರ್ತಾ, ಆನಿ ಇತರ ಮೂರ್ತಿಂಚೆರಿ ದವರ್ಲ್ಯಾ ವಾರಿ ಪತ್ರ, ಪುಷ್ಪ ಫಲಂ, ತಾಂಬೂಲಂ, ಗಂಧ, ಅಕ್ಷತಾ ಹರಿದ್ರಾ ಕುಂಕುಮಾನ, ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾ. ಸಾಮಾನ್ಯ ತ್ಯಾ ದೇಶಾಂತು ಪದ್ಧತಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ದೇವಾ ಪೂಜೆ ವೇಳಾರಿ ಶಂಖು ವಾಜವಚೊ ಹೋ ಆತ್ಮಾರಾಮ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಶಂಖ ವಾಜೈತಾನಾ, ಅತೀ ಆನಂದಾನ ಸಮಾಧಿ ಘೆತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ.

ಭಾರೀ ವರ್ಷ ತೇಚಿ ಸ್ಥಾನಾರಿ ತೋ ಪೂಜಾ ಕರ್ತ ಆಸ್ತಾ. ಏಕ ದಿವಸು ತಾಕ್ಕಾ ಯೇಕ. ವಿಚಿತ್ರ ಸ್ವಪ್ನ ಪಡ್ತಾ. ತಾಂತು ದಕ್ಷಾಲೊ ಯಜ್ಞ, ಪಾರ್ವತಿ ಆಕ್ರೋಶು, ಶಿವಾಲೊ ಕೋಪು, ವೀರಭದ್ರಾ ಅವತಾರು ದಕ್ಷಾಲೊ ಮರಣ, ಈಶ್ವರಾಲೊ ಕೋಪು ಶಾಂತ ಆನಿ ದಕ್ಷಾಕ ಬೊಕ್ಡ್ಯಾ ರುಂಡ ದವೋರ್ರ್ನು ಜೀವದಾನ, ಈಶ್ವರಾನ ಸತೀಲೆ ಮೃತದೇಹ ಘೇವ್ನು ಭ್ರಮಣ, ಮಹಾ ವಿಷ್ಣುನ ಕೆಲ್ಲೊ . ಸುದರ್ಶನ ಪ್ರಯೋಗು, ಸತೀಲೆ ದೇಹ ಛಿದ್ರ ವಿಛಿದ್ರ ಜಾವ್ನು ಥೋಡೀ ಭಾಗ ಭಾಗೀರಥಿಂತು ಪಳ್ಳೈಲೆ ಸಕ್ಕಡ ಸ್ವಪ್ನಾಂತು ದಿಸ್ತಾ ಜಾಗಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಸ್ವಪ್ನಾ ವಿಷಯು ವಿಚಾರ ಕರ್ತ ರಾಬ್ಲೊ. ತಾವಳಿ ತಾಕ್ಕಾ ಹೇ ಪಾತ್ರಾ ಬೋಟ ದಿಸ್ಲೆ. ಹೇಂಚಿ ಶ್ರೀ ಸತಿಲೆ ಪರಮ ಪಾವನ ಅಂಗುಷ್ಠಾ ಬೋಟ ಮ್ಹೋಣು ಭಾರೀ ಆನಂದ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಅನುಷ್ಠಾನ ಪೀಠೇಚೇರಿ ಏಕ ದೇವಳ ಬಾಂಧ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ಸಂಕಲ್ಪ ಕರ್ತಾ. ಆನಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಚಲಯ್ತಾ. ಥಂಯಿ ಆಸಪಾಸ ಆಶ್ಶಿಲೆ ರಾನ ಆತ್ಮಾರಮು ಸ್ವತಃ ಖಾಂಡ್ತಾ. ತಶೀಂ ಚಾರ ಜನ ಮೇಳ್ನು ಸುಮಾರ ರಾನ ಖೋಂಡೂನು ಜಾಗೋ ಚೋಕ ಕೋರ್ರ್ನು ದೇವಸ್ಥಾನ ಬಾಂದೂಚಿ ತಯಾರಿ ಚಲ್ತಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಬೋಟ್ಟಾ ಆಧಾರಾರಿ ಮಹಾಂಕಾಳಿ ರೂಪ ಕೆದ್ನಾ ದಿಲ್ಲೆ ಕೋಣೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕೆದ್ನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲೆ ಮ್ಹೋಣ್ಚೆ ನಿಶ್ಚಿತ ಮಾಹಿತಿ ಮೇಳ್ನಾ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ಜಾಗೇರಿ ಕಾಳೀ ದೇವಸ್ಥಾನ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೆ. ನದೀ ತೀರಾರಿ ಸ್ನಾನ ಘಾಟು ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೊ. ಕಾಳೀ ಘಾಟ ಮ್ಹೋಣು ನಾಂವ ದಿಲ್ಲೆ. ಭಕ್ತ ಜನ ಜಾಸ್ತ ಜಾಲ್ಲೆ. "ಅರ್ಚಕಸ್ಯ ಪ್ರಭಾವೇನ ಶಿಲಾ ಭವತಿ ಶಂಕರಾ" ಮ್ಹಳ್ಳಾವಾರಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೇಂ ಕಾಲೀ ಘಾಟ ಆಶ್ಶಿಲೆ ನಾಂವ ಆಜಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ(Calcutta)ಮ್ಹೋಣು ಪರಿವರ್ತಿತ ಜಾಲ್ಲೆ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ.

ಏಕು ಮಹಾಜನು (ವಂಗದೇಶಾಚೋ)ಸಂತೋಷ ರಾಯ ಚೌಧುರಿ ನಾಂವಾಂಚೊ ಭಾಗೀರಥೀ ನದೀ ಮಾರ್ಗಾರಿ ದೋಣಿಚೇರಿ ಪ್ರವಾಸ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಗೇಲಿ ದೋಣಿ ಕಾಲೀಘಾಟಾ ಎದ್ರಾಕ ವತ್ತಾಸ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಶಂಖೂ ವಾಜೋವ್ಚೊ ಶಬ್ದು ಆಯ್ಕತಾ. ದೋಣಿ ರಾಬೋನು ವೈರಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಳ್ಳೈತಾ. ಕಾಳೀ ಮೂರ್ತಿ ರುಂಡ ಮಾಲಧರಾ, ಹೋಡಿ ಜೀಬ ಕಾಣು ಮಂದಾಸುರಾಕ ಪಾಯ್ಯಾಮುಳಾಂ

ಮಾಡೋವ್ನು ರಾಬ್ಲ್ಯಾ. ತೋ ಭಗವತೀಲೆ ಹೇಂ ರುದ್ರ ಭಯಂಕರ ರೂಪ ಪೊಳೋವ್ನು ಆನಂದ ಪಾವ್ಲೊ. ತೋವೇ ಏಕು ಸಾಧಕು, ಶಕ್ತಿ ಆರಾಧಕು. ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಜಾವ್ನು ಬಶ್ಶಿಲ್ಯಾವಳಿ ತ್ಯಾ ಭಗವತೀಲೆ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೋ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ತಾಣೆ ದೇವಳ ಹೋಡ ಕೋರ್‍ನು ಬಾಂಧ್ಯಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಹೀ ಸುಧಾರಣಾ ಜಾಲ್ಲೆಲಿ 18ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪುತ್ತ್ಯಾನಿ ಪುತ್ತಣ್ಯಾನಿ ತೇ ದೇವಳ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಏಕ ನದೀ ತೀರ, ರಾನ ಜಾವ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೊ ಜಾಗೋ ಆಜಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾನಗರಾ ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಾನ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ಸ. ನಿರ್ಜನ ಅರಣ್ಯ ಆಜಿ ಜನಭರಿತ ನಗರ.

1945ತುಂ ಮಾಕ್ಕಾ ಬರ್ಡ್ವಾನ್ ಜಿಲೆಚಾ ಉಪನಗರ I.R.B.P.O.L.Depot (Indian Resrve Base P.O.L. Depot)ಕ Sectional officerಮ್ಹೊಣು ಟ್ರಾನ್ಸಫರ್ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಾಂವು ಸಿಂಗಾಪುರ, ಬರ್ಮಾಥನು ವಾಪಸ ಆಯ್ಯಿಲೊ ಮಾತ್ರ. ಮಿಗೆಲೆ Prisioner of War (ಯುದ್ಧ ಕೈದಿ) ರಿಕಾರ್ಡ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ವಿಶಾಖ ಪಟ್ಟಣಾ ಥಾನು ಬರ್ಮಾ ಪೊಚ್ಚೂನು ಸಿಂಗಾಪುರಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಜಪಾನೀ ಯುದ್ಧ ಜೋರು ಚಲ್ಲಲೆ. ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸೋಲ್ಸಲೆ . ಬ್ರಿಟಿಷಾನ ಸಿಂಗಾಪುರಾ ಥಾನ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಆನಿ ಆಫ್ರಿಕನ್ ಸೈನ್ಯ ಭಾರತಾಕ ಹಾಡೋನು ಇಂಗ್ಲಂಡಾಕ ಆನಿ ಆಫ್ರಿಕಾಕ ಪೆಟೋವ್ನು ದಿಲ್ಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಸಕ್ಕಡ ತಾಂಕಾ ಸ್ಟೀಮರ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಭಾರತೀಯ ಸೈನ್ಯ ಹಾಡೋವ್ಯಾಕ ತಾಂಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಸ್ಟೀಮರ ನಾಂತಿ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಮೆಲ್ಲಾರಿ ಭಾರತೀಯ ಸೈನ್ಯ ಮೋರೊ ಮ್ಹೊಣು ಸೋಣ್ನು ಆಯ್ಲಿಂತಿ. ಜಪಾನ ಬಾಂಬ ಘಾಲ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ದಿಸಾಕ 1000 - 1500ಆಮ್ಗೆಲಿ ಜನ ಸದಂ ಮರ್‍ತಾಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ತಾವಳಿ ಭಾರತೀಯ ಸೈನ್ಯಾ ಉಚ್ಚಾಧಿಕಾರಿ ಜನರಲ್ ಮೋಹನ್ ಸಿಂಗಾನ ಧವೊ ಧ್ವಜು (White Flag)ದಾಕ್ಕೆಲೆ. ತೆಂ ಶರಣಾಗತಿ ದ್ಯೋತಕ. ಜನರಲ್ ಮೋಹನ್ ಸಿಂಗಾನ ಜಪಾನಿ ಅಧಿಕಾರಿಂಕ ಮೋಹನ ಸಿಂಗಾನ ವಿಷಯ ಕಳ್ಳೆಲೊ. ಯುದ್ಧ ರಾಬ್ಬೋನು ಜಪಾನಿ ವಾಪಸ ಗೆಲ್ಲೆ. ಥೈಂ ತಾಂಗೆಲೆ ಯುದ್ಧ ಬ್ರಿಟಿಷಾ ವಿರುದ್ಧ ಹೊರ್ತ ಭಾರತೀಯಾ ವಿರುದ್ಧ ನ್ಹಯಿಂ. ಜನ್ಮ ಟಾಪು ಜಾಲ್ಲೊಲೋ ರಾಜಕೀಯ ಕೈದಿ ರಾಷ್ ಬಿಹಾರಿ ಘೋಷ್ ಥೈಂ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಣೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಚೊ ಪೂರ್ಣ ಉಪಯೋಗು ಘೆತ್ಲೆ. "ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಸ್‌ಚಂದ್ರ ಭೋಸಾಕ ಆಪೋನು ಹಾಡ್ಡೆಲೊ. "ಆಝಾದ ಹಿಂದ ಸರಕಾರ "ತಯಾರ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಮಿ 74,000ಭಾರತೀಯ ಸೈನಿಕ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಸೈನ್ಯಾಂಕ "ಆಝಾದ ಹಿಂದ ಫೌಜ " (Indian National Army)ಮ್ಹೊಣು ನಾಮಕರಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ಸಕ್ಕಾನಿ ರಕ್ತಾನ ಕರಾರು ಬೊರೋನು ದಿಲ್ಲೆ. ಆನಿ ತಾಂತು (74,000)ಸೈನಿಕಾಂತು 800ಜನಾಂಕ ಗುಪ್ತಚಾರ ದಳ ಜಾವ್ನು ಭಾರತಾಕ ಪೆಟ್ಟೆಲೆ. ಹಾಂವು 112ದಿವಸು ಚಮ್ಕೂನು ರಂಗೂನ, ಥಾನು ಅರಾಕಾನಾ ಥಾನು ಚಿತ್ತಗಾಂಗ ಯೆವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ. ಥೈಂ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ ರಾಮಚಂದ್ರ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಮೇಜರ ಸುಂದರೇಶನ್ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತಾನ್ನಿ ರಿಕಾರ್ಡ ಪಳ್ಳೆಲೆ. " Prisoner of War " ಮ್ಹೊಣು ಆಶ್ಶಿಲೆ. British Indian Armyತು ಸಮ್ಮಿಳಿತ ಕೋರ್‍ನು ಘೆತ್ಲೊ. ಪನ ಘುರಾಕ ವರ್ಗ ಕೆಲ್ಲೆ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಗೆಲ್ಲೊ. Sri M.Vishweshwarayya "ನ ಬಾಂದಿಲೆ. ಸೇತುವೆಚೇರಿ ಭೋವ್ನು ಬೇಲೂರ ದೇವಳ, ಬಜ್ ಬಜ್ ವಿಮಾನ ನಿಲ್ದಾಣ ಪ್ರತಾಪಾದಿತ್ಯ ರೋಡಾರಿ ಮಿಗೆಲ್ಯಾ ಪುತಣ್ಯಾ ಘುರ ಆಶ್ಶಿಲೊ. Eligln Road ಆನಿ Bow ಬಜಾರ್ ರೋಡಾರಿ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಸ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್‌ಲಿ ರಾವಳಾರ (Palace)ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದಾ ಘುರ ಪಳ್ಳೆಲೆ. ದಕ್ಷಿಣೇಶ್ವರ ಕಾಳಿ ದೇವಳ, ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸಾಲೆ ಜ್ಞಾನ ಪೀಠ ಸಕ್ಕಡ ಪಳ್ಳೆಲೆ. ಪ್ರತಿ ಆಠವಡೊ ಸೈಕಲ ಮೋಟ್ಟಾರಿ ಕಲ್ಕತ್ತಾ ವತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಪನಘುರಾ ಥಾನು ಕಲ್ಕತ್ತಾ 85ಮೈಲಿ. ಥೈಂ ಪೊಚ್ಚೆ ಕಿತ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಸುಭಾಸ ಚಂದ್ರ ಭೋಸಾಲೊ ಅಣ್ಣ ಶರಚ್ಛಂದ್ರ ಭೋಸ Hindustan Standard ದಿನಪತ್ರಿಕಾ ಚಲಯ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಮಿಲಿಟ್ರಿಚಾನ ತ್ಯಾ ಪತ್ರಿಕೇಕ ನಿರ್ಬಂಧ ಘಾಲ್ಲೆಲೆ. ಮಾಕ್ಕಾ ತೀಚಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಜಾವ್ಯಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಆನಿ ಆಮ್ಗೆಲಿ ಚಟುವಟಿಕಾ

ತಾಂಕಾ ಕೋಳೋವ್ಯಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಅಶೀಂ ಜಾವ್ನು ಕಲ್ಕತ್ತ್ಯಾಚೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹಾಂವೆ ದವ್ಲೋರ್ನು ಘೆತ್ತಿಲೊ. 1945 ದಶಂಬ್ರಾ ಥಾನು 1946 ದಶಂಬರ ವರೇಕ ಪನಗರ ಆಶ್ಶಿಲೊ. 1947ಇಸ್ವಿಂತು ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಸೋಣ್ಣು ಘರಾಕ ಆಯ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ "ಕಲ್ಕತ್ತಾ ಮಹಾಂಕಾಳಿ"ದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ.

"ಜಯ ಜಗದಂಬಾ ಮಹಾಂಕಾಳಿ" ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಉಟಾಯ್ಲೊ. ಮುಗಾದಾಳಿ ಕೋಸಂಬರಿ ವಾಂಟಿಯಾರೆ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಮಂದಿರ"

ಶ್ರೀ ಸೋಮನಾಥ ಮಂದಿರ

ರಾಜಸ್ಥಾನಾಂಚಾ ಜೋಧಪುರ (Cantonmentತುಂ RIASCಸೆಕ್ಷನ್ ನವೀನ ಪ್ರಾರಂಭ ಜಾಲ್ಲೆ. ಥಂಚಾ Regimentಕ ಅವಶ್ಯಕ ಸಾಮಾಗ್ರಿ ಸಪ್ಪೈ ಕೊರ್ನ್ಯಾಕ G.H.Q. (General Head Quarters) ದಿಲ್ಲಿ ಥಾನು ಆರ್ಡರ್ ಆಯ್ಲೆ. Cammanding - Offier in chief Western Army ಹಾಣೆ ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಯೂನಿಟಾಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ದಿಲ್ಲಿ. Brigadier Smit Convoy ಘೇವ್ನು ಆಮ್ಕಾ 30 ಆಫೀಸರಾಂಕ ಘೇವ್ನು ದಿಲ್ಲಿಥಾನು ಜಯ ಪುರಾಕ ಆಯ್ಲೆ. ಜಯಪುರ ಮಹಾರಾಜಾನ 50ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೋ ದಿಲ್ಲೊ. ಸರ್ವೆ ಕೋರ್ನು ಪ್ಲಾನ್ ಘಾಲ್ನು ಏಕ ಬಗ್ಲೆನ I.O.R. Quarters, N.C.O Barracks VCO Barracks, Officers Quarters ಸಕ್ಕಡ ಬಾಂದಯ್ಲಿ Pipe ಲೈನ ಘಾಲ್ನು ಉದ್ಕಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. Goods Shed ಬಾಂದೋನು Railwayಹಳಿ ಘಾಲೋನು ರೈಲವೆ ಜಂಕ್ಷನ್‌ಥಾನು goods Shedಕ ಲಿಂಕ ಕೆಲ್ಲೆ. Shunting Yard Foot Ball Ground, Parade ground, Volley Ball Courts, Port Office ಬಾಂದ್ಲಿ, Telegraph, Telephone ವೈರ್ ತಾಂಡ್ಲಿ. ಅನೇಕ 25ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೊ ಚಡ ಘೇವ್ನು ಅಂತೂ Central Army ಚೊSupply Depotತಯಾರ ಕೋರ್ನು Depot Commandent Lt. Col. Hazara Singhಕ ಡಿಪೊ ಸ್ವಾಧೀನ ದೀವ್ನು ಆಮ್ಮಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕಾಮ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾ 1500ಮಿಲಿಟ್ರಿ ರಾಬ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಪ್ರತಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ರಾಯ್ಕಿಲಿ ಸೈನ್ಯ ವಿಭಾಗ ಆಸ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಜಯಪುರ ರಾಯ್ಯಾಲಿ 16 Regiment ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಹೀ 1941ಖಬ್ಬರ. ತ್ಯಾ ತ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ರಾಯ್ಯಾಂಕ ಗೌರವ ಮಿಲಿಟರಿ ಪದವಿ ದಿತ್ತಾಶ್ಶಿಲಿ. Major , Lt. Colonel, Colonel ಅಶ್ಶಿ ಜಯಪುರ ರಾಯು Lt.Colonel ಆಶ್ಶಿಲೊ.

ಇತ್ಲೆ ಕಾಮ ಕೊರ್ನ್ಯಾಕ 7ಮ್ಹೈನೆ ಲಾಗ್ಲೆ. Civil ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟ್ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 4ವರ್ಸ ಲಾಗ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಹೇಂ ಕಾಮ ಪೊಳೋನು ರಾಯ್ಯಾಕ ಭಾರಿ ಖುಶೀ ಜಾಲ್ಲಿ. Subordinate Rank ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾಂಕ ಬ್ಯಾರಕ್ಕಾಂತು ಜೆವಣಾ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ತಾಂತು ಹಾಂವು ಆನಿCaptain Gangaram ದೊಗ್ಗ ಜನ Vegitarianಮ್ಹೊಣು ಕಳ್ಳೈಲೆ. Brigadier ಸ್ಮಿತ್ತಾನ ರಾಯ್ಯಾನ ಆಮ್ಕಾ ತೀನಿ ದಿವಸ Royal Guests ಮ್ಹೊಣು ರಾಬ್ಬೋನು ಘೆತ್ಲಿ. ಸದಂಚಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಕಾಮ ಪೊಳೋಚಾಕ ರಾಯು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಇಂಫಾಲಾ ಕಾರಾರಿ ಯೆತ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೊ ಪೂತು, ಆನಿ ಧುವ್ವ ಘೋಡೇರಿ ಯೇವ್ನು ಸದಂಚಿ ಕಾಮಾರಿ ಯೆತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಸಕ್ಕಾಲೊ ಗುರ್ತು ಜಾಲ್ಲೊ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಕ್ಯಾಂಪಾಂತು ಜೆವಣ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೆ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ಆಮ್ಕಾ ಇಂಡಿಯನ್ ಆಫೀಸರಾಂಕ ಭಾರೀ ಅತಿಥ್ಯ ಕರ್ತಾಲಿಂತಿ. ಆಮ್ಗೆಲ್ಯಾ ಥೋಡೆ ಜನಾಲೆ ಶಾಖಾ ಹಾರಿ ಜೆವಣ ಖಾಣಾಂಕ ತಾನ್ನಿ ಪಸಂದ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕ್ಯಾಂಪಾಂತು ಜೆವ್ಣಾ ರಾಬ್ಲಾರಿ Officers Vegetarian Mess ತುಂ ಜೆವ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ಅಶ್ಶಿ ಬರೀ ಆತ್ಮಿಯತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ.

ಹಾಂವೆ Brigadier Smithಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಸೋಮನಾಥಾ ದೆವ್ಳಾ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ಲಿ. " Yes, Let us have a Jolly Trip "ಮ್ಹಣ್ಯಾಲೊ. ತಾಣೆ ಮಹಾರಾಜಾಕ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತಕ್ಷಣ ರಾಜವಾಡೆಚಿ ತೀನಿ Impala ಕಾರ 2 Royal Jeepಆಯ್ಲಿ. ಆಮ್ಗೆಲಿ ಮಿಲಿಟ್ರಿಚಿ ದೋನಿ Khekda (Vans)ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲಿ. ರಾಜಕುಮಾರ ರಣಧೀರ, ರಾಜಕುಮಾರಿ ವಿಜಯರಾಣಿ,

ರಾಜವಾಡೆ ಮುನ್ನಿ ಗದಾಧರ ಶರ್ಮಾ ಆನಿ ಪಂಡಿತ ದೊಗ್ಗ ಜನ ಉತ್ಸವ ಲಾಲ, ಶಾಂತಿ ಲಾಲಿ ಸಕ್ಕಡ ಭಾಯ್ರು ಸರ್‍ಲಿ. ದೋಗ ಜನ ರಾಜ ವಾಡೆಚಿ ರಾಂದ್ಪಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ.

ರಾಜಪುತಾನಾಂಚಿ ರೇವೆ ರಾಶಿ, (ಮರುಭೂಮಿ)ಪರ್ವತಾವಳಿ ಸಕ್ಕಡ ದಾಂಟೂನು 300ಮೈಲಿ ದೂರ ಯೇವ್ನು ಸರಸ್ವತಿ ನದಿ ಸಮುದ್ರಾಚೆ ಸಂಗಮಾಲಗ್ಗಿ ಗುಜರಾಥ ಪ್ರದೇಶಾಚಾ ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ತೇ ವೇಳಾರಿ ತೋ ಪ್ರದೇಶು ಬಾಂಬೆ ಸ್ಟೇಟಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ದುಸ್ರೆ ಕಡೆ ಹಾಂವೆ ಯಾತ್ರಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಮೆಗೆಲ್ಯಾ ಖಾಸ್ಗಿ ರೀತೀನ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ಹ್ಯಾ ಘಂತಾ ರಾಜ ವೈಭವಾ ಯಾತ್ರಾ. ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರ ಪುರಾಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ. ಯಾದವ ಕುಲ ಪರಸ್ಪರ ಝುಗ್ಡೇನ ನಿರ್ನಾಮ ಜಾಲ್ಲೆ ಹಾಂಗಾಚಿ. ಭಾರತಾಂತು ಸೋಮನಾಥ ದೆವ್ಳಾಚೇರಿ ಜಾಲ್ಲಿ ತಿತ್ಲಿ ದಾಳಿ ಆನಿ ಧಾಷ್ಟ್ರ್ಯ ಆನಿ ಖಿಂಚಾ ದೆವ್ಳಾ ಚೇರಿ ಜಾಲ್ಲಿಲಿ ನಾ. ಜಾಲ್ಯಿಕೀ ಕಾಹೀಂ ಜಾಲ್ಲೆಲ್ಯಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾವರಿ ಹಾಸ್ತ ಉಟಾವ್ನು ರಾಬ್ಲಾ. ಹೇ ದೇವಳ.

ಹಾಂವ್ವ ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ದೆವ್ವ ತಕ್ಷಣ ಮಿಲಿಟ್ರಿ ಯೂನಿ ಫಾರ್ಮ ಕಾಣ್ಣು ಕಾರಾಂ ದವ್ರೋರ್ನು ಪಾಣಿ ಪಂಜ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ಟವೆಲ ಆನಿ ಪಾಟ್ಟೆಚೆ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ನ್ಹಾವ್ಚಾ ವೊಚ್ಚಾಕ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೊ. ಗಂಗಾ ರಾಮು ಧೋತಿ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ಪಂಡಿತಜೀ ಸಾಂಗಿತಿ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೊ. ಬಾಕಿಚಿ ಪಾಯ್ಜಾಮಾ ಅಂಡರವೇರ ಘೇವ್ನು ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲಿ. ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರಾಕ ಏಕ ಮುಂಡ ಸುತ್ತಾನು ಶರ್ಟ ಘಾಲ್ಲೆ. " What is this Captain Kamath, I would have brought my swimming dress" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. " No, No, We want to convert you as Hindu "ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " Wonderful it is" ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೊ. ಮುನ್ನಿ ಅಗ್ದಿ ಭಯ ಭಕ್ತೀನ "ಆಪತೋ ಪಂಡಿತಜೀ ಹೈಂ " ಮ್ಹಳ್ಳ್ಯಾಲೆ. ಧೋತರ ಬಿಗ್ದೂನು ತೊವ್ವೆ ಆಯ್ಲೊ. ರಾಜಕುಮಾರ ಆನಿ ರಾಜಕುಮಾರಿ ಹೆತಾಂತು ಹಿಂದುತ್ವ ಸೊಡ್ಚ್ಯಾಕ ತಯಾರ ನಾಂತಿ, ತೆತಾಂತು ಥೋಡಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಲಾವ್ನು ಘೆತ್ಲ್ಯಾ. ಅಂತೂ ರೇಶ್ಮೆ ಆಂವ್ಗಾಲಿ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ನ್ಹಂಯ್ಯು ಬುಡ್ಚಾ ಆಯ್ಲಿ. ಯಾತ್ರಿಕ ರಾಜಕುಮಾರಿಕ ಪೊಳೋವ್ಚಾ ಸಂಭ್ರಮಾಂತು ಆಶ್ಶಿಲಿ. ಸಂಕಲ್ಪ, ಜಲಪೂಜಾ ಸಕ್ಕಡ ಜಾವ್ನು ಏಕ್ಕೇಕ್ಲಿ ನದಿಂತು ಉಡ್ಚ್ಯಾಕ ಲಾಗ್ಲಿ. ರಾಜಕುಮಾರಿ ಪಾಯ ಉದ್ಕಾ ಬುಡೋವ್ಚೆ ವೈರಿ ಕಾಡ್ಚೊ ನಮೂನೊ ಕೋರು ಲಾಗ್ಲಿ. ತಾವಳಿ ಸೀದಾ ಗೆಲ್ಲೊ ರಟ್ಟೆ ಧರ್ಲೆ ಯೋ ತೊಗ್ಗು ಉದ್ಕಾಂತು ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " What is this Captain ? " ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. ದಿಂಬಿ ಭರಿ ಉದ್ಕಾಂ ರಾಬ್ಚೂನು ತಿಗೆಲ್ಯಾ ಆಂಗಾರಿ ಉದ್ಕಾಕ ಉಡ್ಕೆಲ.ಲೆ. ಆಂವ್ಗಾಲಿ ವಲ್ಲಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ತೀ ಹಾಸ್ತಚಿ ಪತ್ಲಾ ವೀರಕಾಸ ಘಾಲ್ನು, ಶೆರಗ ಕುರ್ಚ್ಯಾ ಸುತ್ತಾನು ಉದ್ಕಾ ಉಡ್ಲಿ. ರಾಜಕುಮಾರು, ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರ್ ಸಕ್ಕಡ ಉಡ್ಲಿ. ತಶೀ ವ್ಹಯ್ರಿ ಯೇವ್ನು ಸಮುದ್ರಾ ಗೆಲ್ಲೆ. ಪಂಚ್ವೀಸ ಗಟ್ಲೆನ ಸಮುದ್ರಾ ಪಾಳ. ನ್ಹಾಲ್ಲಿ. ವಾಪಾಸ ನದೀಕ ಯೇವ್ನು ನ್ಹಾವ್ನು ಆಮ್ಗೆಲಿ ಸ್ತೋತ್ರ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ. ಆಂವ್ಗಾಲಿ ಬದ್ಲಾ ಯ್ಯುನು ಗೋಪಿಚಂದನಾ ನಾಮ ಕೋರ್ನು ಬ್ರಿಗೇಡಿಯರಾಕ ಚಂದ ಕೋರ್ನು ನಾಮ್ಮ ಲಾವ್ನು ರೇಶ್ಮೆ ಧೋತರ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ಥೈ ದೆವ್ಳಾ ಗೆಲ್ಲಿ. ಥೈ ನಾರ್‍ಲ ಕೇಳೆ ಪದ್ಧತಿ ನಾ. ಬಿಲ್ವ ಪತ್ರ , ಫೂಲ, ಊದಬತ್ತಿ, ಕಾಪ್ಪೂರು, ಖಡೆ ಸಾಕ್ಕರ, ಖಾರೂಕ, ದ್ರಾಕ್ಷ ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತು ಹೊರ್ತಾತಿ. ಮಾಘ ಶುದ್ಧ ೧೫ ಜಾಲ್ಮತಿ ಜನ ಮಸ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ರುದ್ರಾ ಭೀಷೇಕ ಕರ್ರೈಲೊ ಪ್ರಸಾದ ವಿತರಣ ಕೆಲ್ಲೊ. 101ರುಪ್ಯೆ ಕಾಣಿಕ ಘಾಲ್ಲಿ. ಪಾಂಚ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ಹಸ್ತೋದಕಾಕ ದುಡ್ಡು ದಿಲ್ಲೆ. ಭಾಯ್ರಿ ಬಿಕ್ಷುಕ ಮಸ್ತ ಜನ. ಬಿಕ್ಷಾ ಘಾಲ್ನು ನದೀ ತೀರಾಕ ಆಯ್ಲಿ, ಕಾರಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಯೇವ್ನು ವಸ್ತ್ರ ಬದಲಾಯ್ಯೂನು ಗಾಂವು ಪೊಳೋವ್ಚ್ಯಾಕ ಗೆಲ್ಲಿ. ಸೋಮು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಚಂದ್ರು. ಚಂದ್ರು ದಕ್ಷಾಲಾ 50 ಜಾವ್ಯಾಂತು ಯೆಕ್ಲೊ. ಖಿಂಚ್ಕಿ ಏಕ ವಿಷಯಾಂತು ದಕ್ಷಾನ ಸಾಂಗಿಲೆ ಆಯ್ಕಲೇನಾ. ತಾಜ್ಜೇನ ದಕ್ಷಾಕ ಕೋಪು ಆಯ್ಲೊ. "ತೂಂ ಕಾಂತಿ ಹೀನ ಜಾವ್ನು ವ್ಹಚ" ಮ್ಹೋಣು ಶಾಪು ದಿಲ್ಲೊ. ತೋ ಶಾಪಾ ಮಿತಿ ಕಾಂತಿ ಹೀನ ಜಾತ್ತಾ ಆಯ್ಲೊ. ತೆದ್ನಾ ಇತರ ದೇವತೇನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನೆಂಕ ವಿನಂತಿ ಕೆಲ್ಲಿ.

ತಾವಳಿ ಅಶರೀರವಾಣಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಚಂದ್ರಾನ ಪ್ರಭಾಸ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂತು ಸ್ನಾನ ಕೆಲ್ಲಾರಿ ತೋ ಶಾಪ ಮುಕ್ತಾ ಜಾತ್ತಾ"ಮ್ಹೊಣು ಆದೇಶು ಜಾತ್ತಾ. ಚಂದ್ರು ತ್ಯಾ ಶಾಪಾಂಥಾನು ಮುಕ್ತ ಜಾತ್ತಾ. ತೊ ಕಳಾ ಪೂರ್ಣ ಜಾತ್ತಾ. ತಶ್ಶಿ ಚಂದ್ರಾಕ ಶಾಪ ವಿಮೋಚನ ಕರಯಿಲೊ ಈಶ್ವರು ಸೋಮನಾಥ.

ಹೇಂ ದೇವಳ ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ ಪ್ರಥಮ ಶತಮಾನಾಂತು ಬಾಂದೂನು ಆಸ್ಸಾ ಪುರೊ. ಹ್ಯಾ ಇಮಾರತೇಂತು Dolarite, Dormite, Granites , Sand Stone, ದಿಲ್ಲಿ ದಿಕ್ಕಾಚಿ Red Rock, Marble, ಆನಿ Ash Marble -ಸಕ್ಕಡ ಜಾತಿ ಫಾತ್ತರ ಬಾಂದ್ಯೆಲಾ. ಎಕ್ಕೇಕ ಫಾಂತ ಬಾಂತಾನಾ ಎಕ್ಕೇಕ ನಮೂನೆ ಫಾತ್ತೋರು ಹಾಳ್ಳಾ. ಮೂಲ ದೇವಳ ಕೊಣೆ ಧಾಳಿಕಾರಾನ ಪಾಡಯ್ಲಾಂಕಿ ಸಿಡಿಲು ಪೊಣ್ಣು ಗೆಲ್ಯಾಂಕಿ ಕಳ್ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೆ ದುರಸ್ತಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಾ ರಾಯು ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆನ . ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೇ ದುರಸ್ತಿ ಮಸ್ತ ದೀಸ ರಾಬ್ಲಿನಾ. ಆಶೀ ತೀನಿ ಫಾಂತ ದುರಸ್ತಿ ಜಾಯ್ನಾ ಫುಡೆ ದೆವಳಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ವಾಡ್ಲಿ.

ಸಂನ್ 1026 ಇಸ್ವಿ ಜನವರಿ ವರೇಕ ದೆವ್ಳಾಂತು ಯೋಗ್ಯ ಪೂಜಾ ಪುನಸ್ಕಾರು ಚಲ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತ್ಯಾ ದಿವಸು ದೆವ್ಳಾಚಿ ದುರ್ದರಾ ರಾಕ್ನೂನು ಬಶ್ಶಿಲಿ. ಘುಜನಿ ಮಹಮ್ಮದ್ ಸೇನಾ ಸಮೇತ ಆಯ್ಲೊ. ದೆವ್ಳಾಚೇರಿ ಧಾಳಿ ಕೆಲ್ಲಿ. ಪೂಜಾರಿಲ್ಯಾ ಆನಿ ದೆವ್ಳಾಚ್ಯಾ ರಕ್ಷಣೆಂಕ ಗಾಂವ್ಚೆ ಲೋಕ ಆಯ್ಲೆ. ಹಾತ್ತಾ ಮೆಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಆಯುಧಾನ ಘುಜನಿ ಮಹಮ್ಮದಾಲ್ಯಾ ಸೇನಾ ವಿರುದ್ಧ ಸತತ ತೀನಿ ದಿವಸ ಘನಘೋರ ಯುದ್ದ ಕೆಲ್ಲೆ. 50,000ಜನಾನಿ ದೆವಳ ಖಾತಿರಿ ಪ್ರಾಣ ದಿಲ್ಲೆ. ಘುಜನಿಲೊ ಹಾತು ವಯ್ರಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ದೇವಳ ತಾಣೆ ನಾಶ ಕೆಲ್ಲಂ. ತಾಣೆ ಮೂರ್ತಿ ವರೇಕ ಸೊಳ್ಳೆನಾ. ದೆವ್ಳಾಕ ದುರ್ದಶೆ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲಿ. ಸೌರಾಷ್ಟ್ರ ಲೋಕಾನಿ ಸಕ್ಕಾನ ಮೇಳ್ನು ಪಾಂಚಾ ಫಂತಾ ದೆವ್ಳಾ ದುರಸ್ತಿ ಕೆಲ್ಲಂ. ಹೇ ಫಾಂತ ದೆವ್ಳಾ ದುರಸ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಘೆತ್ತಿಲೊ ಗುಜರಾಥಾಚೊ ಮಹಾಕವಿ " ಭಾವ ಬೃಹಸ್ಪತಿ" ತಾಕ್ಕಾ ರಾಜಕುಮಾರ ಪಾಲಾನ ಸಹಾಯು ದಿಲ್ಲೊ. ಹೇಂ ಜಾಲ್ಲೆಲೆ 12ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು (1200 A.D.).

ತಾವಳಿ ಎಕ ಶತಮಾನ ಕಾಲ ವರೇಕ ದೇವಳ ಧಾರ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಂಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೆ. ಸುಮಾರ 13ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು (1300 A.D) ಅಲ್ಲಾವುದ್ದೀನ ಖಿಲ್ಜಿನ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸೇನಾಪತಿ ಅಲಿಫ ಖಾನಾಂಕ ಸೈನ್ಯ ಸಮೇತ ಪೆಟ್ಯೆಲೊ. ತಾಣೆ ದಿವ್ಳಾಚೇರಿ ಊರ್ಧ್ವಸ್ತ ಕೆಲ್ಲೆ. ಭಾವ ಬೃಹಸ್ಪತಿನ ಪಂಚ್ವೀಸ ವರ್ಸ ಗಟ್ಲೇನ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೋರ್ನು ಬಾಂದಿಲೆ ದೇವಳ ಏಕ ದೀಸ ಭಿತ್ತರಿ ಫಾತ್ರಾ ರಾಶಿ ಜಾವ್ನು ಪಳ್ಳೆ. ಜುನಾಗಡ ಮಹಾರಾಜಾನ 14ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮ ಸುರು ಕೋರ್ನು ಶತಮಾನಾಂತು ದುರಸ್ತಿ ಕಾಮ ಸುರು ಕೋರ್ನು ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಪುತ್ತಾನ ತೇಂ ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲೆ.

ಪಂದ್ರವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಗುಜರಾಥಾ ರಾಜ್ಯಪಾಲ ಮಹಮ್ಮದ್ ಬೇಗಾನ ಸೋಮನಾಥಾ ಮೂರ್ತಿ ಚೋರ್ನು ವ್ಹೆಲ್ಲಿ. ಥೊಡೆ ವರ್ಸಾ ನಂತರ ತಾಗೆಲೆ ಬಲ ಕಮ್ಮಿ ಜಾಲ್ಲೆ. ಲೋಕಾಲೊ ಜೋರು ಸಹನ ಕೋರು ಜಾಯ್ನಶೆ ತಾಣೆ ಮೂರ್ತಿ ವಾಪಸ ಕೆಲ್ಲಿ. ಪುನಃ ಮೂರ್ತಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲಿ.

18 ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾ ವೇಳಾರಿ ಔರಂಗಜೇಬ ಹಾಣೆ ಮಹಮ್ಮದ್ ಆಜಮಾಂಕ ಹುಕುಂ ದೀವ್ನು ದೇವಳ ಪೂರಾ ನಾಶ ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಪೆಟಯ್ಲೆ. ತಾಣೆ ದೇವಳ ಪೂರಾ ಕಾಡ್ಚೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಸಾಧ್ಯ ಜಾಲ್ಲೆ ನಾ. ಥೋಡೆ ಭಾಗ ವಾಯ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆ. ಇಂದೋರ ಸಂಸ್ಥಾನಾ ರಾಣಿ ಅಹಲ್ಯಾ ಬಾಯಿ ಹೋಳ್ಕರಾನ

ದೆವ್ಳಾ ಜೀರ್ಣೋದ್ಧಾರ ಕರ್ರೈಲೊ. ತಶೀಂಚಿ ಬ್ರಿಟಿಷಾಲೆ ಆಗಮನ ಜಾಲ್ಲೆ. 1842 ತುಂ ಗವರ್ನರ್ ಜನರಲ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಎಲಿನ ಬರೊ ಆಶ್ಕಿಲೊ ತಾಣೆ ಸೋಮನಾಥ ದೆವ್ಳಾಚೇರಿ ಕಿತ್ಲೊ ಅಭಿಮಾನ ಆಸ್ಸ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ಆಭ್ಯಾಸ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಏಕ ಫರ್ಮಾನ ಕಾಣ್ಣು ಅಫಘಾನಿಸ್ಥಾನ , ಬಲೂಚಿಸ್ಥಾನ ಸರಕಾರಾಂಕ ಪೆಟ್ಟೈಲೊ. "ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾನ ಸೋಮನಾಥ ದೆವ್ಳಾಚೇರಿ ಪಹರೋ ದವರ್ಲ್ಲಾ. ತ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾಚೇರಿ ಧಾಳಿ ಕೊರ್ಚ್ಯಾಕ ಕೋಣೆ ಜಾಲ್ತಿಕಿ ಯೆವ್ವೇತ. ಗೋರೀಂತು ನಿದ್ದಲಾಲ್ಯಾ ಘುಜನಿ ಮಹಮ್ಮದಾನ ಜಾಲ್ತಕೀ ಯೇವ್ವೇತ ಮ್ಹೊಣು ಫರ್ಮಾನ ಪೆಟ್ಟೈಲೆ. ಹ್ಯಾ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪರಿಪತ್ರಾನ ಭಾರೀ ಸಂತೋಷ ಜಾವ್ನು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರಾ ಚೇರಿ ಹಿಂದೂ ಜನಾಂಕ ಅಭಿಮಾನು ವಾಡ್ಲೊ. ತಶೀ ತಾಣೆ ತ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾ ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರ ಗಾಂಧಾ ರಾಕ್ಕಾನ ಬಾಂದಯಿಲೆ. ತ್ಯಾ ಬಾಗ್ಲಾಕ ಮುಂಬಯಿ ಥಾನು ಕರ್ನಾಟಕಾಚೆ ಗಾಂಧಾ ರಾಕ್ಕಾ ಸಾಮಾನು ಕೋರೋನು ವ್ಹರಯಿಲೊ ಮ್ಹೊಣು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೆಳ್ಳ ನಂತರ ಸರದಾರ ವಲ್ಲಭ ಬಾಯಿ ಪಟೇಲ ಉಪಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಆಶ್ಕಿಲ್ಲಾವಳಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕೆಲ್ಯಾ. ಆಜಿ ದೇವಳ ಪಳೈಲ್ಯಾರಿ ತಾಜ್ಜೇರಿ ಧಾಳಿ ಜಾಲ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು ಕೋಣಾಂಕ ಸಾಂಗಚಾಕ ಸಾಧ್ಯನಾ. ಅಂತೂ ಸೋಮನಾಥು ನಿಶ್ಚಿಂತ ಆಸ್ಸ. ಜೈ ಸೋಮನಾಥ ಮ್ಹೊಣು ಉಟ್ಟೈಲೊ. ಚೆರ್ದುವಾನ ರಾನ್ನಾ ಥಾನು ಚೂರ್ನ ಹಾಂಳ್ಳಿತಿ. ತಾಜ್ಜೆ ಪಾನಕ ವಾಂಟಿಯಾರೆ ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಶಂಬು ಲಿಂಗೇಶ್ವರ ದೆವ್ಳಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲೆ ಕಾಣಿ "ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಳ ".

ಶ್ರೀ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೇವಳ

ಕಾಶೀ ಕ್ಷೇತ್ರಾ ಕಾಣಿ ಫುಡೆ ಸಾಂಗ್ಲ್ಯಾ. ಆನ್ನೇಕ ಘಂತ ಗೆಲ್ಯಾವಳಿ ವಿಶ್ವನಾಥ ದೆವ್ಯಾ ಕಥಾ ನಿಮ್ಗೂನು ಘೆತ್ಲಿ. ತೇಂ ಆಜಿ ಸಾಂಗ್ತಾ. ಆಮ್ಮಿ ಬರ್ಡ್ಯಾನಾ ಥಾನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೆಲಿ. ಬನಾರಸಾ (ಕಾಶಿ)ಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲಿ. ವಿಶೇಷ ಗರ್ದಿ ನಾತ್ತಿಲ್ಲಿಮ್ಹಣತಿ ಗಂಗಾನದೀ ಲಾಗ್ಗಿ ಎಕ ದುದ್ದಾ ಅಂಗ್ಡಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಸಾಮಾನ ಸರಂಜಾಮ ದವರ್ಲೆ. ನದೀಂ ಗೆಲ್ಲೆ. ಸಂಕಲ್ಪ ಜಲಪೂಜಾ ಕೋರ್ನು ಗಂಗಾಸ್ನಾನ ಕೆಲ್ಲೆ. ಕೋಣಕಿ ದೋನಿ ಚೆರ್ಡ್ವಾವ ನ್ಹಾವ್ನು ಎತ್ತಾ ಅಶ್ಶಿಲಿ. ತಾಂಕಾ ಎಕ್ಕೇಕ ರುಪೈ ದಕ್ಷಿಣಾ ದಿಲ್ಲಿ ಭಯ್ಯಲ್ಯಾ ಅಂಗಿಡಿ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ಲಿ ಘೇವ್ನು ಖೆಲ್ಲಿ. ಮಿಟ್ಟೆಲಸ್ಸಿ ನಾಗ್ಗಿ ಪೀವ್ನು ಏಕ ಸಾಯ್ಕಲ ರಿಕ್ಷಾ ಘೇವ್ನು ಬನಾರಸ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಾಚಾ ಪ್ರೊಫೆಸರ್ ಕೆ.ಎ.ಎನ್. ರಾವಾಲಾ ಗೆಲ್ಲಿ. " ಮತ್ತೇನಪ್ಪಾ, ಯಾವಾಗ ಬಂದಿ ?ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ ಆನಿ "ಈಗ ಇನ್ನೇನು ಬರೀತಿ? " ನಿಮ್ಗುಬಾ ಲಾಗ್ಲೊ. " ಏನೇ ಬರೀ ಬೇಕಾದ್ರೂ ನೀನು ಹೇಳ ಬೇಕಲ್ವಪ್ಪಾ, ನೋಡು ಯಾವ ಕತೆ ಹೇಳ್ಬೇಕಾದ್ರು ಹೇಳು" ಮ್ಹಳ್ಳೇಲಿ. ತಿತ್ಲ ಭಿತ್ತರಿ ತಾಗೆಲಿ ಬಾಯ್ಲ ಯೇವ್ನು ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ, ಕೈಕಾಲು ಮುಖ ತೊಳ್ಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಬನ್ನಿ. ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯೋಣ್ವಂತೆ. ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ. "ಅತ್ತಿಗೆ ಹುಡುಗ್ರೆಲ್ಲಾ ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ? "ಮ್ಹಳ್ಳೆ, " ರಾಘವೇಂದ್ರನ್ನಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ವತ್ಸಲಾ "ಮ್ಹೋಣ ಭಿತ್ತರಿ ಆಯ್ಲಿಚಿ. "ಮಾಮ, ನಮ್ಮಮ್ಮಾ ನಿನ್ನನ್ನು ಬಯ್ತಾ ಇರ್ತಾಳೆ. ನಿಮ್ಮ ಲತಾನ್ನಾ ಮಾಮಿನ ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರ್ಲಿಲ್ಲಾ ಅಂತ "ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ.

"ವತ್ಸಲಾ ಎಷ್ಟು ಉದ್ದ ಬೆಳ್ದಿದಾಳೆ ? "ಏನಮ್ಮಾ, ನಿನ್ನ ಸ್ಕೂಲು, ಸ್ಟಡೀಸ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಮ್ಮಾ" ಮ್ಹಳ್ಳೆ. " ಅಣ್ಣಯ್ಯಾ ಕಾಫಿ ಕುಡಿಯೋಣ ಬಾ, ಅದ್ಸರಿ, ಇವರು ಯಾರು ಕನ್ನಡ ಬರೋಲ್ಲಾ ಅಂತ ಕಾಣತ್ತೆ ಅಲ್ವಾ ? "ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ." ಅತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ವಾರಣಾಸಿಯನ್ನು ದಿವೊ ದಾಸ ಎನ್ನುವ ಅರಸು ಆಳ್ತಾ ಇದ್ದ. ಅವನೇ ಇವನು " ಮ್ಹಳ್ಳೆ." What ? are you going to introduce me?" "Yes, Doctor, I am very sorry, we went on talking in kannada which is a Foreign to you "

" Yes brother, let us talk in English " ಮ್ಹಳೆಲಿ. " He is Doctor Divodas " ಮ್ಹಣ್ತಾನಾ ಅಶ್ವಥ ನಾರಾಯಣ ರಾಯು ಆಯ್ಲೊ. ರಸಗುಲ್ಲಾ ಬುಡ್ಕುಳೊ ಹಾತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಸಕ್ಕಡ ತಾನ್ನಿ ಪಿವ್ವಾಕ ಬಸ್ಲಿ. ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಜಾಲ್ಲೆ. ಅಶ್ವಥ ನಾರಾಯಣು ತಾಗೆಲಾಗ್ಗಿ ಆಸ್ಸಾಮಿ ಭಾಸ ಉಲ್ಲೋಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ರಸಗುಲ್ಲಾ ಆನಿ ಅಸ್ಸಮಿ ಭಾಷೇಮಿತಿ ಡಾಕ್ಟರಾಕ ಭಾರಿ ಖುಷಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ತಾನ್ನೀಂಕ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆಮ್ಮಿ ತೆಗ್ಗಜನ ಆಸ್ಸಾಮಿನ ಉಲ್ಲೋಚಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ತಾವಳಿ " This is Foreign Language to me "ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಅತ್ತಿಗೆ. ಸಕ್ಕಡ ಫೊಳ್ಳನೆ ಹಾಶ್ಶಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ತಾವಳಿ ಅತ್ತಿಗೆ "ಕೀ ಮೊಶಾಯ್ ಭಾಲೊ ಆಶೋನ್ ನಾ "ಮ್ಹೋಣು ಬಂಗಾಲಿನ ಉಲ್ಲೋಚಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ತಶೀಂ ಪೂರಾ ಜನ ಬಂಗಾಲಿನ ಉಲ್ಲೋಚಾ ಲಾಗ್ಲಿ. ತೇ ದಿವಸು ತಾಂಗೆ ಥೈಂ ರಾಬ್ಲಿ. ಸಗ್ಗೀ ವಾರಣಾಸಿ ಭೋಂವ್ಲಿ. ಕಾಶಿ ವಿಶ್ವನಾಥಾಲೊ, ಅನ್ನ ಪೂರ್ಣೇಲೊ ಸಮಾಚಾರು ಘೆತ್ಲೊ. ರಾತ್ತಿ ವತ್ಸಲಾನ ಕಾಶೀ ವಿಶ್ವನಾಥಾಲೆ ದೆವಳಾಚೆಂ ಚರಿತ್ರ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ತೇಂ ಚರಿತ್ರ ತುಮ್ಕಾ ಸಾಂಗ್ತಾ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮಾನ ಕಾಣಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ.

ಹಿಂದೂ ಲೋಕಾಂಕ ವಾರಣಾಸಿ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಅತಿ ಪವಿತ್ರ ಕ್ಷೇತ್ರಾ, ಹೇ ಕ್ಷೇತ್ರ ಗಂಗಾನದಿ ತಟಾಕಾರಿ ಆಸ್ಸ. ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶಾಂತು ಹ್ಯಾ ನದೀ ತೀರಾರಿ ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲೆನ ಘಾಟ ಆಸ್ಸತಿ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಲೋಕ ಹ್ಯಾ ಘಾಟಾಂತು ಯೇವ್ನು ಪುಣ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ದೃಷ್ಟೀನ ಬುಡ್ಕಿ ಮಾರ್ರ್ತಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಗಾವಾಂತು ಕನಿಷ್ಟ 1500ದೆವ್ಳ ಆಸ್ಸತಿ. ಹಾಂತು ಪ್ರಧಾನ ದೇವಳ ವಿಶ್ವನಾಥಾಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಅನೇಕ ಬೌದ್ಧ ದೆವ್ಳಯಿ ಆಸ್ಸತಿ. ವಾರಣಸಿಂತು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಾ ಮೂರ್ತಿ ಕೋಣೆ, ಕೆದ್ನಾ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲಾ ಮ್ಹೊಣು ಕಳೀತಾ ಯೇನಾ. ಪುರಾಣಾ ಕಾಲಾಂತು ವಾರಣಾಸಿ ರಾಯು ದಿವೋದಾಸು ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ ರಾಜ್ಯ ಕರ್ತಾಲೊ. ದೇವು ವಿಶ್ವನಾಥು ಕಾಶೀಂತು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತ್ಯಾ ರಾಯಾ ರಾಜ್ಯ ಭಾರಾ ಕ್ರಮು ವಿಶ್ವನಾಥಾಕ ಮನಾ ಗೆಲ್ಲೊ ನಾ. ತ್ಯಾ ಮಿತಿ ತೊ ಮಂದಾರ ಪರ್ವತಾರಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಬಸ್ಲೊ.

ದಿವೊದಾಸಾಕ ನಾಶ ಕೊರ್ರ್ಕಾ ಖಾತ್ತಿರಿ ವಿಶ್ವನಾಥಾಲೊ ಗಣ, ಭೂತ, ಪ್ರೇತ, ಪಿಶಾಚಾಂಕ ಪೆಟ್ಯೆಲೆ. ತಾಕ್ಕಾ ಆಪ್ಪೊಡ್ಚೆ ಧೈರ್ಯ ಆಯ್ಲೊ ನಾ. ತೀ ಮಣಿ ಕರ್ಣಿಕೆಂತು ರಾಬ್ಲಿ. ತಾಣೆ ಸೂರ್ಯಾಕ ಪೆಟೆಯ್ಲೊ. ಸೂರ್ರ್ಯಾ ಮಿತಿ ಕಾಹಿ ಕಾಮ ಜಾಲ್ಲೆನಾ. ಆನಿಕೇಯಿ ಬಲಿಷ್ಟ ಗಣ ಗೆಲ್ಲಿ. ದಿವೋದಾಸು ಅತೀ ಭದ್ರ ಪಾಟಾರಿ ರಾಬ್ಲೊ. ಕಡೇರಿ ಗಣಪತಿ ಏಕ ಜ್ಯೋತಿಷಿ ವೇಸಾರಿ ಗೆಲ್ಲೊ. ರಾಜಾ ದಿವೋದಾಸಾಕ ಹಾಗೆಲೆ ಜ್ಯೋತಿಷ್ಯ ಮನಾ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಣೆ ರಾಯ್ಯಾನ ಆಜಿವರೇಕ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ. ಬರೀ ಕಾಮ , ಮುಕಾರಿ ತಾಕ್ಕಾ ರಾಯ್ಯಾಕ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿ ಸಕ್ಕಡ ಸಾಂಗೂನು ತಾಕ್ಕಾ ಭುಲ್ಲೋನು ಸೊಳ್ಳೆ. ರಾಯ್ಯಾಕ ಸಾಯುಜ್ಯ ಪಿಶ್ಶೆಂ ಲಾಗ್ಲೆ. ತಾಣೆ ಗಣಪತಿಕ ನಿಮ್ಗಿಲೆ.

"ಸಾಯುಜ್ಯ ಪದವಿ ಮೆಳ್ಚಾಕ ಕಿತ್ತೆಂ ಕೊರ್ರ್ಕಾ ಮ್ಹಳಾಲೊ. ಗಣಪತಿನ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಆತ್ತ ಏಕು ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಯೆತ್ತಾ. ತೋ ತುಕ್ಕಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕರ್ತಾ. ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗೂನು ಅದೃಶ್ಯ ಜಾತ್ತಾ. ತಶೀಂಚಿ ಶ್ರೀ ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಏಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ರೂಪಾರಿ ಯೆತ್ತಾ. ತೊ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಾನ ಥಾನು ಆಯ್ಯೆಲೊ ಮ್ಹೊಣು ತಾಕ್ಕಾ ಸಾಯುಜ್ಯ ಮೆಳ್ತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ತೆದ್ನಾ ದಿವೊದಾಸ ಶಿವಮಂದಿರ ಬಾಂದಯ್ತಾ. ಆನಿ ತಾಂತು ವಿಶ್ವನಾಥು ಸಂಪ್ರೀತ ಜಾವ್ನು ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ತಾ. ವಿಶ್ವನಾಥಾ ದೇವಳ ತೀರಾ ಊಂಚನ್ಹಯೀ, ವಿಶಾಲ ನ್ಹಯಿ, ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಪ್ರಾಚೀನ. ಆತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಸ್ಥಿತೇರಿ ತೇ ಬಾಂದಿಲೆ.

ರಾಣಿ ಅಹಲ್ಯಾ ಬಾಯಿನ ತಾಜ್ಜಾ ಗರ್ಭಗುಡ್ಯೆ ಗೋಪುರಾಕ ಭಾಂಗಾರ ಬಾಂದಯಿಲೆ. ಪಂಜಾಬಾ ಸಿಂಹು ರಾಜಾ ರಣಧೀರ ಸಿಂಹಾನ ಗರ್ಭಗುಡ್ಯೆವೈಲೆ 5ಕಲಶ ಬಸಯ್ಲೆ. ಇತ್ಲೋಚಿ ದೆವ್ಳಾ ಇತಿಹಾಸು ಮ್ಹೊಣು ವತ್ಸಲಾನ ಕಾಣಿ ಕೈದ ಕೆಲ್ಲಿ. "ಮಾಮಾ, ಈ ಕತೇನಾ ನೀವು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡ ಬೇಕಾದ್ರೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಅಂತೇ ಕೊಡಬೇಕು "ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ.

ಆತ್ತ ಭಾರತ ಯಾತ್ರಾ ಕಥಾ ಆಜ್ಜೀಕ ಸಮಾಪ್ತ ಕೋರ್ರು ಉದ್ಯಾಪನ ಕೊರ್ರ್ಕಾ. ಕೋಣೆ ವೊಚ್ಚೂನಾಕಾತಿ. ನ್ಹಾವ್ನು ಯೇವ್ನು ದೇವಾಕ ನೈವೇದ್ಯ, ಆರ್ತಿ ಕರ್ತಾ ಪ್ರಸಾದು ಘೇವ್ನು ವೊಚ್ಚೇತ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗೂನು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ನ್ಹಾವ್ಚ ಗೆಲ್ಲೊ. ನ್ಹಾಣ, ಸಂಧಿ, ದೇವಾ ಪೂಜಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಮಂಗಳಾರತಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ಪ್ರಸಾದ ವಿತರಣ ಜಾಲ್ಲೊ. ಸರ್ವಾಂಕ ಪಾಯ ಪೋಣ್ಣು ಅನ್ನಾಳಚೆ ಮೆಕೋಳ್ಳು ಪಂಜಿ ನ್ಹೆಸ್ಸೂನು ಬಸ್ಲೆ.

"ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು, ಮುಕಾರಿ ಕಸ್ಸಲೀ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತೆ ನಾವೆ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲಿ ಏಕ್ಲಿ.

"ವ್ಹೈಗೊ ಆಪಾ, ಆನಿ ದೋನಿ ಮ್ಹೈನೆ ಕಾಣ್ಯೆ ಮಾಂಡುನಾ. ದೇಡ ಮ್ಹೈನೊ ಸಾಂಗ್ಲೆ ನ್ಹವೆ. ಸಗ್ಳೆ ವಸಂತ ಋತು ಆಚರಣ ಕೆಲ್ಲ್ಯಾವಾರಿ ಜಾಲ್ಲೊ. ಹೇ ಘಾಂತ ಶ್ರಾವಣ ಮ್ಹೈನ್ಯಾಂತು ಮಹಾಭಾರತ ವಾಚ್ಚ್ಯೊಬಾ ಬದ್ದ್ಯಾಕ "ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆನಿ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರ " ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ ಬ್ರಹ್ಮ ದೇಶಾಚಿ ಬೌದ್ಧ ದೆವ್ವ ಆನಿ ಪಗೋಡಾ. ನಾತ್ಲ್ಯಾರಿ "ಗೋಯಾಂತುಲಿ ಕುಲದೆವ್ವ ಹ್ಯಾ ವಿಷಯಾಚೇರಿ ಸಾಂಗ್ಯಾ "ಮ್ಹಳ್ಳೊಲೊ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು.

ಸಕ್ಕಡ ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮ್ಮ್ಯಾಕ ಪಾಂಯ್ಯೊಣ್ಣು ಘರಾ ಗೆಲ್ಲಿಂತಿ.

ಶ್ರೀ ಶಿವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಬನವಾಸಿ

" ಬನವಾಸಿ" ಹೇಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿರ್ಸಿ ತಾಲೂಕಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ 1000ವರ್ಸ ಪಾಶಿ ಪ್ಯೆಲೆಚೊ ಇತಿಹಾಸು ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ನಗರಾಕ ಜಯಂತಿಪುರ ಮ್ಹಣ್ತಾತಿ. ಸಿರ್ಸಿ ಸೊರಬ ರಸ್ತ್ಯಾರಿ 15ಮ್ಯೆಲ ದೂರ ವರದಾ ನದಿ ಕಿನಾರ್ಯಾರಿ ಹೊ ಗಾಂವು ಆಸ್ಸ. ಹೊ ಗಾಂವು ಕದಂಬ ರಾಜಧಾನಿ ಮ್ಹೊಣೋನು ಘೆತ್ತಾತ್ತಿ. ನಾಗವರ್ಮ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಕನ್ನಡ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಚೆ ಪರಿಷ್ಕಾರ ಕೆಲ್ಲೆ. ಹಾಂಗಾಚಿ ಕನ್ನಡಾಚೆ ಆದಿಕವಿ ಪಂಪು ಹಾಂಗಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಆರಂಕೂಸ ಮಿಟ್ಟೊಡಂ ನೆನೆವು ದೆನ್ನ ಮನಂ ಬನವಾಸಿ ದೇಶಮಂ "ಮ್ಹೊಣು ಬರಯಿಲೆ ಹಾಂಗಾಚಿ.

ಹಾಂಗಾ 2ಮ್ಯೆಲ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಕೋಟೆ (Fort = ಕಿಲ್ಲೊ)ಆಸ್ಸ. ಆತ್ತ ಕೋಟೆಂಚೆ ಅವಶೇಷ ಮಾತ್ರ ಆಸ್ಸತಿ. ಕದಂಬ ರಾಜಧಾನಿ ಹ್ಯಾ ಬನವಾಸಿಂತು ಜಕ್ಕಣಾಚಾರ್ಯಾನ ಬಾಂದಿಲೆಲೆ. "ಶ್ರೀ ಮಧುಕೇಶ್ವರ" ದೇವಳ ಹಾಂಗಾ ಆಸ್ಸ. ಹಾಂಗಾಚೊ ಬಸವು (ನಂದಿ)ಕಾಳ್ಯಾ ಶಿಲೆನ (Hard Black Granite)ರಚನಾ ಕೆಲ್ಲಾ. 7ಫೂಟ ಊಂಚ 5 ಫೂಟ ದೀಗು ಆಸ್ಸ. ಕರ್ನಾಟಕಾಂತು ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಶಿಲಾ ಬಸವ ಚಾರಿ . ಮ್ಯೆಸೂರ ಚಾಮುಂಡಿ ಬೆಟ್ಟ್ಯಾರಿ ಏಕು ಬೆಂಗಳೂರ ಬಸವನ ಗುಡಿ ಏಕು, ಸಾಗರ ತಾಲೂಕ ಇಕ್ಕೇರಿ ಏಕು ಆನಿ ಚಾರ್ರಿಚೊ ಬನವಾಸಿ. ಹ್ಯಾ ಬಸವಾ ಮಾಕ್ಷಿ ಮಹಾದ್ವಾರಾ ಥಾನು ಭಿತ್ತರಿ ಆಯ್ಲ್ನಿ ತಕ್ಷಣ ವಿಶಾಲ ಪಟಾಂಗಣ. ಪಟಾಂಗಣಾ ಮಧ್ಯೆ 80ಫೂಟ ಊಂಚ ಧ್ವಜಾ ಖಾಂಬೊ (ಶಿಲೆಚೊ)ಹ್ಯಾ ಖಾಂಬೆ ಫೇರಾಯಿ (Circumference) 10.5 ಫೂಟ ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ಖಾಂಬೆ ತಲ್ಯಾರಿ ಚೌಕ. ಘಂಟಾ ಮಂಟಪು. ಹ್ಯಾ ಮಂಟಪಾಚ್ಯಾ ಆಟ ಮುಲ್ಲೆಂಕ ಆಟ ಘಾತ್ರಾ ಘಂಟ್ಯೊ ಅಸ್ಸತಿ. ತ್ಯೊ ಘಂಟೊ ಇತರ ಲೋಹಾ ಘಂಟೆ ವಾರೀಚಿ ಶಬ್ದ ಕರ್ತಾತಿ.

ತಶಿ ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಯಜ್ಞ ಶಾಲಾ. ತಾಜ್ಜ್ಯಾ ಉಜ್ವೆನ ವಾದ್ಯಶಾಲಾ, ಭಿತ್ತರಿ 2 ಫೂಟ ಉಂಚ ಪಾಣಿ ಪೀಠಾಚೇರಿ ಮಧುಕೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ. ಅಖಂಡ ಕಾಳಿ ಸೋಮನಾಥ ಶಿಲೆನ ಕೆಲ್ಲೆಲಿ. ಸಗ್ಗೆ ದೇವಳ ಶಿಲಾಮಯ ಮಹಾಶಿಲ್ಪಿ ಜಕ್ಕಣಾಚಾರ್ಯ ಕೃತ ಮಧುಕೇಶ್ವರ ದೆವ್ವಾ ದಾವೇನ ಪಾರ್ವತಿ ದೇವಿ ದೇವಳ. ಸುಂದರಮೂರ್ತಿ. ತಶೀಂ ಭಾಯ್ಲ ಸುತ್ತಾ ಆಯ್ಲಾರಿ 800 - 900ವರ್ಸ ಮಾಕ್ಷಿಚಿ ಶಿಲಾಲೇಖ ಮುಕಾರಿ ಸ್ವಾದಿ ವೆಂಕಟಪ್ಪ ನಾಯಕಾನ ದಿಲ್ಲೊ ಪಾತ್ರಾ ಮಾಂಚೊ (ಕಲ್ಮಂಚ)ಕಾಳಿ ಶಿಲಾ ಥಳ್ಥಳ್ತಾ. ಮುಕಾರಿ ಸುತ್ತಾಕ ಅಷ್ಟ ದಿಕ್ಪಾಲಕಾಲ್ಯೊ ಮೂರ್ತ್ಯೊ.

ಇಂದ್ರಾ ಅಗ್ನಿ ಯಮಶ್ಚೈವ
ನೈಋತ್ಯಾ ವರುಣಸ್ತಥಾ|
ವಾಯುವ್ಯಾದಿ ಕುಬೇರಂಚ
ಈಶಾನ್ಯಾತ್ ಅಭಿವಂದನಂ ||

ತಾಚ್ಯಾ ಮುಕಾರಿ ನಾಗವರ್ಮ ಕಾಲಾಚೆಂ ಶಿಲಾಲೇಖ. ತ್ಯಾ ವೇಳಾರಿ ಕನ್ನಡ ಲಿಪಿ ಚೌಕ ಆಶ್ಶಿಲಿ.

ಅಖಿಲ ಭೂಮಂಡಲದೋಳ

ವರದಾನದಿ ತೀರ ದೋಳ ಆಶ್ಶಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ.

ತಶಿಂಚಿ ಸಾತ ಹೆಡೆ ಮಹಾಶೇಷು (ಹೊಯ್ಸಳಾ ಪೇಕ್ಶಾ ಮಾಕ್ಶಿ ಶಿಲ್ಪ) ಥಂಬಾನ ಬಾಂಯಿ, ಮಹಾದ್ವಾರ. ಭಾಯ್ಲ ಸುತ್ತಾಚಾ ನೈಋತ್ಯ ಆನಿ ವಾಯುವ್ಯ ಮುಲ್ಲೆಕ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆನಿ ಗಣಪತಿ. ಸಕ್ಕಡ ಶಿಲಾ ಮಂಟಪ.

ಭಾಯ್ರಿ ಆಯ್ಲಾರಿ 45 ಫೂಟ ಊಂಚ 16ಫೂಟ ವ್ಯಾಸ, 12ಚಕ್ರಾಂಚೊ 400ವರ್ಸ ಮಾಕ್ಶಿಚೊ ರಾಕ್ಶಾ ತೇರು. ವೈಶಾಖ ಶುದ್ಧ ೧೩ಕ ಬ್ರಹ್ಮರಥೋತ್ಸವು. ತ್ಯಾ ರಾಕ್ಶಾ ಅಚ್ಚಾರಿ ತೇರು ಬಾಂದೂನು ಕಲಶು ದವರ್ಲ್ಯಾರಿ 125ಫೂಟ ಊಂಚ ದಿಸ್ತಾ. ತೇರಾ ಚಕ್ರ, ಚೌಕಟ್ಟು ಭೆತ್ತೂನು ಗೆಲ್ಲೆಲ್ಕಡೆ ಲೊಕ್ಕಂಡ ಪಟ್ಟೊ ಮಾರ್ದು ರಿವೀಟ ಕೆಲ್ಲಾ. ರಥು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲ್ಯಾರಿ ಚರ್ರ್ರರ, ಚರ್ರ್ರರ ಜಾವ್ನೊ ಶಬ್ದು ಘರ್ಲ್ಯಾಂಗಭರಿ ಸರ್ಲ್ಯಾರಿ ದವ್ರ್ಯಾ ಬಾಗ್ಲಾ ಥಾನು ತೇರ ಬೀದಿ ತಲ್ಯಾಕ ವೊಚ್ಚೂನು ಯೆವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ 12ಘಂಟೆ ಲಾಗ್ತಾ. ಸಾಂಜೆ 4ಘಂಟೆ ವೇಳಾರಿ ರಥು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ಲ್ಯಾರಿ (ರಾತ್ರಿ)ಸಕಾಳಿ 4ಘಂಟೆಕ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲ್ಯಾರಿ ಪುಣ್ಯ . ತೇರಾ ಬೀದಿ ದಿಗ್ಗಾಯಿ ಕೇವಲ 1.5ಫರ್ಲಾಂಗ ಮಾತ್ರ.

ಏಕ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತೇರು ತಾಂಡ್ಚಾಕ ಮ್ಹಾರ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಪೂಜಾ ಹವೀಕ ಭಟ್ಟಾಂಲಿ. ದೊನ್ನೋನಿ ಹಸ್ತಾಂಕ ತೇರು ಲಕೋವ್ಚಾಕ ಉಪಯೋಗು ಕರ್ತಾತಿ 50,000ಗಟ್ಲ್ಯಾನ ಲೋಕ ಜಾತ್ರೆಕ ಭರ್ತಾತಿ. ಪಂದ್ರ ದಿವಸ ಜಾತ್ರಾ ಚಲ್ತಾ. ಏಕ ವರಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ ತೇರು ತಾಂಡ್ಚಾಕ ಆಪಯ್ಲೆ ನಾ. ಮ್ಹಾರ ಯೇವ್ನು ದೂರ ರಾಬ್ಲೆ. "ನಮ್ಮಪ್ಪ ನಮ್ಮನ್ನ ಬಿಟ್ಟು ಹ್ಯಾಂಗ ತೇರಿನ ಮ್ಯಾಗ ಹೋಗ್ತಾನ ನೋಡೋಣ"ಮ್ಹಣ್ಣು ದೇವಾಕ ಪಾಂಯ್ಕೋಣು ದೂರ ರಾಬ್ಲೆ. 4ಹಸ್ತ್ಯೋ ಆನಿ ಜಾತ್ರೆ ಆಯ್ಕಿಲ್ಯಾ ಲೋಕಾನಿ ತೇರು ತಾಂಚ್ಲೋ. "ಮಧುಕೇಶ್ವರ ,ಮಧುಕೇಶ್ವರ, ಹರಹರ ಮ್ಹಾದೇವ"ಮ್ಹೋಣು ಬೋಬ 10ಮೈಲಿ ದೂರ ಆಯ್ಕಲಿ. ತೇರು ರಾಬ್ಬಿಲ್ಯಾ ಕಡೇನ ಥಾನು ಹಾಲ್ಲೋನಾ. ತಾವಳಿ ಮ್ಹಾರಾಂಕ ಪಾನ್ಸಾ ವೀಡೋ ದೀವ್ನು ಆಪೈಲೆ. ತಾನ್ನಿ 150ಜನಾನಿ ದರ್ದ್ರಿ ತೇರು ತಾಂಡೂನು ಉತ್ಸವು ಪೂರ್ಣ ಕೆಲ್ಲೊ. ಹೇಂ ಬನವಾಸಿ ಚೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪರಿಚಯು.

ಕದಂಬ ರಾಯಾನಿ ಕರ್ನಾಟಕ ದೇಶಾಂತು ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಗೋಂಯಾ ವರೇಕ 101ಕೋಟೆ ಬಾಂದಯ್ಲಿಂತಿ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ತಾಂಗೆಲೆ ನೌಕಾ ಸೈನ್ಯ ವರೇಕ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹೋಣು ಉಲ್ಲೇಖ ಆಸ್ಸ. ಗೇರಸಪ್ಪೆ ಬಂದ್ರಾ ಮುಖಾಂತರ ರೋಮ ದೇಶಾಕ ಯಾಳ, ಮೀರೆಂ, ರಾಮಪತ್ರಿ, ದಾಲ್ಚಿನ್ನಿ, ಮ್ಹೋವು ಇತ್ಯಾದಿ ವಸ್ತು ವ್ಯಾಪಾರು ಚಲಯ್ತಾಲಿಂತಿ ಮ್ಹೋಣು ಶಾಸನ ಸಾಂಗ್ತಾತಿ. ಶ್ವೇತ ವರಾಹ ಚಿಹ್ನೆಚೆ ನಾಣ್ಯ ತಾಂಗೆಲೆ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಮ್ಹೋಣು ಆಧಾರ ಮೆಳ್ತಾ.

"ಜೈ ಮಧುಕೇಶ್ವರ" ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತ ಮಾಮು ಗೊರ್ವಾಂಕ ತಣ ಘಾಲ್ಚಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮೆಲೆ ತಪೋವನ " ಸ್ವಾದಿ"

ಶ್ರೀ ಶ್ರೀ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮೆಲೆ ತಪೋವನ

ಶ್ರೀ ಸುಧಾ ಪುರಿ

ಶ್ರೀಮದ್ ಸುಧಾಪುರಿ, ಸೋಂದೆ, ಸೋದೆ, ಸೊದೆ ಇತ್ಯಾದಿ. ಶಿರಸಿ ಥಾವ್ನು ಹುಲೆಕಲ್ ವಾಟ್ಟೆನ ಸೋದೇಕ ಬಸ್ ಆಸ್ಸ. 13ಮೈಲಿ ಜಾತ್ತಾ ಹಾಂಗಾ ಕದಂಬ ಕಾಲಾ ಥಾನು ಪಾಳೆಯ ಗಾರ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಹಾಂಗಾ ಜೈನ ಬಸದಿ ನೇಮನಾಥ ಬಸದಿ, ಆಸ್ಸತಿ. ಜೈನ ಮಠು ಆಸ್ಸ ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಥೈಂ ಲಿಂಗಾಯತಾಲೊ ರಾಜ್ಯಭಾರು ಸುರುಜಾಲ್ಲೊ. ಲಿಂಗಾಯತ ಪಾಳೆಯಗಾಲಾಲ್ಯೋ ಗೋರಿ ಆಸ್ಸತಿ. ಗದ್ದಿಗೆ ಮಠ ಮ್ಹೋಣು ತಾಂಗೆಲೊ ಏಕು ಮಠು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಆತ್ತ ಮಠಾಚ್ಯೊ ಪಳ್ಳೆಲ್ಯೊ ವಣತ್ಯೊ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಬಸವರಾಜೇಂದ್ರ ರಾಜಗುರು ಮ್ಹೋಣು ತಾಗೆಲೆ ನಾಂವ. ಮಹಾಕ್ರೂರಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಭಸ್ಮಲಾವ್ನು ಘೆವ್ವಾಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ಜಾನ್ನುವಿ ಲಾಶ್ಶಿಲೊ ಗೊಬ್ಬೊರು ಜಾವ್ಕಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಆಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ತಾಂಗೆಲೆ ಸೇವಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಂಕ ಭಾರಿ ತ್ರಾಸು ದಿತ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ.

ವಿಜಯನಗರ ರಾಜ್ಯಭಾರಾ ಕಾಲಾಕ ಹಾಂಗಾ ವೈಷ್ಣವ ಧರ್ಮಾಂಕ ಏಕಿ ಸುಸಂಧಿ ಮೆಳ್ಳಿ. ಶ್ರೀಮತ್ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮೆನ ಥಂಯಿ 15ವರ್ಸ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ಕೆಲ್ಲೆ. ತಪೋ ಪ್ರಭಾವಾ ನಿಮಿತಿ ಥೋಡಿ ಪವಾಡ ಕೋರ್ರು ದಾಕ್ಕೈಲೆ. ಜನಾಂಚೇರಿ ತಾಗೆಲಿ ಪ್ರತಿಷ್ಠ ವಾಡ್ತ ಗೆಲ್ಲಿ. ರಾಜ ಗೌರವ ಮೆಳ್ಳ್ಯೊ. ಉಡ್ಪಿ ಅಷ್ಟಮಠಾಂಚಿ ಪರ್ಯಾಯ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಮಠಾ ಆಡಳಿತಾಂತು ಶಾಶ್ವತ ಸುವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕೆಲ್ಲಿ. ಉಡುಪಿಚ್ಯಾ ಅಷ್ಟ ಮಠಾಂತು ಕೃಷ್ಣಾಪುರ, ಅಧಮಾರು, ಫಲಿಮಾರು, ಕಾಣಿಯೂರು, ಶೀರೂರು, ಪುತ್ತಿಗೆ, ಪೇಜಾವರ ಆನಿ ಸ್ವಾದಿ ಅಶಿ ಆಟ ಮಠ. ತೋಚಿ ಆತ್ತ ಸಾಂಗ್ಸೊ ಸ್ವಾದಿ ಮಠು. ಹಾಂಗಾ ವಿಜಯನಗರ ಶಿಲ್ಪ್ಯಾನ ಬಾಂದಿಲೆ ರಮಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ತಾಕ್ಕಾ ಲಾಗ್ಗೂನು ಸ್ವಾಮ್ಯಾಂಲೆ ವೃಂದಾವನ ಆಸ್ಸ. ಏದ್ರಾಕ ರಥಬೀದಿ, 48ಫೂಟ ಊಂಚ ಫಾತ್ರಾಚೊ ಧ್ವಜಸ್ತಂಭು ಆಸ್ಸ. ತೇರ ಬೀದಿ ಏದ್ರಾಕ "ಹಯಗ್ರೀವ ಸಮುದ್ರ ಮ್ಹೋಣು ಏಕು ಸರೋವರ. ವೃಂದಾವನಾ ಸುತ್ತು ಪೌಳ್ಯೊ ಥಂಚಾನ ತೊಗ್ಗು ದೆಂವ್ವಾರಿ "ಧವಳ ಗಂಗಾ " ತಳಯಿ. ತಾಜ್ಜ ಲಾಗ್ಗಿ ವೀಣಾ ಪಾಣಿ ಹನ್ಮಂತು. ಕೋಣ್ಕೆ ಜೈನಾಂಚಾನ ತಾಕ್ಕಾ ಮಾರ್ರ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ಚಾಟಕ ಮಂತ್ರಾನ ಉಡಯಿಲೊ. ಫಾತ್ತೋರು ತಾಣೆ ದಾವ್ವಾ ಹಾತ್ತಾನ ಥಂಯಿ ರಾಬ್ಬಯ್ಲಾ. ಧವಲ ಗಂಗೆ ಕಾಟ್ಟೆರಿ ಏಕಿ ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಆಸ್ಸ ಮೂಡ್ನಾಕ ನಾರಾಯಣ ಭುತ್ತಾಲಿ ಗುಡಿ. ಥಂಚಾನ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಪಂಚ ವೃಂದಾವನ, ನಾಗವನ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಹೋ ಗಾಂವು 12ಮೈಲಿ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ಆಶ್ಶಿಲೊ ಖಂಯಿ. ತಾಕ್ಕಾ ಆಧಾರು ಆಸ್ಸ. ಏಕ ಲಾಕ (Lakh)ಜನ ವಸತಿ ಆಶ್ಶಿಲ್ಲಯಿ.

ಹುಲೇಕಲ್ ಥಾನು 2ಮೈಲಿ ವೊಚ್ಚು ಭಿತ್ತರಿ ಮಾಸ್ತಿ (ಮಹಾಸತಿ)ರಾನ ಮೆಳ್ತಾ. ಥಂಚಾನ ಮುಕಾರಿ ಹುಣ್ಸೆ ಹೂಂಡ ದೇವಳ. ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟರಮಣು ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾರಿ ರಾಬ್ಲಾ. ಮಾಸ್ತಿ ರಾನ ಫುಡೆ ಹ್ಯಾ ಮಹಾನಗರಾ ಸ್ಮಶಾನ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಖೈಂ. ಹುಣ್ಸೆ ಹೊಂಡಾಂತು ವೆಂಕಟರಮಣಾಲಿ ಗರ್ಭಗುಡಿ, ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾವರಣ. ಪೌಳಿ ಮಹಾದ್ವಾರ ಪೂರ್ಣ ಶಿಲಾಮಯ. ಗರ್ಭಗುಡ್ಕೆ ವಣತೀರಿ ಬೇಲೂರಾಂತು ಆಶ್ಶವಾರಿ ಚಿತ್ರಶಿಲ್ಪ. ಏದ್ರಾಕ ಪಟಾಂಗಣ, ಧ್ವಜಸ್ತಂಭು, ಪೋಡಿ ತಳಯಿ ಥೈಂ ತೆಪ್ಪೋತ್ಸವು ಸಕ್ಕಡ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಥಂಚಾನ ಕಾಮಾಟಗೇರಿ. ಮ್ಹಾರಾಂಲಿ ಕೇರಿ. ಸೋದೆ ರಾಯ್ಯಾಲೆ ಸೈನ್ಯ ತೇಂ. ತಾಂಕಾ ಚಲವಾದಿ ಮ್ಹಣ್ತಾಲೆ. ಥಂಚಾನ ಕೋಟೆ ಪ್ರಾಕಾರ. ತಾಜ್ಯಾ ಭಿತ್ತರಿ ಗ್ರಾಮ ವಸತಿ. ಪ್ರಧಾನ ದ್ವಾರ. ಥೈ ಪ್ರತಿ

ಘರಾಕ 2-3ಬಾಯ್ಯೊ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯೋ. ತ್ಯಾ ಭಾಂಯ್ತು ಗೂರ್ವ ಪೋಣ್ನು ಮರ್ರಿತ ಮ್ಹೋಣು ತಾಜ್ಜೇರಿ ಘಾತ್ರಾ ಘರಶ್ಯೊ ಹಾಂತುಳ್ಳತಿ. ಅಸ್ಸಲ್ಯೊ ಸುಮಾರು 1000ಬಾಯ್ಯೋಂ ಥಾಂಪ್ಣೆಲಿ ದಿಸ್ತಾತಿ.

ತಾಜ್ಜೆ ಭಿತ್ತರಿ ಭಿತ್ತವೆಲೆ ಕೋಟೆ ತಾಂತು ಟಂಕಸಾಲೊ. ಹ್ಯಾ ಟಂಕ ಸಾಲೆಂತು ಸುವರ್ಣ, ರಜತ, ತಾಮ್ರ ಆನಿ ಪಾಷಾಣಾಂಚಿ ನಾಣ್ಯ ಕರ್ತಾತ್ಶಿಲಿ ಮ್ಹೋಣು ಇತಿಹಾಸು ಸಾಂಗ್ತಾ. ತಶೀಂ ಮುಕಾರಿ ಮೊತ್ಯಾ ತಳೆ.

ಮೊತ್ಯಾ ತಳೆಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ತಾಂತು ಕಾಹಿಂ ಮೋತಿ ಜಾಯ್ನಾಶ್ಶಿಲೆ. ರಾಜವಾಡೇ ಖಾತ್ತಿರಿ ತಯ್ಯಾರ ಕೊರ್ಚಿ. ನವರತ್ನಾದಿ ಆಭರಣ ಹ್ಯಾ ತಳೇಚ್ಯಾ ಪಾವಟಣೇರಿ ಬೈಸೂನು ಕರ್ತಾಲಿ. ವಜ್ರ ವೈಡೂರ್ಯ, ರತ್ನ, ಗೋಮೇದಿಕ, ಪ್ರವಾಳ, ಮೌಕ್ತಿಕ, ಇತ್ಯಾದಿ ತಾಸ ಮಾರ್ಚಿ, ರವೆ ದಿವ್ಚಿ ಅಸ್ಸಲಿ ರೂವಾರಿ ಕಾಮ್ಮ ಹ್ಯಾ ತಳೆ ಮೆಟ್ಟಾರಿ ಕರ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ಕೋಣೆ ಕದ್ನಾಯಿ ಹ್ಯಾ ತಳೇರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ತಾಂಕಾ ಮೋತಿ ಪೊವಳಿ ಮೆಳ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಶೀಂ ಮುಕಾರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಜೋಡು ಗಾಂಡಿ ಬೋಸೋವು ತೋಂಡ ಎಕ, ದೋನಿ ಗಾಂಡ್ಯೊ, ದೋನಿ ಬಾಲ್ಲ, ಕಾಳ ಘಾತ್ರಾ ಬೋಸೋವು. ತಾಕ್ಕಾ ಏಕ ಗುಡಿ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸ.

ಥಂಬಾನ ಮುಕಾರಿ ಶಾಲ್ಮಲೀ ನದಿ. ಹೀ ನದಿ ಶಿರ್ಶಿಚಾ ಲಿಂಗದ ಕೋಣಾಥಾನು ಭಾಯ್ರ ಸರ್ತಾ. 43 ಮೈಲ ಪ್ರವಾಹ ಕೋರ್ರು ಮೆಣ್ಸೆ ಲಾಗ್ಗಿ 350ಫೂಟ ಊಂಚ ಥಾನು ಸಕಲ ಉಡಿ ಮಾರ್ತಾ. ಜಲಪಾತ ನಿರ್ಮಾಣ ಕರ್ತಾ. ಮುಕಾರಿ ಗಂಗಾವಳಿ ನದಿಂತು ಮೇಳ್ನು ಸಮುದ್ರಾ ಮೆಳ್ತಾ. ಸ್ವಾದೀಂತು ಹೀ ನದಿ ದಾಂಟೂನು ಪೆಲ್ತಾ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಥ್ಯಂ ಆನ್ನೇಕ ಸೈನ್ಯ ಕೋಟೆ ಹ್ಯಾ ಕೋಟೆ ಭಿತ್ತರಿ ರಾಯಾಲಿ ದರ್ಭಾರಾ ಚಾವಡಿ. ತ್ಯಾ ಕಾಲಾಕ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ಚುನ್ನೆ ಗಾರೇಚೆ ಘಾತ್ತರ ಆಸ್ಸತಿ. ದರ್ಬಾರಾಕ ರಾಯ್ಯಾನ ಉಪಯೋಗ ಕೊರ್ರ್ತೆ ಏಕು ಘಾತ್ತೋರು . ತೊ 1.5ಫೂಟ ದಾಟ 60ಫೂಟ ರೂಂದು ಎಕ್ಕೀ ಶಿಲಾ. ತಾಜ್ಜೆ ಘನಕ್ಷೇತ್ರ 1.5 x60 x 20 = 1800 Cftಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ಕೋಟೇಚಾ ಬುರುಜಾಂಚೇರಿ 6 ಫಿರಂಗ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೈದರಾಲಿನ ಧಾಳಿ ಕೆಲ್ಲೆ ನಂತರ ಹ್ಯೊ ಫಿರಂಗ್ಯೊ ಹಾಂಗಾ ಸೋಣ್ನು ಗೆಲ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ.

ಹಾಂಗಾ ಏಕಿ ಮಶೀದಿ ಆಸ್ಸ. 8 - 10ಮುಸಲ್ಮಾನ ಘರ ಆಸ್ಸತಿ. ಹ್ಯಾ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಕೇರಿ ವೈರಿ ಎಕ ಕಾಳಿಕಾ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ಹ್ಯಾ ದೆವ್ಳಾಕ ಪ್ರಾಚೀನ ಇತಿಹಾಸು ಕಾಯಿಂನಾ.

ತಶೀಂ ನ್ಹಯಿಂ ವಾಪಸ ದಾಂಟೂನು ಉಜ್ವೆ ದಿಕಾನ ದಿಕಾನ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಹವ್ಯಕ ಮಂಡಲಾ ಚೊ ಶ್ರೀ ಸ್ವರ್ನವಲ್ಲಿ (ಹೊನ್ನಳ್ಳಿ)ಮಠು ಆಸ್ಸ. ಹೋ ಶೃಂಗೆರಿ ಜಗದ್ಗುರು ಪೀಠಾ ಉಪಮಠು. ಹಾಂಗಾ ಉಪಾಸ್ಯ ದೇವತಾ ಶ್ರೀ ರಾಜರಾಜೇಶ್ವರಿ. ಪ್ರಕೃತ ಪೀಠಾಧಿಪತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಸರ್ವಜ್ಞೇಂದ್ರ ಸರಸ್ವತಿ ಸ್ವಾಮಿ. ಸ್ಮಾರ್ತ ಗುರು ಪೀಠ ಆನಿ ಮಠಾದೇವತಾ. ಶ್ರೀ ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನರಸಿಂಹು.

ಶ್ರೀ ರಮಾತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾ ದೇವ್ಳಾಥಾನು ಬಾದುಂಬಾಳೆ ಗದ್ದೆ ವೊಚ್ಯಾ ವಾಟ್ಟೇರಿ ಸ್ವಾಮೇನ ತಯಾರ ಕೋರ್ರು ಥೈತ್ತಿಲೊ ನರಕು. ಗಾಂವ್ಚಾ ಲೋಕಾಲೆ ಮಲಮೂತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ ಕೊರ್ರ್ಯೊ ಪೋಂಡು. " ದೇಹಾಂತಾ ನಂತರ ಯಮದೂತಾನ ಶಿಕ್ಷಾ ದಿವ್ಚಿ ನಾಕ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮಿ ಹ್ಯಾ ನರಕಾಂತು ಪ್ರತಿದಿವಸು ಸ್ವೇಚ್ಛೆನ ವೊಚ್ಚೂನ ಅರ್ಧ ಮಹೂರ್ತಕಾಲ ರಾಬ್ಬೂನು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ ಕೋರ್ರು ಥೈತ್ತಲೆ

ಖ್ಯಾಂಯಿ. ಹೊ ನರಕು ಆಜ್ಜಿಕಯಿ ಆಸ್ಸ" ಆಶೀಂ ಸರ್ವಧರ್ಮ ಸಮನ್ವಯ ರಾಜ್ಯಭಾರು ಚಲಯಿಲೊ ಪ್ರದೇಶು ಭೂಸ್ವರ್ಗ ಸುಧಾಪುರಿ -ಸೋದೆ.

ಹಾಂಗಾ ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುಕ್ಲ ಪಕ್ಷಾಂತು ತೇರು, ಜಾತ್ರಾ, ಸಕ್ಕಡ ಜಾತ್ತಾ. ವಿಶೇಷ ಜಾವ್ನು ಧಾರವಾಡ. ವಿಜಾಪುರ, ರಾಯ್ಚೂರ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ದಿಕ್ಕಾಚೆ ದೇಶಸ್ಥ ವೈಷ್ಣವ ಜಾತ್ರೆಕ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಸಾತ ದಿವಸು ಜಾತ್ರಾ ಚಲ್ತಾ. ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತಾವಳಿ ಪ್ರಶಾಂತ ಪ್ರದೇಶು. ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಲೆ ತಪೋವನ ಸ್ವಾದಿ ಸುಧಾಪುರಿ. ಜನಸಂಚಾರು ನಾತ್ತಿಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಹಳ್ಳಿಂತು ವರ್ಸಾಕ ಎಕಪಟಿ ಹಜಾರ ಗಟ್ಲ್ಯಾನ ಲೋಕ ವತ್ತಾತಿ. ಸಾತ ಆಟ ದೀಸ ರಾಬ್ಬೂನು ಜಂಗ್ಲಾಂತು ಮಂಗಲ ಕೋರ್‍ನು ವತ್ತಾತಿ. ಪ್ರತಿ ದಿವಸು ಹಜಾರೋ ಲೋಕಾಂಕ ಸಂತರ್ಪಣ ಆಸ್ಸ.

ಹಾಂಗಾಚೆ ನಾರಾಯಣ ಭೂತ ಭೋ ಪ್ರಖ್ಯಾತ. ಸಮರ್ಥ. ಹಜಾರೋ ಲೋಕಾಲೆ ಭೂತ ಚೇಷ್ಟ, ಪಿಶಾಚ ಬಾಧಾ ನಿವಾರಣ ಕರ್‍ತಾ. ನಾರಾಯಣು ಮ್ಹೊಣು ದೇವಾ ಪಾಲ್ಕಿ ಹೊಂವ್ತಲೊ ತಾಣೆ ಮರ್‍ನಾ ಫುಡೆ ಶಂಬರೀ ವರ್ಸ ವರೇಕ ಪಾಲ್ಕಿ ತೆಗ್ಗ ಜನಾನ ಮಾತ್ರ ಹೊಂವ್ಚಿ ಆಶ್ಶಿ ಖ್ಯಂ ತಾಣೆ ಖಾಂದ ದಿವ್ಚೊ ಜಾಗೊ, ತೋ ಚಿ ಅದೃಶ್ಯ ರೂಪಾನ ಹೊಂವ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ ಮ್ಹೊಣು ಪ್ರತೀತಿ ಆಸ್ಸ. ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮೆ ಮಹಾನ್ ಋಷಿ. ಕನ್ನಡ ಕವಿ ಜ್ಞಾನಿ. ಸುಧಾಪುರಿ -ಮಂತ್ರಾಲಯಾಕ ಖಂಚೆ ರೀತೀರಿಯಿ ಉಣೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ನ್ಹಂಯಿ. ಹ್ಯಾ ವೈಷ್ಣವ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಸಂದರ್ಶನ ದಿಲ್ಲೆಮಿತಿ ಪುಣ್ಯ ಸಂಚಯ ಜಾತ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ಕ್ಷೇತ್ರ ಪುರಾಣ ಸಾಂಗ್ತಾ.

ಏಕಿ ಘಟನಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಆಮ್ಗೆಲೆ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಪರ್ತಗಾಳಿ ಮಠಾಚೆ ಶ್ರೀ ಮದ್ ಜೀವೊತ್ತಮ ತೀರ್ಥ ಸ್ವಾಮೆ ಶ್ರೀಮದ್ ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮ್ಯಾಲೆ ಸಮಕಾಲೀನ. ಜೀವೋತ್ತಮ ಸ್ವಮೆ ಪರ್ತಗಾಳಿಂತು ಅಂತರ್ಧಾನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾಂಗೆಲೊ ಆತ್ಮು ವೈಕುಂಠಾಕ ಭಾಯ್ರಿ ಸರ್‍ಲೊ. ಸ್ವಾದಿಂತು ವಾದಿರಾಜ ಸ್ವಾಮೆ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಾಂಕ ಹಯಗ್ರೀವಾಕ ಪೂಜಾ ಕೋರ್‍ನು ಆರತಿ ದಾಕ್ಕೈತ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಜೀವೋತ್ತಮ ಸ್ವಾಮೆನಿ ಅಂತರ್ಧಾನ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ. ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಜ್ಞಾನ ಚಕ್ಷುಕ ದಿಸ್ಲೆ. ತೆದ್ನಾ ತೀಚಿ ಆರತಿ ಘೇವ್ನು ಭಾಯ್ರಿ ಆಯ್ಲೆ. ಆಕಾಶಾಕ ಆರತಿ ದಾಕ್ಕೈಲಿ. ಅರ್ಚಕಾನ ನಿಮ್ಗಿಲೆ ಹೇಂ ವಿಶೇಷ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹೊಣು. ತ್ಯಾ ವೇಳಿ ವಾದಿರಾಜಾನ "ಏಕು ವೈಷ್ಣವ ಸನ್ಯಾಸಿ ವೈಕುಂಠಾ ಭಾಯ್ರ ಸರ್‍ಲಾ. ತ್ಯಾ ಆತ್ಮಾಕ ಆರತಿ ದಾಕ್ಕೈಲಿ. ಮ್ಹಳ್ಳೆ ಖ್ಯಂ. ಆಶಿ ತ್ರಿಕಾಲ ಜ್ಞಾನಿ ಶ್ರೀಮದ್ ವಾದಿರಾಜಾಲೆ ತಪೋವನ ಸೋದೆ ಯಾತ್ರಿ ಹಾವೆ ತರಿ ಎಕ ಶಂಬರಿ ಫಾಂತ ಕೋರ್‍ನಾಶ್ಯ ಪುರೊ. ತುಮ್ಮ್ಯಾ ಪುರಸೋತಿ ಮೆಳ್ಯಾರಿ ತುಮ್ಮಿ ಯಾತ್ರಾ ಕರಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾಲೊ ಭಾಗವತ ಮಾಮು.

ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ "ಭೈರವ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾಣ"

"ಭೈರವೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಯಾಣ"

ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಾಚೇರಿ ಮಹೇಶ್ವರು ರಾಬ್ತಾತ್ಶಿಲೊ. ತೂ ಸ್ಮಶಾನಾ ಭಸ್ಮ ಆಂಗಾಕ ಲಾವ್ನು ಘೆತ್ತಾತ್ಶಿಲೊ. ತಾಕ್ಕಾಚಿ ತೋ ಸ್ಮಶಾನವಾಸಿ, ಮೃತ್ಯುಂಜಯ ಮ್ಹೋಣೋನು ಘೆತ್ತಾತ್ಶಿಲೊ. ತಾಕ್ಕಾ ಭೃಂಗಿ ನಿತ್ಯ ಭಸ್ಮ ಹಾಣ್ನು ದಿತ್ತಾತ್ಶಿಲೊ. ಶ್ರೀ ಶಕ್ತಿ ಪಾರ್ವತಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ದಾವ್ಯಾ ಮಾಂಡೀರಿ ಬೈಸೂನು ಆಸ್ತಾತ್ಶಿಲಿ. ಜಟಾಮುಕುಟಾ, ಗಂಗಾಧರ, ಚಂದ್ರಮೌಳಿ ತ್ರಿಶೂಲ ಪಾಣಿ, ಮಹಾರುದ್ರ, ಭೋಲಾ ಶಂಕರ ಆಶ್ಶಿ ಸಹಸ್ರನಾಮ ಆಶ್ಶಿಲೊ ಮಹೇಶ್ವರು ಈಶಾನ್ಯಾಧಿಪತಿ ಜಾವ್ನು ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಂತು ಏಕ್ಲೊ ಮ್ಹೋಣು ಪ್ರಖ್ಯಾತಿ ಪಾವ್ಶಿಲೊ.

ಏಕದೀಸು ಮಹೇಶ್ವರಾನ ಭಸ್ಮ ಲಾವ್ನು ಘೆತ್ತಾನ. ತಾಂತು ಏಕು ಸಾನು ಘಾತ್ತೋರು ಯೆತ್ತಾ. ತೋ ಘಾತ್ತೋರು ಮಹೇಶ್ವರಾನ ಆಪ್ಲಾಲ್ಯಾ ಉಜ್ವೆ ಹಾತ್ತಾ ಚಿಮ್ಟೇನ ಘೇವ್ನು ಕಿತ್ಯಿ ಸಂಕಲ್ಪ ಕೋರ್ನು. ಭುಂಯ್ಯೇರಿ ಉಡೈತಾ. ತಕ್ಷಣ ಏಕ ಮಹಾರಾಕ್ಷಸ ರೂಪ ಯೆದ್ರಾಕ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ತಾ. " ಮಾಕ್ಕಾ ಕಿತ್ಯಾಕ ಆಪೈಲೆ"ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಮಹೇಶ್ವರು - ತೂಂ ಭಸ್ಮಾ ಪಾತ್ರಾಂತು ಲೇನ ಜನ್ಮಾಯೆವ್ಚಾ ವೊಚ್ಚೂನು ತುಗೆಲೆ ನಾವಾಂ ಭಸ್ಮಾಸುರು ಮ್ಹೋಣು ಆಪೈತಾ ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಭಸ್ಮಾಸುರು " ಮಾಕ್ಕಾ ಕಾಮ ಕಿತ್ತೆಂ?
ಮಹೇಶ್ವರು "ತಪಸ್ಯ ಕರಿ"
ಭಸ್ಮಾಸುರು :- "ಕಶ್ಶಿ ಕೊರ್ಕಾ"

ಮಹೇಶ್ವರು:- ತೂಂ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಕ ವಚ, ಥೈ ಶ್ರೋತ ಪರ್ವತು ಆಸ್ಸ. ತ್ಯಾ ಪರ್ವತಾಚೇರಿ "ಶಿವಹರ ಶಂಕರ"ಜಪ ಸಾಂಗ್ತಚಿ ತಪಸ್ಯ ಕರಿ"ಭಸ್ಮಸುರು ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಪರ್ವತಾ ಆಯ್ಲೊ. ಹರೀತಕಿ ನದಿ ಸ್ನಾನ ಕೋರ್ನು ವೃಕ್ಷ ಮುಳಾಂತು ಬೈಸೂನು "ಶಿವಹರ ಶಂಕರ, ಶಿವಹರ ಶಂಕರ, ಶಿವಹರಶಂಕರ "ಜಪು ಕರ್ತ ಕರ್ತ ಸಮಾಧಿ ಘೆತ್ತಾ. ಶಂಬರಿ ವರ್ಸ ತಪಶ್ಚರ್ಯ ಕರ್ತಾ. ಮಹೇಶ್ವರು ಸಂಪ್ರೀತ ಜಾವ್ನು ತಾಕ್ಕಾ ಭೈರವ ನಾಟ್ಯ ಕರ್ತಚಿ ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ಷ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಕ್ಕಾ ಸಮಾಧಿ ಥಾನು ಜಾಗಯ್ತಾ. ಭಸ್ಮಾಸುರು ದೊಳೆ ಸೊಡ್ತಾ. ತ್ರಿಶೂಲ ಢಮರುಧಾರಿ, ವ್ಯಾಘ್ರಾಂಭರಧರ, ಗಜಚರ್ಮಾಂಭರ, ಸರ್ಪಭೂಷಣ, ನೀಲಕಂಠು ಭೈರವನಾಟ್ಯ ಕರ್ತಾ. ಸ್ವಯಂಭೂ ರೂಪ ಪೊಳೋನು ಪ್ರಹ್ಲಾದಾನ ನರಸಿಂಹಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಮಾಗ್ಲಾವಾರಿ ದೇವಾ, ತುಗೆಲೆ ಭೈರವರೂಪ ಅಂತರ್ಧಾನ ಜಾವ್ನು ಸುಂದರ ಶಿವರೂಪ ದಾಕ್ಕಯಿ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಮಹೇಶ್ವರಾನ ಶಿವರೂಪ ಧಾರಣ ಕೆಲ್ಲೆ. ಆನಿ "ಭಕ್ತಾ ತುಕ್ಕಾ ಹಾಂವ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಜಾಲ್ಲೊ ಜಾಯ್ತೆ ವರ ಮಾಗ "ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಭಸ್ಮಾಸುರು, ದೇವಾ ಹಾಂವು ಕೋಣಾಲೆ ಮಾತ್ಯಾರಿ ಹಾತ ದವರ್ತಾ ತೋ ಭಸ್ಮ ಜಾವ್ಕಾ ಮ್ಹೋಣು ವರದೀ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಮಹೇಶ್ವರು "ತಥಾಸ್ತು" ಮ್ಹಣ್ತಾ. ತಶೀಂ ಭಸ್ಮಾಸುರು ಕೈಲಾಸಾಕ ವತ್ತಾ ಆನಿ ಈಶ್ವರಾ ಲಾಗ್ಗೀ ಮಾಕ್ಕಾ ಕಾಮ ಕಿತ್ತೆ ಮ್ಹಣ್ತಾ.

ಮಹೇಶ್ವರು :-ತೂಂ ಪ್ರತಿ ನಿತ್ಯ ದಿವಸ ದೋನಿ ಪಟಿ ಸ್ಮಶಾನ ಭಸ್ಮ ಹಾಡ್ನು ದೀ ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ತಾ. ಆನಿ ಭೃಂಗೀಕ ಸಾಂಗ್ತಾ " ತೂಂ ದತ್ತೂರಾ ಪಾನ ಹಾಣ್ನು ವಾಟ್ನೂನು ದವರಿ, ಮೆಗೆಲೆ ಸಾಂಗೀತಿ ರಾಬ ಮ್ಹಣ್ತಾ. ಅಶೀಂ ಭಸ್ಮಾಸುರು ಈಶ್ವರಾ ಪೀಠೇಚ್ಯಾ ಉಜ್ವೆ ದಿಕ್ಕಾನ ಥಾನು ಯೇವ್ನು ಭಸ್ಮಾ ಪಾಂಯ ಪೋಣ್ನು ವತ್ತ ಆಸ್ತಾ. ಹೇ ಕಾಮ ಶಂಬರೀ ವರ್ಸಂ ಚೆಲ್ತ ಆಸ್ತಾ.

ಏಕ ದಿವಸು ಧಾವ್ಯಾ ದಿಕ್ಕಾನ ಥಾನು ಯೇವ್ನು ಭಸ್ಮ ದವೋರ್ನು ಪಾಂಯ ಪಡ್ತಾಸ್ತಾನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಪಾರ್ವತಿ ದಿಸ್ತಾ. ಪಾರ್ವತಿ ಮಹೇಶ್ವರಾ ಪತ್ನಿ ಮ್ಹೊಣ್ಚೆ ಕಲ್ಪನಾ ತಾಕ್ಕಾ ಯೇನಾ. ಹ್ಯಾ ಗೊಬ್ರೊರ ಬೋಡೋವ್ನು ಘೇವ್ಚಾ ಶಂಭು ಲಾಗ್ಗಿ ಹೀ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಕಿತ್ಯಾಕ ! ಆಸ್ಸಲಿಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಆಪ್ಣಸ್ಸಲ್ಯಾ ತರುಣಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಆಸ್ಕಾ ಆಶ್ಕಿಲಿ. ಮ್ಹೊಣು ತೋ ಉದ್ರಿಕ್ತ ಜಾತ್ತಾ. ಮಹಾಶಕ್ತಿ ಪಾರ್ವತಿ ಚೇರಿ ಬಲಾತ್ಕಾರಾಕ ವತ್ತಾ. ಈಶ್ವರು ತಾಕ್ಕಾ ಮಾರ್ಚ್ಯಾಕ ತ್ರಿಶೂಲ ಖೋಂಬೈತಾ ತ್ರಿಶೂಲ ಚುಕ್ಕೂನು ವತ್ತಾ. ತಾವಳಿ ಭಸ್ಮಾಸುರು ಪಾರ್ವತಿಕ ಆಪ್ಣೆ ವಶ ಕೋರ್ನು ಘೆವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮಹೇಶ್ವರಾಕ ಮಾರ್ನು ಕಾಡ್ಕಾ ತಾಕ್ಕಾ ಮಾರ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತಾಗೆಲೊ ವರ ತಾಕ್ಕಾ ವಾಪಾಸ ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಚಿಂತೂನು ಈಶ್ವರಾ ಮಾತ್ತೇರಿ ಹಾತು ದವೋರ್ಚ್ಯಾಕ ವತ್ತಾ ಈಶ್ವರು ಧಾಂವ್ತಾ. ಭಸ್ಮಾಸುರು ತಾಕ್ಕಾ ಧಾಂವ್ದಾನು ಘೇವ್ನು ವತ್ತಾ. ಈಶ್ವರು ಧಾವ್ನು ಧಾವ್ನು ದಣ್ವತಾ. ತಾವಳಿ ಶ್ರೀ ವಿಷ್ಣು ಧ್ಯಾನ ಕರ್ತಾ. ಮಹಾವಿಷ್ಣು ಮೋಹಿನಿ ರೂಪ ಧಾರಣ ಕೋರ್ನು ಭಸ್ಮಾಸುರ ಮುಕಾರಿ ಯೇವ್ನು ರಾಬ್ತಾ. ಭಸ್ಮಾಸುರು ಮೋಹಿನಿ ಚೇರಿ ಮೋಹಿತ ಜಾತ್ತಾ. ತಾವಳಿ ಮೋಹಿನಿ ಫೀರ್ನು ರಾಬ್ಬುನು ಭಸ್ಮಸುರಾಕ ಆಪ್ಣೆ ಸಾಂಗತಿ ನೃತ್ಯ ಕೋರು ಸಾಂಗ್ತಾ. ನೃತ್ಯಾಂತು ಆಪ್ಣೆಂಕ ತುವ್ವೆ ಸೋಲ್ಸಿಲ್ಯಾರಿ ಆಪ್ಪಣ ತುಗೆಲ್ಯಾ ವಶ ಜಾತ್ತಾ. ಮ್ಹೊಣು ಸಾಂಗ್ತಾ. ಆಪ್ಪಣ ಕಶ್ಶಿ ನೃತ್ಯ ಭಂಗಿ ಕರ್ತಕೀ ತಶೀಂ ತುಂವೆ ಕೋರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಶರ್ತ ಘಾಲ್ತಾ. ದೊಗ ಜನ ನೃತ್ಯ ಕರ್ತಾತಿ. ಎಕ ಸುಂದರ ಸ್ತ್ರೀ ಸಾಂಗತೀ ನೃತ್ಯ ಕೊರ್ಚೆ ಏಕ ಭಾಗ್ಯ ಮ್ಹೊಣು ತೊ ಲೆಕ್ತಾ. ಗುಂಗ ಜಾವ್ನು ಆಸ್ತಾ ತೀಂ ನೃತ್ಯ ಕರ್ತ ಕರ್ತಚಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿಚೇರಿ ಎತ್ತಾತಿ ಖಂಚೆ ಜಾಗೇರಿತಾಕ್ಕಾ ವರಪ್ರಧಾನ ಮೆಳೊಲ್ಕೀ ತ್ಯಾ ಜಾಗೇರಿ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಮೋಹಿನಿ ನಾಂತಚಿ ಆಪ್ಣೆ ಮಾತ್ತೇರಿ ಹಾತು ದವೋರ್ನು ಘೆತ್ತಾ. ತೀಣೆ ಕೆಲ್ಯಾವರಿ ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ಆಪ್ಣೆ ಮಾತ್ಯಾರಿ ಹಾತು ದವೋರ್ನು ಘೆತ್ತಾ ಭಸ್ಮಾಸುರು ಭಸ್ಮ ಜಾವ್ನು ವತ್ತಾ. ಭಸ್ಮಾಸುರಾನ ಭಸ್ಮ ಜಾಲ್ಲೊಲೋ ತೋ ಗುಡ್ಡೊ. ಯಾಣ ಭಸ್ಮಾಂಥಾನು ಜನ್ಮಾ ಆಯ್ಲೊ. ಭಸ್ಮ ಹಾಡ್ಚೆ ಕಾಮಾಂತು ಭಸ್ಮ ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಲೊ.

ಹೇಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಆಸ್ಸುಚೆ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಕುಮಟಾ ತಾಲೂಕೆಂತು. ಕುಮಟಾ ಸಿರ್ಸಿ ರಸ್ತೇರಿ ಕತ್ತಗಾಲ ಮ್ಹೊಣು ಏಕು ಗಾಂವು ಆಸ್ಸ. ಥಂಚಾನ 2ಮೈಲಿಚೇರಿ ಆನೆಗೊಂದಿ ಹ್ವಾಳಾ ಮೆಳ್ತಾ. ತೀಚಿ ಹರೀತಕಿ ನದಿ. ಆನೆಗೊಂದಿ ಸೇತುವೆ ಥಾನು ರಾನವಾಟ್ಟೇನ ಉತ್ತರ ದಿಕ್ಕಾಕ 13ಮೈಲಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಯಾಣ ಗ್ರಾಮಾಂಕ ಪಾವ್ತಾತಿ. ಫುಡೆ ಹ್ಯಾ ಪ್ರದೇಶಾ ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾತ್ಯಾರಿ ಹೋವ್ನು ಹಾಡ್ಕಾ ಆಶ್ಕಿಲೆ. ಆತ್ತಾ ತ್ಯಾ ಗುಡ್ಡೆ ಮುಳಾ ವರೇಕ ವ್ಯಾನ , ಲಾರಿ ಸಕ್ಕಡ ವತ್ತಾತಿ. ಭೀಕರ ರಾನ ವೊಚ್ಚೂನು ಬೋಳುಗುಡ್ಡೋ ಜಾಲ್ಲಾ. ಥೈಂ ಯಾಣ ಭೈರವೇಶ್ವರಾ ಪೂಜಾರಿ ಹೇರಂಬ ಭಟ್ಟಾಲೆ ಘರ ಆಸ್ಸ. ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ಶಿಯ್ಯಾಳೆ ತಾನ್ನೀಂಕ ದಿತ್ತಾತಿ. ಜೆವಣ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರ್ತಾತಿ. ಶ್ರದ್ಧೇನ ಆತಿಥ್ಯ ಕರ್ತಾತಿ.

ಭಟ್ಟಾ ಘರಾಥಾನು ಏಕಮೈಲ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಗಣಪತಿ ದೇವಳ ಮೆಳ್ತಾ. ಥೈಂ ಥಾನು ಹರೀತಕಿ ನದಿ ಹೊಂವ್ತಾ. ಥೈ ಥಾನು ಪಳೈಲಾರಿ ತೊಗ್ಗು ಸುಮಾರ 1500ಫೂಟ ಸಕಲ ಫಾಪಳ ತೋಟ ದಿಸ್ತಾತಿ. ಭಾತ್ತಾ ಗಾದ್ದೆ ಉಣೆ . ಹಾಂಗಾ ತೋಟಾಂತು ನಾರ್ಲಾ ಮಾಡ್ಡೆ, ಫಾಪಳ ಮಾಡ್ಯೊ, ಕೇಳ್ಯೊ, ಸಾಕ್ಕರ ನಿಂಬ್ಯಾ ಝಾಡ ಮಸ್ತ ಆಸ್ಸತಿ. ತಿನ್ನಿ ದಿಕ್ಕಾನ ಗುಡ್ಡೆ. ರಾನ. ಹ್ಯಾ ಕಣಿವೆಂತು 200ಫೂಟ ಊಂಚ ವರೇಕ

ರೂಕ ಆಸ್ಸತಿ. ಏಕ ರುಕ್ಕ್ಯಾನ ತೀನಿ ದೋಣ್ಯೊ ಕೊರೋವೆತ. ತಸ್ಸಲೆ ರೂಕ ಮತ್ತಿ, ಜಂಬಾ, ಹೊನ್ನೆ, ಹುಣಗಲ, ತಾರಿ, ನಂದಿ, ಕಣ್ಗಳಿ, ಆಂಬೊ, ಪಣಸ, ಭೋಗಾ, ಚಾಗ್ಟೆ, ಸುರಹೊನ್ನೆ, ದಡಸಲ, ಬಲಗೆ ರೂಕ ಆಸ್ಸತಿ. ಚುನ್ನೊ, ಕಲ್ನಾರ, ಸೋಮನಾಥ, ಅಭ್ರಕ, ಲೊಕ್ಕಂಡ, ಮೆಂಗನೀಸ ಫಾತ್ರಾ ಪರ್ವತಾ ಸಾಲು ಆಸ್ಸ. ರಾಮನ ಕೆರೆ ದಿಕ್ಕ್ಯಾನ Boxite ಮೆಳ್ತಾ ವೈರಿ ಪಳ್ಯೆಲಾರಿ 5ಶಿಖರ ಆಸ್ಸತಿ. ಗಣಪತಿ ದೇವಳ ಸಮುದ್ರ ಪಾತಾಳಿ ಥಾನು 3200ಫೂಟ ಊಂಚ ಆಸ್ಸ. ತಾಜ್ಜೆ ವೈರಿ ಗುಡ್ಡೆಸಾಲು. 800ಫೀಟ ಊಂಚ. ತಾಜ್ಜ್ಯಾ ವೈರಿ ಗುಡ್ಡೆ ಸಾಲು. 800ಫೀಟ ಊಂಚ. ತಾಜ್ಜ್ಯಾ ವೈರಿ ಚುನ್ನೆ ಶಿಖರ 300ಫೂಟ ಊಂಚ. ಸಮುದ್ರ ಪಾತಳಿ ಥಾನು ಶಿಖರಾ ತಲ್ಪ್ಯಾಕ 4200ಫೂಟ ಊಂಚ ಜಾತ್ತಾ.

ಗಣಪತಿ ಪೂಜಾ ಕೋರ್ರು ವೈಯ್ರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಶಿಖರಾ ವೊಚ್ಚೆ ವಾಟ. ಭೈರವೇಶ್ವರ ಶಿಖರ ಅತೀ ಎತ್ತರ ಆಸ್ಸ. ಸಾಲಾನ ಪಾಂಚ ಶಿಖರ ಆಸ್ಸತಿ. ಪಾರ್ವತಿ ಶಿಖರ, ವೀರಭದ್ರ ಶಿಖರ ಆಸ್ಸತಿ. ಹೀ ಪೂರಾ ಚುನ್ನೆ ಫಾತ್ರಾ ಶಿಖರ. ಕುಮಟಾ ತಾಲೂಕ ದೇವಿ ಮನೆ ಘಾಟ್ಯಾ ಥಾನು ಸುಪಾ ತಾಲೂಕ. ಡಿಗ್ಗಿ ಘೊಟ ವರೇಕ ಸುಮಾರ 100 - 125ಮೈಲ ದೀಗ ಹ್ಯಾ ಪರ್ವತಾವಳಿಂತು ಚುನ್ನೆ ಫಾತ್ತರ ಮೆಳ್ತಾತಿ. ಹೀ ಸಕ್ಕಡ Metamarposed area. ಆತ್ತಂ ತ್ಯಾ ಖನಿಜಾ ಆಧಾರ ವೆಲೆನ ಸಿಮೆಂಟ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿ ಘಾಲ್ಯೊ ವಿಚಾರು ಸರಕಾರಾಕ ಆಸ್ಸ. ಯಾಣಾ ವೊಚ್ಚ್ಯಾಕ ಆನ್ನೇಕು ರಸ್ತೊ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಶಿರ್ಶಿ ಥಾನು ದೇವನಳ್ಳಿಕ 22 ಮೈಲ ಬಸ್ಸ ಆಸ್ಸ. ದೇವ ನಳ್ಳಿ ಥಾನು ರಾಮನ ಕೆರೆ ಯಾಣ ವೊಚ್ಚ್ಯಾಕ ಜಾತ್ತಾ. ಅಂಕೋಲಾ ತಾಲೂಕ ಹಿಲ್ಲೂರಾ ಥಾನು ಕುಂಟಗಣಿ ವಡ್ಡಿ ರಸ್ತೇರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಯಾಣ ಪಾವ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಶಿವರಾತ್ರಿಕ ಏಕ ಪಟಿ ಜಾತ್ರಾ ಜಾತ್ತಾ. ಹಜಾರಗಟ್ಲ್ಯಾನ ಲೋಕ ಯೆತ್ತಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಶಿಖರಾಂಚ್ಯಾ ಫಾತ್ರಾ ಪಡವಾಂತು ಮ್ಹೋವಾತಟ್ಯೊ ಶಂಬರಿ ಗಟ್ಲೇನ ಆಸ್ಸತಿ. ಭೈರವೇಶ್ವರ ದೆವ್ಳಾ ಪಟಾಂಗಣಾಂತು ಭಷ್ಟ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮ್ಹೋವಾ ಮೂಸ ಯೇವ್ನು ಮರ್ತಾತಿ ಖ್ಹಂಯಿ.

ಭೈರವ ಶಿಖರಾ ಮುಳಾಂತು ಹೋಡ ಪಟಾಂಗಣ. ಬಗ್ಲೇನ ಯಜ್ಞ ವೇದಿಕಾ, ಪೂರ್ವದಿಶೆಂತು ಧರ್ಮಶಾಲಾ. ಹಾಂಗಾ ಸಾಧಾರಣ 500 ಕುಟುಂಬಾಚಾನ ರಾಂದಪ ಕೋರ್ರೈತ. ಯಜ್ಞವೇದಿಕೆ ಎದ್ರಾಕ ಉತ್ತರಾಭಿಮುಖ ಜಾವ್ನು ಗುಹಾ. ಗುಜೆ ಭಿತ್ತರಿ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ. ಲಿಂಗ ಮಾತ್ತೆ ಗುಹೆಂಥಾನು ಉದಕಾ ಪ್ರವಾಹ ಆಸ್ಸ. ಉದ್ದಾ ಹೋವ್ನು ಕೊರಾಂತುನು ಶೀರ ಶೀರಶೆ ಜಾಲ್ಲೆತಿ. ತೀಚಿ ತಾಗೆಲಿ ಜಟಾ. ಭಿತ್ತಾರಿ ಗುಹೆಂತು ವಾಯು ಸಂಚಾರ (oxygen)ನಾ ಜಾವ್ನಾ ವೊಚ್ಚ್ಯೂನು ದಿವ್ಯೊ ವರೇಕ ಜಳ್ನಾ ಈಶ್ವರಾ ಜಟೇಂಥಾನ ಗಂಗಾ ಪ್ರವಾಹ ಕಶ್ಶಿ ಜಾಲ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣು ಪೊಳೋಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂಗಾ ಯೆವ್ಕಾ. ತೋ ಪ್ರವಾಹು ಶಿಖರಾ ಮಾಕ್ಷಿ ನಾಗತೀರ್ಥಾ ಥಾನು ಉಗಮ ಜಾವ್ನು ಮುಕಾರಿ ಹರೀತಕಿ ನದೀಕ ಮೆಳ್ತಾ. ಸಂಗಮ ಜಾತ್ತಾ. ನಾಗತೀರ್ಥಾಥಾನು ಪಾಪಳ ಮಾಡ್ಕೆ ಪೈಪ್‌ಲೈನ ಘಾಲ್ನು ಭೈರವೇಶ್ವರಾ ಮಾತ್ತೇರಿ ಹಾಳ್ಯಾ. ಯಾತ್ರಿಕಾಂಕ ನ್ಹಾವ್ಚಾಕ ಪಿವ್ಚಾಕ ಹೇಂಚಿ ಉದ್ದಾಕ. ಪರ್ವತಾ ಮುಳಾಂಥಾನು ಅರ್ಚಕು ಯೇವ್ನು ನಿತ್ಯ ಪೂಜಾ ವಿನಿಯೋಗು ಸಕ್ಕಡ ಕೋರ್ರು ವತ್ತಾತಿ. ಸಕಾಳಿ ಘರಾಂಥಾನು ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲ್ಯಾರಿ ಹ್ಯಾ ಅರ್ಚಕಾನ ಸಾಂಜೆ ಘರಾ ಯೆವ್ಚೆ.

ಚೆರ್ರುವ ನಾತ್ತಿಲ್ಯಾನಿ ಚಮ್ಯೂನು ಯೇವ್ನು ಯಾತ್ರಿ ಸೇವಾ ಕೆಲ್ಯಾರಿ ಚೆರ್ರುವ ಜಾತ್ತಾತಿ ಮ್ಹೋಣು ಏಕ ಪ್ರತೀತಿ ಆಸ್ಸ. ಫುಡೆ ಹೇಂ ಹಸ್ತೇನ ಬೊಂವ್ಚೆರಾನ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಪಾರ್ವತಿ ಶಿಖರಾರಿ ಪಾಳ್ಲೆ ಬಾಂತಾ ಮ್ಹೋಣು ಹರಕೆ ಸಾಂಗೂನು ಘೆತ್ಲ್ಯಾರಿ ಚೆರ್ರುವ ಜಾತ್ತಾತಿ ಖಯೀಂ. ಕಿತ್ಲೇಕೀ ಲೋಕ ಹಾಂಗಾಚೆ ಫಾತ್ತರ ಹೋರ್ರು ಪಿಟ್ಟಿ ಕೋರ್ರು ಚುನ್ನೇಕ ಉಪಯೋಗ ಕರ್ತಾತಿ. ವನಶ್ರೀ ಪೊಳೋವ್ಕಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂಗಾ ಯೇವ್ಕಾ.

ಜೀವು ಘಟ್ಟಿ ಆಸ್ಲೇರಿ ಯಾಣ, ದುಡ್ಡು ಘಟ್ಟಿ ಆಸ್ಲೆರಿ ಗೋಕರ್ಣ ಮ್ಹೊಣು ಹಾಂಗಾ ಯೇಕಿ ಮ್ಹಣ ಆಸ್ಸ. "ಆಗೇ ಕೋಣೆ ಮ್ಹೆನೋ ಭರ್ಲ್ಲಿ ಭಾಯ್ಲ ಮನ್ಕಿ. ಆಸ್ಲಾರಿ ವಯ್ರಿ ಯೇವ್ನಾಕಾತಿ. ಮ್ಹೊಣೆವಾ ಮೂಸ ಚಾಬ್ತೀತ. ಹರಿಹರ ಮ್ಹಾದೇವ ಭೈರವೇಶ್ವರ ಮಹಾದೇವ, ಗಣಪತಿ ಮಹಾದೇವ ಮ್ಹಣ್ಹಾತಿ ಭಾಗ್ವಾತ ಮಾಮು ಹೇರಂಭಟ್ಟಾ ಘುರ್ಕಡೆ ಯೇವ್ನು ಪಾವ್ಲೊ. ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣೆ ಹವ್ಯಕ ಮಂಡಲಾಂತು ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಕ್ಷೇತ್ರ "ಶ್ರೀ ಮಂಜುಗುಣಿ"

ಹವ್ಯಕ ಮಂಡಲಾಂತು ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಕ್ಷೇತ್ರ

ಶ್ರೀ ಮಂಜುಗುಣಿ

ಹೇಂ ಏಕ ಪುರಾತನ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಮಂಜು=ಸುಂದರ ಕುಣಿ =ಪ್ಹೋಂಡು, ಅಶ್ಶಿ ನಾಂವ ಯೆವ್ಹಾಕ ಥಂಚಿ ಪರಿಸರ ಕಾರಣ. ಚಾರ್ರಿಯೀ ದಿಕ್ಕಾನ 2500ಥಾನು 2800ಫ್ಹೂಟ ಊಂಚ ಪರ್ವತಾವಳಿ. ಹೆವೆಂ ಬನವಾಸಿ ಕದಂಬ ಕಾಲಾಥಾನು ಪ್ರಚಲಿತ ಆಶ್ಶಿಲೆ ಸ್ಥಳ. ಜೈನ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಾ ನಂತರ ಲಿಂಗಾಯತ ಧರ್ಮ ವಿಶೇಷ ಉತ್ಕರ್ಷಣ ಪಾವ್ನು ಥೈಂ ಥೈಂ ಹ್ಯಾ ಮಲೆನಾಡಾ ವರೇಕ ತಾಂಗೆಲ್ಯಾ ಪಾಳಯಗಾರಾನ ರಾಜ್ಯ ಭಾರ ಕೆಲ್ಲೆಲೊ ದಿಸ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಹು ಜನ ಸಮಾಜ ಹವ್ಯಕ (ಹವೀಕ =ಹೈವೆಂಚೆ)ಆಸ್ಸತಿ. ಹವ್ಯಕ ಮೂಲ ಜೈನ ಆಸ್ಸೂನಿಕಾ ಭಗವತ್ಪಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯಾಲೆ ಆನಿ ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರಾಲ್ಯಾ ತರ್ಕ, ವಾಗ್ವದ ಪಣ ಹಾಜ್ಯಾ ಪ್ರಭಾವೇನ ಮಂಡನ ಮಿಶ್ರು ಸೊಲ್ವತಾ, ಆನಿ ತಾಗೆಲಿ ಅನುಯಾಯಿ ಸಕ್ಕಡ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಜಾರ್ಯಾಲೊ ವೇದ ಧರ್ಮ ಸ್ವೀಕಾರ ಕೋರ್ರು್ನ ಹವ್ಯಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಮ್ಹೋಣು ಪರಿವರ್ತಿತ ಜಾಲ್ಲೆ. ತಾನ್ನಿ ತಾಂಗಲೇಚಿ ಮಠ ಸ್ಥಾಪನ ಕೋರ್ರು್ನ ಘೆತ್ಲೆ. ತಾಂತು ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ ನಗರ ಲಾಗ್ಗಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಚಂದ್ರಾಪುರ ಮಠ, ಸ್ವಾದಿಚೊ ಸ್ವರ್ನವಲ್ಲಿ ಮಠ, ಹೇರೂರಚೊ ನೆಲೆಮಾಂವ ಮಠ, ಆನಿ ಕುಮಡೆಚೊ ಕೆಕ್ಕಾರ ಮಠ ಇತ್ಯಾದಿ. ಅಸ್ಸಲ್ಯಾ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಕಾಲಾರಿ ತಂಜಾವೂರಾ ಥಾನು ವೀರ ವೈಷ್ಣವ ಪಂಥಾಚೊ ವೇಂಗಡ ತಿರುಮಲಾಚಾರ್ಯ ಮ್ಹಳ್ಳಲೊ ಏಕು ಅಯ್ಯಂಗಾರು ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ ಮತ ಪ್ರಸಾರಾ ಉದ್ದೇಶಾನ ಶಿರಸಿ ತಾಲೂಕೇಚಾ ಗಿಳಲ್ಗುಂಡಿ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಗ್ರಾಮಾಂತು ಏಕು ಆಶ್ರಮು ಸ್ಥಾಪನ ಕರ್ತಾ. "ತಿರುಮಲಯೋಗಿ"ಮ್ಹೋಣು ನಾವ ದವೋರ್ರು್ನ ಘೇವ್ನು ಥೈಂ ತಿರುಮಲ ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ (ರಾಕಡಾಚಿ)ದವೋರ್ರು್ನ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾಶ್ಶಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಅನುಷ್ಠಾನ, ವಿನಿಯೋಗ, ಧ್ಯಾನ ಸಮಾಧಿ ಸಕ್ಕಡ ಸನ್ಯಾಸಿ ಸದೃಶ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಅಂತೂ ಜನಸಂಪರ್ಕ ಬರೇಂ ದವೋರ್ರು್ನ ಘೆತ್ತಿಲೆ.

ಹವೀಕ ಸ್ಮಾರ್ತ ಜಾಲ್ಲತಿಕೀ ಭಾಗವತ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಅನುಸರಣ ಕರ್ತಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಈಶ್ವರ ಆನಿ ವಿಷ್ಣು ಭೇದು ನಾ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಅಶ್ಶಿ ಜಾವ್ನು ತಿರುಮಲ ಯೋಗಿಲ್ಯಾ ದೇವತಾರ್ಚನೆಂಕ ಅನುಕೂಲ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೆ. ಹೇಂ ಸುಮಾರ 11-12ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ಏಕು ದಿವಸು ಉಷಾ ಕಾಲಾರಿ ತಿರುಮಲ ಯೋಗಿ ಸ್ನಾನಾದಿ ನಿತ್ಯ ಕರ್ಮಾ ನಂತರ ಪ್ರಾಣಾಯಾಮ ವೇಳಾರಿ ಸಮಾಧಿ ವಶ ಜಾಲ್ಲೊ. ತಾವಳಿ ತಾಕ್ಕಾ ನಿದರ್ಶನ ಜಾಲ್ಲೆ. "ತೂಂ ಮಂಜು ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ವಚ. ಥೈಂ ಮಿಗೆಲೆ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯ ಆಸ್ಸ" ಮ್ಹೋಣು ಆದೇಶ ಜಾತ್ತಾ. ತೋ ಭಾಯ್ರು ಸೋರ್ರು್ನ ಮಂಜಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಪಾವ್ತಾ. ಥೈಂ ಶ್ರೀ ತಿರುಮಲ ವೆಂಕಟೇಶಾ ದರ್ಶನ ಜಾತ್ತಾ. ಏಕ ಶಿಲಾ ಪೀಠೇಚೇರಿ ಸುಮಾರ 4ಫ್ಹೂಟ ವೆಂಕಟೇಶಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ ಸಾಕ್ಷಾತ್ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ವಾರಿ ದಿತ್ತಾ. ತಿರುಮಲ ಯೋಗಿ ಧನ್ಯ ಆಪ್ಹೊ್ಲ ಆಶ್ರಮು ಘಾಲ್ಲು್ನ ರಾಬ್ತಾ. ಹ್ಯಾ ದೇವಾಕ ತಿರುಮಲ ದೇವು ಮ್ಹೋಣು ಆಪಯ್ತಾಶ್ಶಿಲಿಂತಿ. ತಶೀಂ ಮಂಜು ಗುಣಿ ಏಕ ಮಹಾಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಹ್ಯಾ ದೇವಳಾಂತು ಆಗಮೋಕ್ತ ಪೂಜಾ ವಿನಿಯೋಗ ಚಲ್ತಾತಿ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೀ ಮೂರ್ತಿ ಕೋಣೆ ಕೆದ್ನಾ ಸ್ಥಾಪನ ಕೆಲ್ಯಾ ಮ್ಹೋಣು ಕಳ್ನಾ. 14 ವ್ಯಾ ಶತಮಾನಾಂತು ವಿಜಯನಗರ ರಾಜ ಘರಾಣ್ಯಾನ ಹೇಂ ದೇವಳ ಬಾಂದ್ಲಾ ಮ್ಹೋಣು ದಿಸ್ತಾ. ಹಾಂಗಾ ಚೈತ್ರ ಶುದ್ಧ ಪೌರ್ಣಮಿಂಕ, ರಥೋತ್ಸವು ಜಾತ್ತಾ. ರಥು ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ. ರಾಕ್ಡಾ ರಥು. ದೆವ್ಹಾ ಮಾಳ್ಯಾರಿ ಥಾನು ರಥಾಕ ನಿಸ್ಸಣಿ ಘಾಲ್ತಾತಿ ಪ್ರದಕ್ಷಿಣಾ,

ನಮಸ್ಕಾರು ಸಕ್ಕಡ ರಥಾರೀಚಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಂತು ಬನವಾಸಿ ರಥಾ ನಂತರ ಹೋಚಿ ಹೋಡು. ಬನವಾಸಿ ರಥಾಕ 12ಚಕ್ರ, ಹಾಕ್ಕಾ 8ಚಕ್ರ. ಹೇಂ ರಥಾಕ ಸಾಧಾರಣ 600ವರ್ಸ ಜಾಲ್ಲಿಂತಿ ಕಿತ್ಕಿ. ರಥು ತೇರ ಬೀದಿ ತುದ್ಯೇಕ ಹನ್ಮಂತಾ ದೆವ್ಳಾ ವರೇಕ ವೊಚ್ಛೂನು ಯೆತ್ತಾ. ಉತ್ಸವುಮೂರ್ತ್ಯೋ ವೆಂಕಟೇಶ ಆನಿ ಪದ್ಮಾವತಿ ಹಾಡ್ತಾತಿ.

ಗರ್ಭಗುಡಿ ಪಾತ್ರಾಚಿ. (Dolorite)ಧವ್ಯಾ ಶಿಲೇನ ಬಾಂದಿಲೆ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಮೂರ್ತೀ ಮಾತ್ರ ಅತೀ ಪ್ರಾಚೀನ. ಹೊಯ್ಸಳ ರಾಜ ವೈಭವ ಕಾಲಾಚಿ. ಬೇಲೂರ ಶಿಲ್ಪಾವಾರಿ ದಿಸ್ತಾ. ಸ್ವಾಧೀಚ್ಯಾ ಹುಣ್ಣೆ ಹೊಂಡ ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿ ಪೇಕ್ಷಾ ಪ್ರಾಚೀನ ಮೂರ್ತಿ. ಆನಿ ಗಾಂವಟಿ ಶಿಲಾನ್ನುಯಿ. ದಕ್ಷಿಣ ದೇಶಾಚಿ Hard Black Granite. ದೆವ್ಳಾ ಪೊವ್ಳೊ, ಆನಿ ಅಗ್ರಶಾಲಾ, ಮುಖ ಮಂಟಪು, ಎದ್ರಾ ಮಾಳಿ ಸಕ್ಕಡ 200ವರ್ಸ ಮಾಕ್ಷಿ ಬಾಂದಿಲಿಂತಿ. ಗಾಂವರಿ ನಳೇ ಭಾವಣಿ, ಪೊವ್ಳೆ ಸುತ್ತಾಂತು 10ಲಗ್ನ ಏಕ ದಿವಸು ಕೊರ್ಕ್ಯೇತ. ತಿತ್ಲೊ ಜಾಗೊ ಆಸ್ಸ. ತೇರ ಬೀದಿ ತಲ್ಯಾರಿ ಹೋಡ ತಳೆ ಆಸ್ಸ. ಸುಮಾರ 4ಎಕ್ರೆ ಜಾಗೆರಿ ವಿಶಾಲ ತಳೆ. ಸುತ್ತು ಚೀರೆ ಫಾತ್ರಾ ಬಾಂದಾವಣ. ಶಿಯ್ಯಾಳೆ ಉದ್ಕಾವಾರಿ ಶುದ್ಧ ಉದ್ದಾಕ. ಹ್ಯಾ ಕಳೆ ಸುತ್ತೂ ವಿಶಾಲ ಮೈದಾನ. ರಥೋತ್ಸವಾಕ ವೀಸ ಪಂಚ್ವೀಸ ಹಜಾರ ಲೋಕ ಜಮ್ತಾತಿ. 15 ದೀಸವರೇಕ ಜಾತ್ರಾ ಚಲ್ತಾ. ದೆವ್ಳಾಂತು ತೇರಾವೇಳಾರಿ ಸಂತರ್ಪಣ ಆಸ್ತಾ. ಯಾತ್ರಿ ತಳೆ ಸುತ್ತು ಮೈದಾನಾಂತು ಪಾಲ್ಲೆ ಮಾಂಟೋವು ಘಾಲ್ನು ರಾಂದಪ ಕೋರ್ನು ಜೆವ್ತಾತಿ. ದೆವ್ಳಾಂತು ಕಾರ್ತಿಕ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ನವರಾತ್ರಿ, ಮಕರ ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಶ್ರಾವಣ ಪೂರ್ಣಿಮಾ ದಿವಸು ವಿಶೇಷ ಉತ್ಸವ ಆಸ್ತಾತಿ. ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೆನ ಯಾತ್ರಿಕ ಪ್ರತಿ ಉತ್ಸವಾಕ ಆಸ್ತಾತಿ. ಆತ್ತತ ಶಿರ್ಶಿ ಮಂಜುಗುಣಿ ಬಸ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಆಸ್ತಾತಿ. ಹ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ರಕ್ಷಕ ದೇವತ ಜಾವ್ನು ಓಣಿ ವಿಘ್ನೇಶ್ವರ ಗ್ರಾಮಾಂಚೊ ಗಣಪತಿ, ದೇವಿ ಮನೆಂಚಿ ಮಹಿಷಾಸುರ ಮರ್ದಿನಿ, ಪಂಚಲಿಂಗ ಗ್ರಾಮ ದೇವತಾ, ಪಂಚಲಿಂಗೇಶ್ವರು, ಯಾಣಾಂಚೊ ಭೈರವೇಶ್ವರು ಸಕ್ಕಡ ಚಾರ್ರೀ ದಿಕ್ಕಾಕ ರಾಬ್ಲಿಂತಿ. ಆರ್ತ ಪನ್ನಾಸ ವರ್ಸಪುಢೆ ವರೇಕ ಆಯ್ಯಂಗಾರ (ಶ್ರೀ ವೈಷ್ಣವ)ಪೂಜಾ ಕರ್ತಲೇತಿ. ತಾಂಗೆಲೆ ಸಂತಾನ ಕೋಣೆ ನಾಂತಿ. ಆತ್ತ ಹೈವೆಂಚೆ ಪೂಜಾ ಕರ್ತಾತಿ.

ಹೇಂ ಕ್ಷೇತ್ರ ಸಿರ್ಸಿ ಕುಮಟಾ ರಸ್ತೇರಿ ಶಿರ್ಸಿ ಥಾನು 14ಮೈಲ ದೂರ ಮಂಜಗುಣಿ ಆಡ ರಸ್ತೊ ಆಸ್ಸ. ಅಡ್ಡೀಚ ಮೈಲ ಚಮ್ಕುನು ವೊಚ್ಯಾಕ ಅಶ್ಶಿಲೆ. ತಳೆಂ ಸ್ನಾನ ಕೊರ್ನ್ಲೆ, ದೇವ ದರ್ಶನ ಕೊರ್ನ್ಲೆ ಮನೋಭೀಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಕೊರ್ನ್ಲೆ ತಸ್ಸಲೊ ವೆಂಕಟೇಶು ಥೈ ರಾಬ್ಲಾ. ಪ್ರಕೃತಿ ಸುಂದರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಮಂಜುಗುಣೆಂತು ದೇವ ದರ್ಶನ ಕೋರ್ನು ಪುಣ್ಯ ಭಾಗಿ ಜಾಯ್ಯಾ. "ಮ್ಹೋಣು ಬಾಗ್ವತ ಮಾಮು "ಕಲ್ಯಾಣಾದ್ಭುತ ಗಾತ್ರಾಯ ಕಾಮಿತಾರ್ಥ ಪ್ರದಾಯಿನೆ "ಶ್ರೀಮದ್ ವೆಂಕಟನಾಥಾಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸಾಯತೇ ನಮಃ|| ಮ್ಹೋಣು ದೇವಾ ಪಾಂಯ್ಯೋಣ್ನು ಗೊರ್ರ್ಯಾಂಕ ತಣ ಘಾಲ್ಚಾ ಗೆಲ್ಲೊ.

"ಮುಕಾವೆಲಿ ಕಾಣಿ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕಥಾ"

ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ ಕಥಾ

ಗೋಕರ್ಣ ಕ್ಷೇತ್ರಾಚಿ ಕಾಣಿ ಮಾಕ್ಕಿ ಸಾಂಗಿಲಿ ಆಸ್ಸ. ಆತ್ತ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಾ ಕಾಣಿ ಸಾಂಗ್ತಾ.. ಭೋಲಾ ಶಂಕರು ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರಾನ ಆತ್ಮ ಲಿಂಗ ರಾವಣಾಂಕ ದಿಲ್ಲೆ. ತವೆ ದೀನಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಜಾಲ್ಯಾರಿ ರಾವಣಾನ ಈಶ್ವರಾಕ ಜೋರು ಕೆಲ್ಲೊ. "ತೂಂವೆ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ದೀನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವು ಹೋ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತು ನಿಕ್ಕಾನು ಲಂಕೇಕ ವ್ಹರ್ತಾ. ಮ್ಹಳ್ಳೇಲೊ. ಆನಿ ದಿಮ್ಮುಲಿ ಘಾಲ್ನು ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಾಕ ಘಾಟಿ ದೀವ್ನು "ಹರಹರ ಮಹಾದೇವ, ಶಿವಶಂಕರ ಮಹಾದೇವ ಮ್ಹೋಣ್ನು ಆಪ್ಣೆಲ್ಯಾ ಸರ್ವಶಕ್ತಿನ ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತು ಹಾಲ್ಕೆಲೊ ತಾವಳಿ ಮಹಾದೇವು ಭಿಲ್ಲೊ. ದಿತ್ತ ಮ್ಹಾರಾಯಾ, ಘೇ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ. ರಾವಣು ಉಟಾವ್ನು ಕೈಲಾಸ ಪರ್ವತಾ ವೈರಿ ಚೊಣ್ನು ಈಶ್ವರಾ ಯೆದ್ರಾ ರಾಬ್ಬೂನು ಅಂಜಲಿ ಬದ್ಧ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಈಶ್ವರು ರಾವಣಾಲೆ ಭಕ್ತಿ, ಸಾಹಸ ಆನಿ ಶೌರ್ಯ ಪೊಳೋನು ಪ್ರಸನ್ನ ಜಾವ್ನು "ರಾವಣಾ ಘೇ ಹೇಂ ಆತ್ಮಲಿಂಗ, ಜಾಲ್ಲಾರಿ ಹೇಂ ಲಿಂಗ ಲಂಕೇ ವೊಚ್ಚೂ ವರೇಕ ಖೈಂಯಿ ಭೂಯ್ಕಂ ಲಾವ್ನಯಿ ಮ್ಹಳಾಲೊ.

ಆತ್ಮಲಿಂಗ ರಾವಣಾ ದಿಲ್ಲೆ ರಾವಣು ಲಂಕೇಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೊ. ದೇವಾಧಿ ದೇವತೇಂಕ ಕಳವಳು ಸುರುಜಾಲ್ಲೊ. ರಾವಣಾನ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಲಂಕೆ ವ್ಹೆಲ್ಲಾರಿ ಪೃಥ್ವೀ ಅಲ್ಲೋಲ ಕಲ್ಲೋಲ ಜಾತ್ತಲಿ ಮ್ಹೋಣು ದೇವತೆಂಗಲಿ ಸಭಾ ಮಾಂಡೋನು ಗಣಪತಿಕ ರಾವಣಾಲ್ಯಾ ವಾಟ್ಟೇರಿ ವಿಘ್ನ ದಿವ್ಚಾಕ ಪೆಟ್ಯೆಲೊ. ತಿತ್ಲ ಭಿತ್ತರಿ ಅಣಿಮಾದಿ ಅಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಹಸ್ತ ಗತಕೋರ್ನು ಘೆತ್ತಿಲೊ ರಾವಣು ಅಂತರಿಕ್ಷ ಮಾರ್ಗಾನ ಉಜ್ವೆ ಹಾತ್ತಾಂತು ಆತ್ಮಲಿಂಗ ದವೋರ್ನು ವಾಯುವೇಗಾನ ದಕ್ಷಿಣಾಂಕ ವತ್ತ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ತೋ ಅಷ್ಟ ಸಿದ್ಧಿ ಹಸ್ತಗತ ಕೋರ್ನು ಘೆತ್ತಿಲೊ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹೋ ಗಣಪತಿ ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರದಾಯಕು. ಹಾಣೆ ದಿಲ್ಯಾರಿ ನವೆ ದುಸ್ರೇಂಕ ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಜಾಚ್ಚಿ. ತಾಣೆ ವಾಯು ವೇಗಾರಿ ಗೆಲ್ಯಾರಿ ಹೋ ಮನೋವೇಗಾರಿ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಮಂಡಲಾಂಚ್ಯಾ ಪರಶುರಾಮ ಕ್ಷೇತ್ರಾಕ ಯೇವ್ನು ತಾಜೆ ಪಶಿ ಮುಕಾರಿ ಪಾವ್ಲೊ. ಇತ್ಲಿ ಗೊರ್ವಾಂಕ ಸಮುದ್ರ ಸಮುದ್ರ ತೀರಾರಿ ಚರೈತ ರಾಬ್ಲೊ. ರಾವಣು ವೈಲೆನ ಯೆತ್ತ ಆಸ್ಸ. ತಾಕ್ಕಾ ಮುತ್ತುಂಕ ಜಾಲ್ಲೆ. ಭುಂಯ್ಯೇರಿ ದವ್ಲೊ. ಆತ್ತ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ಸಕಲ ದವೋರ್ನುಂಕ ನಾ. ಹಾತ್ತಾಂತು ಧೋರ್ನು ಮುತ್ತೂಚಾನಾ. ಒಟ್ಟು ಶಿರ್ಕಲೊ. ದೂರ ಗೊರ್ವಾಂಕ ಆಂಬುಡ್ಡೊ ಶಬ್ದು ಆಯ್ಕಲೊ. ಘುಟ್ಟಿ ಆಪ್ಯೆಲೆ ತಾಣೆ ತ್ಯಾ ಚೆಲ್ಯಾಕ. ಚೆಲ್ಲೊ ಆಯ್ಲೊ. ಅರೆ ಹೇಂ ಲಿಂಗ ಚಿಕೆ ಧರ್ನು ಘೆ. ಹಾವುಂ ಮುತ್ತೂನು ಯೆತ್ತಾ. ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ ರಾವಣು.

" ಮಾಕ್ಕಾ ದುಸ್ರ ಕಾಮಸ್ಸ. ಬೆಗ್ಗೀ ಯೋ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ. ಹಾವೆ ಯೆವ್ವರೇಕ ಹೇ ಲಿಂಗ ನೆಲಾರಿ ದವೋರ್ನಕಾ ಯೆತ್ತಾ ಹಾವ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ ರಾವಣು. ಹಾಂ ಧೋರ್ನು ಘೇವ್ನು ರಾಬ್ತಾ. ಹಾಂವ ತೀನಿ ಘಾಂತ ಆಪಯ್ತಾ. ತಿತ್ಲ ಭಿತ್ತರಿ ತೂಂವೆ ಯೆವ್ಕಾ. ನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ಹಾಂವು ತೊಗ್ಗು ಸೊಡ್ತಾ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೊ. ಗಣಪತಿ ಲಿಂಗ ಧೋರ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ರಾವಣು ಜಲಭಾಧಾ ಪರಿಹಾರಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ರಾವಣು ಆಚರಣೇನ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು. ಕಾರ್ಯಾನ ರಾಕ್ಷಸು. ಮುತ್ತೂನು ಜಾಯ್ನಾ ಫುಡೆ ಹಾತ ಪಾಂಯ ಧೂವ್ನು ಆಚಮನ ಕೊರ್ಚಿ ತಾಗ್ಗೆಲಿ ಪದ್ಧತಿ. ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನ ಜಾಲ್ಲೆ ಸಮುದ್ರಾ ದಿಕಾನ ಹಾತ ಪಾಯ ಧುವ್ಚಾಕ ಗೆಲ್ಲೊ. ಹಾಂಗಾ ಗಣಪತಿ ರಾವಣಾ, ಜಡ ಜಾತ್ತಾ ವಗ್ಗಿಯೊ" ಧೋರು ಜಾಯ್ನಾ ಮ್ಹೋಣು ಬೋಬ ಮಾರ್ಲಿ.

ರಾವಣ ಹಾತ ಪಾಯ ಧೂವ್ನು ಆಚಮನ ಕೋರ್ನು ಧಾವ್ನು ಯೆವ್ಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ. ಗಣಪತಿನ ಪಳ್ಳೆಲೆ. "ರಾವಣಾ ನಿಸ್ಸೋರ್ನು ಗೆಲ್ಲೆ" ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಆತ್ಮಲಿಂಗ ನೆಲಾರಿ ಸೊಳ್ಳೆ. ಲಿಂಗ ಭೂಂಯಿಷ್ಟ ಜಾಲ್ಲೆ.

ರಾವಣು ಕೋಪಾನ ಗಣಪತಿ ಮಾತೇರಿ ಏಕಿ ಕುಟ್ಟಿ ಮಾರ್ಲಿ. ತೀಚಿ ಆಜ್ಜಿಕ ಮಾಬ್ಲೇಶ್ವರ ದಿವ್ಯಾ ಯೆದ್ರಾ ಆಶ್ಶಿಲ್ಯಾ ಗಣಪತಿ ಮಾತ್ತೇರಿ ಘೋಂಡು ಆಸ್ಸ.

ರಾವಣು ಆತ್ಮಲಿಂಗಾಲಾಗ್ಗಿ ಗೆಲ್ಲೊ ದಿಮ್ಮೂಕಲೆನ ಬೈಸೂನು ಲಿಂಗ ನಿಕ್ಕಾಚಾ ಲಾಗ್ಲೊ. "ಹರಹರಮ್ಹಾದೇವ"ರೇವೇ ಹಾತು ಪೂರ್ರು ಆತ್ಮಲಿಂಗ ನಿಕ್ಕಾಚಾಕ ಲಾಗ್ಲೊ. ಲಿಂಗ ಮುಳಾಂತು ವತ್ತ ರಾಬ್ಲೆ. "ಸಿದ್ಧಾಯ ನಮಃ"ಮ್ಹೊಣು ಏಕು ಕುಡ್ಕೊ ಕಾಣ್ಣು ಉಡೈಲೊ. ತೋ ಎಕ ಮೈಲ ದೂರ ಪಳ್ಳೊ. ತೇಂಚಿ ಸಿದ್ಧೇಶ್ವರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಆನ್ನೇಕ ಘಂತಾ ಆನಿ ಏಕು ಪೋತೋ ಭರಿ ಲಿಂಗಾಚೊ ಕುಡ್ಕೆ ಕಾಣ್ಣು ದಕ್ಷಿಣ ದಿಕ್ಕಾ ಉಡೈಲೆ. ತೇಂ ಧಾರಾಕಾರ ಜಾವ್ನು 17 ಮೈಲು ದೂರ ಪಡಲೆ. ತೇಂಚಿ ಕುಮಠಾ ಹೊನ್ನಾವರ ರಸ್ತೇರಿ ಧಾರೇಶ್ವರ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಆನ್ನೇಕ ಘಾಂತ ಹರಹರ ಹರಮ್ಹಾದೇವ ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಮಹೇಶ್ವರ ಗುಣವಂತಾ ಮ್ಹೊಣು ಏಕ ಮುಷ್ಟಿ ಬರಗೂನು ಉಡೈಲಿ. ತೀ ಮುಷ್ಟಿ 20 ಮೈಲದೂರ ವೊಚ್ಚೂನು ಪಳ್ಳಿ. ತೇಂಚಿ ಕುಮಟಾ ಹೊನ್ನಾವರ ರಸ್ತಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ -ಗುಣವಂತೇಶ್ವರ (ಗುಣವಂತಿ ಗ್ರಾಮ)ಆನ್ನೇಂಕ್ಪಾಂತ "ಮೃಡಃ"ಮ್ಹಣ್ತಾಚಿ ಏಕು ಪೊಸೊ ಭರಿ ಕಾಣ್ಣು ಉಡೈಲಿ. " ಮೃಡೇಶ್ವರ"ಆಜಿ ಮುರಡೇಶ್ವರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೇಂ ಗೋಕರ್ಣ ಥಾನು 23ಮೈಲ ದಕ್ಷಿಣಾಂಕ ಕುಮಟಾ ಭಟ್ಕಳ ರಸ್ತೇರಿ ಆಸ್ಸ. ಅಶೀಂ ಗೋಕರ್ಣ ಥಾನು ದಕ್ಷಿಣಾಂಕ ಚಾರಿ ಕ್ಷೇತ್ರ ನಿರ್ಮಾಣ ಜಾಲ್ಲಿ ತಶೀಂ ಮಹೇಶ್ವರಾ ಧ್ಯಾನ ಕರ್ತಚಿ ಆಪ್ಣೆಲಿ ಸರ್ವಶಕ್ತಿ ಉಪಯೋಗ ಕೋರ್ರು ಅಂತೂ ನಿಕ್ಕಾಚಾ ಜಾಯ್ನಾಶಿ ಆಪ್ಣೆ ಪಶಿ ಬಲವಾನ್ ತೂಂ ಮ್ಹೊಣು ತೇಂ ಲಿಂಗಾ ಮೂಳಾಂತು ಪಡ್ತಾ. "ಮಹಾಬಲ" ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ. "ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ" ಲಿಂಗ ಜಾಲ್ಲೆ. ಬರ್ರೂನು ಕಾಣ್ಣು ಕಡೇರಿ ಹಾತ್ತಾ ಲಾಗ್ಲೊ ಆತ್ಮಲಿಂಗಾ ಭಾಗು ಗಾಯ್ಯು ಕಾನ್ನಾವಾರಿ ಡಿಸ್ಲೊ ಆನಿ ಆಜ್ಜಿಕೆ ತಶೀ ದಿಸ್ತಾ ತೇಂ "ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲೇಶ್ವರ"ಕ್ಷೇತ್ರ ಜಾಲ್ಲೆ.

ಜೈ ಶ್ರೀ ಗೋಕರ್ಣ ಮಹಾಬಲಶ್ವೇರ ಮ್ಹೊಣು ಭಾಗವತ ರಾಮು ಉಟೈಲೊ.

ಮಲೆನಾಡಾಚಿ ಘುರಘುರ್ಚಿ ದೇವತಾ ಶಿರಸಿಚಿ "ಶ್ರೀ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ"

ಶಿರಸಿ ಹೋಗಾಂವು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಸ್ಥಳ. ಹ್ಯಾ ಶಿರಸಿಚೆ ಮೂಲ ನಾಂವ ಗೋಪಿನಾಥ ಪುರ. ಲೋಕಾಲ್ಯಾ ತೊಣ್ಣಾಂತು ತೇಂ ಗೋಬಿಣಾಪುರ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ಗೋಪಿನಾಥಪುರಾಂತು ಮುರಲೀಧರ ಕೃಷ್ಣಾಲಿ ಮೂರ್ತಿ ರಾಬ್ಲಾ. ವೈರಿ ದೇವಳ ನಾಕಾಯ್ಶಿಂನಾ. ಮದೇಂ ಜಂಗ್ಲಾಂತು ಆಸ್ಸ. ಥೈ ಪಡಪಳ್ಳೆಲೆ ಘುರಾ ಥಳ್ಕಟ, ಬಾಯ್ಕೊಂ ಸಕ್ಕಡ ಆಸ್ಸತಿ. ಕದಂಬ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಾಚೆ ಪ್ರಧಾನ ಕೋಟೆ ಶಿರ್ಶಿಂತು ಆಸ್ಸ. ಆತ್ತಂ ಹ್ಯಾ ಕೋಟೆ ಭಿತ್ತರಿ, ಕ್ರಿಶ್ಚನ್, ಮುಸಲ್ಮಾನ ಆನಿ ಚಾಮರಾಂ ಗಲ್ಯೊ ಆಸ್ಸತಿ. ಕೋಟೆ ಫತ್ತರ ಪೂರಾ ನ್ಹಾಣ್ಯೇಕ ಕೊಟ್ಕೆಂಕ ಹಾಂತುಳ್ಳೆತಿ. ಹ್ಯಾ ಕೋಟೆ ನಾಂವ ಬಂಟದುರ್ಗ ಮ್ಹೊಣು ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಹೇಂ ಕದಂಬಾಲ್ಯಾ 101ಕೋಟೆ ಭಿತ್ತರಿ ಎಕ, ಕೋಟೆ ಕೆರ ಮ್ಹೊಣು ಸುಮಾರು ತೀನಿ ಎಕರೆ ಜಾಗೇರಿ ತಳೆ ಆಸ್ಸ. ಕದಂಬ ರಾಯ್ಯಾಲಿ, ಸೈನ್ಯಾಂಚಿ ಅಥವಾ ಗುಪ್ತ ಸಭಾ ಹ್ಯಾ ಕೋಟೇಂತು ಜಾತ್ತಾಶ್ಶಿಲಿ. ಬಂಟದುರ್ಗ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲೆ ನಾಂವ ವೈರ್ಯಾಂಕ ಕೊಳ್ನಾ ನಜ್ಜ ಮ್ಹಳ್ಳೆಲ್ಯಾ ಕಾರಣ ಪಾಳೆಯಗಾರಾಂಕ ಸಂಕೇತ ನಾವಾನ ಆಪಯ್ತ ಆಶ್ಶಿಲಿಂತಿ.ಸಭಾ ಖೈಂ ಚಲ್ತಾ ಮ್ಹೊಣು ವಿಚಾರ್ಲ್ಲಾರಿ "ಶಿರಸ್" ಮ್ಹೊಣು ಮ್ಹಣ್ತಾಲಿಂತಿ. ಆನವಟ್ಟಿ ಸೋದಾ ಹಾನಗಲ್, ಬಂಕಾಪುರಿ, ಬೆಳ್ಸಗಾಂವ, ನಿಲ್ಕುಂದ ಕೋಟೆ ಮಾಂಡ ಲಿಕ ರಾಯ್ಯಾಂಕ, ಪಾಳೆಯಗಾರಾಂಕ ರಾಜಾ ಸುಧಾಕರ ವರ್ಮಾ ಘೋಡೆ ಸವಾರಾಂಕ ಕಡೇನ ರಾಯಸ ಪೆಟ್ಯೆತಾ ಆಶ್ಶಿಲೊ. "ಶಿರಸ್ಸ"ಸಭೆ ಯೆವ್ಯಾ ಮ್ಹೊಣು. ತೇ ಸಂಕೇತ ನಾಮ "ಶಿರಸ್ಸ"ಆಶ್ಶಿಲೆ ಶಿರಸಿ (ಶಿರ್ಶಿ -ಸಿರ್ಸಿ) ಜಾಲ್ಲೆ. ಹೋ ಶಿರಸಿ ಗಾಂವು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಭಿತ್ತರ್ಲೊ ಏಕ ತಾಲೂಕು ಶಿರ್ಶಿ-ಕುಮಟಾ ರಸ್ತೇರಿ ಆಸ್ಸ. ಬೆಳಗಾಂ ಜೋಗ ಹ್ಯಾ ಗಾಂವಾಂಥಾನು ವತ್ತಾ. ಫಾಪ್ಪಳ, ಯಾಳ, ಮೀರೆ, ಭಾತ, ಗೋಡ ಮಸಾಲೆ ಸಾಮಾನು, ಅರಣ್ಯೋತ್ಪತ್ತಿ ಕ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಗಾಂವು ಆಮ್ಮಿ ಆತ್ತಂ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ಲಾಗ್ಗಿ ಉಲ್ಲೋಚಾಕ ವೊಚಾ.

ಕ್ರಿಸ್ತ ಶಕ 1680ವರೇಕ ಹಾಂಗಾ ಗ್ರಾಮದೇವತಾ "ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತು ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಭಾರಿ ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಾನ. 1580ಹ್ಯಾ ಗಾಂವ್ಹಾ ದೇವಿ ತಳೇಂತು ಕಸಲ್ಕೀ ಏಕು ಪೇಟ ಲೋಕಾಂಕ ದಿಸ್ಲಿ. ಭೀವ್ನು ಭೀವ್ನು ಹಾತ್ತಾಂತು ಕೊಯ್ತಿ, ಕುರಾಡಿ ಸಕ್ಕಡ ಘೇವ್ನು ವೊಚ್ಚೂನು ತೇ ಪೇಟ ಭೆತ್ತೂನು ಪಳಯ್ತಾತಿ. ತಾಂತು ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ವಿಗ್ರಹ ಮೆಳ್ಳೆ. ಏಕ ಗಾಂವಾ ಥಾನು ಆನ್ನೇಕ ಗಾಂವಾಂಕ ಮಾರಿ ಆಂಬೂಣು ಹಾಣ್ಣು ಹೀ ಪೇಟ ಸೋಣ್ಣು ಗೆಲ್ಲಿಂತಿ. ಹೀ ಖಬ್ಬರ ಆಯ್ಕತಚಿ ಹಾನಗಲ್ಲಚೆ ಚಲ್ವಾದಿ (ಮ್ಹಾರ) ಥೋಡೆ ಲೋಕ ಹಾಂಗಾ ಯೇವ್ನು ಮಾರಿ ದೇವಳ ಸ್ಥಾಪನ ಕೊರ್ಕಾ ಮ್ಹೊಣು ತಯಾರಿ ಕರ್ತಾತಿ. ಹಾನಗಲ್ಲಾಂತು ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ಕಥಾ ಆಶ್ಶಿಲಿ ಹಾಂಗಾ ತಾಜ್ಜೊ ಪ್ರಯೋಗ ಕೆಲ್ಲೊ.

ತೀ ಕಥಾ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಏಕು ಬ್ರಾಹ್ಮಣು, ಗಾದ್ದೆ, ತೋಟ, ವೈದಿಕ ವೃತ್ತಿ ಕೋರ್ನು ಆಶ್ಶಿಲೊ ತಾಕ್ಕಾ ಏಕಿ ಚೆಲ್ಲಿ ಆಶ್ಶಿಲಿ. ತಾಂಗೆಥೈ ಏಕು ಮ್ಹಾರು ಗೊರ್ವಾ ರಾಕ್ಕಾಕ ಆಶ್ಶಿಲೊ. ಹ್ಯಾ ವೈದೀಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾನ ವಟುಂಕ ವೇದಾಧ್ಯಯನ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯ ವೆದೀಕ ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕೊವ್ಚೆ ಆಶ್ಶಿಲೆ. ಕ್ರಮ ಬದ್ಧ ಜಾವ್ನು ಪ್ರತಿದಿವಸ ಆಯ್ಕೂನು ಮಂತ್ರ ಪೂರಾ ಕಂಠ ಪಾಠು ಕೆಲ್ಲೊ ತೇ ಮ್ಹಾರಾನ. ಕಾಹೀಂ ವರ್ಸಾನ ತೋ ಗೋರ್ವಾ ಚೊರೋಚೆ ಕಾಮ ಸೋಣ್ಣು ದುಸ್ರ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ವೊಚ್ಚೂನು ತಾಣೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ವೇಸು ಘಾಲ್ನು ವೈದಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ದಿವ್ಚಾಕ ಸುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ವರಾನ್ವೇಷಣ ನಿಮಿತ್ತ ಹೋ ಬ್ರಾಹ್ಮಣು ವೇಸು ಘಾಲ್ನು ಗೆಲ್ಲಲೊ ವಾಪಾಸ

ಯೆತ್ತಾನಾ ತ್ಯಾ ಗಾಂವಾ ಗೆಲ್ಲೊ. ಹ್ಯಾ ನವೀನ ವೈದಿಕ ಶಾಲೆಚಾ ಕುಲಗುರು ಥೈಂ ಪಾವ್ಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಸ್ವರಬದ್ಧ, ಛಂದೋ ಬದ್ಧ ಶಿಕ್ಷಣ ವೈಖರಿ ಪೊಳೋನು ತ್ಯಾ ದಿವಸು ತಾಗೆ ಥೈಂ ರಾಬ್ಲೊ. ಉತ್ರಾಂ ಉತ್ರಾಂಕ ಆಪಣ ವರಾನ್ವೇಷಣೆ ಗೆಲ್ಲಿ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ಲಿ ಆನಿ ಹ್ಯಾ ಕುಲಗುರೂಕ ಲಗ್ನ ಜಾಯ್ನಾತ್ಲೆ ಕಳೀತಾ ಆಯ್ಲೆ. ಗೋತ್ರಾದಿ ವಿಚಾರ್ಲೆ. ಹ್ಯಾ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲೆ ಗೋತ್ರ ಸೋಣ್ಣು ವೆಗಳೆ ಗೋತ್ರ ಸಾಂಗ್ಲೆ. ಅಂತೂ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲ್ಯೊ ಕನ್ಯಾಕ ತಾಕ್ಕಾ ದೀವ್ನು ಲಗ್ನ ಜಾಲ್ಲೆ. ತೋ ಖಂಚೇರೀಚಿ ಅನುಮಾನ ಯೇನ್ನಾತ್ಲೆ ಆಚರಣ ಕರ್ರ್ಾತ್ಸಿಲೊ. ತಿಕ್ಕಾ ದೋನಿ ಚೆರ್ದುವಂ ಜಾಲ್ಲಿ. ಚೆರ್ದುವ 7-8 ವರ್ಸಾಚಿ ಜಾಲ್ಲಿ. ತೀಂ ಬಾಪ್ಪೂನ ಸಾಂಗಿತಿ ಪಾಠಶಾಲೆ ವತ್ತಾಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ರಾತ್ತಿವರೇಕ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಿತಿ ವತ್ತಾತ್ಶೈಲೆ. ತೋ ರಾತ್ರಿಚೆ ರಾನ್ನಾ ವೊಚ್ಚೂನು ಆಪ್ಣೆಲೆ ಮೂಲ ವ್ಯಾಸಾಂಗ ಕರ್ರ್ಾತ್ಶೈಲೊ. ತೇಂ ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ಸುರಾಪಾನ, ಮಾಂಸ ಭಕ್ಷಣ ಆತ್ಯಾದಿ. ಚೆರ್ದುವಾಂಕ ದಿಸಾಚೆ ಪೂರಾ ರಾಬ್ಚೆ ರಾತ್ತಿ ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಸಾಂಗಿತಿ ವೊಚ್ಚೆ ಶುರು ಕೆಲ್ಲೆ. ಆವ್ಸನ ಚೆರ್ದುವಾಂಕ ಕಾರಣ ನಿಮಿಗಿಲೆ ಆನಿ ತಾನ್ನಿ ಸಕ್ಕಡ ಖಬ್ಬರ ಸಾಂಗ್ಲಿ. ತೀ ಆತೀ ಕೃದ್ಧ ಜಾಲ್ಲಿ. ಆನಿ ತ್ಯಾ ದೀಸು ರಾತ್ತಿ ಚೆರ್ದುವಾಂ ಸಾಂಗಿತಿ ವೊಚ್ಚೂನು ಮಾಕ್ಷಿ ರಾಬ್ಲಿ. ಚೆರ್ದುವಂ ರಾನ್ನಾ ಘರಾ ಭಿತ್ತರಿ ಗೆಲ್ಲಿ. ತಾಂಗೆಲೊ ನಿತ್ಯ ಕ್ರಮ ಶುರು ಜಾಲ್ಲೊ. ಹಿಕ್ಕಾ ಪೂರ್ವ ಜನ್ಮ ಸ್ಮೃತಿ ಆಯ್ಲಿ. ಹಾತ್ತಾಂತು ಭಿಂಡಿವಾಲ, ತೋಮರ, ಖಡ್ಗ, ಕುಂತಲ, ತ್ರಿಶೂಲ ಆನಿ ಪಾಶ -ಆಯುಧ ಆಪೋ ಆಪ ಧಾರಣ ಕೆಲ್ಲಿ ಆನಿ ತಾಕ್ಕಾ ಜೋರು ಕೋರು ಲಾಗ್ಲಿ. ಹಿಗೆಲೆ ಭೈರವೀ ರೂಪ ಪೊಳೋನು ತಾಣೆ ಆಪ್ಣೆಲೆ ಮೂಲ ರೂಪ ಮಹಿಷ ಜಾವ್ನು ಹಿಜ್ಜೆರಿ ಯುದ್ಧಾಕ ಆಯ್ಲೊ. ತೀಣೆ ಸಿಂಹಾಕ ಆಪೈಲೊ ಸಿಂಹವಾಹಿನಿ ಜಾವ್ನು ತ್ರಿಶೂಲಾನ ಮಹಿಷಾಸುರಾಚೇರಿ ಪ್ರಹಾರ ಕೆಲ್ಲೊ. ಸಿಂಹಾನ ಮಹಿಷಿಲ್ಯಾ ಮಾತ್ತೇಕ ಘೂಸು ಘಾಲ್ಲೊ. ಮಹಿಷಾಸುರು ಮರಣ ಪಾವ್ಲೊ. ಹೀ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಕನ್ಯಾ ಮಹಿಷಾಸುರ ಮರ್ಧಿನಿ ಜಾಲ್ಲಿ ತೀಚಿ ಮಾರಿ -ಮಾರಿಕಾಂಬಾ.

ಹ್ಯಾ ಕಾಣ್ಯೇಂಚೊ ಉಪಯೋಗು ಮಾರೀ ದೇವಸ್ಥಾನ ಹಾನಗಲ್ಲಾಂತು ಆಚರಣ ಕರ್ರ್ಾತ್ಶೈಲಿ. ಥಂಚೊ ಕರ್ರ್ಾಡಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾ ಘರ ಕುಳಾರ ಆನಿ ಥಂಚ್ಯಾ ಚಲ್ವಾದೆ ಘರಾ ಬಾಮ್ನಾ ಘರ ಆಶ್ಶಿಂ ಕಾಣೆ ಕೋರ್ರ್ುನು ಜಾತ್ರಾ ಕರ್ರ್ಾ ಆಸ್ಸಿಲಿ. ಶಿರ್ಶಿ ತೇಚಿ ದೋನ್ನಿ ಘರಾಣೆಂಚಾಕ ಹಾಂಗಾ ಆಪೋನು ಹಾಣ್ಣು ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ದೇವಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾಪನ ಕೆಲ್ಲಿ. ತೇವೆಂ ಗ್ರಾಮದೇವತಾ ಹನುಮಂತಾಲ್ಯಾ ಎದ್ರಾಕ ಮಾರಿ ಪ್ರೀತ್ಯಾರ್ಥ ತಾನ್ನಿ ಏಕಿ ಬೊಕ್ಕೊಡಿ ಖಾಂಡೀಲಿ. ಮನುಷ್ಯ ಪ್ರಮಾಣಾ ಮಾರುತಿ ಮಾತ್ತಿ ಭೆತ್ತೂನು ದೋನಿ ಸೀಳ ಜಾಲ್ಲಿ. ತೀ ಕಲಾ ಭಾಯ್ರು ಸೋರ್ರ್ುನು ವತ್ತಾನಾ ಸಗ್ಗೆ ಚಾಮರಾ ಪೇಂಟ ಚಲ್ವಾದಿ ಓಣೆ ಲಾಸ್ಸೂನು ಭಸ್ಮ ಜಾವ್ನು ಗೆಲ್ಲಿ. ಸಾನಶೇಂ ಗುಡಿ ಆಶ್ಶೆಲಿ ಆಜಿ ಭವ್ಯ , ದಿವ್ಯ ದೇವಸ್ಥಾನ ಜಾಲ್ಲಾ. ದೋನಿ ವರ್ಸಾಂಕ ಏಕಿ ಜಾತ್ರಾ ಜಾತ್ತಾ ತ್ಯಾ ಜಾತ್ರೆ ವೇಳೆ ಆಮ್ಗೆ ಥಂಚ್ಯಾ ಲಗ್ನಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಾ ವಾರೀಚಿ ನಿಶ್ಚಯ ತಾಂಬೂಲ ಮಂಡಲಂ ಬೋರೋಚಿ. ವಾಚಾದತ್ತಾ, ಲಗ್ನಧಾರ ವೊತ್ತುಚಿ ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರ ಬಾಂಚೆ ಸಕ್ಕಡ ಜಾತ್ತಾ. ಪಾಲ್ಗುಣ ಬಹುಳ ಅಷ್ಟಮೀಂಕ ಜಾತ್ರಾ ಚಲೈತಾಚಿ. ಫುಡೆ ವಾಹನ ಸೌಕರ್ಯ ನಾತ್ತಿಲೆ ತೆದ್ನಾ ಬೈಲಾ ಗಾಡ್ಯೇರಿ ಚಮ್ಮೂನು ಲೋಕ ಯೆತಲೆ. ಮ್ಹೈನೊ ಗಟ್ಲೇನ ಜಾತ್ರಾ ಚಲ್ತಾತ್ಶೈಲಿ. ಹಜಾರ ಗಟ್ಲೇನ ಕುಂಕ್ಡಾ, ಬೊಕ್ಡ್ಯೊ ಖಾಂಡ್ತಲಿಂತಿ. ಜಾತ್ರೆ ದಿವಸು ರಡ್ಡೆ ಖಾಂಡಿತಲೀಂತಿ. ರಡ್ಡೆ ರಕ್ತಾನ ಬಲಿ ಘಾಲ್ತಲಿಂತಿ. 1932 ಇಸ್ವೆಂತು ಏಕ ಚಳವಳಿ ಸುರು ಕೆಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಣಿ ವಧಾ ಕೊರ್ರ್ಾ ನಜ್ಜ ಮ್ಹಣು. ರಡ್ಡೆ ಖಾಂಡ್ತಾನಾ ಆಮ್ಗೆಲೊ ಗಳೊ ದವೋರ್ರ್ಾಕ 200ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ತಯಾರ ಜಾಲ್ಲೆ. ಹಳಿಯಾಳ ಪ್ರಾಣಿ ದಯಾ ಸಂಘಾಚೆ 100ಸ್ವಯಂ ಸೇವಕ ಆಯ್ಲೆ. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ ಮ್ಯಾಜಿಸ್ಟ್ರೇಟಾ ಥಾನು Stay order ಹಾಡ್ಯೆಲೆ. ತಾಜ್ಜೆ ನಂತರ ಸತತ ಚಳವಳಿ ಕೋರ್ರ್ುನು ಪ್ರಾಣಿ ವಧಾ ಬಂದ ಕರ್ರೈಲಿ. ಆತ್ತ ಕುವ್ವಾಳೆ ಖಾಂಡೂನು ಕುಂಕುಮ ಘಾಲ್ತಾತಿ. ಅಂತೂ ಸಾತ್ವಿಕ ಜಾತ್ರಾ ಸುರು ಜಾಲ್ಲಿ. ರಕ್ತ ಪಿಪಾಸು ಜನ ಮಾರೆಮ್ಮಾ ಕುಂಕಡ, ಬೊಕ್ಕೋಡ ರಡ್ಡೊ, ರಕ್ತ ಬಲಿ ದೀನಾ ಜಾಲ್ಯಾರಿ ತೀಂ ಗಾಂವ ಲಾಸ್ತಾ. ಮಹಾರೋಗ ಹಾಣು ಘಾಲ್ತಾ ಮ್ಹೋಣು ಕಿರ್ದಲಿಂತಿ. ಕಸ್ಸಲೆ ಜಾಲ್ಲೆನಾ. ಆತ್ತ ಆಮ್ಮಿ ಸುಖಿ ಆಸ್ಸತಿ ಜಾತ್ರ ಜಾವ್ನು ಮ್ಹೈನೊ ವರೇಕ ಖ್ಹಂಯಿ ಪಳೆ ಥಂಯಿ

ರಕ್ತಾಧಾರ. ತೇಂ ಚಾಮ ಮೆಳ್ಳ ಮೆಳ್ಳ ಕಡೆ ಬೊಕ್ಕೆ ಚಾಮ್ಮ ಸುಕಯಿಲೊ ದುರ್ವಾಸು ಹಾಜ್ಜೆನ ಉತ್ಪನ್ನ ಜಾವ್ನೆ ಅನೇಕ ರೋಗ ಸಕ್ಕಡ ಆಜಿ ನಾಂತಿ.

ಹ್ಯಾ ದೆವಳಾಂತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣಾಲಿ ಪೂಜಾ ನ್ಹಾ. ಬಳಗಾರಾಂಲಿ ಪೂಜಾ ನಾರ್ಲ ಕೇಳಿ, ಕುಂಕುಮಾರ್ಚನ, ಹೋಂಡಕ ಟೀಬ್ಬೆ ಕಾಣಿಕ, ತುಲಾಭಾರ, ಪಾಳ್ಲೆ ಹರಕೆ, ಸಪ್ತ ಶತಿ ಪಾರಾಯಣ, ಪಾಲ್ಕಿ ಸೇವಾ ಅಸ್ಸಲಿ ಹರಕೆ ಆಸ್ಸತಿ. ಜಾತ್ರೆ ವೇಳಾರಿ ಬೇವಿನ ಉಡಿಗೆ (ಮ್ಹಳ್ಯಾರಿ ನಿಕ್ಷಾ ಪಾನ್ನಿ ನ್ಹೆಸ್ಸೋನು ದೇವಾಲ್ಯಾ ಜಾತ್ರೆ, ಬಿಡ್ಕಿಕ ಹಾಡ್ಚೆ ಅಸ್ಸಲಿ ಹರಿಕೆ ಆಸ್ಸಾತಿ. ವರ್ಸಾಕ 4-5 ಲಕ್ಷ ರುಪ್ಯೈ ಉತ್ಪನ್ನ ಆಸ್ಸ. ಹೇಂ ಉತ್ಪನ್ನ ಅನೇಕ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥ್ಯಾಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಂಕ ಶಿಷ್ಯ ವೇತನ, ಧರ್ಮಶಾಲಾ, ಕಲ್ಯಾಣ ಮಂಟಪ ಇತ್ಯಾದಿಕ ವಿನಿಯೋಗ ಜಾತ್ತಾ. ಜಿಲ್ಲಾ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ಕಕ್ಷೆಂತು ದೇವಸ್ಥಾನ ಆಡಳಿತ ಚಲ್ತಾ. ಏಕ ವಾಚನಾಲಯ ಆಸ್ಸ. ನವರಾತ್ರಿಂತು10ದಿವಸ ಕರ್ನಾಟಕಾಚ್ಯಾ ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಕೀರ್ತನ ಕಾರಾಂ ಕಡೇನ ಕೀರ್ತನ ವ್ಯವಸ್ಥಾ ಕರ್ತಾತಿ. ಅಂತೂ ಪ್ರಾಣಿ ಬಲಿ ಘೆವ್ವ ತಸ್ಸಲಿ ಕ್ರೂರ ಮಹಾಮಾರಿ (ಮಾರಿಕಾಂಬಾ)ಆಜಿ ದಯಾಮಯಿ ಜಾವ್ನು ವಿದ್ಯಾದಾಯಿನಿ ಜಾವ್ನು ರಾಬ್ಲಾ. ಶಿರ್ಶಿ ಜಾತ್ರೆ ಚೀಚಿ ಏಕಿ ಕಾಣಿ ಬೋರೋಯೇತ.

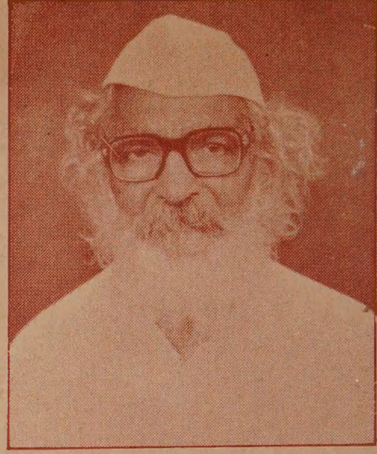
ಶಿರಸಿಂತು ಏಕ ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ಈಶ್ವರ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ತಾಜ್ಜಿ ಎದ್ರಾಕ ಪಿಂಪ್ಪ ಕಾಟ್ಟೆ ಆಸ್ಸ. ಪಿಂಪ್ಪ ಕಾಟ್ಟೆ ಥಾನು ಏಕ ಜಲಮೂಲ ವ್ಹಾಂವ್ತಾ. ತೇಂ ಏಕ ತಳೆ ಜಾತ್ತಾ. ತಾಜ್ಜೆ ನಾಂವ ಶಂಕರ ದೇವಾ ತಳೆ ಹೇಂಚಿ ಅಘನಾಶಿನಿ ನದಿ ಉಗಮ. ಶಂಕರ ದೇವ್ಕಾ ವಯ್ರಿ ಎಕ ಗಣಪತಿ ದೇವಳ ಆಸ್ಸ. ಅತಿ ಪ್ರಾಚೀನ ದೇವಳ, ಗಣಪತಿ ಮೂರ್ತಿ ಕಾಳಿ ಶಿಲೇಚಿ 8ಫೂಟ ಉಂಚ, ಪಾಂಚ ಫೂಟ ರೂಂದ ಆನಿ ದೋನಿ ಫೂಟ ದಾಟ ಆಸ್ಸ. ಸಾಧಾರಣ 5ಟನ್ ಜಡಾವಣ ಆಸ್ಸ. ಜಾಗೃತ ಸ್ಥಾನ ಮಹಾಗಣಪತಿ. ಪ್ರಸಾದು ಪೊಳೋಚಿ ರಿವಾಜ ಆಸ್ಸ.

ಸ್ವಾದಿ ರಾಯ್ಯಾನ ಬಾಂದಯಿಲೆ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ಬಜಾರ ಹಾಂಗಾಚಿ ಪ್ರಧಾನ ವ್ಯಾಪಾರಿ ಕೇಂದ್ರ. ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ ಬಸ್ತಿ ಆಸ್ಸ. ರಾಯಾ ಪೇಂಟ ಆಸ್ಸ. ಕದಂಬ ಕಾಲಾಕ ವಿಜಯೋತ್ಸವ ಚೋಲೋಚೆ ಕಲ್ಯಾಣ ಗುಡ್ಡೊ ಹೈದರಾಲಿನ ಯೇವ್ನು ವಚ್ಚನಾ ಫುಡೆ ನಮಾಜ ಗುಡ್ಡೊ ಜಾಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ದಯೇನ ಫುಳ್ಕ ವಾರಿ ಪ್ಲೇಗ, ಬಾಯ್ಲ ಬಳೀಕ (Small Fox)ಗಾನಗುದ್ದಿ (Influenza)ಮಹಾರೋಗ ಆತ್ತ ನಾಂತಿ. 1934ತು ಮುಂಬೈಚೊ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಡಾ. ಗಿಲ್ಡಾರ್ ಹಾಣೆ ಸಾಂಗ್ಲಾವಾರಿ (I find male pregnant here)ಮ್ಹಣ್ತಾಲೊ. ಹೇಂ ಮಲೇರಿಯಾ ಮಿತಿ ಜ್ವರಗಡ್ಡೊ ವಾಡ್ತ ಆಸ್ತಲೊ.

ತಸ್ಸಲೊ ಮಹಾರೋಗ ಆಜಿನಾಂತಿ. ಅಶೀಂಚಿ ಶೀ ಮಾರಿಕಾಂಬಾ ಸಕ್ಡಾಂಕ ಕಾಯಂ ಸುಖೀ ದವೊರೊ ಮ್ಹೋಣು ಭಾಗ್ವತಮಾಮು ಬೈಲಾಂಕ ಆಂಬೂಣ್ಣು ಘೇವ್ನು ಶಿರ್ಶಿಕ ಭಾಯ್ರು ಸರ್ಲೊ.

ಲೇಖಕು ಕುಂದಾಪುರ ನರಸಿಂಹ ರಾಯು ದಾಂಡೇಲಿ ಕುಂದಾಪುರಾಂತು ಜನ್ಮಾ ಆಯ್ಯಿಲೊ. ತಾಗೆಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕುಂದಾಪುರ, ಬೈಂದೂರ, ಮಂಗಳೂರಾಂತು ಜಾಲ್ಲೆ. ಪದವಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ಜಾಲ್ಲ ಕೂಡ್ಲೆ ತೊ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಚಳವಳಿಂತು ಮೆಳ್ಳೊ. ಮಿಟ್ಟಾ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ಜಂಗಲ್ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ, ದಾರುಬಂಧಿ ಚಳವಳಿ, ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳವಳಿ, ಭಾಗ ಘೇವ್ನು 4 ವರ್ಸ 10ಮ್ಹೈನೆ ಜೈಲ ಭೊಗ್ಲಾ. ಕುಂದಾಪುರ, ಮಂಗಳೂರ, ಕನ್ನಾನೂರ, ಶಿರ್ಶಿ, ಕಾರವಾರ, ಇಂಡಲಿಗಾ, ಬಳ್ಳಾರಿ, ನಾಸಿಕ, ಆನಿ ವಿಜಾಪುರ ಜೈಲಾ ಸುಖಾ ಭೊಗ್ಲಾ. ಗಾಂಧಿಲ್ಯಾ ಸಾಬರಮತಿ ಆಶ್ರಮಾಂತು ತರಬೇತಿ 2.5ವರ್ಷ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಾಲಾ ಚಲೈತಾಲೊ. ಕನ್ನಡ, ಕೊಂಕಣಿ, ತೆಲುಗು, ಮರಾಠಿ, ಹಿಂದಿ ಆನಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಾಂತು ಲೇಖನ ಬರ್ರೈಲಿಂತಿ. 16ಭಾಷೇನ ಉಲ್ಲೈತಾ. 1934 ದರ್ನು ಕೊಂಕಣಿ ಚಳವಳಿಂತು ಭಾಗ ಘೆತ್ತ ಆಸ್ಸ. ಕೊಂಕಣಿ ಪತ್ರಿಕೆಂತು ಮಸ್ತ ಲೇಖ ಬರಯ್ಲಾಂತಿ. ಸಸ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ಕೊಂಕಣಿಂತು 3000 ಪುಟ ಬರ್ರೈಲಾ. ಪಾದರಕ್ಷಾ ನಾತ್ಲೆ ಭೊಂವ್ಲಾ. ತಾಗೆಲ್ಯಾ ಹ್ಯಾ ಪುಸ್ತಕಾಂತು 30ಪುಣ್ಯ ಕ್ಷೇತ್ರಾಂಚೆ ದರ್ಶನ ಕೆಲ್ಲೆಲೆ ವಿವರಣ ಬರಯ್ಲಾ. ಆತ್ತ ತಾಕ್ಕಾ 85 ವರ್ಸ ಪ್ರಾಯ. ಆನಿಕೆ ತೊ ಕೊಂಕಣ ಮಾತೆಲಿ ಸೇವಾ ಕೊರ್ರ್ಯಾಕ ತೀ ತಾಕ್ಕಾ ಶಕ್ತಿ ದಿವೊ ಮ್ಹಣು ಮಾಗ್ತಾ. ದೇವು ಬರೆ ಕೊರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಉದ್ಧಾರ ಟ್ರಸ್ಟ, ಮಣಿಪಾಲ